

**MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n
Toimintakertomus**

2022

MTK-Pohjois-Karjala r.y.

Toimisto avoinna ma-pe klo 9.00-15.00

Osoite: Siltakatu 20 A 21 B, 80100 Joensuu
Puhelin: 020 413 3480
Sähköposti: pohjois-karjala@mtk.fi
Internet: pohjois-karjala.mtk.fi
Facebook: MTK-Pohjois-Karjala r.y.
Y-tunnus: 0207514-5
Maaseudun Tulevaisuuden ilmoituskonttori

Puheenjohtaja:

Maanviljelijä Kalle Myllynen
matkapuh. 050 537 7801
kalle.myllynen@mtk.fi

Varapuheenjohtaja:

Maanviljelijä Osmo Koponen
matkapuh. 044 534 6914
osmo.koponen@gmail.com

Toiminnanjohtaja:

Jari Rouvinen
matkapuh. 0400 331 566
jari.rouvinen@mtk.fi

Toimistosihtööri:

Sirpa Kukkonen
matkapuh. 0400 695 398
sirpa.kukkonen@mtk.fi

Maaseutunuorten asiamies

Krista Autio
matkapuh. 050 477 5100
krista.autio@mtk.fi

MTK-POHJOIS-KARJALA R.Y.:N

Toimintakertomus 2022

Sisällysluettelo

Puheenjohtajien tervehdykset.....	5
Maatalous- ja maaseutuyrittäminen Pohjois-Karjalassa	7
Maaseutupolitiikka ja aluekehittäminen	8
Metsätalous vuonna 2022	20
MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n toimintavuosi 2022.....	23
I. Toiminta-alue ja jäsenet.....	23
II. Liiton johtokunta, valiokunnat, edustajat, tilintarkastajat ja toimihenkilöt.....	23
III. Liiton toiminta	25
1. Yleiset kokoukset.....	25
2. Johtokunnan kokoukset.....	27
3. Valiokuntien ja muiden toimielinten kokoukset	28
4. Aloitteet, esitykset, kannanotot, kirjelmät ja lausunnot	39
5. Järjestötoiminta	40
5.1. Koulutus- ja kurssitoiminta.....	40
5.2. Luennot ja tiedotustoiminta	42
5.2.1. Maaseudun Tulevaisuus	42
5.2.2. Mainio -jäsenlehti	42
5.3. Kuluttajatyö	42
5.4. MTK-yhdistysten toiminta.....	43
5.5. Maaseutunuorten toiminta	44
5.6. Järjestötapahtumat	47
5.7. MTK järjestöremontti ja Oiva	49
5.8. Järvi-Suomen maaseutuohjelma	50
5.9. Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelma	51
5.10. Hyvä satovuosi ja iso kustannuskriisi	52
5.11. Kolmas koronavuosi	53
5.12. Hanhiongelma keskittyi Pohjois-Karjalaan	53
6. Toimihenkilöiden toiminta.....	53
7. Liiton toimisto	54
8. MTK:n 35. liittokokous Porissa.....	54
9. Hankkeet	56
9.1. Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -hanke	56
Tuloslaskelma 1.1.- 31.12.2022.....	57
Tase 31.12.2022.....	58
Tilintarkastuskertomus	60
Toiminnantarkastuskertomus.....	62
MTK-Pohjois-Karjalan toimintasuunnitelma 2023	63
Maaseutunuorten toimintasuunnitelma 2023.....	65
MTK-Pohjois-Karjalan talousarvio vuodelle 2023.....	66
Tuottajain kaupallisten yritysten toiminta Pohjois-Karjalassa	
Maanomistajien Arviointikeskus Oy – Maanläheinen lakitoimisto.....	67
Metsä Group Pohjois-Karjalassa	68
LähiTapiola Itä	69
Osuuskunta Maitosuomi	70
Jäsenedut	71
MTK-Pohjois-Karjalan alueen yhdistysten jäsentilasto 31.12.2022.....	78

Puheenjohtajien tervehdykset

Haasteita takana ja edessä

Vuosi -22 oli kolmas korona vuosi, sen kanssa oli meidän pakko oppia elämään. Rajoitukset vähenivät asteittain ja loppu vuodesta oltiin jo, sanoisinko, uudessa normaalissa elämänmenossa. Kyllä korona taitaa olla tullut jäädäkseen, ennemmin taitaa loppua kreikkalaisista aakkosista kirjaimet, kuin koronasta variantit. Tämä on muokannut työkuultuuria paljon, etätyö ja palaverit/kokoukset ovat tulleet muotiin jäädäkseen. Tämä näkyy myös ruuan kulutuksen muutoksena, ns. arvokkaan ruuan kulutus on vähentynyt.

Helmikuussa alkanut Ukrainan sota sai aikaan nopean kustannusten nousun, tuottajahinnat eivät seuranneet mukana samaan tahtiin. Teollisuus, joka ostaa meidän tuotteitamme, sai kyllä korotuksia aikaan, enemmän ja nopeammin niitä olisi vain tarvittu. Nyt niistä on pidettävä kiinni. Tarvitsemmeko järjestelmän, jolla voidaan reagoida nopeammin hinnan korotus tarpeeseen? Kyllä varmaan, mutta olemmeko valmiit siihen, että se myös sitten laskee hintoja nopeammin? Eli vaihtelut kasvaisivat niin kuin Keski-Euroopassa, tämä onkin pohdinnan paikka tulevaisuudessa.

Ympäristöasiat nousivat kuluneen vuoden aikana esiin entistä voimakkaammin, ikävä kyllä myös vastakkainasettelu on ollut entistä voimakkaampaa. Puhuttiin paljon luontokadosta, isosta kokonaisuudesta enemmän kuin yksittäisistä suojeluasioista. Tämän luontokadon varjolla haluttiin vaikuttaa hyvin laaja-alaisesti, käytännössä halutaan entistä parempaa huomiointia niin metsätaloudessa, ruuantuotannossa, kansalaisten ostopäätöksissä ja jopa rahoituksen kriteereissä. Tässä harmittaa se paljon, että todellisuudet katoavat toisistaan kauas. Ideologia ohittaa faktat mennessä, on rasittavaa olla jatkuvasti korjaamassa disinformaatiota.

Vuosi -23 on vaalivuosi, on varmaan enemmän kuin koskaan tärkeää vaikuttaa äänestämällä. Muuten on suurena vaarana, että tuottajien ja maanomistajien mahdollisuudet harjoittaa elinkeinoa vaikeutuvat entisestään. Ehdokkaita onneksi löytyy, jotka näkevät kokonaisuuden eikä vain ideologista osatotuutta.

Kiitokset kaikille tasapuolisesti yhteistyöstä tämän 12 vuoden aikana liiton puheenjohtajana. Paljon oli tapahtumia ja tekemistä. Silti tuntuu, että enemmän olisi pitänyt saada aikaan. No edunvalvonta ei ole helppo laji, vastassa on hyvin eri tavalla ajattelevaa porukkaa ja asia kenttä on todella laaja mihin joutuu vaikuttamaan. Sen näki oikein hyvin, että kyllä järjestö on mukana vaikuttamassa kaikkeen mikä vaikuttaa maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Haasteen tuo se, että kuinka voidaan kaikesta vaikuttamisesta viestiä jäsenistölle? Täyttä kattavuutta on hyvin hankala saavuttaa, ja kyllä tiedonsaannista jää ja pitääkin jäädä jotain jäsenen vastuulle. Nyt kun on hieman ns. sivusta katsonut järjestön toimintaa, niin vaikuttaminen on kunnossa, mutta viestintä joka tasolla vaatii huomattavaa ryhtiliikettä. Haasteena on myös mistä löytyy tulevaisuudessa luottamushenkilöitä mukaan vaikuttamaan? Ja vielä niin, että käydään kokouksissa ja käytetään puheenvuoroja. Ikävä kyllä meillä on mukana niin järjestössä kuin osuuskunnissa hiljaisia luottamushenkilöitä.

Aurinkoista kevättä ja kesää kaikille.

Jouni Mäkisalo

Viime vuosi kamppailtiin ankaran kustannuskriisin kanssa, jota pystyttiin helpottamaan jonkin verran kriisitukipaketeilla ja tuottajahintojen nousulla. Molemmat asiat jäivät kuitenkin vajaiksi erityisesti maidon ja naudanlihan tuotannon näkökulmasta katsoen. Hyvä, että kuitenkin saatiin jotain, muutoin maataloustulo olisi jäänyt miinusmerkkiseksi viime vuonna.

Energian hinta kuritti meitä erityisesti vuoden loppupuolella niin sähkön kuin polttoaineiden osalta. Kiitos säitten haltijan, aivan pahimmilta hintapiikeiltä, kuitenkin säästyttiin talven aikana. Toivoo sopii, että Olkiluoto kolmonen pysyy tulilla ensi talven aikana ja energian hinnat tasaantuvat. Tulemme kuitenkin tarvitsemaan monipuolista energian tuotantokapasiteettia myös jatkossa, johon pitää sisällyttää myös puuta, turvetta ja biokaasua. Tiloilla kannattaa myös miettiä omat energian tuotantomahdollisuudet, koska investointituet suosivat näitä investointeja alkaneella ohjelmakaudella.

CAP27 ratkaisusta on varmasti monta mielipidettä ja emme varmasti ole kokonaisuudesta Itä-Suomen osalta ollenkaan tyytyväisiä. Meidän pitää saada parannuksia tukipalettiin erityisesti aktiivitulojen osalta. Ruuantuotanto on kuitenkin maatalouden ensisijainen tehtävä ja siihen CAP27 ohjelman piti alkuperäisten tavoitteiden mukaisesti myös kannustaa. Nykyinen sadonkorjuu ”velvoite” tai pikemminkin sen puute tekee passiivi viljelystä entistäkin houkuttelevampaa ja nostaa pellon hintaa kehittävien tilojen ulottumattomiin. Korvauskelpoisuudesta ei saa tehdä kauppatavaraa ja LFA:n kotieläinkorotuksen leikkaukset on peruttava, elinvoimaisen ja kilpailukykyisen kotieläintuotannon ja huoltovarmuuden säilyttämiseksi Itä-Suomessa.

Kotimaan politiikassa seuraava taisto käydään hallitusohjelmaa kasattaessa. Valtiovarainministeriön virkamiestyöryhmä on esittänyt maataloudelle jopa 300 miljoonan leikkaustavoitteen tulevalle hallituskaudelle. Sen kohdentumisen pääosin pohjoiseen tukeen ja luonnonhaittakorvaukseen olisi katastrofi Itä- ja Pohjois-Suomen maa- ja aluetaloudelle.

Olemme nyt perimmäisten kysymysten äärellä, jos Suomi ei halua säilyttää maataloustuotantoa koko maassa, kuinka se voi jatkossa vaatia EU:ta jatkamaan tuotantoa myös pohjoisimmilla alueilla! MTK:n pitää seisoa yhtenä naisena miehenä Suomen tämän ruokatuotannolle peruskivenä olevan periaatteen takana.

Kalle Myllynen

MTK-Pohjois-Karjalan syyskokouksessa liiton pitkä aikainen puheenjohtaja Jouni Mäkisalo luopui puheenjohtajuudestaan 12 vuoden jälkeen. Kalle Myllynen Nurmeksesta valittiin uudeksi puheenjohtajaksi vuodesta 2023 alkaen. Jounille ISO KIITOS järjestön eteen tehdystä työstä.

YHDESSÄ
KASVATAMME
kestävän
HUOMISEN

Valio
Osuuskunta
MAITOSUOMI

**Ruokaturvaa
ja huoltovarmuutta.
Vastuullisesti.**

Vahva toimija maidontuotannon tarvikekaupassa.

**Osuuskunta Maitosuomen
Valmakaupat palveluksessasi.**

Valmakaupat ovat avoinna myös kuluttajille.

**Paikallinen elämänturvayhtiö
tuo turvaa ja tuottavuutta**

Maatila-asiakkaidemme käytössä on nimetty yhteyshenkilö, jonka kanssa asioidessasi tiedät, että sinusta, perheestäsi ja maatilastasi pidetään huolta. Kysy meiltä, miten riskeihin kannattaa varautua!

Maatalous ja maaseutuyrittäminen Pohjois-Karjalassa

Pohjois-Karjalan maaseudulle ohjautui viime vuonna 86 miljoonaa julkista rahoitusta, ilmenee Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen julkaisemasta maaseuturahaston vuosikat-sauksesta. Summa koostuu EU:n maaseuturahaston ja valtion kansallisesta rahoituksesta. Lisäksi mukana on kuntien sekä hakijoiden omaa rahoitusta. Rahoitusta myönnettiin maatilojen ja maaseutuyritysten toimintaan, yleiseen maaseudun kehittämiseen sekä investointeihin. Maaseuturahaston elpymisrahoituksella pyrittiin edistämään uusiutuvaa energiatuotantoa. Pielisen Bio Oy:lle myönnettiin yli 2,5 miljoonan euron avustus biokaasulaitoksen rakentamiseen Lieksaan. Luomun ja luonnontuotteiden suosio jatkuu maakunnassa. Kiteen Puhoksessa toimivalle pakastekuivausyritys Nordic Freeze Dry Oy:n toimintaa tuettiin 700 000 euron investointiavustuksella. Kyseessä on Suomen ensimmäinen teollisen mittakaavan pakastekuivauslaitos.

Maaseudun yritysrahoitus Pohjois-Karjalassa maan kärkitasoa

Pohjois-Karjalan ELY-keskus myönsi viime vuonna maaseuturahaston yritysrahoitusta 64 kohteeseen yhteensä 5,8 miljoonaa euroa. Maaseuturahoituksen yritystuen suosio on edelleenkin koko maan mittakaavassa ykkösta-soa. **Vuonna 2022 yritysrahoituksen avulla luotiin 13 uutta yritystä ja 120 uutta työpaikkaa Pohjois-Karjalaan.** Eniten ELY-keskuksen myöntämää yritysrahoitusta kohdistui Lieksaan, Kiteelle ja Tohmajärvelle. Toimialoista eniten tuettiin uusiutuvaa energiantuotantoa.

Elpymisrahoitusta energiahankkeisiin

Maaseuturahaston elpymisvarojen yritystukien haku käynnistyi vuoden 2021 puolella ja viimeiset päätökset tehtiin vuoden 2022 loppuun mennessä. Koronapandemiaan liittyvä elpymistuki yrityksille oli suunnattu hankkeisiin, joissa hankitaan uutta ja tehokkaampaa tai energiaa säästävää taikka muilla tavoin parasta käyttökelpoista tekniikkaa, lisätään uusiutuvan energian käyttöä ja tuotantoa sekä digitaalisuutta yritystoiminnassa. Elpymisrahoitusta myönnettiin varsinkin uusiutuvan energiatuotannon edistämiseen. Pielisen Bio Oy:lle Lieksaan myönnettiin yli 2,5 miljoonan euron avustus biokaasulaitoksen rakentamiseen. Maaseuturahaston yritystukea hyödynnettiin muutenkin uusiutuvan energiatuotannon edistämiseen: mm. lähes kuudellekymmenelle eri aurinkopaneelihankeelle myönnettiin tukea yhteensä yli 600 000 euroa

Maatalouden tilanne erittäin haasteellinen

Maatalouden tilanne maakunnassa jatkuu edelleen erittäin haasteellisena. Yhä useampi maanviljelijä on joutunut lopettamaan tilanpidon kustannusten nousun ja energia-kriisin vuoksi. Maitotilojen määrän ja maidon kokonais-tuotannon lasku jatkuu. Vuonna 2022 maitoa tuottavia tiloja oli 276 kpl, mikä on 21 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Maidontuotanto väheni n. 4 prosenttia 108 milj. litraan. Sukupolvenvaihdoksia maakunnan maataloilla tehtiin vain 2 kpl vuonna 2022, kun edellisenä vuonna niitä tehtiin 17 kpl.

Luomun ja luonnontuotteiden suosio jatkuu

Luomutuotannon osalta Pohjois-Karjalan tilanne on edelleen erinomainen. Luomun osuus kokonaispeltopinta-alasta on Suomen kärkitasoa eli kaikkiaan 27 prosenttia. Valtakunnallisesti vastaava luku on 15 %. Maatiloja maakunnassa oli vuonna 2022 kaikkiaan 1 999 kpl, joista luomutiloja oli 332. Maatilayritykset pyrkivät panostamaan entistä enemmän luomuun ja eläinten hyvinvointiin.

Marjanviljelyala jatkaa hyvää kasvuaan Pohjois-Karjalassa. Vuonna 2022 viljelty ala oli 987 hehtaaria, kun vuoden 2021 lopussa se oli 964 hehtaaria. Marjoista eniten viljeltyjä ovat mustaherukka ja mansikka. Eniten marjanviljelypinta-alaa löytyy Kiteeltä ja Ilomantsista.

Marjoja hyödyntää myös kiteeläinen pakastekuivausyritys Nordic Freeze Dry Oy, joka on saanut rahoituspäätöksen ensimmäisen vaiheen investointeihin Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta. Kahden miljoonan investointihanke sai tukea 35 % kustannuksista eli 700 000 euroa. Kyseessä on Suomen ensimmäinen teollisen mittakaavan pakastekuivauslaitos.

Uusi ohjelmakausi CAP27 alkoi, mikä muuttui?

EU:n uusi ohjelmakausi CAP27 käynnistyi vuoden 2023 alussa. Lyhenne CAP tarkoittaa EU:n yhteistä maatalouspolitiikkaa. Alkava ohjelmakausi tuo mukanaan muutoksia sekä maaseudun kehittämisen tukiin että viljelijätukiin. Tukien valvonta tulee muuttumaan, kun satelliittikuvantamiseen perustuva peltovalvonta otetaan käyttöön. Kaikissa hakumuodoissa luovutaan paperilomakkeista ja siirrytään sähköiseen hakuun.

Kaikista uuden ohjelmakauden mukanaan tuomista muutoksista kerrotaan Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen järjestämissä koulutus- ja infotilaisuuksissa, joista löytyy tarkempaa tietoa ELY-keskuksen tapahtumakalenterista.

Lähde: Pohjois-Karjala ELY-keskus tiedote 1.3.2022

Maatalouden rakennusinvestointien osalta vuosi 2022 oli ns. väli vuosi, kun odotettiin uuden ohjelmakauden alkua ja rahoitukseen varatut maksuvaltuutukset alkoivat loppua. Taloudellisesti haasteellisesta vuodesta huolimatta, valmistui maakuntaan kaksi uutta navettaa ja saimme liikkeelle muutaman biokaasuinvestoinnin sekä pakastekuivauslaitoksen Kiteelle. Erittäin positiivisia merkkejä sitkeästä tulevaisuuden uskosta maakunnassa vaikeina aikoina.

Pohjois-Karjalan maaseutupalveluiden toimintakertomuksessa ovat kuntakohtaiset tiedot alkutuotannosta sekä hanke- ja pienyritystoiminnasta. Tiedot löytyvät:
<https://maakaista.fi/pohjois-karjalan-maaseutupalvelut/maaseutulautakunta>

Maaseutupolitiikka ja aluekehittäminen

Ehdotuksia itäisen Suomen elinvoimaa vahvistaviksi toimenpiteiksi

Itäisen Suomen valtiosihteeriryöryhmän kuuleminen 29.6.2022

Taustaa

Venäjän käynnistämän hyökkäyssodan seuraukset Itäisen Suomen talouteen, elinkeinoihin ja tulevaisuudennäkyymiin ovat huomattavia. Sodan seurauksena syntynyt tilanne on käytännössä lopettanut yli rajan tapahtuneen luontaisen yhteydenpidon. Rajakauppa ja turismi, joilla on aiemmin ollut merkittäviä aluetaloudellisia vaikutuksia Itäisessä Suomessa, on nyt kuihtunut olemattomiin. Myös lukuisat rajat ylittävää yhteistyötä koskevat hankkeet on nyt pantu jäihin. Venäjään kohdistettujen sanktitoimien seurauksena mm. puun tuonti Venäjältä Suomeen on lopetettu. Venäjä on katkaissut myös maakaasun toimitukset Suomeen.

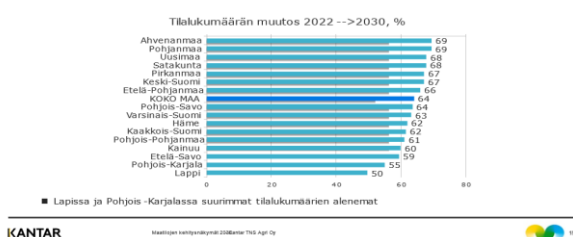
Merkittäviä seurauksia muuttuneesta tilanteesta ovat logistiikkaan eli käytännössä teihin ja ratoihin liittyvien hankkeiden peruuntuminen. Itäiseen Suomeen on ollut jo päätettyä tai suunnitteilla yli 200 miljoonan euron edestä logistiikka-hankkeita, joiden tarkoituksena on ollut helpottaa liikennettä Venäjälle. Suomen hallitus perui keväällä myös Saimaan kanavan 95 miljoonan euron suuruisen peruskorjaushankkeen. Sodan seurauksena tavaraliikenne Saimaan kanavassa on ollut keskeytyksissä kevästä lähtien. Kanava on ollut merkittävä kuljetusreitti maailmalle monille itäsuomalaisille yrityksille erityisesti metsä- ja puunjalostusalailla.

Äskettäin hyväksytyyn ohjelmakautta 2021–2027 koskevaa Suomen EU-aluepolitiikkaohjelmaan sisältyi valmisteluvaiheessa useita EU:n ulkorajat ylittäviä hankkeita, joiden tavoitteena on tukea Suomen ja Venäjän raja-alueiden kehitystä ja yhteistyötä kehittämisen- ja investointihankkeiden avulla. Ohjelmille oli allokoitu EU-rahoitusta yhteensä yli 110 miljoonaa euroa. Lisäksi hankkeisiin olisi kohdennettu vastaava määrä valtion rahoitusta. Nyt vaarana on, että em. hankkeet jäävät kokonaan toteutumatta ja näille varattu rahoitus jää käyttämättä tai se siirretään muille alueille.

Maatalous

Maatalouden kehitys itäisessä Suomessa on jo pitkään pitkennyt muusta maasta. Tuotanto on siirtynyt itäisen Suomen maakunnista vähitellen muualle Suomeen. Äskettäin TNS Kantarin maatalojen kehitysnäkymät -tutkimus ennakoii kehityksen jatkuvan. Tilalukumäärien alenemat vuoteen 2030 mennessä ovat suurempia itäisen Suomen maakunnassa kuin muualla maassa ja toteutuneet sukupolvenvaihdokset maataloilla hyvin vähäisiä. **Huoltovarmuuden, elintarvikeketjun ja matkailun näkökulmasta on tärkeää säilyttää alueelle omaleimainen hajautetun maataloustuotannon malli.**

Tilamäärien muutos ELY-keskuksittain

KANTAR

Maatalon kehitysnäkymät 2022-2030. TNS Aki Oy

Alan investointia myös itäisessä Suomessa rajoittaa tällä hetkellä maatalouden yleinen heikko kannattavuus. Erityinen ongelma itäisessä Suomessa on rahoituksen saaminen maatalojen alhaisten vakuusarvojen vuoksi. Syynä rannikkoalue-

seen verrattuna alhainen pellon hinta ja vähäiset jälkimarkkinat maatalousrakennuksille. Alueen luontaiset seikat kuten peltojen hajanaisuus ja pitkät etäisyydet ovat usein myös rajoittava tekijä suurempien yksiköiden perustamiselle.

Heikentyneillä kehitysnäkymillä on suora yhteys myös itäisen Suomen elintarviketeollisuuden toimintaedellytyksiin. Maatalouden ilman riittävää maataloustuotteiden tuotantopohjaa, myös tuotteita jalostava elintarviketeollisuus kuihtuu itäisestä Suomesta. Venäjän vienti on ollut jumissa jo Krimin sodasta lähtien, mutta rajan totaalisolku katkaisi myös henkilöviennin.

Huomionarvoista on myös se, että viime vuosina merkittävästi lisääntyneet hanhитуhot ovat erityisen suuria itäisessä Suomessa (Parikkala Joensuu linjalla 80 % pelloista tuhoutui keväällä 2022). Venäjä yhteistyön loputtua mahdollisuus hyödyntää Aunuksen peltoaukeaa (20 000 ha) hanhipeltona hävisi ja kasvava paine erityisesti keväisin kohdistuu itärajan parhaille pelloille. Suotuisan suojelun taso 300 000 valkospokkahanha ja kanta on tällä hetkellä 1,5–1,8 miljoonaa lintua!

Ehdotuksia itäisen Suomen maatalouden tilanteen helpottamiseksi

- Korotetut investointituet maatalouden investoinneille itäiseen Suomeen
- Maatalojen sukupolvenvaihdosten edistäminen ja nuorten viljelijöiden toimintaedellytysten tukeminen
- Valtion takaukset maatalojen vakuusarvoille
- Tukitoimia itäisen Suomen maataloyrityksille, jotka monialaistavat tuotantoaan (tukea maaseudun yritysten liiketoiminnan aloittamiseen, sen monipuolistamiseen ja kasvattamiseen)
- CAP27 ohjelman osalta pitää kansallisen paketin yhteydessä löytää ratkaisuja itäsuomen maatalouden kannattavuuden parantamiseksi, muutoin investointeja ei saada liikkeelle.
- Pidemmällä aikavälillä selvitettävä myös Suomen CAP-suunnitelman mahdollisuudet edistää itäisen Suomen maatalouden erityisongelmia
- Yhteisen Järvi-Suomi brändin kehittäminen matkailuun, ruokamatkailuun ja ruokavientiin
- Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelman rahoitus. Win-Win-Win ketjun luominen ympäristön, ilmaston ja yritystoiminnan välille

Metsätalous

Puuntuonnin loppuminen Venäjältä asettaa ison haasteen metsäsektorin logistiikalle. Alueelta tarvitaan huomattava määrä aines- ja energiapuuta. Rataverkon puunkuljetuksia mahdollisesti haittaavat pullonkaulat tulee poistaa. Puun kuormauspaikkojen riittävyys tulee tarkastella toimijoiden kanssa ja tieverkon ympärivuotinen liikenneittävyys tulee varmistaa. Erityisesti on huolehdittava myös alempiasteisen tieverkoston kunnosta.

Kotimaisen metsäenergia käytön lisääminen edellyttää nopeita investointeja terminaaleihin. Radan varressa olevien puuterminaalien lisäksi tarvitaan riittävän lähellä energiantuotantoa sijaitsevia metsäenergiaterminaaleja. Näistä polttokuivuuteen kuivatettava ja haketettava metsäenergia kuljetetaan energialaitokseen. Ilman energiaterminaaleja metsähakkeen käyttö ei ole mahdollista.

Metsien kasvua on tuettava, jotta pystymme vastaamaan lisääntyneeseen kysyntään ja sitomaan lisää hiiltä metsiimme

(VMI:n (Luke)tulokset kasvuluvuista ja hiilensidonnasta). Hoitorästien purkamiseen ja taimikojen hoitoon pitää saada vauhtia. Ennallistaminen ja muut metsien suojelutoimenpiteet pitää suhteuttaa huoltovarmuuteen ja alueen elinvoimaan. Metsätalous investointeja on oltava mahdollista tehdä jatkossa myös Itä-Suomeen.

Kriisi vaikuttaa myös alueen kuntien talouteen. Itä-Suomessa metsätalouden merkitys on suuri ja metsänomistuksen irtautuessa metsien sijaintipaikkakunnalta voi menetettyjen tulojen lisäksi myös heiketä alueilla metsien käytön hyväksyttyvyys. Osana toimenpiteitä tulee nopeasti selvittää mahdollisuus lisätä puun myyneistä kuntaan jäävien verotulojen kasvattamista. Tämä voidaan tehdä esimerkiksi metsäerää kasvattamalla tai muuten lisäämällä sijaintipaikkakunnan osuutta verotuloista.

Matkailuala

Matkailuala Itä-Suomessa on kärsinyt ensin koronan vuoksi ja sitten Venäjän hyökkäyssodan seurauksena enemmän kuin muualla Suomessa. Etelä-Karjala yksin menettää miljoona euroa päivässä matkailutuloja ja suorien matkailuelinkeinon kohdistuvien vaikutusten lisäksi asialla on laajempia vaikutuksia Itä-Suomen työllisyyteen ja mm. kuntien talouksiin ja verotuloihin. Venäläisten matkailun romahtaminen on heikentänyt erityisesti ympärivuotisen matkailun volyyymiä, vaikuttanut erityisesti ostosmatkailuun ja mökkimatkailun kysyntään oheispalveluineen. Matkailuyritysten investoinnit Itä-Suomessa tehty vahvasti venäläismatkailijoiden tasaisen ja kasvavan virran varaan 2010- ja 2020-luvuilla.

Matkailuun liittyviä ehdotuksia

- Matkailualaa on kehitettävä ympärivuotiseksi
- Ruokamatkailua ja muuta itäiseen Suomeen sopivaa teemamatkailua (esim. metsästys-, retkeily-, pyöräily- ja hiihtomatkailu) on edistettävä
- Itäisen Suomen matkailuun ja ruokakulttuuriin liittyviä brändejä ja sertifikaatteja (esim. Karelia á la Carte, Saimaa ERG) on edistettävä
- Kestävän matkailun eri ulottuvuudet on otettava huomioon tuotekehityksessä ja markkinoinnissa.
- Matkailumarkkinointia ja -myyntiä on tehostettava kotimaan markkinoille ympärivuotisesti
- Matkailun tuotetarjontaa on suunnattava ja kehitettävä uuden markkinatilanteen mukaisesti
- On panostettava enemmän erityisesti saksankielisen Euroopan (DACH) markkinoille ja samalla kehitettävä uusia Keski- ja Etelä Euroopan alueita; vapaa-ajan matkailun tuotetarjonnan, yritysten yhteistuotteiden ja verkostoitumisen edistäminen, markkinointi ja kampanjointi yhteistyössä Visit Finlandin ja Itä-Suomen alueella toimivien matkailun alueorganisaatioiden kanssa esimerkiksi mökki-, luonto- ja ruokamatkailuteemoilla
- Liikenneyhteyksiin, infraan (ml. tietoliikenneyhteydet) sekä yhteistyöhön ja kampanjoihin VR:n, lentoliikenneyhtiöiden ja ulkomaisten matkanjärjestäjien kanssa on panostettava
- Matkailualan työvoiman saanti on turvattava itäisessä Suomessa

Ryhmien matkailua ja työmatkailua on elvytettävä; kotimaiset ryhmät (esim. kokous- ja virkistyspäivät, perhejuhlat), koti- ja ulkomaiset bussiryhmät

Energia-ala

Itäinen Suomi jää muuta maata selkästi heikompaan asemaan tuulivoimalainvestointien osalta. Puolustusvoimien erityistarpeista johtuen Itä-Suomi jää ilman jopa

miljardien eurojen arvoisia investointeja. Syntynyt tilanne edellyttää nyt sitä, että laki tuulivoiman kompensatioalueista (490/2013) on laajennettava käsittämään koko Suomi. Menettely on valtion talouden kannalta budjettineutraali, koska tuulivoimayritykset maksavat kompensatiokustannukset.

Osana Itä-Suomen erillisohjelmaa on edistettävä ja rahoitettava alueen biokaasuhankkeita. Etelä-Savon ja Pohjois-Savon alueella on parhaillaan vireillä merkittäviä hankkeita ja on tarpeen kartoittaa myös muualla Itä-Suomessa vireillä olevat hankkeet (Selvitys Pohjois-Savon hankkeesta: [Kohti biokaasun liikennekäyttöä Pohjois-Savossa : FarmGas-PS 2 - hankkeen raportti hajautetusta biokaasuntuotannosta - Jukuri \(luke.fi\)](#))

Luonnonvara-alan koulutus

Luonnonvara-alan ammatillisen koulutuksen järjestäjien verkko on viimeisen kymmenen vuoden aikana harventunut keskimäärin noin yhdellä toimipisteellä vuosittain. Erityisesti nämä harvennukset ovat kohdistuneet Itä-Suomeen. Ammatillista luonnonvara-alan koulutusta järjestetään Kiteellä ja Peltosalmella sekä Etelä-Suomessa Mäntsälässä. Harjun oppimiskeskus Vironlahdella on erikoistunut hevostalouteen. Maatalous- ja metsäalan koulutus tarvitsee parempia fasilitteetteja laadukkaana koulutuksen järjestämiseksi Itä-Suomen alueella. Lisäpanostukset Itä-Suomen ammatillisiin oppilaitoksiin ovat nyt tarpeen.

Sukupolvenvaihdokset maatilayrityksissä tehdään useimmiten niin, että jatkaja on ehtinyt tehdä jo työuraa tilan ulkopuolella, jopa toisella alalla. Sukupolvenvaihdostilanteissa alan koulutus tiettyjen investointitukien saamiseksi on välttämätöntä. Tällöin opetus täytyy löytyä läheltä kotitilaa. Itä-Suomen alueella on ajoittain ollut ongelmana maatalousalan ammatillisen koulutuksen saatavuus.

Maatalousalan ammattikorkeakoulutason opetus on Itä-Suomesta jo hävinnyt, kun Karelia lopetti AMK agrologien koulutuksen. Koulutusta hoidetaan lähinnä SAVONIA ammattikorkeakoulun resursseilla. On välttämätöntä, että myös Itä-Suomessa voi saada laadukasta maatalousalan AMK- ja ammatillista opetusta.

Yleisesti Itä-Suomen kehittämiseen liittyviä asioita

Ensimmäinen konkreettinen pohdittava asia koskee koheesiopäätöksen perumista. Tilanne on nyt muuttunut radikaalisti, että jo alun perin kiistanalainen päätös on hyvä tarkastella uudelleen. Kohdentamisen osalta tärkeää, että Itä-Suomi ja erityisesti Etelä-Karjala ja Kymenlaakso pääsevät mukaan niille kuuluvalla painoarvolla.

Koheesiorahojen uusi kohdentaminen ”myytiin” Itä-Suomelle uskottelemalla, että JTF:n rahoja voitaisiin käyttää hyvin joustavasti melkein mihin tahansa. Nyt on palattu lähtöruutuun ja on selvää, että niiden käyttö on hyvin tarkasti rajattu, eikä niitä millään tavalla voida laskea osaksi koheesiorahotusta.

Toinen vaihtoehto on JTF:n rahojen kohdentamiseen on saatava merkittävät joustot, jotta ne pystytään hyödyntämään täysimääräisesti Itä- ja Kaakkois-Suomessa alueen elinvoiman lisäämiseen ja ylläpitämiseen.

Kolmas konkreettinen toimenpide on merkittävä panostus alemman asteiseen tieverkkoon Itä- ja Kaakkois-Suomessa. Summa lähtee vähintään 100 miljoonasta eurosta, mieluummin ensimmäinen numero merkittävästi isompi.

Neljäs toimenpide on, että maatalouspolitiikassa on uskallettava avata keskustelu C-tukialueen jakamisesta pohjoiseteläsuunnassa tukien kohdentamiseksi Itä- ja Kaakkois-Suomeen.

Tässä on samalla otettava huomioon, että meillä on myös B-tukialuetta, joka on merkittävästi huonommassa asemassa kuin Länsi-Suomen C-alue tuotannollisten olosuhteiden osalta.

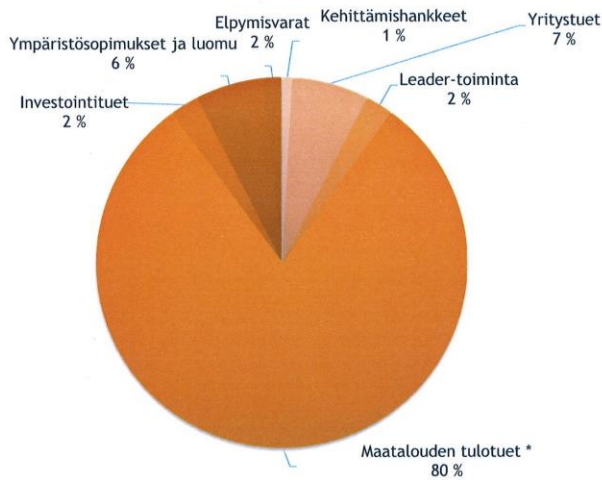
Viides tekijä on kuljetustukien merkittävä nostaminen Itä- ja Kaakkois-Suomessa. Kaikilla politiikan alueilla jo vuosi harjoitettu keskittämispolitiikka yhdessä elintarviketeollisuuden alueelta vetäytymisen kanssa on johtanut tilanteeseen, jossa kuljetusten kustannukset ovat nousseet ja kannattavuus

laskenut. Tämä tappaa hitaasti useita toimialoja, kun kilpailukyky on käytännössä viety keskittämisen myötä.

Kuudes asia on varmistaa Saimaa kanavaan varattujen varojen pitäminen Itä- ja Kaakkois-Suomessa. Niitä ei saa missään tapauksessa laskea muualle.

Hajautettu yhteiskunta ml. hajautettu maataloustuotanto on Suomen ainoa keino selviytyä kriiseistä. Nykyinen politiikka vie kehitystä vastakkaiseen suuntaan.

Pohjois-Karjalan maaseudun kehittäminen lukuina vuonna 2022

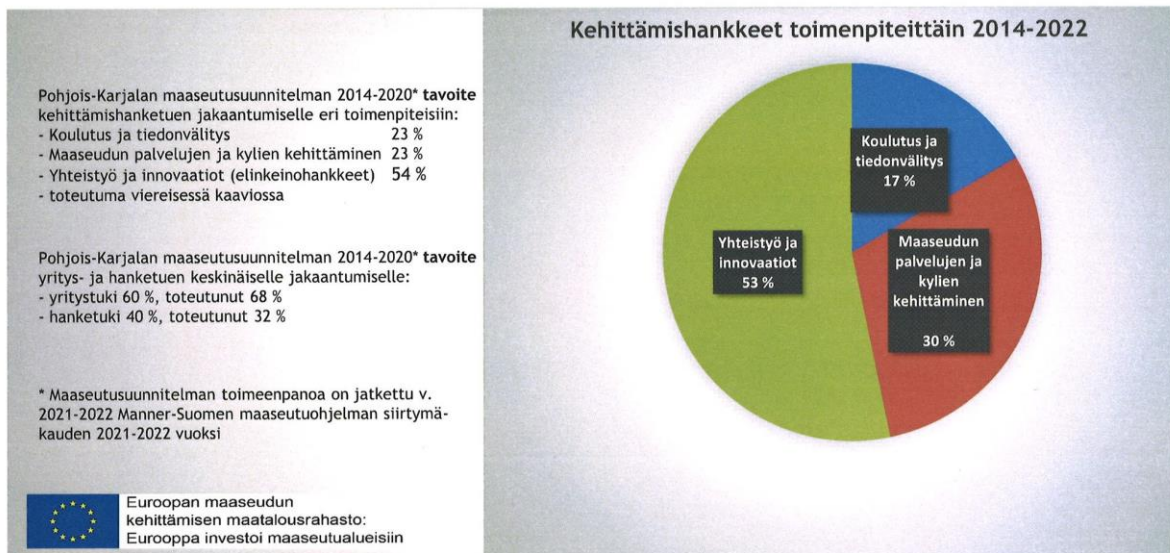

Tukimuoto	€
Kehittämishankkeet	748 000
Yritystuet	5 827 000
Leader- toiminta	2 090 000
Maatalouden tulotuet *	69 161 000
Maatalouden investointituet	2 161 000
Nuoren viljelijän tuki (tilanpidon aloitus)	70 000
Ympäristösopimukset ja luomu	5 102 000
Maatalouden elpymisvarat	1 440 000
YHTEENSÄ	86 600 000

*Maatalouden tulotukiin kuuluvat mm. luonnonhaittakorvaus, perustuki, viherryttämistuki, ympäristökorvaus, kansalliset tuet ja kotieläintuet.

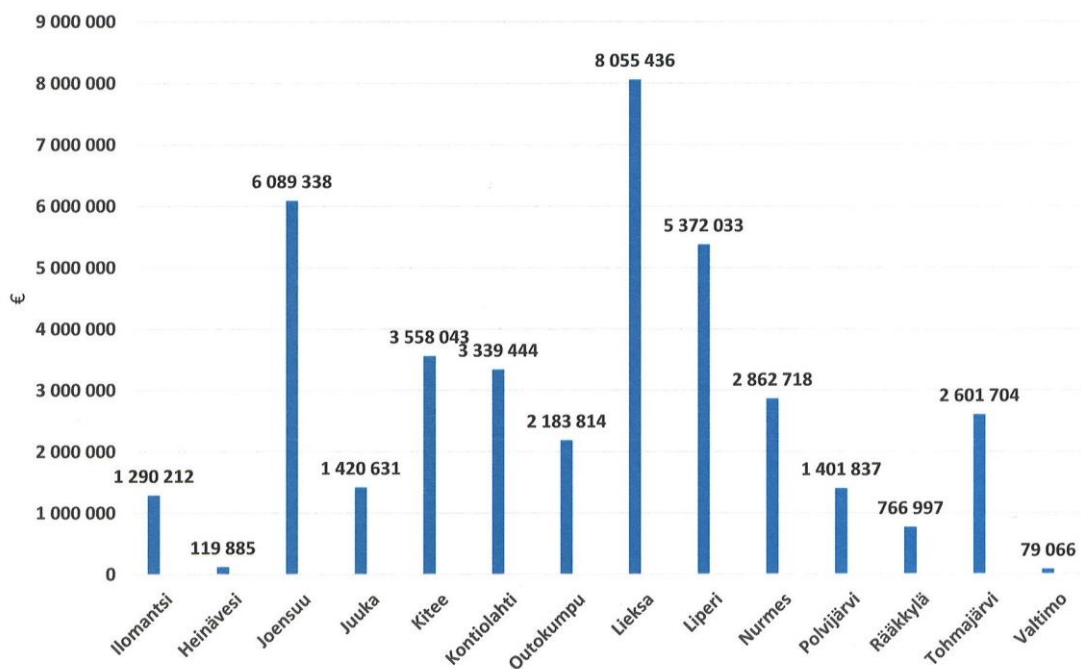
Rahoitetut maaseudun kehittämissankkeet 2014 - 2022

- Tukea on myönnetty yhteensä 120 hankkeelle, joista 24 yritysryhmähanketta
- Tukea on myönnetty yhteensä 17,9 miljoonaa euroa, josta yritysryhmähankkeisiin 1,9 m€
- Alueellisia hankkeita 68 % ja alueiden välisiä hankkeita 32 %
- Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelmahankkeita 4 kpl
- Em. luvut sisältävät siirtymäkauden rahoituksen ja elpymisrahoituksen 2021-2022 (20 hanketta, 2,08 m€)

Maaseuturahaston yritysrahoitus Pohjois-Karjalassa vuosina 2014 - 2022

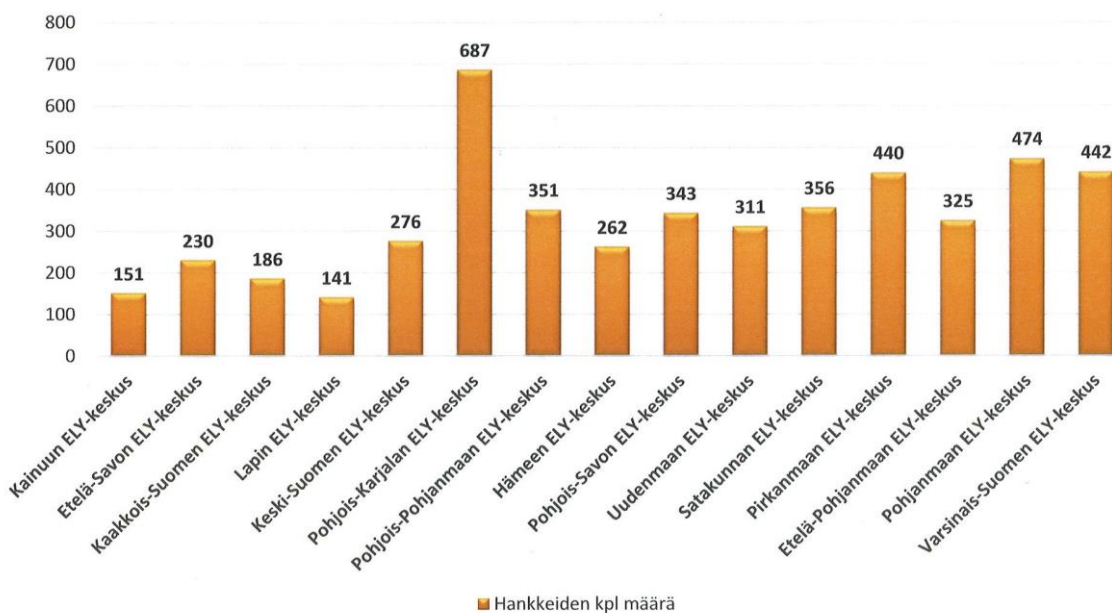
- Yritysrahoitusta on myönnetty 684 kohteeseen yhteensä 38,6 miljoonaa euroa.

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, yritysasiantuntija Tapani Mikkonen, puh. 0295 026 079, tapani.mikkonen@ely-keskus.fi, yritysasiantuntija Mauri Räsänen, puh. 0295 026 100, mauri.rasanen@ely-keskus.fi, rahoitusasiantuntija Mika Honkanen, puh. 0295 026 102, mika.honkanen@ely-keskus.fi

Maaseuturahaston yritysrahoitus vuosina 2014-2022

- Koko Suomi yhteensä 4975 rahoitettua hanketta (381 milj. €)
- Pohjois-Karjalassa 687 rahoitettua hanketta (38,7 milj. €)

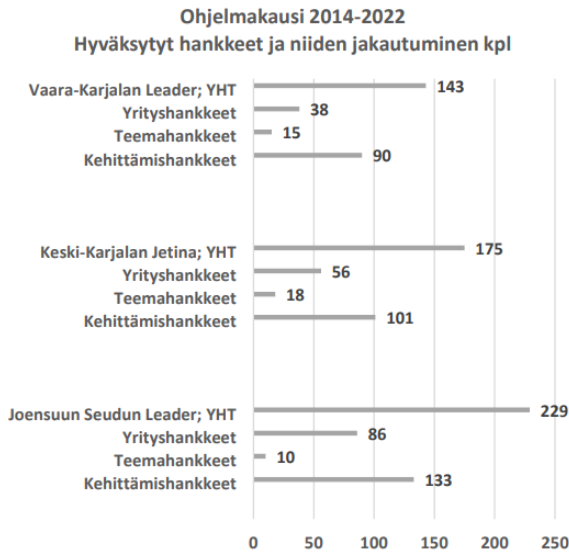
Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, yritysasiantuntija Tapani Mikkonen, puh. 0295 026 079, tapani.mikkonen@ely-keskus.fi, yritysasiantuntija Mauri Räsänen, puh. 0295 026 100, mauri.rasanen@ely-keskus.fi, rahoitusasiantuntija Mika Honkanen, puh. 0295 026 102, mika.honkanen@ely-keskus.fi

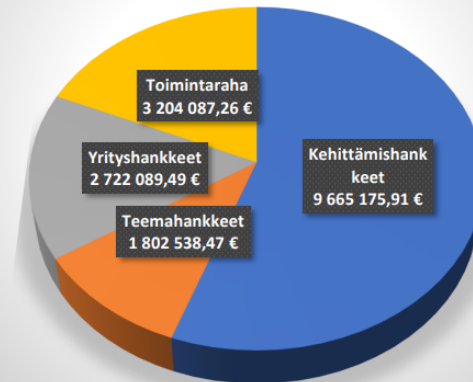
Ihmisten kokoisille ideoille!

Leader-toiminta Pohjois-Karjalassa ohjelmakaudella 2014-2022

- Leader-tukea myönnettiin yhteensä 14,2 milj. euroa 547 eri hankkeeseen
- Lisäksi Leader-ryhmien toimintaraha 3,2 miljoonaa euroa
- Leader-rahoitus koostuu EU:n ja Suomen valtion rahoitusosuudesta sekä kuntien rahoituksesta. Yksityinen rahoitus koostuu rahallisesta osuudesta ja/tai talkootyöstä. Toimintaraha on Leader-ryhmien toiminnan rahoitusta.

Hyväksytyt Leader-tuki ohjelmakaudella 2014-2022 Yhteensä 17 393 891,13 € (EU+ Valtio)

Lisätietoja:

Joensuun seudun Leader -yhdistys, tj. Mari Voutilainen, 040 508 6143, mari.voutilainen@joensuunseudunleader.fi

Keski-Karjalan Jetina ry, tj. Maare Karjalainen, 050 367 7660, maare.karjalainen@jetina.fi

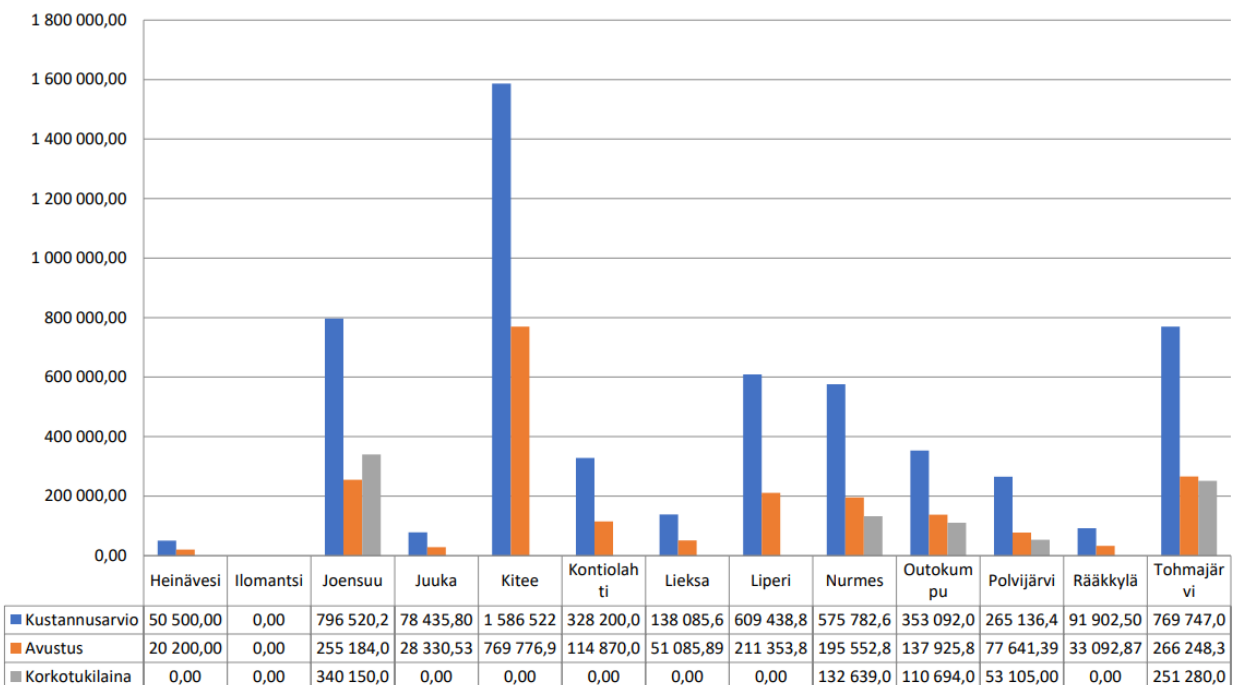
Vaara-Karjalan Leader ry, tj. Hannele Pyykkö, 040 104 4905, hannele.pyytko@lieksa.fi

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Maatalouden investointituet ja korkotukilainat kunnittain vuonna 2022

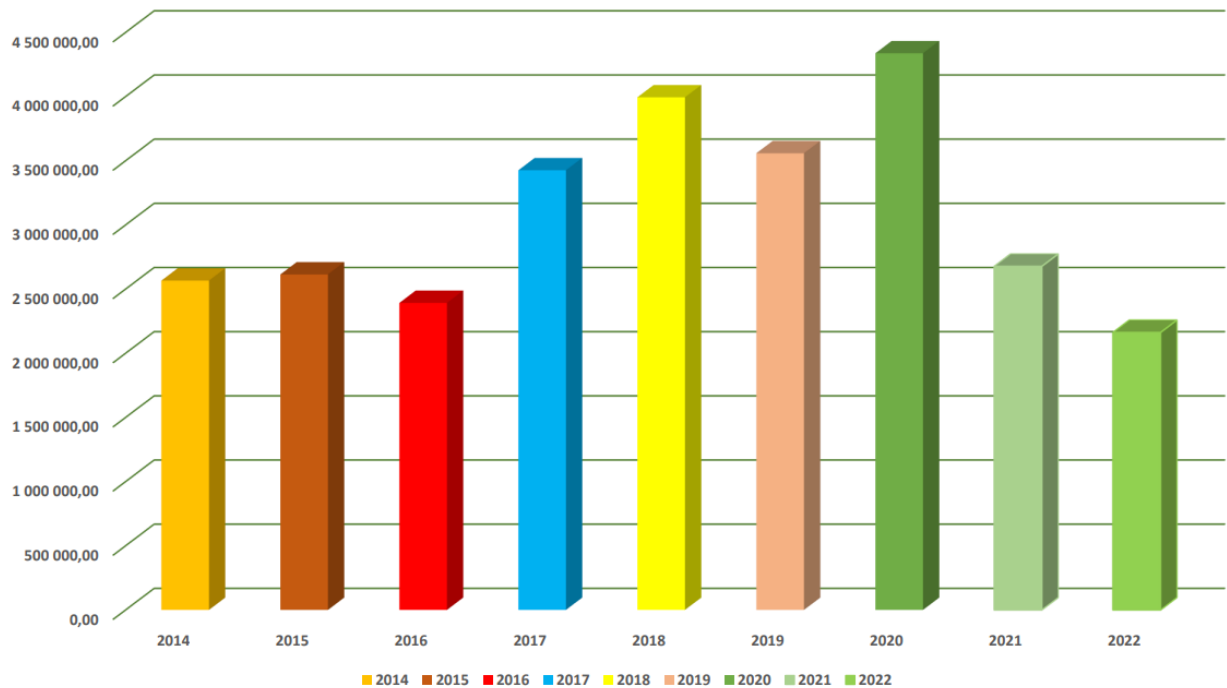
- Avustusta myönnettiin 84 investointihankkeeseen yhteensä 2,16 miljoonaa euroa
- Korkotukilainoja myönnettiin yhteensä 0,88 miljoonaa euroa
- Investointiavustuksilla ja korkotukilainoilla saadaan aikaan yhteensä 5,6 miljoonan euron maatilainvestoinnit

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, yritysasiantuntija Tapio Leinonen, puh. 0295 026 073, tapio.leinonen@ely-keskus.fi

Maatalouden investointiavustukset 2014-2022

- Avustusta myönnettiin maatalouden investointihankkeisiin Pohjois-Karjalassa 2014 - 2022 yhteensä 27,7 miljoonaa euroa

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, yritysasiantuntija Tapio Leinonen, puh. 0295 026 073, tapio.leinonen@ely-keskus.fi

Sukupolvenvaihdokset maatalousyrityksissä 2014-2022

- Vuodesta 2014 lähtien Pohjois-Karjalassa on tehty yhteensä 128 tuettua maatalon sukupolvenvaihdosta.
- Vuonna 2022 nuoren viljelijän aloitustukea (avustus) myönnettiin 2 maatalon sukupolvenvaihdokseen yhteensä 70 000 euroa

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	yht.
Ilomantsi	3	1								4
Joensuu	6	1	1	3	1		3	2		17
Juuka	4			1	2			3	2	12
Kitee	4	2	5		5	2	1			19
Kontiolahti	1	1		2	1			1		6
Lieksa	5	1	1		1					8
Liperi	8		5	1	1	2	1	2		20
Nurmes	1						1	5		14
Outokumpu	4			2				2		8
Polvijärvi	5		2	1	2					10
Rääkkylä	2		2			1	1			6
Tohmajärvi	2	1	3		2		1	2		11
yht.	45	7	19	10	15	5	8	17	2	128

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, yritysasiantuntija Mauri Räsänen, puh. 0295 026 100, mauri.rasanen@ely-keskus.fi

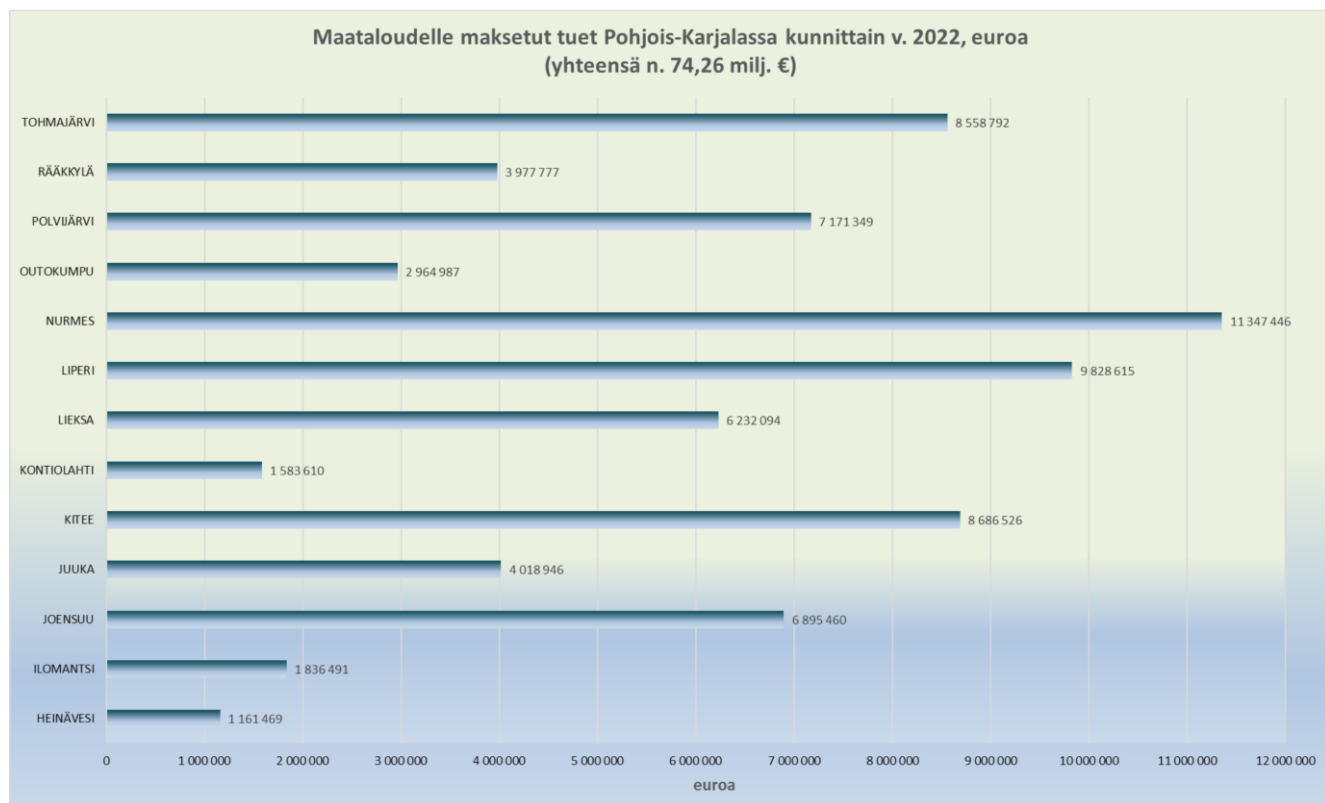
Pohjois-Karjalan maatalousyrittäjyys lukuina vuonna 2022

- Pohjois-Karjalan peltopinta-ala on 85 881 hehtaaria joista luomutuotannossa on 22 967 hehtaaria. Maksetun luomukorvauksen määrä v. 2022 oli yhteensä 4 436 734 € (v. 2021: 4 825 614 €)
- Maataloustukia haki yhteensä 1999 tilaa, joista luomusitoumustiloja on 332 (350 kpl vuonna 2021)
- Maatilojen keskipeltopinta-ala oli 42,96 hehtaaria; luomutilojen keskipeltopinta-ala oli 69,18 hehtaaria ja tavanomaista tuotantotapaa harjoittavien tilojen 37,7 hehtaaria

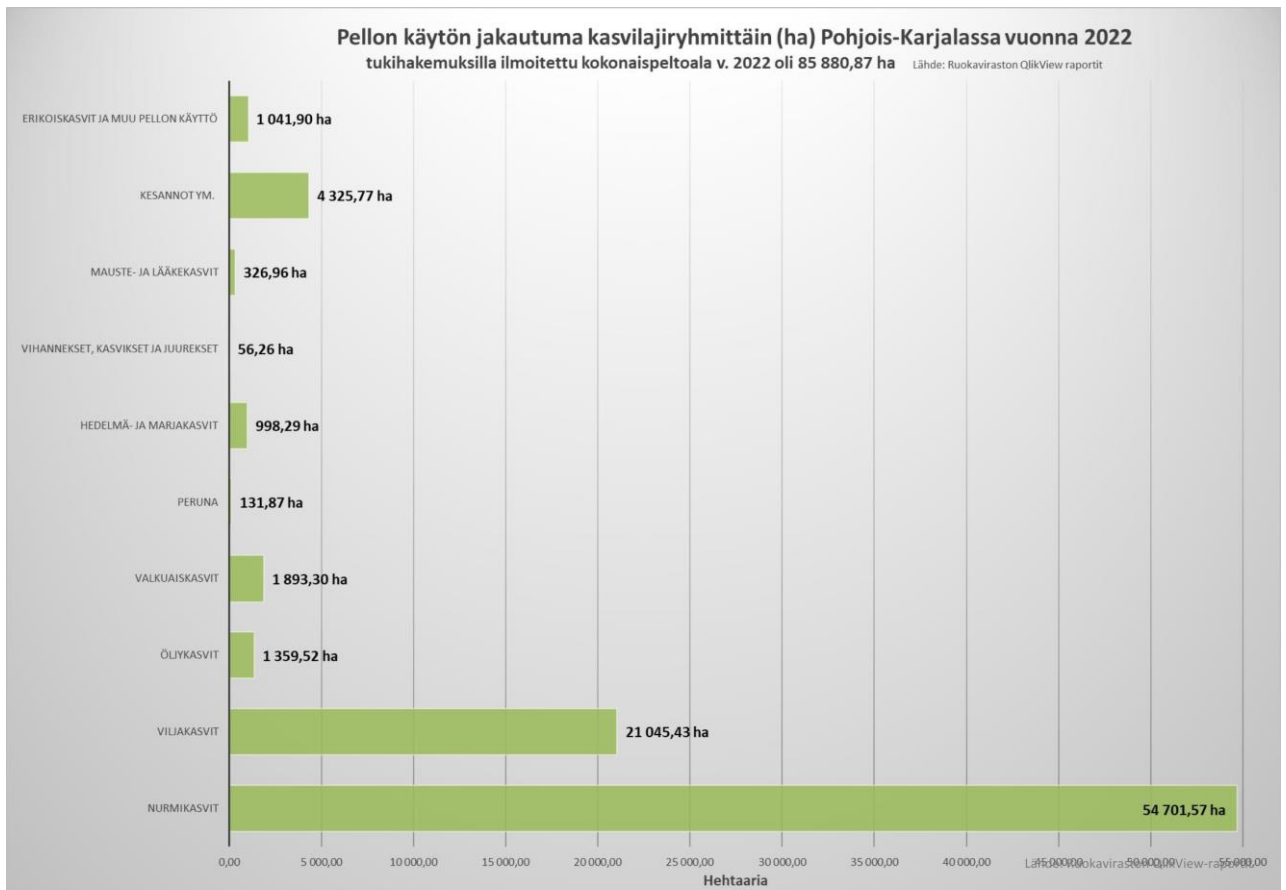
	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2020	2021	2022
Tukien hakijamäärä (kpl)	4449	3909	3513	3098	2988	2847	2751	2615	2505	2376	2201	2127	2052	1995	2032	1999
Maatilojen keskipinta-ala (ha)	19	21	24	27	29	33	31	33	34	36	39	40	42	43	42	43

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, johtava asiantuntija Arto Ruuska, puh. 02950 26098, arto.ruuska@ely-keskus.fi
 Kuva: © Arto Ruuska

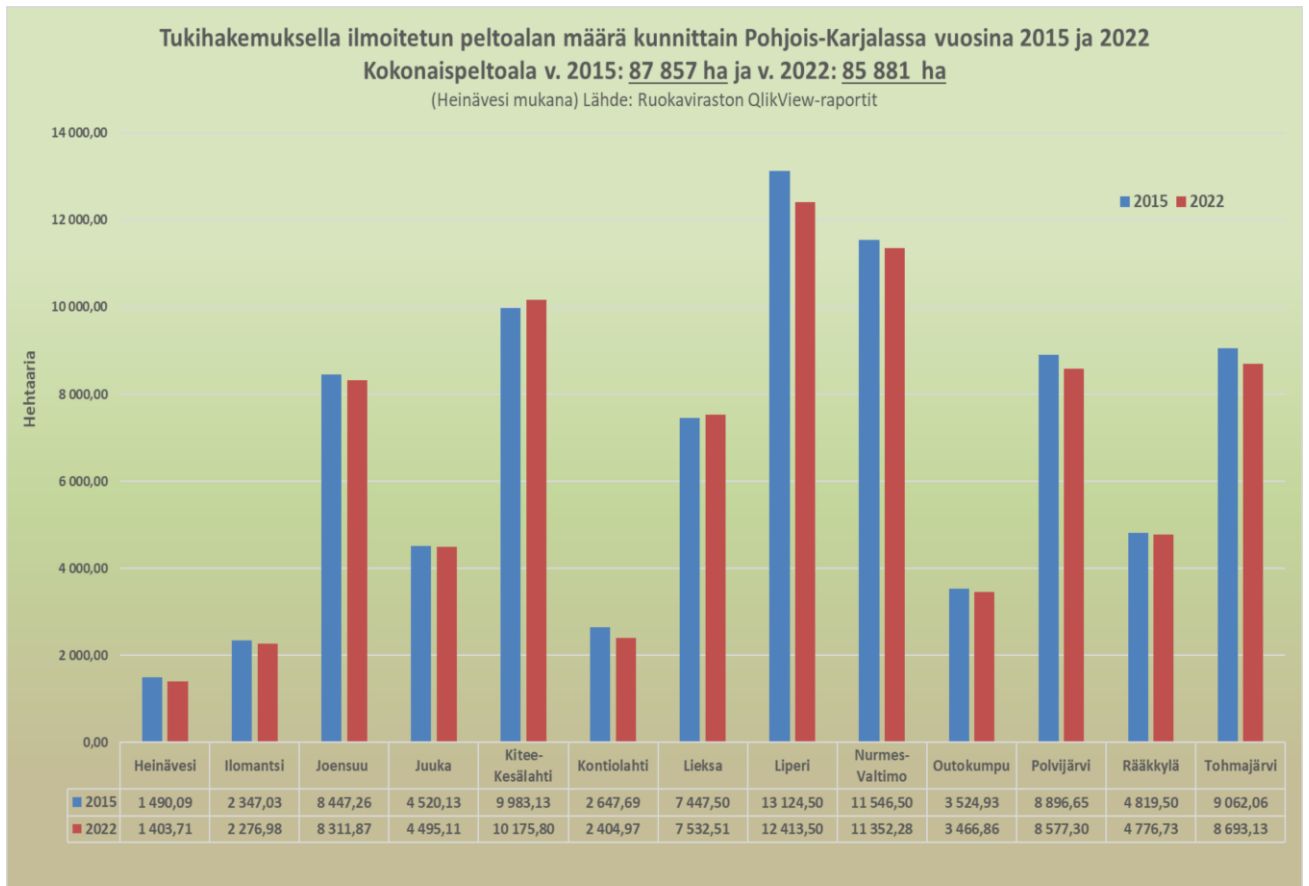
Maataloudelle maksetut tuet kunnittain vuonna 2022

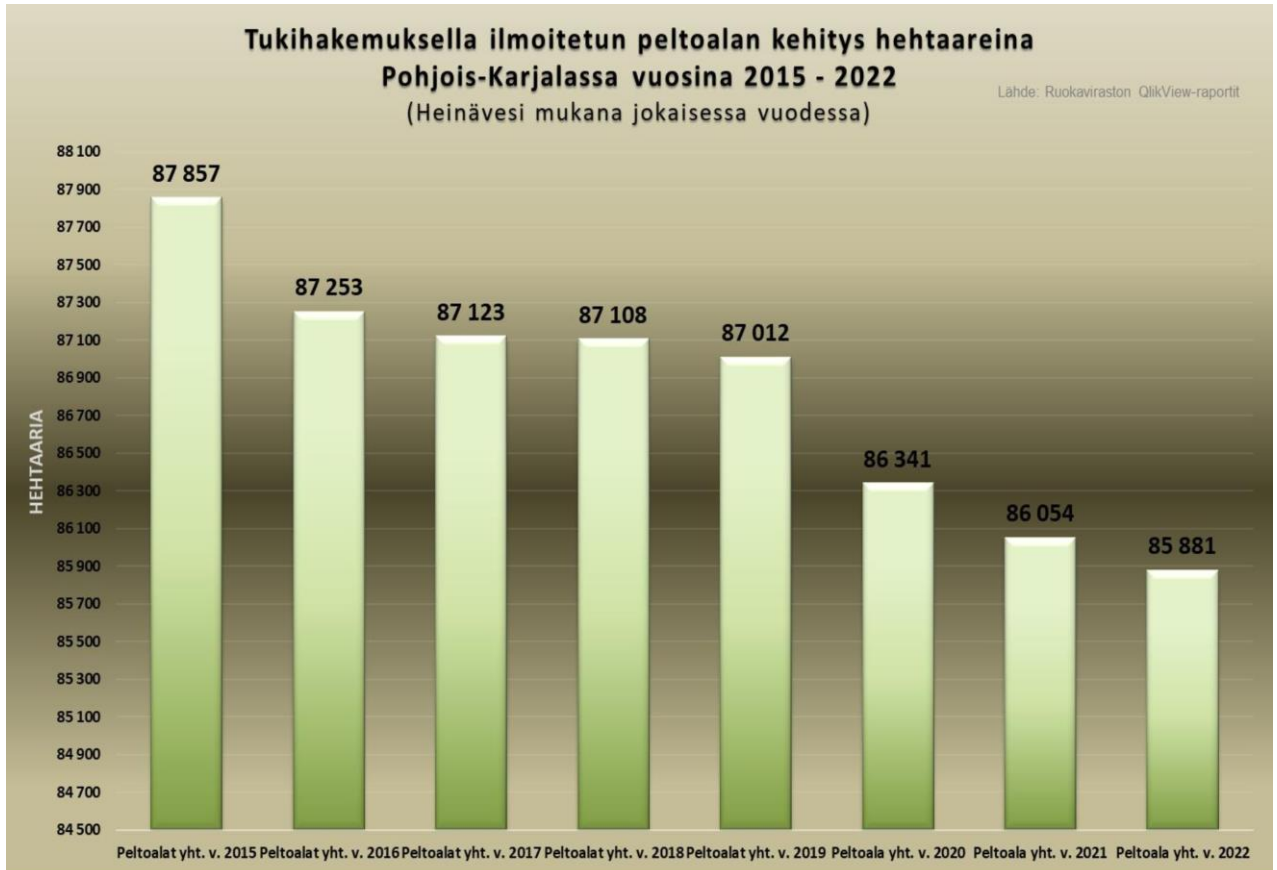
Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, johtava asiantuntija Arto Ruuska, puh. 02950 26098, arto.ruuska@ely-keskus.fi

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, johtava asiantuntija Arto Ruuska, puh. 02950 26098, arto.ruuska@ely-keskus.fi

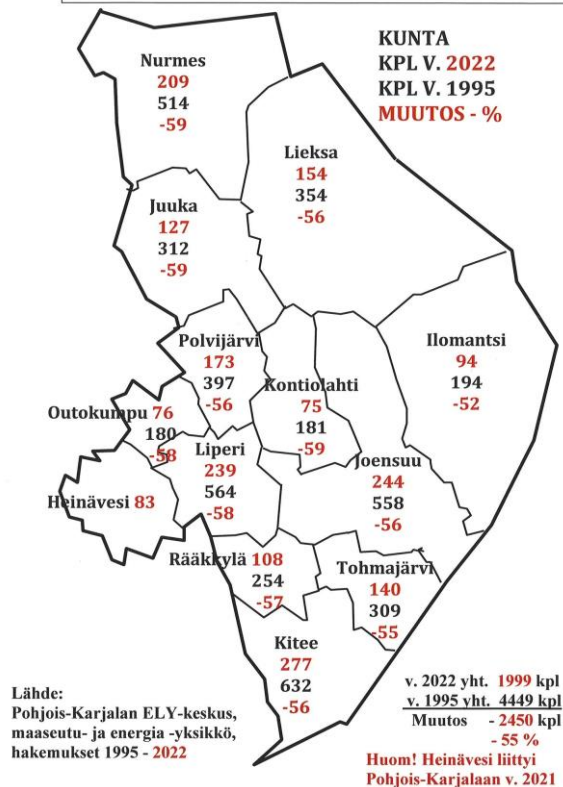

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, johtava asiantuntija Arto Ruuska, puh. 02950 26098, arto.ruuska@ely-keskus.fi

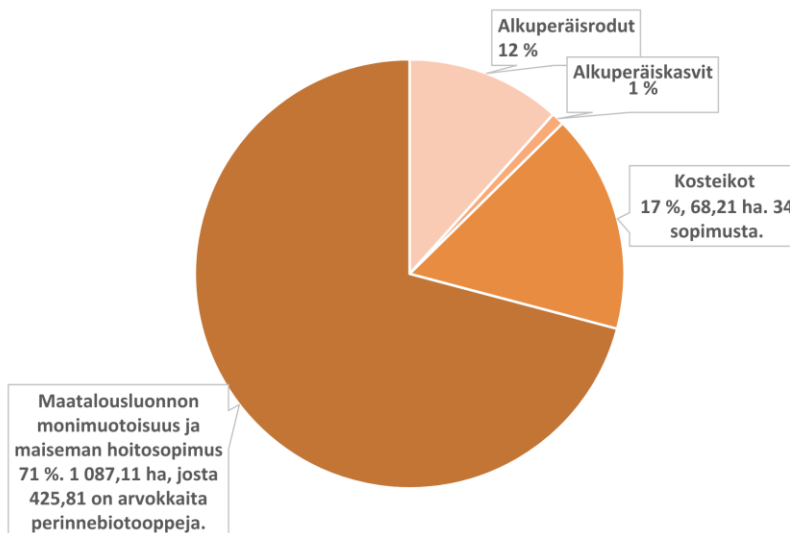
Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, johtava asiantuntija Arto Ruuska, puh. 02950 26098, arto.ruuska@ely-keskus.fi

EU-tulotukia hakeneet tilat 2022

Ympäristösopimukset vuonna 2022

-Vuonna 2022 oli voimassa 206 ympäristösopimusta

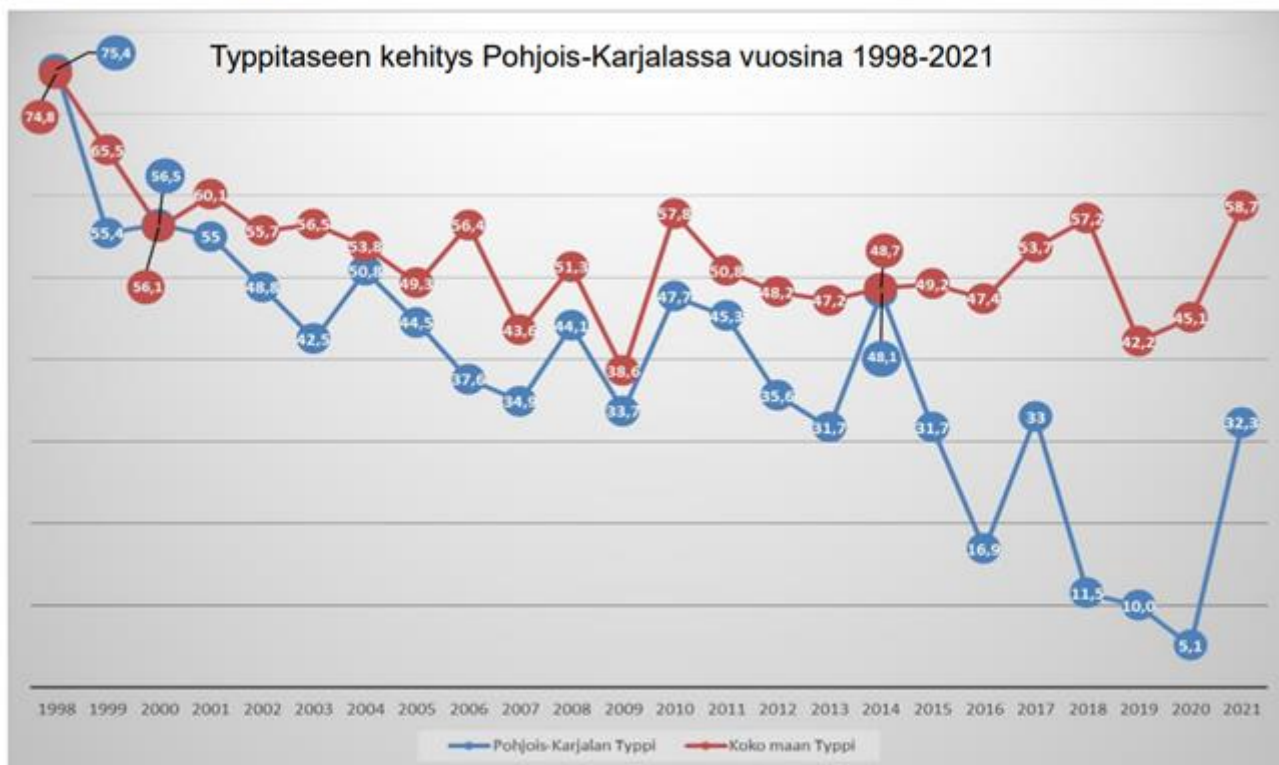
Ympäristösopimusten kesto on viisi vuotta.

Alkuperäisrotujen kasvatussopimuksia on voimassa 24 ja alkuperäiskasvien ylläpitösopimuksia oli voimassa kaksi. Alkuperäisrotuja ovat itä-, länsi- ja pohjoissuomenkarja, suomen-, ahvenanmaan ja kainuunharmaslampaat, suomenhevosen ja maatiaiskanat ja -kukat. Alkuperäiskasvilajikkeella eli ns. maatiaislajikkeella tarkoitetaan viljelykasvin kantaa, joka on luonnostaan sopeutunut kasvualueensa ympäristöolosuhteisiin.

Lisätietoja: Pohjois-Karjalan ELY-keskus, maaseutuasiantuntija Kaisa Rummukainen, puh. 0295 026 097, kaisa.rummukainen@ely-keskus.fi

Ympäristökorvaus - Typpitase.

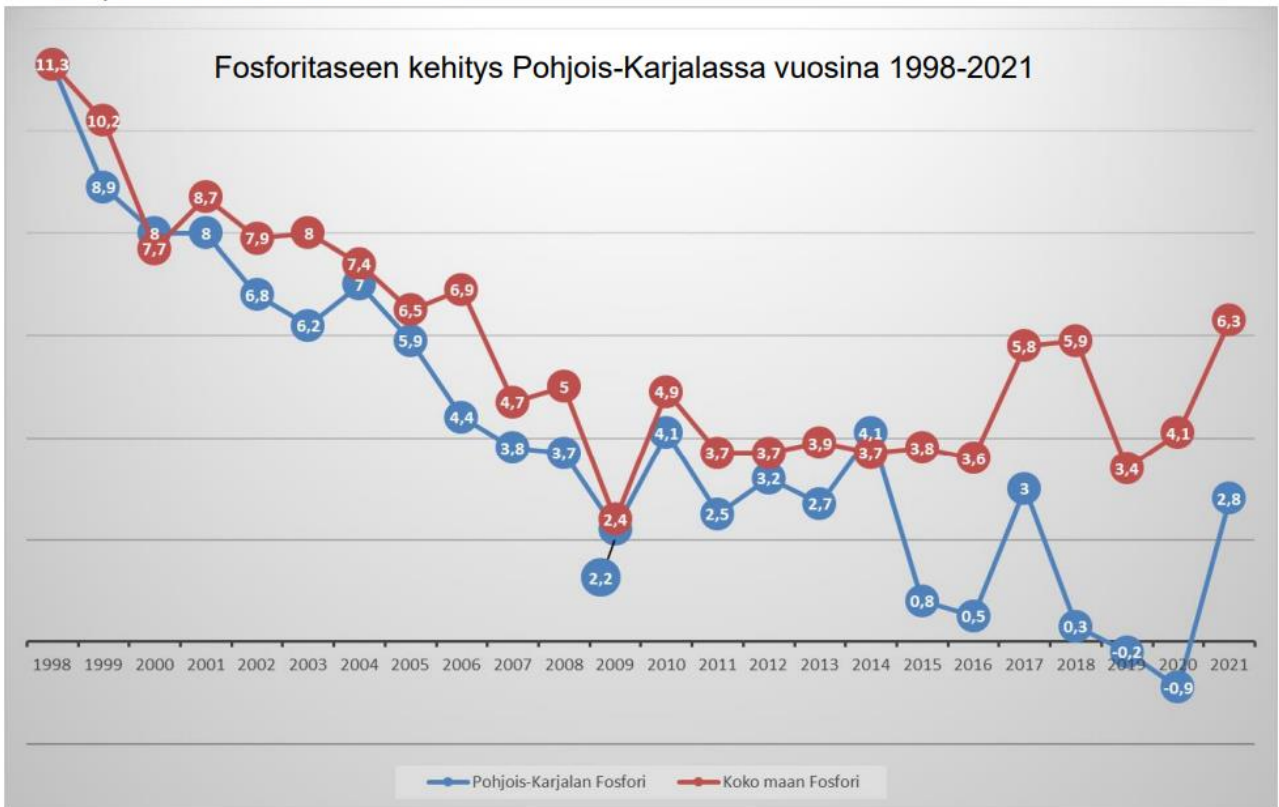
Typpitase kertoo kasvustolle lannoitteissa annetun typpimäärän ja sadon mukana pellolta poistuneen typpimäärän erotuksen. Mitä pienempi typpitaseen arvo on, sitä vähemmän typpeä jää peltoon altistumaan huuhtoutumiselle vesistöihin.

Typen poistuminen pellolta sadon mukana on tärkeää niin ympäristön kuin peltoviljelyn talouden kannalta. Typpi on kallis tuotantopanoksena hukattavaksi, joten sen huuhtoutumista tulee välttää. Satoon sitoutunut typpi kertoo kasvien tehokkaasta typen hyödyntämisestä, jolloin typpeä jää peltoon vähemmän ja huuhtoutumisriski sekä ravinnekuormitus pienenee.

Ympäristökorvaus - Fosfori-tase.

Fosforitase kertoo lannassa, lannoitteissa ja siemenissä tulevan sekä pellolta poiskorjatussa sadossa poistuvan fosforimäärän erotuksen.

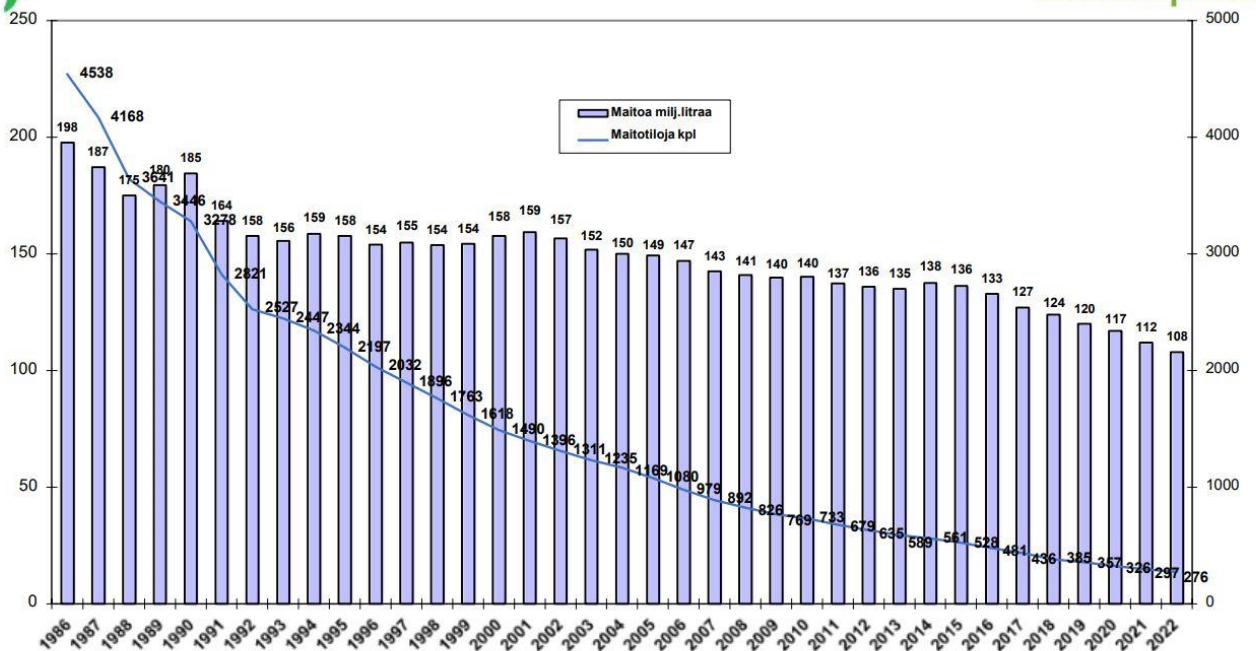
Kun fosforin lisäys ja poistuma ovat yhtä suuria, fosforitase on nolla.

Fosforilannoituksen ja -taseen hienosäätö vaikuttaa maan fosforitilaan ja siitä riippuvaan ravinteiden kulkeutumisiin vesistöihin.

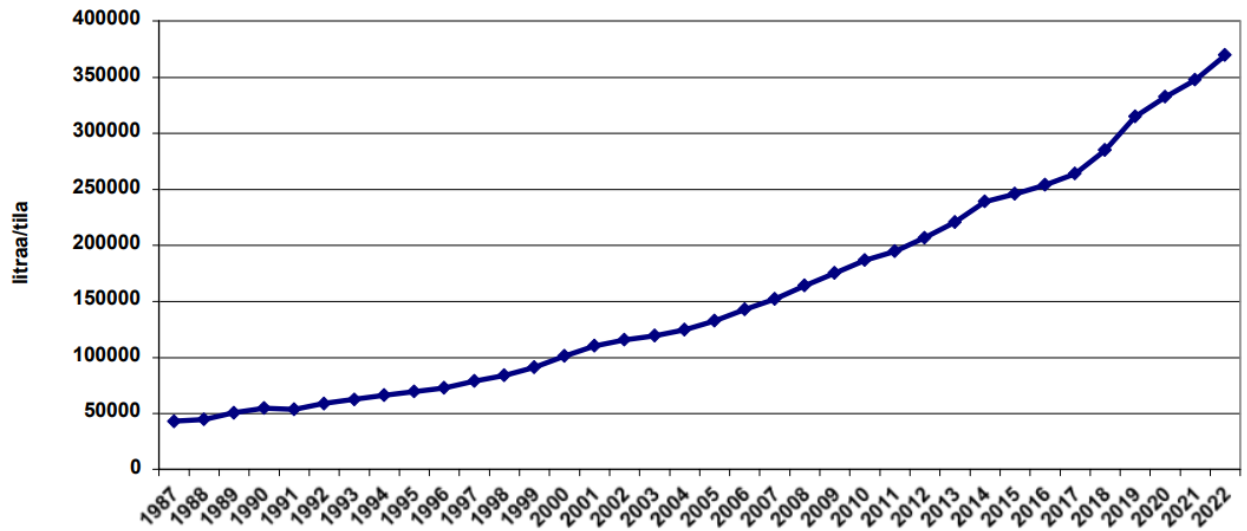
Meijerimaidon määrä, milj.litr. 1986-2022 ja maitotilojen määrä, kpl joulukuussa Pohjois-Karjalassa

Agria Itä-Suomi

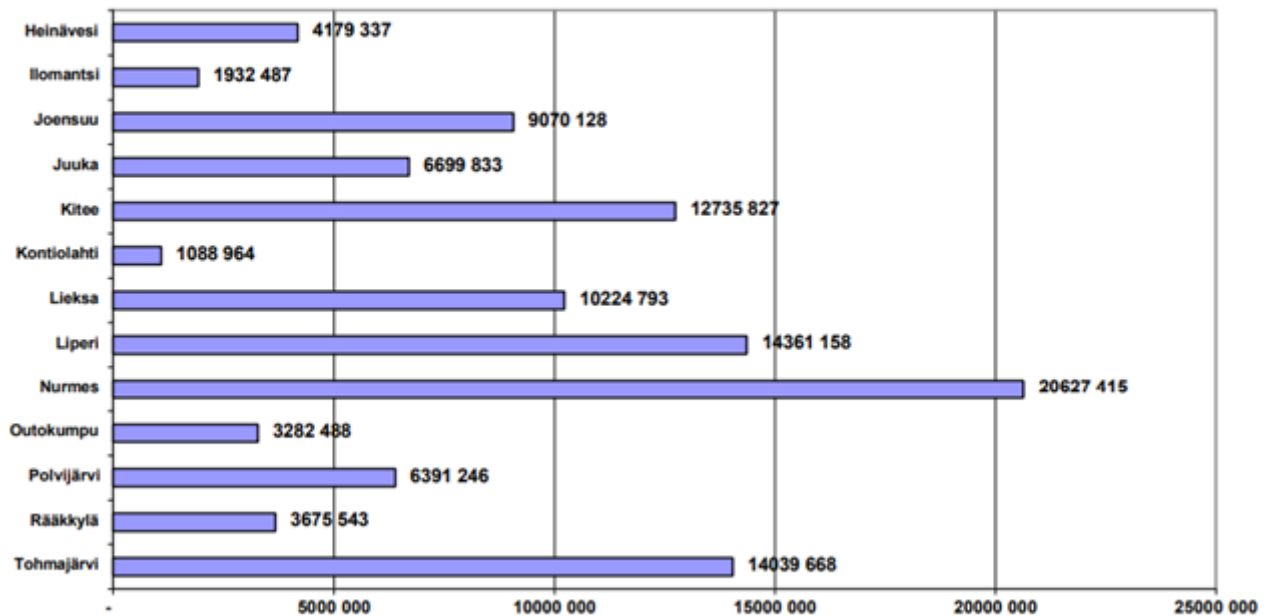
POHJOIS-KARJALAN
maaseutupalvelut

Meijereihin toimitetun maidon määrä tilaa kohti keskimäärin 1987-2022 Pohjois-Karjala

Meijereihin toimitettu maitomäärä litroina kunnittain, 2022 Pohjois-Karjala

Metsätalous vuonna 2022

Metsäteollisuuden toimintaympäristöön vaikutti Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan

Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainaan helmikuussa 2022, jolla oli vaikutukset sekä maailmanmarkkinoihin että kotimaiseen puunhankintaan. EUn asettamien pakotteiden seurauksena ulkomaankauppa Venäjän kanssa on asteittain loppunut. Tämä on vaikuttanut inflaation jyrkkään nousuun monissa maissa sekä viennin ja tuonnin ongelmia yrityksille. Metsäteollisuuden toimintaympäristöön vaikutukset ovat olleet niin ikään moninaiset. Suomen talous kasvoi valtiovarainministeriön ennakoarvion mukaan vielä vuoden 2022 aikana 2,0 prosenttia, mutta kasvun ennakoidaan pysähtyvän (-0,2 %) vuonna 2023. Mahdollisen taantumaa oletetaan kuitenkin jäävän väliaikaiseksi, vaikka seuraavien vuosien kasvun arvioidaan olevan alhaista. Talouden heikompi kehitys on seurausta hintojen noususta, joka heikentää kuluttajien ostovoimaa ja vähentää kulutusta. Maailmantalouden osalta tilanne on samankaltainen. Euroopassa suurin osa maista kärsii Suomea enemmän energian hintojen noususta, joskin kokonaisuudessaan Eurooppa sinnittelee vielä kasvun puolella. Yhdysvalloissakin kasvu hiipuu, mutta tuotannon supistumiselta välttyään. Kiinan talouskasvua painaa kotimaan heikompi kysyntä ja kiinteistösektorin ongelmat.

Suomessa toimivan metsäteollisuuden osalta vaikutukset ovat olleet moninaiset. Kokonaisuudessaan metsäteollisuus on kyennyt tekemään epävarmassa tilanteessa ennätystulokset. Tämä siitäkkin huolimatta, että yksi suurimmista toimijoista UPM oli lähes koko alkuvuoden työseisauksessa. Maailmanmarkkinahintojen nousu jatkui loppuvuoteen asti kaikilla kemiallisen metsäteollisuuden tuotteilla, joskin kääntyivät loppuvuodesta pääosin laskuun. Tuotantomäärät vahvistuivat alkuvuoden työseisauksien jälkeen, mutta jäivät kokonaisuudessaan edellisvuotta alemmas. Sahatavaran hinnat kääntyivät laskuun ja palautuivat loppuvuodesta keskimääräiselle tasolle. Tuotantomäärät olivat lähes edellisvuoden kaltaiset, vaikka näkymät heikkenivätkin loppuvuodesta.

Tavaravienti Suomesta oli odotettua parempaa Venäjän kaupan loppumisesta huolimatta. Kasvua tavaravientiin tuli 2,9 prosenttia vuonna 2022. Venäjän viennin merkitys on pieni ja vientiä saatiin korvattua muualle. Tuonnin korvaamisessa sen sijaan on ollut vaikeuksia, sillä erityisesti energian hinnat lähtivät merkittävään nousuun. Energian hinnannousu vei muuta hintatasoa mukanaan. Tuontimäärä kasvoi koronavuoden jälkeen muutenkin voimakkaasti ollen 8,1 prosenttia vuonna 2022.

Maailmantalouden arvioidaan kasvavan 2,9 prosenttia vuonna 2022 ja jäävän 1,9 prosenttiin 2023. Maailmantalouden näkymät ovat synkät Venäjän hyökkäyssodan ja Euroopan energiakriisin jatkuessa. Myös inflaatio jatkuu nopeana, joskin hieman hidastuu Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Kuluttajien luottamus on erittäin heikkoa huolimatta hyvästä työllisyystilanteesta monessa maassa. Yhdysvaltojen bruttokansantuotteen arvioidaan hiipuvan 0,8 prosenttiin vuonna 2023. Kiinan näkymiä heikentää kotimainen kysyntä ja kiinteistösektorin ongelmat. Talouskasvun odotukset ovat 3,5 prosenttia vuodelle 2023. Euroopan talouden näkymät ovat vaikeat energiakriisin ja kuluttajien heikon luottamuksen johdosta. Tekninen taantuma on

mahdollinen. Kasvua odotetaan vain 0,2 prosenttia vuonna 2023.

Ison-Britannian talousnäkymät ovat heikot ja talouden ennakoidaan heikenevän prosentin vuonna 2023. Ruotsissa niin ikään odotetaan taantumaa ja ennakoidaan vuodelle 2023 0,4 prosentin laskua bruttokansantuotteeseen.

Suomessa toimivan metsäteollisuuden markkinatilanne on ollut erittäin vahva, joskaan ei immuuni maailmantalouden heikkenemiselle. Hyvä markkinatilanne näkyi erityisesti metsäteollisuusyhtiöiden ennätyksellisissä tuloksissa vuodelta 2022. Kemiallisen metsäteollisuuden osalta tuloksiin vaikuttivat paperin, kartongin ja sellun korkeat hinnat. Toisaalta sellun ja paperin tuotantoa painoi alaspäin UPM:n työseisaus alkuvuodesta. Uusien investointien käyttöönotto vaikuttaa erityisesti vuoden 2023 tuotantolukuihin. Kemin uusi biotuotetehdas käynnistyy loppuvuodesta. Mekaanisen metsäteollisuuden osalta loppuvuosi 2022 kysyntä alkoi heikkenemään ja hintatasot palautuivat pitkän aikavälin keskiarvon tuntumaan. Uusia investointeja on kuitenkin toteutettu ja esimerkiksi MG:n saha aloitti Raumalla.

Suomen kemiallisen metsäteollisuuden tuotantomäärien ennakoidaan LUKEn mukaan pääosin kasvavan, mutta hintojen pienenevän vuonna 2023. Kemiallisen metsäteollisuuden tuotantomäärien ennakoidaan kasvava merkittävästi vuonna 2023; sellun osalta 14 prosenttia, paperin osalta 19 prosenttia ja kartongin osalta 2 prosenttia. Hinnat sen sijaan kääntyivät laskuun loppuvuodesta 2022 ja keskihintojen ennakoidaan laskevan n.7 prosenttia vuonna 2023.

Suomen mekaanisen metsäteollisuuden tuotantomäärien ennakoidaan LUKEn mukaan olevan melko samansuuriset kuin vuonna 2022, mutta keskihintojen laskevan sahatavaralla 23 prosenttia ja vanerilla 5 prosenttia. Sahatavara- ja vaneriviennin arvioidaan kasvavan maltillisesti vuonna 2023. LUKE:n mukaan vuonna 2021 sahatavaravienti nousee 4 % ja vanerin vienti 1 % edellisvuotta suuremmaksi. Rakentamisen näkymät ovat melko vaisut, mutta kasvua pitänee yllä Venäjän tuonnin loppuminen Eurooppaan ja viennin vaikeudet toisaalta kolmansiin maihin. Ukrainan jälleenrakennus voi olla mahdollisuus myös puurakentamiselle, joskin sodan loppuminen ei ole näköpiirissä.

Puukaupat ja hakkuut edellisvuoden tasolla

Puukauppa kävi alkuvuodesta heikosti, mutta alkoi kiihtymään loppuvuotta kohti. Loppuvuoden puun ostojen kiihtymisen seurauksena ostomäärät nousivat liki edellisvuoden tasolle. Yksityismetsien puukauppamäärä oli 35,1 miljoonaa kuutiometriä Metsäteollisuus ry:n jäsentilaston perusteella, jossa oli laskua 4 prosenttia edellisvuodesta.

Hakkuumäärät olivat niin ikään lähellä edellisvuoden tasoa. Vuoden 2022 hakkuumäärä yksityismetsistä oli yhteensä n. 47 miljoonaa kuutiometriä marraskuun loppuun mennessä. Vuoden 2022 markkinahakkuut olivat yhteensä n. 58 miljoonaa kuutiometriä marraskuun loppuun mennessä. Hakkuita vähensi työtaistelut, mutta toisaalta lisäsivät hyvä kysyntä, hyvät korjuukelit ja puun tuonnin loppuminen Venäjältä. Markkinahakkuut olivat noin kolme prosenttia pienemmän verrattuna edellisen

vuoden marraskuun loppuun. LUKE arvioi markkinahakkuiden kasvavan vuonna 2023 (7 %).

Hankintahakkuiden määrä laski peräti 30 prosenttia marraskuun loppuun mennessä vuoden 2021 vastaavasta ajankohdasta, ja niiden osuus yksityismetsien hakkuista oli enää 10 prosenttia. Yhtiöiden ja Metsähallituksen metsien hakkuut olivat noin 10 miljoonaa kuutiometriä marraskuun loppuun mennessä ja olivat kasvaneet 4 % edellisvuodesta. Vuoden 2022 markkinahakkuista kuitupuun osuus ylitti tukkipuun osuuden. Energiapuun korjuun tilastomäärä, 6 miljoonaa kuutiometriä marraskuun loppuun mennessä on hieman korkeampi kuin edellisvuotena. Energiapuun käytölle odotetaan kasvua energiakriisin seurauksena, mutta vaikutus on kohdentunut kuitupuun kokoluokkaan.

Teollisuuden pystyvarastotasot vaihtelivat vuoden aikana hakkuu- ja ostoajankohtien mukaisesti. Ne päättyivät marraskuun loppuun mennessä samalle tasolle kuin vuoden alussa. Alhaisimmillaan pystyvarastot olivat kevään aikana, mutta nousivat hieman loppuvuotta kohden ostojen kiihdyttyä. Pystyvarastot ovat melko normaalilla tasolla, joskin hieman aikaisempia vuosia alhaisemmalla tasolla.

Puuraaka-aineen tuonti romahti

Puun tuonti romahti Venäjän tuonnin loppumisesta johtuen. Ulkomaankauppatilastojen perusteella puun tuonti oli lokakuun loppuun mennessä romahtanut 60 prosenttia edellisvuodesta. Vuonna 2022 puuta oli tuotu vain 4,4 miljoonaa kuutiometriä lokakuun loppuun mennessä, kumulatiivisen 12 kk tason ollessa 6,4 miljoonaa kuutiometriä. Havupuun osuus tuonnista oli noin 1,0 miljoonaa kuutiometriä ja lehtipuun noin 1,4 miljoonaa kuutiometriä. Sahahaketta oli tuotu noin 1,3 miljoonaa kuutiometriä. Tukin osuus väheni 75 % ja kuidun tuonti 61 %. Hakkeen osuus laski 63 %. Tuontihinnat nousivat jyrkästi. Koivukuitupuun tuontihinta oli keskimäärin 64 €/m³, kun hankintahinta tienvarteen Suomessa oli alhaisempi keskimäärin noin 37 €/m³.

Raakapuun vienti Suomesta kasvoi voimakkaasti 41 % edellisvuodesta ja oli noin 1,9 miljoonaa kuutiometriä lokakuun loppuun mennessä.

Metsänomistajan puolesta monella rintamalla vuonna 2022

Metsänomistajien järjestö – MTK ja metsänhoitoyhdistykset – kaivoivat edunvalvonnan työkalupakista kaikki keinot vuonna 2022. Tekemistä riitti niin kotimaan politiikassa kuin puumarkkinoillakin. Ehkä eniten metsänomistajia kahvipöydissä ja kokouksissa puhutti kuitenkin EU:n aiheet puuttua metsien hoitoon ja hakkuisiin. Tyrmistys Brysselistä suuntautuvaan, selvästi tietämättömään vyörytykseen oli suurta. Tässä kirjoituksessa muutamia nostoja vuoden 2022 metsänomistajien puolustamisesta.

MTK kohdisti poikkeuksellisen paljon työpanostuksia EU vaikuttamiseen. Vuoden 2022 aikana mikään lähes kymmenestä metsiin isosti vaikuttavasta prosessista ei päättynyt metsänomistajan kannalta huonoon lopputulokseen. Suurta osaa onnistuttiin ohjaamaan oikeaan suuntaan, mutta lopputulos ratkeaa vasta vuoden 2023 aikana.

Taksonomiassa ja ennallistamisessa MTK Euroopan aktiivisimpia ja vaikuttavimpia toimijoita

Julkisuudessa viime vuonna keskusteltiin kestävästä rahoituksen taksonomiasta. Metsänomistajille hurjia vaatimuksia esittäneen luontokriteeristön valmistelu saatiin jäähyllä

pitkäksi aikaa ja valmistelutauon aikana MTK yhdessä metsäteollisuuden kanssa valmisteli vaihtoehtoisen mallin, joka olisi sekä toteuttamiskelpoinen että luonnontilaa parantava. Aktiivisen vaikuttamisen ansiosta on viitteitä, että metsätaksonomia ei vuonna 2023 etene vaan metsänomistajat voivat huokaista helpotuksesta.

Helmikuussa 2022 MTK sai käsiinsä komission suljettujen ovien takana valmisteleman ennallistamisasetusluonnoksen. Välittömästi näytti siltä, että esityksestä on tulossa kohtuuton ja toteuttamiskelvoton. MTK nosti asian julkisuuteen ensimmäisenä toimijana Euroopassa. Valitettavasti Suomen hallitus ei onnistunut muodostamaan selkeää kantaa ja esitys annettiin kesällä. Metsänomistajajärjestön painostus johti lopulta lähes hallituksen kaatumiseen. Keskustan sekä opposition tuella Suomi otti asetukseen tiukan kannan. Joskin vasta myöhään syksyllä. Vaikuttamistyö on kuitenkin edelleen meneillään. Ennallistamisessa on hyviä tavoitteita ja metsänomistajat haluavat parantaa luonnon tilaa. Viisautta suomalaisen metsän hoidosta ja suojelusta ei asu Brysselissä tai Etelä-Euroopan maissa ja päätösvalta tulee säilyä kotimaassa – tästä on metsänomistajien piirissä laaja yhteisymmärrys.

Kotimaassa luonnonsuojelulakia, maankäyttöä ja metsätalouden tulevaisuutta

Metsäasiat olivat vuonna 2022 päivittäin julkisuudessa. Viestin sävy vaihteli sen mukaan, oliko julkaisijana YLE, Helsingin Sanomat, Maaseudun Tulevaisuus vai kenties maakuntalehdet – sosiaalisesta mediasta puhumattakaan. Selväksi kävi, että julkisuudessa metsää koskevia faktoja esitellään suppeasti. Usein tulokulmana oli suppea ilmasto- tai ympäristönäkökuuma. Metsien hoitoa ja hakkuita jopa esitettiin vähennettäväksi ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, vaikka tästä luultavasti seuraisi fossiilisten raaka-aineiden käytön jatkuminen. MTK:n esittämä tieteellinen metsäpaneeli perustettiin vuonna 2022 ministeriöiden päätöksellä. Ilmasto- sekä ympäristöpaneelin tuottaman tiedon lisäksi jatkossa on luvassa laajemmin myös metsätietoa päätöksenteon tueksi.

Luonnonsuojelulain uudistus aiheutti yhden hallituskriisin loppuvuodesta. Lain valmistelu on edennyt jo eduskuntaan ja uhkana oli epäselvää lainsäädäntöä, joka olisi saattanut johtaa suureen määrään luonnonsuojelua ilman korvausta. MTK kannatti luonnonsuojelun lisäämistä ja lain uudistamista, mutta tyrmäsi nämä sosialisointiaikeet voimakkaasti ja lain lopputulokseksi saatiin maanomistajien kannalta tyydyttävä kompromissi.

Metsänomistajat tarjoavat jatkuvasti vapaaehtoisen suojelun METSO kohteita yli käytettävissä olevan rahoituksen. MTK:n pitkään vaatima rahoituksen lisääminen toteutui ja vapaaehtoisen luonnonsuojelun rahoitusta parannetaan. Metsäkeskuksen METSO-rahoitus lähes kaksinkertaistetaan vuodelle 2023. Samalla Metsäkeskus saa ensimmäisen Helmi-ohjelmabudjetin, jolla aloitetaan mm. pienvesien hoitoa.

MTK:n ja metsänhoitoyhdistysten asiantuntijat olivat metsänomistajien tukena hurjassa määrässä tuulivoimahankkeita. Neuvotteluryhmät menestyivät ympäri Suomea puistojoen valmistelussa. Vuoden aikana tuulivoiman siirtolinjoihin liittyvät ongelmat sekä maanomistajien yhteistyötarve saatiin julkisuuteen ja nähtäväksi jää riittääkö seuraavalla hallituksella rohkeus lunastuskäytön muuttamiseen. Pilkkahinnalla ei saa pakkolunastaa toisen omaisuutta bisneksen tekemiseen.

Vuoden aikana valmistuneet tuleva metsätalouden rahoitusjärjestelmä (METKA) ja sekä metsien käyttöä linjaava kansallinen metsästrategia ovat sisällöltään metsänomistajien tavoitteiden mukaisia.

Markkinoilla kuitupuun hintakin saatiin nousemaan

Vuosi 2022 oli vauhdikas puumarkkinoilla. Venäjän hyökkäys Ukrainaan aiheutti suuren shokin ja kotimaan kasvanut puun kysyntä yhdistettynä hyvään loppumarkkinatilanteeseen antoivat metsänomistajille hyvät eväät menestyä puumarkkinoilla.

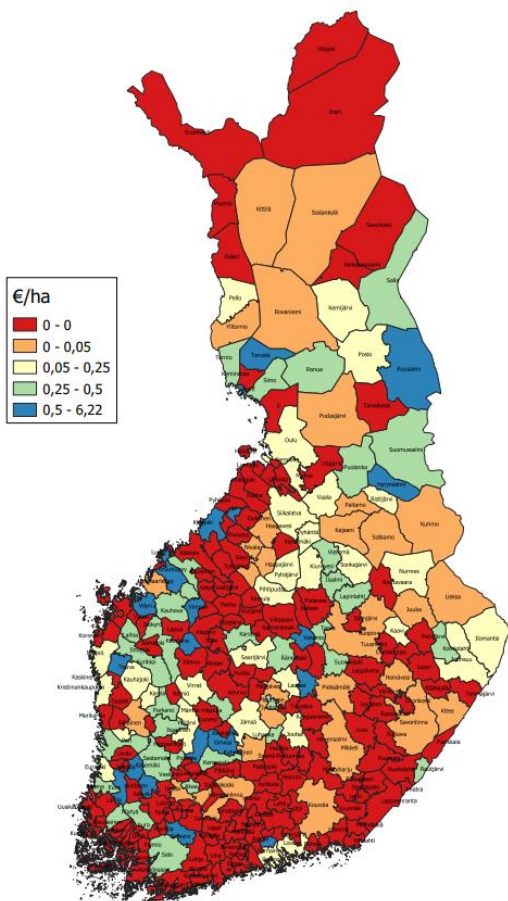
Metsänomistajajärjestö ei voi kilpailulainsäädännön vuoksi antaa puulle tavoitehintoja, vaan jokainen metsänomistaja tekee päätöksensä markkinaperusteisesti. MTK ja metsänhoitoyhdistykset panostivat vuonna 2022 markkinatiedon parantamiseen. Metsänomistajille tuotiin aiempaa enemmän tietoa lopputuotemarkkinoista ja kehoitettiin hakemaan puukaupassa oikeudenmukaista puun hintaa. Metsänhoitoyhdistysten tekemät puukaupan

kilpailutukset olivat avainasemassa siinä, että kuitupuumarkkinoilla nähtiin poikkeuksellisia puun hinnan kehityksiä. Vaikka moni metsänomistaja ei vielä ollut tyytyväinen saamaansa puun hintaan, nousi esimerkiksi koivu- kuitupuun hinta vuoden aikana lähes kolmanneksella. Samoilla työkaluilla metsänomistajat voivat jatkaa hyvää kehitystä tänä vuonna.

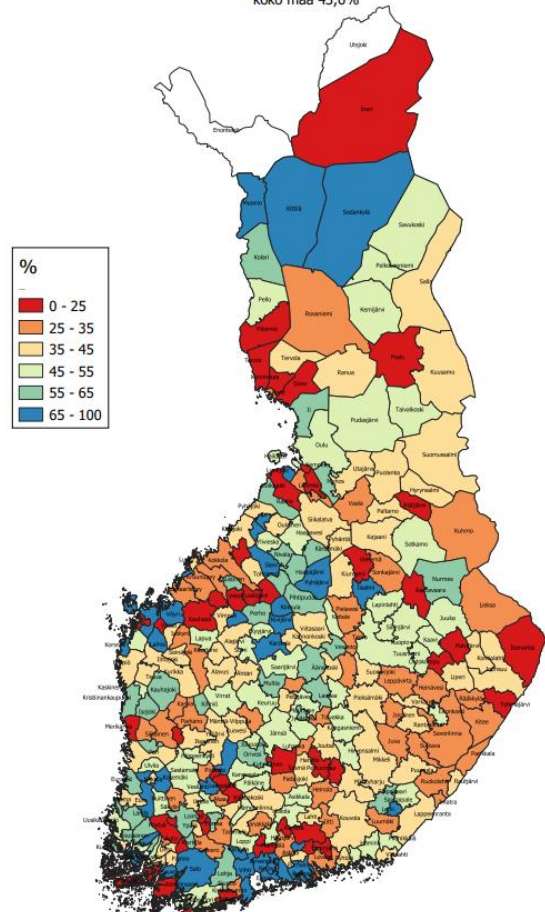
Metsään kohdistuu monenlaista kysyntää. MTK ja metsänhoitoyhdistykset pyrkivät kääntämään kysynnän rahaksi metsänomistajille. Tulevat mahdollisuuden muutuvat todeksi esimerkiksi MTK:n vuonna 2022 lanseeraama luontoarvojen markkinapaikan, www.luontoarvot.fi kautta. Lisäksi hiilensidonnän lisäämisestä tuloja voi saada metsänhoitoyhdistysten hiilipalvelun kautta. Metsänomistajan kannattaa ottaa MHY OmaMetsä palvelu käyttöön ja seurata sitäkin kautta, millaisia uusia mahdollisuuksia syntyy.

Viime vuosi jää historiaan edunvalvonnan vauhtivuotena. Onnistumisia tapahtui laajalla rintamalla. Työtä riittää kuitenkin myös alkaneelle vuodelle. Joka tapauksessa olemalla jäsen metsänhoitoyhdistyksessä, metsänomistaja varmistaa, että hänen omat metsiensä puolustusvoimat ovat valmiina myös jatkossa.

2022 maksetut metsätien tekemisen ja perusparannuksen Kemeratuet koko maa 0,13 €/ha

Mhy:ten osuus Kemeran taimikonhoidon toteutuksista 2022 koko maa 43,6%

MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n toimintavuosi 2022

I. Toiminta-alue ja jäsenet

1. Toiminta-alue

Toiminta-alueena on Pohjois-Karjalan maakunta, johon kuuluvat seuraavat

Kunnat: Heinävesi, Ilomantsi, Juuka, Liperi, Kontiolahti, Polvijärvi, Rääkkylä ja Tohmajärvi

Kaupungit: Joensuu, Kitee, Lieksa, Nurmes ja Outokumpu

2. Jäsenet

MTK yhdistykset (13)

MTK yhdistysten yhteenlaskettu jäsenmäärä oli vuoden päättyessä **4657**. Yhdistyskohtaiset jäsenmäärät selviävät jäsentilastosta takakannessa.

Heinävesi, Ilomantsi, Joensuu Seutu, Juuka, Keski-Karjala, Kiihtelysvaara, Lieksa, Liperi, Outokumpu, Pielinen, Polvijärvi, Viinijärvi, Värtsilä

Osuusmeijerit: Osuuskunta Maitosuomi ja Osuuskunta Tuottajain Maito

Osuusteurastamot: Osuuskunta Lihakunta

Osuuskaupat: Pohjois-Karjalan Osuuskauppa

Keskinäinen vakuutusyhtiö: LähiTapiola Itä

Kunniajäsenet

Olli Laaninen, talousneuvos Liperi, johtokunnan jäsen v. 1987 - 2010, puheenjohtaja v. 2003 - 10, varapuheenjohtaja v. 1996 - 2002, kunniajäsen v. 2012 - .

II. Liiton johtokunta, valiokunnat, edustajat, tilintarkastajat ja toimihenkilöt

1. Johtokunta

Puheenjohtaja: maanviljelijä Jouni Mäkisalo Joensuu Seutu, puheenjohtaja v. 2011 - 2022, johtokunnan jäsen v. 2006 - 2022. **Varapuheenjohtaja:** maanviljelijä Osmo Koponen, varapuheenjohtaja 2018 -, jäsen 2015 -, **Muut jäsenet:** maanviljelijä Suvi Juopperi Juuka, jäsen 2016 -, maanviljelijä Marita Miettinen Kiihtelysvaara, jäsen v. 2019 -, maanviljelijä Kalle Myllynen Pielinen, jäsen v. 2014 -, maatalousyrittäjä Jari Paakkunainen Keski-Karjala, jäsen 2019 - 2022, maatalousyrittäjä Pekka Partanen, jäsen v. 2017 - 2022, maanviljelijä Ilkka Romppanen Keski-Karjala, jäsen v. 2011 - 2022 ja maanviljelijä Miika Väänänen, jäsen v. 2020 -. Johtokunnan ja valiokuntien sihteerinä ovat toimineet liiton toimihenkilöt.

2. Valiokunnat, toimikunnat ja työryhmät

Työvaliokunta: Puheenjohtaja Jouni Mäkisalo Joensuu Seutu, varapuheenjohtaja Osmo Koponen, Viinijärvi, Sirpa Kukkonen Liitto ja Jari Rouvinen Liitto, **Pohjois-Karjalan metsävaliokunta:** Jouni Mäkisalo Joensuu Seutu, Osmo Koponen Viinijärvi, Sirpa Kukkonen Liitto ja Jari Rouvinen Liitto, **Maaseutunuorten valiokunta:** Puheenjohtaja Miika Väänänen Joensuu Seutu, varapuheenjohtaja Simo Gröhn Juuka, Asmo Miinalainen Viinijärvi, Heidi Heikkinen Keski-Karjala, Ella Huttunen Keski-Karjala, Sara Rautio Keski-Karjala ja Osmo Koponen Viinijärvi (Johtokunnan edustaja) ja sihteerinä/asiamiehenä Vilma Kuosmanen Liitto, **Viljakaupan tarkkailijat:** Ville Hirvonen Rääkkylä ja Osmo Koponen Viinijärvi

Itä-Suomen MTK-liittojen yhteisvaliokunnat ja työryhmät:

Elinkeinopolitiikka ja yrittäjyysvaliokunta: Asko Niskanen Joensuu Seutu ja Pekka Partanen Keski-Karjala ja sihteerinä Jari Rouvinen Liitto **Erikoiskasvivaliokunta:** Pauli Sinkkonen Joensuu Seutu ja Antti Tolvanen Keski-Karjala **Jäsenpalveluvaliokunta:** Maarit Pakarinen Keski-Karjala, Miika Väänänen Joensuu Seutu ja sihteerinä Sirpa Kukkonen Liitto, **Kuluttajatyövaliokunta:** Suvi Juopperi Juuka ja Miika Väänänen Joensuu Seutu, **Lihavaliokunta:** Jari Paakkunainen Keski-Karjala ja Ilkka Romppanen Keski-Karjala, **Luomuvaiokunta:** Ari Horsmanheimo Polvijärvi, Mervi Kervinen Heinävesi ja Jari Paakkunainen Keski-Karjala sekä asiantuntijajäsenenä Pasi Hartikainen Keski-Karjala **Maitovaliokunta:** Asko Miettinen Kiihtelysvaara, Kalle Myllynen Pielinen ja Jari Puhakka Ilomantsi, **Osaaminen ja hyvinvointivaliokunta:** Suvi Juopperi Juuka ja Marita Miettinen Kiihtelysvaara/Mela, **Peltokasvivaliokunta:** Ville Hirvonen Rääkkylä ja Osmo Koponen Viinijärvi, **Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta:** Veli-Matti Ahlqvist Keski-Karjala, Marita Miettinen Kiihtelysvaara ja Kari Pennanen Keski-Karjala.

3. Edustajat

MTK: Johtokunta: Asko Miettinen, **Valtuuskunta:** Kalle Myllynen, Jouni Mäkisalo ja Kari Pennanen. Varajäsenet: Osmo Koponen, Pirjo Nevalainen ja Ilkka Romppanen, **Elinkeinopolitiikka ja yrittäjyysvaliokunta:** vara Outi Sirola, **Maitovaliokunta:** Asko Miettinen, **Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta:** Kari Pennanen. **Mainion toimitusneuvosto:** Jari Rouvinen

Atria Oyj:n yhtiökokoukset: Jouni Mäkisalo, varaedustaja Jari Rouvinen, **Fennoskandian vihreän vyöhykkeen Karjalan valiokunta** Marita Miettinen, **Itä-Suomen vapaehtoisen maapuolustuksen neuvottelukunta:** Ilkka Romppanen, **Joensuun Seudun Leader:** kokousedustaja Marita Miettinen, **Karelia à la Carte valiokunta:** Marita Miettinen, **Kirkkokatu 18 ja 21 sekä Metsätalon, Asunto Oy Joensuun Niskakatu 32 ja Asunto Oy Yrittäjienpurren yhtiökokoukset:** Jari Rouvinen, varaedustaja Jouni Mäkisalo, **Maanomistajien Arviointikeskus Oy:** Jouni Mäkisalo, varaedustaja Jari Rouvinen, **M-Group Oyj:n, Nordea Oyj:n sekä Reka (Neo) Industrial Oy:n yhtiökokoukset:** Jouni Mäkisalo ja varaedustaja Jari Rouvinen, **Maatalouden alueellinen valmiustoimikunta:** Kalle Myllynen, Jouni Mäkisalo, Ilkka Romppanen ja Jari Rouvinen, **MSL:n Pohjois-Karjalan aluejärjestö ry: hallitus:** Marita Miettinen, kokousedustaja Marita Miettinen, **Pohjois-Karjalan Kauppakamari:** Jari Rouvinen, **Pohjois-Karjalan ELY-keskus: Neuvottelukunta:** Jouni Mäkisalo, **Manner-Suomen maaseutuohjelman Pohjois-Karjalan alueellinen ohjausryhmä:** Jari Rouvinen, **Pohjois-Karjalan alueellisen maahanmuuttoasian toimikunta:** Jari Rouvinen **Vesienhoidon yhteistyöryhmä:** Jari Rouvinen, **Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):** Jari Rouvinen, **Maakuntakaavan 2040 1.vaiheen ohjausryhmä:** Jari Rouvinen, **Riverian luonnonvara-alojen yhteistyöryhmä:** Jari Rouvinen, **Suurpetoneuvottelukunta:** Ilkka Romppanen ja varaedustaja Jari Rouvinen, **Pohjois-Karjalan riistakeskuksen hallitus:** varajäsen Ilkka Romppanen, **Pohjois-Karjalan riistakeskuksen hirvineuvottelukunta:** Ilkka Romppanen ja varaedustaja Jari Rouvinen, **Pohjois-Karjalan Työ- ja elinkeinotoimisto: Pohjois-Karjalan työvoima- ja yrityspalvelu-neuvottelukunta:** Jari Rouvinen, **ProAgria Itä-Suomi: Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -hankkeen ohjausryhmä:** Jari Rouvinen ja Miika Väänänen, **Hanhipelto -hanke:** Jari Rouvinen **Verkostot maatilainvestointien voimaksi ohjausryhmä:** Jari Rouvinen **Välitä viljelijästä -verkosto:** Jari Rouvinen, varaedustaja Marita Miettinen, **Huovi-yhteyshenkilö** Jouni Mäkisalo.

4. Tilintarkastaja ja toiminnantarkastaja

Liiton tilintarkastajana on toiminut HT Lauri Holopainen Kontiolahdelta ja toiminnantarkastajana maanviljelijä Jarmo Turpeinen Valtimolta sekä varatoiminnantarkastajana maanviljelijä Matti Partanen Pyhäselästä ja varatilintarkastajana pankinjohtaja Raimo Liukku HT Kiteeltä.

5. Toimihenkilöt

Agronomi, MMM, maanviljelijä Jari Rouvinen, toiminnanjohtaja 1.2.2021 - , Tradenomi AMK Sirpa Kukkonen, toimitussihteeri 27.1.2003 - , Vilma Kuosmanen, maaseutunuorten asiamies 24.2.2021 – 31.12.2022.

**Maatalous
NEUVOS**

**Oma taloustieto
aina ajan tasalla ja
kätevästi mukanas**

Sähköinen taloushallinto helpottaa arkeasi ja säästää aikaasi. Olit sitten maaseutuyrittäjä, pienyrittäjä tai tilitoimisto, meidän tuoteperheestämme löytyy parhaimmat ratkaisut juuri Sinulle.

Ota yhteyttä niin nostetaan taloushallintosi uudelle tasolle

puh. 017 264 2642
myynti@suonentieto.fi
www.suonentieto.fi

Suonentieto

III. Liiton toiminta

1. Yleiset kokoukset

Kevätkokous

Kevätkokous pidettiin hybridinä 27.4.2022 Original Sokos Hotel Kimmelissä Marjala 2–3 saleissa sekä Teams -etäyhteydellä. Johtokunnan puheenjohtaja, maanviljelijä Jouni Mäkisalo toivotti kaikki osallistujat tervetulleeksi ja avasi kokouksen kysymällä "Kenen on vastuu?" maatalouden kustannuskriisin ratkaisemisessa.

Edunvalvonnan ajankohtaiskatsauksen pitivät Lihakunnan toimitusjohtaja Risto Lahti ja MTK:n tutkimuspäällikkö Juha Lappalainen. Katsauksessaan Risto Lahti kertoi Lihakunnan toiminnasta ja vastuista. Atrian omistajuus on Lihakunnan toiminnan ytimessä antaen vasteen myös tuottajahintoihin. Pörssi-yhtiönä Atria menestyi hyvin vuoden 2021 vaativassa toimintaympäristössä. Terve yritys tulee menemään yli kriisistä ja pystyy ottamaan osan myös tuottajien iskuista vastaan. Päivittäistavarakaupan hintasopimuksia on nyt poikkeuksellisesti avattu kesken hintajaksujen. Tällä hetkellä ajankohtainen kysymys Atrialla on, kuinka eläinten rehu turvataan. Pysyykö eläinliikenne käynnissä vai joudutaanko pakkolopetuksiin ja eläinruuhkiin? Samaan aikaan Atria ja Valio myös tavoittelevat lehmien metaanipäästöjen pienentämistä. Tuottajahinnat tulevat nousemaan Atrialla sitä mukaa, kun yhtiö siihen pystyy. Alkutuotannon tilanne tiedostetaan lihatalolla hyvin. Lihakunta ja Itikka ovat päättäneet historiallisen kovasta voitonjaosta, yli 10 miljoonaa euroa tuottajilleen nyt keväällä. Ruoan hinnalle ei ole muuta vaihtoehtoa, kuin nousta. Maatalous on takuutuottoista toimintaa pankille pitkällä aikajänteellä. Sen osoittaa mm. S-pankin tulo pelto-markkinoille tarjoten sijoitusmahdollisuuksia asiakkailleen maataloilta.

Tutkimuspäällikkö Juha Lappalainen painotti katsauksessaan, että EU-maatalouspolitiikka ei ole huomionnut Euroopan kokonaisuutta ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksia ruoantuotantoon. Maatalouspolitiikka on yksi Euroopan vanhimmissa politiikkalajeista täyttäen tänä vuonna 60 vuotta. Järjestelmä on kankea, hidas ja joustamaton. EU:n kokonaistukipaketti kriisiin oli pettymys sallien vain kolme tukityyppiä tiukoilla rajauksilla. Esim. energiahintojen kompensointi tukityyppi ei koske öljyä, eikä saa ylittää 30 %:ia kustannuksista. Huoltovarmuuspaketin nopeat toimenpiteetkin jäivät riittämättömäksi ja maksetaan viljelijöille viiveellä rahan tarpeen ollessa kasvukauden panostenhankintaan liittyen jo nyt. Lappalainen arvio kokonaisuutena kustannusnousun olevan noin yhden miljardin luokkaa, johon 205 miljoonan euron tukipaketin vaikutus on näennäinen. Kaasu maksaa 100 € / megawattitunti ja typpilannoitteen hinta-arvio voisi olla kymmenkertainen kaasuun nähden. Toimeenpano uudelle ohjelmalle alkaa vaiheittain vuoden 2023 alusta ja kansalliset lait eduskunta käsittelee syyskuussa.

Keskusteluissa nousi esille seuraavia asioita:

Lihakunnan investointeja, tulisiko hajauttaa, jotta ei oltaisi yksittäisten varassa. Vastauksena: tilityskyky lihan jalostamisesta on tehtävä ilman hukkaa ja infra täytyy suunnitella sen mukaisesti tarkkaan, jottei tilityskyky tuottajalle kärsisi. Tulevalla ohjelmakaudella nauta- ja sikatalojen LFA-lisäosa painuu historiaan poistuessaan. Tuleeko jotakin tilalle? Vastauksena: Kompensatiot on esitetty tukijärjestelmään eri toimenpiteillä, mm. eläintenhyvinvointituki, mutta kokonaiseen korvaukseen järjestelmä ei riitä. Onko luomulihalle kysyntää? Myydäänkö luomulihaa tavanomaisen paketissa? Vastauksena: On se riski aina olemassa

Peltojen vuokrahintojen tasoerot Itä- ja Länsi-Suomessa. Alueelliset erot vuokrahinnoissa ovat suuria. Idässä peltojen vuokrataso on huomattavasti alhaisempi kuin lännessä ja miten ne vaikuttavat vakuusarvoihin.

Kokous hyväksyi liiton toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen johtokunnan esityksen mukaisesti sekä antoi vastuuvapauden tilivelvollisille.

Muissa asioissa huomioitiin Piironmäen maatilan Sari Rouvista työstään mikrovaikuttajana sosiaalisessa mediassa. Piironmäen maatilan facebook-sivuilla on 13 347 seuraajaa ja työ on iloinen ja merkityksellistä alan näkyvyyden lisäämiseksi.

MTK-metsälinjan kenttäpäällikkönä Savo-Karjalan alueella aloittanut Seppo Niskanen esittäytyi. Tilanne puumarkkinoilla on odottavassa tunnelmassa ja mitään hätäkohtia päätöksiä tiloilla ei kannata tehdä. Hinnannousupaineita puumarkkinoilla on Venäjän markkinoiden sulkeutuessa. Kantokäsittelynteon velvollisuuksia saatetaan lieventää urean saatavuushaasteiden edessä.

Kokoukseen osallistui 41 kokousedustajaa, etänä 20 ja paikan päällä 21 edustajaa. Muita edustajia oli yhteensä 11 henkilöä, etänä kolme ja paikan päällä 8 henkilöä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Ilona Alhoniemi Valtimolta ja sihteerinä Vilma Kuosmanen Liitosta. Pöytäkirjan tarkastajina ja äänenlaskijoina toimivat Pentti Vatanen Kiihtelysvaarasta ja Kalle Myllynen Nurmekselta.

Liitto huomioi Piironmäen tilan Sari Rouvista (kuvassa oikealla) aktiivisesta toiminnasta sosiaalisessa mediassa. Huomionsoituksia luovuttamassa toimistosihteerinä Sirpa Kukkonen, johtokunnan jäsen Ilkka Romppanen ja puheenjohtaja Jouni Mäkisalo.

Syyskokous

Liiton syyskokous pidettiin hybridinä 12.12.2022, Original Sokos Hotel Kimmel, Itäranta 1, Joensuu Linnunlahti 2–4-salit sekä Teams -etäyhteydellä. Liiton puheenjohtaja Jouni Mäkisalo toivotti osallistujat tervetulleeksi kokoukseen ja avasi kokouksen. Avauksessaan Mäkisalo kiinnitti huomiota osallistujien suureen määrään aikaisempiin vuosiin verrattuna. Tapahtumat ovat maailmalla järkyttäviä ja ikäviä. Kustannuskehityksessä ovat omat osansa saaneet myös muut kuin viljelijät. Tuottajille on nostettu tuloa, Karhisenkin esittämä määrä, noin 500 milj. euroa, mutta kulut ovat nousseet sitäkin radikaalimmin, Kuluttajien hintojen nousu on n. 8–10 %, laskennallisesti n. 2 miljardia euroa. Minne tuosta ostovoimasta on kadonnut 1,5 mrd euroa. Etsitään yhdessä syytä, ei syyllisiä. Järjestöämme arvostetaan ja se näkyy lisääntyneinä yhteydenottoina jäsenten ja ei jäsentenkin osalta.

Kokouksen alussa Krista Aution esittäytyi etänä uutena maaseutuunortien asiamiehenä 1.1.2023 alkaen. Kokouksessa luovutettiin: MTK:n ansiomerkit: Lauri Holopainen, Matti Huttunen, Outi Hännikäinen, Mervi Kervinen, Pasi Malinen,

Marita Miettinen, Pekka Partanen, Jukka Rummukainen, Kai Sarrokunnas, Satu Tanskanen sekä MTK:n kultaiset ansiomerkit Asko Ikonen, Urpo Leminen, Merja Sahlman, Pentti Vatanen.

Liiton syyskokouksessa luovutettiin MTK:n myöntämät ansiomerkit ja kultaiset ansiomerkit. Merkkien saajan puheenvuoron piti Merja Sahlman MTK-Polvijärveltä.

Otsakorven säätiö palkitsi Jaana ja Sami Jääskeläisen tilan 5000 euron kannustinrahalla osoituksena tilan kehittämistä ja jatkuvuuden luomisesta. Kannustinrahalla säätiö haluaa kannustaa viljelijöitä, jotka kehittävät tilaansa työllistäen myös muita ihmisiä. Jääskeläisillä on 30:nen ylämaannaudan emokarja ja koneurakointia Lieksassa. Yritys on osa Lihho Lieksasta -yritysryhmästä.

Otsakorven säätiön palkintoa luovuttamassa Mari Obeng, Eila Piippo ja palkinnon vastaanottajat Sami ja Jaana Jääskeläinen.

MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila piti edunvalvonnan ajankohtaiskatsauksen. Puheenvuoronsa alussa Juha Marttila kiitti MTK-Pohjois-Karjalan puheenjohtajuudesta luopuvaa Jouni Mäkisaloa pitkästä urasta tuottajaliiton luottamushenkilönä eri tehtävissä.

Katsauksessaan Marttila nosti esille: ”Markkinatilanteessa epävarmuutta on sekä Suomen, että maailman markkinoilla. Erityisesti EU:ssa huomaamattomuus maatalouden tilasta heikentää ja näivettää meidän ruoantuotantoamme. Maanomistajan oikeuksien tallominen ja uhkakuvien luominen on lähtöisin komission ehdotuksista.

Vuodesta 2014 saakka, Krimin hyökkäys ja Venäjän tuontikielto, on näkynyt kaikissa talousluvuissamme. Kustannukset kaatuvat mautilojen niskaan täysimääräisiä, ja tuoreimpana vaikuttaa voimakas sähkönhinnan nousu. Noin kolmasosa mautiloistamme on joutunut siirtymään sähkösopimusten päättymisten myötä epävakaiseen ja kalliiseen pörssisähköön.

Viestimme on ollut, että rahan on tultava markkinoilta. Viimeisin kriisi on aiheuttanut tarttumisen huoltovarmuuspa-ketteihin. Suomalainen maatalous on kivijalka yhteiskuntamme hyvinvointiin, jota ei saa päästää näivettymään. Ruokamarkkinoihin on saatava korjausliikkeitä esim. kilpailulakia uudistamalla. Lain uudistamista puoltaa se, että kuluttajakyselyissä vastaus on selkeä, ruoantuottajalle tulisi maksaa reilua hinta.

Pitkien sopimusaikojen avaaminen kaupan puolelta oli pakotettu askel sodan ja hädän myötä eikä sisäisen avoimen keskustelun seurauksena. Ruokamarkkinat heräsivät henkiin valitettavasti vasta Venäjän autoritäärisen vallan hyökkäyksen seurauksena.

Tarkkaan kohdennettu kustannustuki on toimi, joka tarvitaan nopeasti valtiovallalta Suomen huoltovarmuuden turvaamiseksi. Tuen viivästyminen johtuu sisäisestä väännöstä, jonka kovin kiistakapula on tullut ympäristöpuolelta. Luonnonsuojelulaki lähetettiin lausunnoille suoraan ympäristöministeriöstä ilman työryhmän kommentteja, jossa olisi ollut myös MTK:n väkevät huomiot epäkohdista. Lakiehdotus kaatui siis puutteellisen valmistelun vuoksi ympäristöministeriön kiirehdyttämisen seurauksena.

Ennallistaminen on lähtenyt komission esityksenä parlamenttiin ja MTK tarkastelee ja vaikuttaa kriittisesti tuleviin esityksiin. Tulevassa vaikuttamistyössä valtion ja hallituksen yhtenäisyys ja yhteinen rintama on paras keino vaikuttaa suoraan päätöksiin EU:ssa. Vaikuttamistyö on tehtävä siinä vaiheessa, kun komissio valmistelee esityksiä parlamenttia varten.

Metsäkadon poliittinen sopu on saavutettu ja valmistelutyö asetuksista on sisällytetty komission tehtäväksi. Viesti järjestöstä hallituksellemme on, että vaikuttamisen paikka on nyt, kun asetuksia säädetään komissiossa.

Järjestötyössä kiitokset Pohjois-Karjalalle brändityöstä Suomalaisen ruoan esiin tuomisesta. Järjestön viestinnän tavoitavuus haastaa järjestöämme ja työkaluna Oiva-jäsenrekisteriä kehitetään jatkuvasti käyttäjäpalautteen mukaan.”

Yleiskeskustelussa nousi esille seuraavia asioita: Ruokaketjun epäoikeudenmukainen tulonjako on epäreilu. Meillä on olemassa dataa eri lähteistä, mutta miten sillä saadaan vaikutettua kauppaan? Jos ruoantuottamisesta pitää maksaa, ei ruoantuottaminen ole hyvä valinta. Vastauksena: lainsäädäntö esim. elintarvikemarkkinalain kiristämisen kautta, on yksi keino lisätä ohjausta esim. kaupan omiin tuotemerkkeihin ulottaen, joita he itse pakkaavat. Me tiedämme sen, että bisneksessä ei ole hyväntekeväisyyttä ja se on voima, joka jyllää. Pienyrityksinä voimamme on yhdessä toimiminen esim. datassa.

Milloin hiilensidonnasta ruvetaan maksamaan viljelijöille? Vastaus: Komission aloite hiiliviljelyn edistämiseen on askel asian ratkaisemiseen.

Me viljelijät olemme luonnonsuojelijoita ja teemme kaikemme luonnon hyväksi, koska elämme luonnosta. Ympäristöpuolen asennemuutos on ristiriidassa ruoantuotannon ja ympäristösuojelun kanssa, joka on käännettävä taas normaaliin. Järjestömme luoma ilmastokartta sai laajan hyväksynnän puolueissa ja meidän tulee jatkaa tällä vahvalla asiantuntijajalalla ilmaherruuden saamiseksi keskusteluissa.

Miten järjestö voi vaikuttaa rakennekehityksen itäisen ja muun Suomen välillä? Ministeri Kurvinen valotti, että voitaisiin

tarkastella korotettuja investointitukia uudelleen. Todennäköisempää siis on, että operoidaan rakenne-, investointi- ja aloitustukien kautta. Itäinen Suomi on menettänyt noin miljardi euroa Ukrainan sodan alettua. Esimerkkinä tuulimyllyjä ei voida perustaa tälle alueelle maanpuolustuksellista syistä johtuen. Susi haastaa maanomistajia ja valkoposkianhet syövät satomme. Maatalouden volyymit menevät maassamme Länsi-Suomeen ja lähestymme sitä, että tilan syndrooma on realisoitumassa. Tämä näkyy pankkien esille tuomassa kysymyksessä, että vakuusarvot eivät riitä.

Koronan pandemian hellittäessä liiton syyskokoukseen osallistui pitkästä aikaa suuri määrä kokous- ja muita edustajia. Sali oli täynnä! Yhden osallistujan puheenvuoro:

"Me olemme se porukka, joka kertoo ihmisille mitä olisi, jos MTK:ta ei olisi. Kiitos MTK:lle ainoana pelastuksena, ettei kaikki hulluimpia ehdotuksia meille pakoteta. Olisiko kukaan huomannut luonnonsuojelulain ja ennallistamisen ehdotuksen vaikutuksia tai ruokamarkkinoiden epäkohtia, jos MTK ei olisi ollut asioita avaamassa."

Kokous hyväksyi liiton ja maaseutunuorten toimintasuunnitelmat vuodelle 2023 ja liiton talousarvion sekä vahvisti palkkiot vuodelle 2023. Liiton johtokunnasta erovuorossa olivat Kalle Myllynen Pielinen, Pekka Partanen Keski-Karjala, Ilkka Romppanen Keski-Karjala. Esitettiin seuraavia henkilöitä johtokuntaan Kalle Myllynen Pielinen, Jukka Kinnunen Keski-Karjala, Veli-Matti Ahlqvist Keski-Karjala, Laura Willman Kiihtelysvaara, Timo Vatanen Joensuun Seutu ja Pekka Partanen Keski-Karjala. Johtokuntaa valittiin äänestyksen jälkeen Kalle Myllynen 38 ääntä (77,6 %), Veli-Matti Ahlqvist 34 ääntä (69,4 %), Laura Willman 28 ääntä (57,1 %). Muut ehdokkaat saivat ääniä Jukka Kinnunen 22 ääntä, Pekka Partanen 15 ääntä ja Timo Vatanen 10 ääntä.

Eroa pyytäneiden Jouni Mäkisaloon Joensuun Seutu toimikautensa loppuun v.2023 tilalle valittiin Timo Vatanen Joensuun Seudusta ja Jari Paakkunaisen Keski-Karjala toimikautensa loppuun v. 2024 tilalle valittiin Jukka Kinnunen Keski-Karjalasta. Liiton johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin Kalle Myllynen Pielisestä ja varapuheenjohtajaksi Osmo Koponen Viinijärveltä. MTK:n valtuuskuntaan toimikaudeksi 2023–2024 valittiin Urpo Leminen Polvijärveltä sekä varajäseneksi Pirjo Nevalainen Juuasta. Tilintarkastajaksi valittiin Lauri Holopainen HT, Kontiolahti ja varalla Raimo Liukku HT Kitee sekä toiminnantarkastajaksi Jarmo Turpeinen Valtimo ja varalla Matti Partanen Pyhäselkä.

Kokous nimesi seuraavat valiokunnat ja toimielimet liiton virallisiksi toimielimiksi ja valtuutti liiton johtokunnan valitsemaan niihin edustajat: Horisontaaliset: Elinkeinopoliittikka ja yritysryhmiä-, jäsenpalvelu-, kuluttajatyö-, luomu-, osaamisen ja hyvinvointi-, ympäristö ja maankäyttövaliokunta. Tuotantokohtaiset: Liha-, maito-, erikoiskasvi- ja peltokasvi-valiokunta. Liiton omat: maaseutunuorten ja metsävaliokunta. Luottamushenkilöneuvosto (Luottamushenkilöpäivät) liiton johtokunta, yhdistysten puheenjohtajat, sihteerit ja johtokunnan jäsenet, keskusliiton ja liiton valiokuntien jäsenet)

Kokoukseen osallistui 50 virallista edustajaa, etänä 16 ja paikan päällä 34 sekä 17 muuta edustajaa, etänä 2 ja 15 paikan päällä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Kari Piironen Nurmekestä ja sihteerinä Vilma Kuosmanen Liitosta. Pöytäkirjantarkastajina ja äänenlaskijoina toimivat Mikko Lihavainen Viinijärveltä ja Miika Väänänen Joensuun Seudusta.

2. Johtokunnan kokoukset

Liiton johtokunta piti vuoden 2022 aikana 3 kokousta. Kokouksessa käsitellyt asiat on merkitty 44 pykälään. Työvaliokunta valmisteli asioita johtokunnalle. Johtokunta käsiteli kokouksissaan valiokuntien pöytäkirjat, liiton toimintaan ja talouteen liittyviä asioita, ajankohdaisiin maa- ja metsätalouteen sekä maaseutuyrittämiseen, hankkeisiin sekä muita järjestötoimintaan liittyviä asioita.

Kokous 12.1. liiton toimisto ja Teams -etäyhteys

- nimettiin valiokunnat ja valiokuntien jäsenet, edustajat eri tehtäviin sekä liiton laskujen hyväksyjät
- vahvistettiin erilaiset korvaukset liiton luottamushenkilöille ja toimihenkilöille
- käsiteltiin järjestöasioissa luottamushenkilöpäivien sisältöä
- käsiteltiin talousasioissa yhdistysten jäsenmaksusaantoa ja rästettä vuodelta 2021 ja saatiin tiedoksi eQ Hoivakiinteistö rahaston sijoitustilannekatsaus
- päätettiin kummiyhdistyksistä
- tiedotettiin ajankohtaisia edunvalvontaa sekä maa-, metsätalous- sekä maaseutupoliittisia asioita, kuten eläinpalkkiojärjestelmästä, CAP-suunnitelma-sta sekä liittokokouksesta
- muissa asioissa nimettiin edustajat kahteen eri susireviirityöryhmään, käsiteltiin aloitetta kotimaisen ruuan käyttämisestä kaupungeissa ja kunnissa sekä PKS:n sähköhinnan rajuja vaihteluita

Kokous 4.4. liiton toimisto ja Teams -etäyhteys

- käsiteltiin liiton tilinpäätös ja päätettiin ylijäämän käytöstä
- käsiteltiin toimintakertomusta
- päätettiin Metsätalo Oy:n iv-saneeraus hankkeesta
- päätettiin OP pankkitilin käyttöoikeuksista ja rahastoasioista
- järjestöasioissa päätettiin liiton kevätkokousajankohdasta ja tiedotettiin Oiva laskutuksen tilanteesta
- tiedotettiin ajankohtaisissa edunvalvontaa sekä maa-, metsätalous- sekä maatalouspoliittisissa asioissa huoltovaruuspaketista
- käsiteltiin muissa asioissa valtuuskunnassa käsiteltäviä asioita

Kokous 4.11 liiton toimisto ja Teams -etäyhteys

- päätettiin liiton talousarvion esityksestä yleiselle kokoukselle vuodelle 2023
- päätettiin toimintasuunnitelmaluonnoksen esityksestä yleiselle kokoukselle
- tiedotettiin järjestöasioissa kansanedustajien kummitilapaamisen järjestelyistä, luottamushenkilöpäivien ohjelmasta, maakunnallisen pikkujoulusta, MTK:n luottamushenkilövalintaehdotuksista, yhdistysten syyskokousvarustilanteesta
- päätettiin järjestöasioissa liiton syyskokouksen koolle kutumisesta ja Maaseutuammattiin ry:n jäsenyydestä ja Otsakorven säätiön palkintoehdokkaasta

- päätettiin talousasioissa Itikka Osuuskunnan jäsenyydestä, kopiokoneen leasingistä ja saatiin tiedoksi yhdistysten jäsenmaksutilannekatsaus
- käsiteltiin henkilöstöasioita
- ajankohtaisissa maatalouspoliittisissa asioissa kuultiin esitys varainsiirtoverovapauden laajentamisesta koskemaan myös maataloustuloltaan pienempien maatilojen omistajavaihdoksia
- muissa asioissa päätettiin tehdä selvitys työterveysyhteistyöryhmien toimimisesta, saatiin tiedoksi Luomu-liiton viesti, keskusteltiin lomitusasioista

Kokous 29.11. liiton toimisto ja Teams -etäyhteys

- päätettiin liiton syyskokouksen ajankohdasta
- kuultiin MTK:n valtuuskunnan kokouksen asioista
- päätettiin Kirkkokatu 18 autotalli hankkeesta
- kuultiin ajankohtaisissa maatalouspoliittisissa asioissa tilannekatsaus CAP valmisteluista
- muissa asioissa päätettiin muistamisista, avustushakemuksista, tiedotettiin seuraavan vuoden maakunnallisen pikkujoulun ajankohdasta, Grune Wochen siirrosta, Itä- ja Keski-Suomen luottamushenkilöpäivien ajankohdasta sekä maaseutunuorten avustuksesta

Ajankohtaispalaveri 22.8. Teams -etäyhteys

- tiedotettiin itäisen Suomen ohjelmasta, riista- asioista (hanhet, karhut)
- tiedotettiin annetuista lausunnoista (liikennestrategia, lomituspalvelu, fosforiasetus)
- tiedotettiin maaseutunuorten MTK:n säätiön hakemusprosessin tilanteesta
- tiedotettiin Maaseutuammattiin ry:n kokonaisbudjettilahmotelmasta, kokkaa kotimaista -kampanjasta,
- annettiin tiedoksi MTK:n jäsenkyselyn ja EU-avustaja kyselyn tulokset
- tiedotettiin syksyn aikataulua ja CAP neuvottelujen etenemisestä

Strategiapäivät 5.-6.10. Vuokatti

Tavoitteena oli keskustella, lisätä yhteistä ymmärrystä ja kehittää johtokuntatyöskentelyä. Päättää, miten päivän työskentelyä tarvittaessa jatketaan. Strategiatyöskentelyä ohjasi Paula Yliselä MSL:stä.

3. Valiokuntien ja muiden toimielinten kokoukset

Valiokunnat

Liitossa toimi kertomusvuonna kaksi omaa valiokuntaa; työ- ja maaseutunuorten valiokunta. Mhy Pohjois-Karjalan kanssa toimi metsävaliokunta. Liitto muodosti yhdessä Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen (MTK-Etelä-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Savo) kanssa elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyys-, erikoiskasvi-, jäsenpalvelu-, kuluttajatyö-, liha-, maito-, osaaminen- ja hyvinvointi-, peltokasvi- sekä ympäristö- ja maapoliittiset valiokunnat. Valiokuntien pöytäkirjat on käsitelty liiton johtokunnan kokouksissa, jolloin on päätetty esille tulevien asioiden jatko toimenpiteistä.

Metsävaliokunta kokoontui kaksi kertaa 11.4. hybridikokouksena MTK liiton toimistolla ja 27.9. lähikokouksena Metsänhoitoyhdistyksen toimistolla.

Kevään kokouksessa Timo Korkalainen Pohjois-Karjalan maakuntaliitosta esitteli Pohjois-Karjalan maakuntakaavan

2040 vaiheita, Harri Välimäki kertoi kuulumiset alueellisesta Riistahallinnon sidosryhmäneuvottelusta ja Laura Harjunpää esitteli Eduskunnan oikeusasiamiehelle laaditun kantelun koskien riistahallintoa. Lisäksi Jari Rouvinen alusti maatalouden tilannetta vuodesta 2014 tähän päivään ja Harri Välimäki kertoi toimintansa aloittavasta Karjalan Puukaupat Oy:stä.

Syksyn kokouksessa kuultiin Metsäkeskuksen rahoitus- ja tarkastuspäällikkö Mikko Korhosen katsaus Kemeran käyttöön ja uuteen Metka -kannustinjärjestelmään liittyen. Harri Välimäki kertoi Metsänhoitoyhdistyksen ajankohtaiset kuulumiset ja valiokunta keskusteli edunvalvonnasta yleisesti.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Päivikki Otronen Mhy Pohjois-Karjalasta ja sihteerinä 24.3. saakka Laura Harjunpää ja sen jälkeen Seppo Niskanen.

Työvaliokunta kokoontui kolme kertaa; 13.5., 10.6. ja 25.10. liiton toimistolla ja Teams-etäyhteydellä. Kokouksessa asiat on merkitty 25 pykälään. Kokouksissa valmisteltiin mm. johtokunnan kokousasioita, järjestö- ja talousasioita, henkilövalintoja, ostopalvelusopimusta, muistioita ja henkilöstön loma-ajankohtia. Päätökset on alistettu johtokunnan hyväksyttäväksi. Työvaliokunnan kokouksiin ovat osallistuneet jäsenten lisäksi toimihenkilöt. Valiokunnan puheenjohtajana toimi liiton puheenjohtaja ja muina jäseninä varapuheenjohtaja, toimistosihteerit ja toiminnanjohtaja.

Maaseutunuorten valiokunta kokoontui neljä kertaa; 28.1., 3.2., 9.6. ja 15.9. sekä piti oman valiokunnan valintakokouksen 11.11.

28.1. liiton toimisto ja Teams-etäkokous

- Valiokunnan järjestäytyminen. Valittiin puheenjohtajaksi Miika Väänänen ja varapuheenjohtajaksi Simo Gröhn .

3.2. Teams -etäkokous

- Tapahtumien ja viestinnän suunnittelua

9.6. Teams -etäkokous

- Farmari kesätapaamisen suunnittelua
- budjettitoteuman katsaus sekä loppuvuoden toiminnan suunnittelua

15.9. Kerubi ja Teams -etäkokous

- Kummitilatoiminnan akviointi
- Syksyn toiminnan päätöksien tekeminen

11.11. valintakokous, Ravintola Kielo

- Valiokuntaan asettuivat ehdolle Miika Väänänen, Asmo Miinalainen ja Ville Huhtilainen. Heidät valittiin tehtäviin. Suvi Peiponen valittiin jatkamaan Sara Raution tilalle.
- Käytiin läpi tulevat ja valtakunnalliset tapahtumat sekä vahvistettiin maaseutunuorten toimintasuunnitelma vuodelle 2023

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta kokoontui kaksi kertaa 10.3. ja 12.10. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Riku Kalmari MTK-Keski-Suomesta, Kimmo Ihalainen MTK-Etelä-Savosta ja sihteerinä Jari Rouvinen MTK-Pohjois-Karjalasta.

Valiokunta kokoontui vuoden aikana kahdesti toimintasuunnitelman mukaan. Keväänkokous pidettiin etäkokouksena 10.3 ja sen tärkeimpänä aiheena oli maatilojen kustannuskriisi ja siihen liittyvä valtion kriisipaketin sisältö sekä Järvi-Suomi ohjelma CAP27 liittyen. Valiokunta laati aiheesta julkilausuman, jossa painotettiin Järvi-Suomen alueen tarvitsevan kipeästi oman investointipaketin, johon kuuluu korkeampi

investointiavustusprosentti ja valtion osuuden nostaminen vakuuksien osalta. Tavoitteena on lopettaa tuotannon siirtymisen länteen maataloustuotannossa ja säilyttää nykyiset jalostuslaitokset alueella.

Toisen kokouksen aiheena 12.10 Varkaudessa oli energiaratkaisut ja energian hinta. Saimme kokouksen yhteydessä hyvän kuvauksen Leppävirralle suunnitella olevasta isosta biokaasuhankeesta, jonka raaka-aineeksi aiotaan käyttää sivujätevirtojen lisäksi noin 3000 ha säilörehuanurmea. Asiasta alusti Esko Rissanen, joka vetää raaka-aineen hankintaa liittyvää Leader-hanketta.

Valiokunta laati kokouksesta julkilausuman, jossa painotettiin monipuolisen energian tuotantopaletin tärkeyttä tulevaisuudessa. Biokaasu, puu ja turve ovat yksi osa tasapainoista energian tuotantoa tulevaisuudessa, jota tarvitaan säätövoimana vihreän energian rinnalla. Itä-Suomea ei saa myöskään jättää valkeaksi alueeksi tuulivoimainvestoinneissa. Vihreää energiaa on oltava saatavilla, että voimme saada uusia investointeja tasapuolisesti tulevaisuudessa myös itäiseen Suomeen.

10.3. Teams-etäyhteydellä

Kokouksen alussa nostettiin esille Ukrainan sodan aikaan saama huoli huoltovarmuudesta ja ruokaketjun riittävydestä. Ilman tuotantokustannusten ja tuotantohintojen tasapainoa, ei ole mahdollista ylläpitää kotimaista ruokaketjua muutaman vuoden tähtäimellä. Kaupan on viimeinkin ruvettava avaamaan vanhoja sopimuksia, jotka eivät enää vastaa mitenkään nykyistä kustannustasoa.

Kokouksessa oli puhumassa mautilojen rahoituskysymyksistä Risto Savolainen Säästöpankki Optiasta. Esityksessään hän kävi läpi mautilarahoituksen lähihistoriaa Itä-Suomen alueella. Suurin muutos oli tapahtunut vakuusarvojen kehityksessä. Peltojen vakuusarvot alueella olivat puolittuneet 10 vuoden aikana. Suurin ongelma liittyi isoihin kotieläininvestointeihin ”syryjäkyllillä”, jolloin uuden rakennuksen vakuusarvo oli plus miinus nolla. Rakentamiseen liittyen on myös tärkeää tehdä yksityiskohtaiset sopimukset rakennusurakoista ikävien yllätysten välttämiseksi. Jatkossa tarvitaan entistä tarkempaa suunnittelua niin tuotannon kuin rahoituksen varmistamiseen. Valtion on tultava osaltaan mukaan ratkaisemaan vakuusongelmaa, mikäli tuotantoa halutaan koko Suomessa.

Kokouksessa käyntiin ajankohtaiskatsaus huoltovarmuudesta, ruokaketjun riittävydestä ja yritysten selviytymisestä. Tärkeimmäksi tavoitteeksi nostettiin tuottajahintojen nostaminen kustannuksia vastaavalle tasolle. Ilman tietoa tulevasta on vaikea suunnitella kevään kylvöjä ja sen kautta vaarantuu koko kotimaisen ruokaketjun tulevaisuus. Valtion toimenpiteistä tärkeimmiksi nousivat polttoaineveron palautus ja kiinteistöveron väliaikainen poistaminen maataloudelta. Tärkeintä on, että valtion toimenpiteet saadaan maksuun ennen kylvöjä. Tuottajaorganisaatiolla on myös mahdollista tietyillä aloilla saada lisää neuvotteluvoimaa tuottajahinnoista sopimiseen. Ruuantuotantoa tulisi myös tukea CAP uudistuksessa nykyistä enemmän esim. kotieläin LFA:n palautuksella.

Muissa asioissa palattiin vielä pankkien rooliin nykyisen talouskriisin ratkaisussa. Nykyisessä force major tyypisessä talouskriisissä, myös pankkien tulisi joustaa. Lyhennysvapaiden myöntäminen ei saisi huonontaa yritysten rahoitusehtoja ja ”reittausta”.

Valiokunta laati aloitteen mautilojen rahoituksen turvaamisesta alueella

Mautilojen rahoitus turvattava kriisiajan ylitse

Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta vaatii valtiolta järeämpiä toimia mautilojen vakuus-

kysymysten ratkaisuun. Vakautuslainojen suuruus on tuplattu ja niiden hakemiselle tarvitaan jatkoaikaa vähintään ensi syksyyn asti, kunnes tiedetään satokauden tulos ja kustannusten ja tuottajahintojen toteuma.

Tärkein asia mautilojen ja pankkien rahoitustilanteen kannalta on tuottajahintojen korotus vastaamaan tuotantokustannuksia. Ilman tämän yhtälön toteutumista molemmat osapuolet ovat kestäättömässä tilanteessa niin vakautuslainojen, tuotantopanosten hankinnan kuin investointien rahoituksen suhteen. Elintarviketeollisuus ja kauppa ratkaisevat hintaneuvotteluissaan kotimaisen huoltovarmuuden ja ruokaketjun tulevaisuuden. Neuvotteluissa päätetään samalla, halutaanko tietoisesti siirtyä käyttämään entistä enemmän tuontiruokaa, vaikka se tällä hetkellä on huomattavasti kotimaista kalliimpaa! Päätöksiä tarvitaan nopeasti, koska tilojen alasajo on jo alkanut ja kesäkuussa ollaan jo myöhässä.

Järvi-Suomen alue tarvitsee valtiolta ratkaisuja myös maatalouden rakennusinvestointien rahoitukseen ja vakuuskysymyksen ratkaisuun. Alue tarvitsee korotetun investointituen ja valtion kohtuu hintaisen takausjärjestelmän. Nykyisillä alueen maatalouden vakuuksilla pankit eivät pysty kantamaan isojen investointien riskiä. Seurauksena on maataloustuotannon edelleen kiihtyvää siirtymä idästä länteen. Nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa huoltovarmuus ja maanpuolustus vaativat osaltaan ruokaketjun riskien hajauttamista myös alkutuotannon ja jalostuksen osalta. Hajautettu tuotanto on myös osa ympäristön ja ilmaston kannalta kokonaiskestävästä ruuan tuotantoa pitkien välimatkojen maassa.

Vetoamme myös kuntiin ja aluevaltuustoihin kotimaisten elintarvikkeiden käytön lisäämiseksi julkisen sektorin hankinnoissa. Ainoastaan taloudellisesti kannattava alkutuotanto voi turvata kotimaisen ruokaketjun toimivuuden kaikissa tilanteissa.

Ammattidiesel ratkaisu valtiolta tarvitaan nopeasti, koska polttoaineiden hinnat nykyisellä tasolla eivät mahdollista niiden hankintaa kevättöihin ja rehunkorjukseen.

12.10. Navitas Oy, Varkaus ja Teams-etäyhteydellä

Kokouksen alussa nostettiin esille huoli energian riittävydestä ja hinnasta ensi talven aikana. Maatilat, joilla ei ole kiinnitettyä hintasopimusta, ovat suurissa vaikeuksissa nopeasti kohonneen sähkön hinnan vuoksi. Tuulivoima hankeissa hiertää edelleen korvaustasot siirtolinjojen osalta. Isommassa kuvassa sähkönsiirtoverkkojen kapasiteetti rajoittaa uusien hankeiden toteutusta useilla vuosilla ja Itä-Suomi on jäämässä paitsioon tuulivoiman rakentamisessa, kun puolustusvoimat jarruttaa hankkeita vedoten tutkaverkoston toimivuuteen itärajalla. Tämä asettaa alueen elinkeinotoiminnan ja kunnat hyvin eriarvoiseen asemaan muuhun maahan verrattuna investointimahdollisuuksien ja verotulojen suhteen.

Selvitysmies Esko Rissanen kertoi Varkauden seudun hankeesta, jossa on tavoitteena löytää 3000 ha energianurmea Riikinnevan (Leppävirralle) jätekeskuksen yhteyteen rakennettavan biokaasulaitoksen raaka-aineeksi noin 30 km säteeltä. Vesistön takana sijaitseville alueille selvitetään mahdollisuutta perustaa satelliittilaitos, josta kaasua voitaisiin kuljettaa kaasuputkea pitkin Riikinnevalle.

Kestävyyskriteerit hiililaskennassa rajoittavat osaltaan kuljetusmatkaa ja määrittävät nurmen viljelykiertoa, koska nurmi täytyy pystyä laskemaan RED 2 direktiivin tähdäraaka-aineiden luokkaan, jotta 60 % pienemmät päästöt verrattuna fossiiliin polttoaineisiin on mahdollista saavuttaa. Edunvalvonnassa Suomeen pitäisi saada meidän nurmiviljelyämme ja maalajeille sopiva vapaaehtoinen kestävyysjärjestelmä. Tämä

helpottaisi paljon viljelykierron suunnittelua ja nurmien käyttöä energian tuotantoon.

Keskustelussa nousi esille mm. tarve kehittää traktorien Dual moottori tekniikkaa ja kaasutankkien sijoittelua traktoreissa kaasun käytön lisäämisen mahdollistamiseksi maatiloilla.

Toni Hemminki Wega Oy:stä kertoi Riikinnevan biokaasulaitoksen suunnittelusta ja toteutus aikataulusta. Laitoksen tehotavoite on yhteensä 50 MW biokaasun osalta, josta jäteaseman tämänhetkinen jäte kattaa noin puolet ja toinen puolisko on tarkoitus saada energianurmista ja muista maa- ja puutarhatalouden sivuvirroista. Investoinnin kokonaisbudjetti on noin 30–40 miljoona. Biokaasun tuotanto on tavoitteena ja saada toimintaan 2023–24 vuosien aikana ja synteettisen kaasun osalta selvitetään mahdollisuuksia aloittaa sen, tuotanto on vuosina 2026–28. Synteesi kaasu tuotetaan sähkö elektrolyysin avulla tuotantolaitosten savukaasuista, joka vaatii käytännössä tuulipuiston tuotantolaitoksen yhteyteen. Synteettisen kaasun hinnan odotetaan määrittävän myös biokaasun hinnan tulevaisuudessa ja odotusarvona se vetää myös biokaasun hintaa ylöspäin. Suomella on tavoitteena tuottaa 4 Twh:ta kaasun avulla vuonna 2030, josta synteettisen kaasun osuus on noin 60 %. Synteettinen metaani liittyy Biokaasun tuotannon myös osaksi vetytaloutta jatkossa ja vahvistaa sen asemaa sitä kautta energian tuotannossa tulevaisuudessa.

Tärkeimmäksi edunvalvonta asiaksi nähtiin maatalouden energiakriisipaketin kiihdyttäminen ministerien valmiusryhmässä. On tärkeää, että meillä on käytössä kaikki mahdolliset työkalut sähkön hinnan laskemiseksi ja kustannusten kompensoimiseksi tulevan talven aikana. Maatalouden tulee olla yksi kustannuskompensaation saajista, jos ns. ”Windfall vero” tullaan säätämään. Toimenpiteitä pitää pystyä kohdentamaan erityisesti niille tiloille ja yrityksiin, joilla ei ole käytössään kiinteähintaista sähkösovimusta.

Sähkoyhtiöiden kanssa pitää myös pystyä neuvottelemaan joustoa ylisuuriksi paisuneiden sähkölaskujen maksuaikatauluun, koska tilojen maksuvalmiustilanne on jo valmiiksi miinuksen puolella yleisen kustannuskriisin vuoksi.

Toinen iso asia myös pitkällä aikavälillä on riittävän monipuolinen energian tuotantopaletti, jolla pystytään turvaamaan säästöenergia vähätuulisina ja kylminä talvikuukausina. Tähän kuuluu myös turve, jonka nostoa ja polttoa yhdessä energiapuun kanssa on jatkettava, kunnes muita korvaavia energiamuotoja on riittävästi säästövoiman tarpeisiin.

Biokaasun osalta on turvattava riittävät investointitukivarat uusien laitosten liikkeelle saamiseen. Samalla EU:n lainsäädäntöä erityisesti RED 2 osalta on kehitettävä Suomen olosuhteisiin sopivaksi. Nurmikasveille ja maaperälle on saatava ns. vapaaehtoinen kestävyysmalli hiililaskentaan, jonka avulla voidaan edistää energianurmituotantoa, josta saadaan 7 kertaa enemmän biokaasua esim. lantaan verrattuna. Biokaasu on myös saatava kestäväksi energiaksi traktoreille, jotta sen hyödyntäminen maatiloilla voi lisääntyä jatkossa.

Valiokunta antoi lausunnon eduskuntavaikuttamista varten alueen kansanedustajille

Arvoisa kansanedustaja

Kuluneen syksyn sähköt ovat katkenneet jo muutamilta kotieläintiloilta maksamattomien sähkölaskujen vuoksi. Taustalla on yli vuoden jatkunut maatalouden kustannuskriisi ja nopeasti noussut sähkön hinta. Saman tilanteen edessä ovat myös lukuisat maatilamatkailuyritykset, jotka kamppailevat lämmityskulujensa kanssa, kun tilat seisovat tyhjillään Itä-Suomessa rajan sulkeuduttua.

Valiokunta haluaa kiihdyttää maatalouden energiakriisipaketin valmistelua ministerien valmiustyöryhmässä, jotta kaikki mahdolliset työkalut energian hinnan hillitsemiseksi saataisiin käyttöön ennen talven tuloa. Muutoin on edessä vaikeita tilanteita niillä tiloilla ja muissa maaseutuyrityksissä, joilla ei ole hintakiinnitettyä sähkösovimusta.

Valiokunta korostaa myös monipuolisen energiantuotannon tärkeyttä samalla, kun panostamme fossiilista polttoaineista luopumiseen. Polttoturpeen käyttöä ei saa ajaa liian nopeasti alas niin kauan, kun meillä ei ole riittävästi korvaavia energian lähteitä erityisesti vähätuulisille talvikuukausille. Turvetta tarvitaan tehostamaan energiapuun käyttöä erityisesti kylminä talvikuukausina. Tästä hallituksen pitää antaa selkeä viesti myös turveyrittäjille, jotta he uskaltavat panostaa jäljellä olevalla kalustolla turpeen nostoon tulevina kesinä.

Meneillään olevan tuulivoimaselvityksen pitää myös löytää keinot, kuinka tuulivoimapuistoja voidaan rakentaa myös Itä-Suomeen. Siitä riippuvat perusskenaarion mukaiset 20 miljardin investoinnit ja 80 miljoonan kiinteistövero- ja maanvuokratulot alueelle, sekä 400 000 htv:tä alueelle 30 vuoden aikana. Vetytalouden kehitys on myös suoraan riippuvainen tuulivoimasta ja sen avulla olisi mahdollista luoda alueelle 2–3 miljardin euron vuotuinen tulovirta kymmenen vuoden kuluessa. Itä-Suomi tarvitsee kipeästi näitä markkinaehtoisia investointeja.

Biokaasun tuotannon osalta täytyy turvata riittävät investointitukirahat suunnitteilla oleviin alueellisiin ja maatilatason biokaasuinvestointeihin. Näiden avulla biokaasu on mahdollista nostaa uskottavaksi energiamuodoksi myös Suomessa ja samalla 4 Twh:n energian tuotantotavoite yhdessä synteettisen metaanin kanssa on mahdollista saavuttaa 2030 mennessä. Uusiutuvan energian RED 2 direktiivin soveltamista pitää myös helpottaa. Biokaasutuotannon hiilipäästöjen laskentaan tarvitaan suomalaisen nurmiviljelyyn ja maalajeille soveltuva hyväksytty vapaaehtoinen kestävyysjärjestelmä. Tämä helpottaisi oleellisesti laitosten raaka-aineen keräämisen ja viljelykiertojen suunnittelemista. Biokaasu pitää luokitella myös kestäväksi polttoaineeksi traktoreille, jotta sen hyödyntäminen maatiloilla lisääntyy ja moottorinvalmistajat voivat samalla panostaa esim. Dual-moottoreiden tuotekehitykseen.

Toivomme Teidän alueemme kansanedustajina vievän viestiä eteenpäin, jotta voimme varmistaa kotimaisen ruokaketjun selviytymisen talven yli myös Itä- ja Keski-Suomessa.

Erikoiskasvaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, 23.2. ja 25.11. Valiokunnan puheenjohtaja toimi Antti Vauhkonen MTK-Etelä-Savosta, varapuheenjohtajana Antti Tolvanen MTK-Pohjois-Karjalasta ja sihteerinä toiminnanjohtaja Vesa Kallio MTK-Etelä-Savosta.

Kokous 23.2. Teams-etäyhteydellä

Kausityövoima-asiat

Kausityövoimatilanteesta, johon liittyy paljon epävarmuuksia. Korona on pienempi murhe kuin geopoliittinen tilanne. THL:n ohjeiden pohjalta on tulossa ohjeistukset kausityövoiman maahantuloon. Paineita on, että haluttaisiin työntekijöitä maahan jo etukäteen, mutta tähän liittyy ongelmia lupien hakemisen suhteen sekä viisumivapaiden päivien kulumiseen liittyen. Migristä toivotaan, että haetaan niitä lupia, mitä tarvitsee. Tilanne elää kuitenkin koko ajan ja sen muuttumisen mukaan eletään.

Kuumin peruna on se, miten lähtö Ukrainasta ylipäättään onnistuu tai vaikuttavatko pakotteet tai maan omat toimet

Venäjän tilanteeseen. Rekrytointi kuitenkin etenee tällä hetkellä normaalisti.

Kiovan edustusto ja lupakeskus ovat edelleen auki normaalisti. Epävarmuus näkyy Ukrainan päässä siten, etteivät kaikki työntekijät uskalla lähteä pitkistä matkoista lupakeskukseen, kun liikkuu huhuja keskuksen menemisestä kiinni.

Yksi kysymys on, että haluavatko ihmiset lähteä kotimaastaan ja jättää perheensä tässä tilanteessa. Suurien ihmismäärien liikkumiseen on vielä kuitenkin aikaa. Jos lennot menevät poikki, pääsee liikkumaan maitse ainakin Puolan kautta. Mikä on Ukrainan mobilisaation tilanne tai tulee olemaan, on vielä epäselvää.

Tahtotila viranomaisilla on, että asiat saadaan ratkaistua kaikkien niiden osalta, jotka ovat halukkaita tulemaan Suomeen. Lentoja ei Töitä Suomesta tänä keväänä tule tarjotaan, mutta muiden toimijoiden lentoja hyödynnetään tilanteen mukaan. Tärkeää on joka tapauksessa varautua hyvissä ajoin työntekijätarpeeseen.

Monet viljelijät ovat sopeuttamassa tuotantoa myös kannattavuustilanteen takia ja, mikäli työvoimaa ei saada saattaa sopeuttamista tulla paljon enemmänkin. Nyt vielä kuitenkin luotetaan siihen, että kesä tulee toteutumaan suunnitelmien mukaan.

Pakkausten tuottajavastuu

Pakkausten tuottajavastuujärjestelmällä vastataan mm. EU:n pakkausjätteitä koskeviin kierrätysvaatimuksiin. Tavoitteiden täyttymistä seurataan jäsenmaakohtaisella raportoinnilla, jonka tiedot perustuvat pakkausten tuottajavastuujärjestelmän kautta kerättäviin tilastoihin (Rinki Oy). Pakkausjätteitä syntyy muovi-, paperi- ja kartonki-, lasi-, metalli- ja puupakkauksista.

”Pakkaaja maksaa” -periaate:

Pakkausalan tuottajia ovat tuotteiden pakkaajat ja pakattujen tuotteiden maahantuojat, jos niiden liikevaihto on vähintään 1 milj. euroa vuodessa. Pakkausten tuottajavastuujärjestelmä koskee pantittomia pakkauksia ja pantilliset hoidetaan Palpa-järjestelmän puitteissa.

Pakkausten tuottajat maksavat tuottajayhteisöille kierrätysmaksuja, joilla tuottajayhteisö rahoittaa tuottajavastuuvaihtoteista huolehtimisen tuottajien puolesta. Kierrätysmaksut perustuvat kunkin pakkausten tuottajan markkinoille saattamien pakkausjätteiden määrään (€/tonni).

Suomessa on tällä hetkellä viisi hyväksyttyä pakkausten tuottajayhteisöä. Kukin niistä vastaa yhdestä pakkausjättemateriaalista ja siihen liittyvästä pakkausjätteen keräyksen ja kierrätyksen järjestämisestä. Nämä materiaali-jakeet ovat kuitu-, muovi-, metalli-, lasi- ja puupakkusjäte.

Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy vastaa mm. pakkausten tuottajavastuuta koskevien tietojen tilastoinnista ja tuottajavastuullisten yritysten rekisteröinnistä sekä Rinki Ekopisteverkoston ylläpidosta. Lisäksi RINKI koordinoi pakkausten tuottajavastuuvaihtoteita pakkausten tuottajien suuntaan ns. yhden luukun periaatteella.

Mikä on pakkaus ja mitä pakkaaminen?

Pakkauksella tarkoitetaan kertakäyttöistä tai muuta tuotetta, joka on tarkoitettu säilyttämään tai suojaamaan ainetta tai esinettä, helpottamaan sen esillepanoa taikka mahdollistamaan sen käsittely tai kuljetus tuottajalta kuluttajalle tai muulle käyttäjälle.

Pakkaamista ei ole määritelty selkeästi. Alan käytäntö on, että yritys, joka omistaa tuotteen sen pakkaushetkellä, on tuottajavastuussa. Pakkaamisen tulee kuitenkin olla osa ammattimaisista toimintaa, mutta ammattimaisuutta ei ole määritelty.

Pakkausmateriaaleja maataloilla

- Siemenpakkaamot: suursäkit, pikkusäkit, puulavat
- Puutarhatuotteet: erityyppiset paperi- ja muovipussit, pahvi- ja puulaatikot, puulavat, ruukut
- Rehumyynti: paalikalvot ja -verkot, suursäkit, pikkusäkit, puulavat, paalinarut
- Kananmunat: kennot, laatikot, puulavat
- Liha: muovikalvot, pussit, muovilaatikot, puulavat
- Maito, ternimaito: pullot ym. astiat, rullakot
- Jalostetut elintarvikkeet: eri materiaaleista valmistetut purkit, pullot, pussit, muovikalvot, laatikot, puulavat, lasitölkkit, tölkkien kannet, metallitölkkit, kartonkipakkaukset, rullakot, leipomolaatikot, makulatuuri- ja muu paperi, esitelypakkaukset jne.
- Klapit: suursäkit, laatikot, muovikalvot, puulavat

Mitä esitetään muutettavaksi?

Hallituksen esityksessä eduskunnalle *laiksi jätelain ja merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta* (23.12.2021, VN/9898/2021) ehdotetaan mm. pakkausten tuottajavastuun soveltamisalaa kansallisesti määrittävän 1 milj. euron liikevaihtorajan poistoa.

Hallituksen esityksen vaikutukset maatalousyrittäisiin
Kaikki pakatut tuotteet, jotka myydään toiselle yritykselle tai pakataan kuluttajamyynntiin muualla kuin myyntipaikalla laukaisevat tuottajavastuuvaihtoteen. Valtaosa käsittelemättömistä maataloustuotteista myydään toisille yrityksille. Käsittelemättömien maataloustuotteiden kaupassa tapahtuu runsaasti pakkaamista. Tuottajavastuun piiriin tulisi tuhansia maatalousyrittäjiä. Ongelmallisinta tämä on tiloille, joissa on vähäistä pakattujen tuotteiden myyntiä, esimerkiksi rehupaalien myyntiä naapurille.

Mitä seuraavaksi?

- Lausuntokierroksen aikana YM pyytänyt MTK apua maatalousyrittäisiin kohdistuvien vaikutusten analysointiin -> MTK lausunto on YM:ssä luettu, yhteistyö jatkuu ja asia on kesken.
- MTK tulee panostamaan maatalousmuovien kierrätyshaasteiden ratkomiseen entistäkin enemmän.
- Tavoitteena maatalousmuovien tehokkaampi kerääminen ja kierrätys mahdollisimman kevyellä hallinnollisella taakalla.

Kokous 25.11. Kaks Ruusua, Varkaus ja Teams-etäyhteydellä

Kausityövoima-asiat

Valiokunta keskittyi lähinnä kausityövoima-asioihin. Tulossa oleva kausi 2023 on todennäköisesti vaikeampi kuin päättynyt vuosi. Selvityksessä on monien muidenkin toimialojen tavoin uusien maiden hakeminen, joista voitaisiin saada työntekijöitä Suomeen. Haaste on, että Suomi on kaukana ja kausi on lyhyt. Toisaalta Keski- ja Etelä-Euroopan kuumuus voi siirtää tarjontaa pohjoisempaan Eurooppaan.

Ukrainalaisia halutaan edelleen, mutta nyt pitää hyvissä ajoin varautua muihin vaihtoehtoihin. Oman toimialan vetovoimaisuutta pitää pohtia vakavasti ja myös pitovoimaisuutta. Yritysyhteistyöllä on joissain tapauksissa pystytty vakinaistamaan työntekijöitä.

Suomi myöntää edelleen kausityövoimaa ja viisumeja venäläisille, mutta on epävarmaa, miten Venäjä tulee toimimaan.

Iso ongelma on, että suojelustatuksella olevien ja pitkällä viisumeilla olevien välillä on ristiriita, mikä estää työllistämisen. Tämä pitäisi Migrissä ottaa huomioon. Myös täyden työmäärän saaminen tai toimialakohtainen lupa aiheuttaa ongelmia.

Työnantajien toimintaan liittyvät epäkohdat julkisuudessa menevät helposti sekaisin luonnonmarjojen ja viljeltyjen marjojen osalta. Tämä näkyy tiedotusvälineissä esimerkiksi virheellisinä kuvituskuvina mansikkapelloilta, vaikka uutinen liittyy luonnonmarjoihin ja luonnonmarjayrittäjiin.

Valvontaa on lisätty tilatasolla viranomaisten taholta ja tulokset ovat olleet positiivisia, mutta se ei ylitä uutiskynnystä. Näitä positiivisia uutisia tarvittaisiin enemmän.

Tiedotusta tarvitaan siitä, miten kausityöntekijöiden omaaloitteinen luonnonmarjojen kerääminen jokamiehenoikeudella ja myynti tulkitaan suhteessa työnantajaan. Tämä pitää selvittää lainsäädännön näkökulmasta ja sitä tehdäänkin parhaillaan.

Työvoiman kotouttamiseen tarvitaan lisäpanostuksia ja kehittämistä. Erityisesti suomen kielen koulutusta on tarvetta kehittää. Tätä olisi pitänyt aloittaa suunnitella paljon aikaisemmin ja nyt moni perhe lähtee ja on jo lähtenyt takaisin Ukrainaan. Miten ihmiset saadaan pidettyä talven yli Suomesa. Töitä ei ole eikä kielikurssejakaan tarjolla talveksi eikä muutakaan koulutusta. Kevät on väärä aika tehdä näitä asioita. Kotoutumiskysymystä on käsiteltävä painokkaammin, jotta nämä asiat tulevat toteutumaan ja mm. MTK:n koulutus voi olla tässä mukana. Kausityöntekijöiden lasten päivähoido-oikeudella on iso merkitys, miten vanhemmat pystyvät osallistumaan esimerkiksi koulutuksiin.

Työntekijöitä on helpompi saada tiloille, joilla on pidempi kausi. Haastavampi tilanne on marjatiloiilla, joilla on isompi määrä ja eri lähtömaista olevia kausityöntekijöitä sekä sesonki voi olla hyvinkin lyhyt.

Linkki aiheeseen [Kausityöhön perehdytys - MY-kausi -hanke \(toitasuomesta.fi\)](https://www.mts.fi/tyo-ja-tyo-olosuhteet/kausityontekijoiden-tyo-olosuhteet)

Jäsenpalveluvaliokunta kokoontui kerran 27.10. Teams -etäyhteydellä. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Sari Haapanen Mhy Keski-Suomesta, varapuheenjohtajana Hannu Auvinen MTK-Etelä-Savosta ja sihteerinä Sirpa Kukkonen MTK-Pohjois-Karjalasta

Kokouksessa valiokunnan jäsenet saivat tiedoksi valiokunnan ohjesäännön ja kuulimme keskusliiton jäsenpalveluvaliokunnassa käsiteltyjä asioita:

- 14.9. oli erillinen työpaja, jossa käytiin läpi eri yhdistystoiminnan eri kipukohtia sekä aloitettiin yhdistystoiminnan oppaan päivitys yhteistyössä MSL:n kanssa.

- Eu-avustajatoiminta:

MTK ei tule jatkamaan EU-avustajien ryhmätuvakuutusta seuraavalla ohjelmakaudella. Vakuutus on kattanut vain päätukihaussa EU-avustajan tekemät virheet ja tästä syystä suurella osalla tukihakemuksista tekevästä on jo ollut myös toinen, kattavampi vakuutus ryhmätuvakuutuksen rinnalla. LähiTapiolalta on tulossa parin viikon sisällä tuotekortit eri vakuutus vaihtoehdoista.

- valiokunta sai myös tiedoksi eri kirjamallien pohjat. Näitä on toivottu monena vuonna MTK-yhdistysten toiminnan tueksi.

- Jäsenkyselyn tulokset:

Jäsenkyselyn mukaan MTK:n jäsenet kokevat jäsenpalvelut, järjestön tekemän vaikuttamistyön ja ajankohtaisen tiedon

saannin tärkeimmiksi syiksi järjestön jäsenyydelle. Vastanesta valtaosa (68 %) on valmis suosittelemaan järjestön jäsenyyttä. 24 % vastanneista ei ottanut asiaan selkeää kantaa. Metsänomistajat ovat viljelijöitä useammin suosittelemassa jäsenyyttä. Kyselyn mukaan jäsenet hyödyntävät eniten metsänhoitoyhdistyksen palveluita, MTK:n jäsenetuja sekä ammatilliseen osaamiseen liittyviä infoja ja koulutuksia. Merkittävä osa kyselyyn vastanneista oli sekä metsänhoitoyhdistyksen että MTK-yhdistyksen jäseniä.

Jäsenet toivovat saavansa MTK:lta lisää tukea ja osaamista omaan elinkeinotoimintaan (60 %), vaikuttamistyöhön (33 %) sekä viestintätaitoihin (17 %) liittyen. Eniten lisätietoa halutaan puumarkkinoista, metsäpolitiikasta, verotuksesta ja jäseneduista. Viljelijäjäsenet kaipaavat tietoa erityisesti maatalouspolitiikan kehityksestä ja maataloustuotemarkkinoista.

Järjestön palveluja, etuja ja vaikuttamistyötä tunnettiin kohtalaisesti (keskiarvo 2,7/5). Järjestön toiminta, edunvalvonta eri osa-alueilla sekä palvelut, sai myös kohtalaisen arvion (keskiarvo 2,9/5).

MTK:n ja metsänhoitoyhdistysten omista viestintäkanavista seurataan eniten sähköisiä uutiskirjeitä, jäsenlehtiä ja verkkosivuja. Jäsenkuntamme selkeästi parhaiten tavoitettavaa mediaa, Maaseudun Tulevaisuutta, ei tässä kyselyssä arvioitu.

Kyselyn avoimen palautteen kautta saatiin paljon arvokasta tietoa mm. jäsenpalveluiden ja -etujen, edunvalvonnan ja viestinnän kehittämistarpeista. Jäsenkysely lähetettiin Oiva-jäsenrekisteripöytäkirjassa tehtynä massasähköpostituksena joka kymmenennelle vastuuhenkilöjäsenelle ja jaettiin MTK:n uutiskirjeen linkkinä toukokuun aikana. Vastauksia saatiin yhteensä 1091. Kyselyn tuloksia selvitetään ja analysoidaan tarkemmin vastaajaryhmittäin. Niitä käytetään järjestön toiminnan ja viestinnän kehittämiseen ja parempaan kohdentamiseen. Halukkaista haastateltavista haastatellaan 16 henkilöä.

Keskusteluissa nousi esille, että onko vastausprosentti hyvä vai huono ja voidaanko vastauksista tehdä johtopäätöksiä. Esille nousi viestinnän ja järjestön arvojen tärkeys. Miten näymme lehdistössä sekä maakunnallisesti että paikallisesti, omalle jäsenistölle sekä isolle yleisölle. Pienetkin jutut paikallislehdissä ovat kullan arvoisia. Olemassa oloinen on havaituksi tulemista.

Sirpa muistutti jäsenhankintakampanjasta; uudesta maksavasta jäsenestä yhdistys saa 24 euron kannustusrahan. Rekisteriselosteet tullaan päivittämään ensi kevään aikana. Kehitysedotuksena tuli vinkkipalkkio jäsenhankintaan, jos ehdokas saadaan liittymään yhdistykseen jäseneksi.

Valiokunta mietti ensi vuoden toimintaa ja kokouksen eri aiheita. Yhtenä aiheena esim. käydään läpi eri roolit, miten toimitaan keskusliitto, liitto ja yhdistystasolla.

Lihavaliokunta kokoontui kolme kertaa; 8.2., 23.9. ja 19.12. Valiokunta antoi vuoden aikana kaksi tiedotetta julkisuuteen ja päättäjille. Lisäksi lihavaliokunta osallistui Capuudistukseen liittyvien lausuntojen kommentointiin. Valiokunnalliset osallistuivat MTK:n liha-alan verkostojen toimintaan. Valiokunnalle tiedotettiin liha-alan ja maatalouspolitiikan asioista. Valiokunnalla oli käytössä Teams-tiimi. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Lauri Jaatinen MTK-Keski-Suomesta, varapuheenjohtajana Paavo Sävilampi MTK-Etelä-Savosta ja toiminnanjohtaja Jari Kauhanen MTK-Pohjois-Savosta.

8.2. Kaks Ruusua, Varkaus ja Teams -etäyhteydellä Kokouksen keskeiset asiat olivat:

Lihatilat joutuvat sopeuttamaan tuotantoa ja merkittävä osa lihatiloista lopettaa tai on lopettanut lihan tuotannon. Viime vuonna nautatiloista lopetti 9 %. Kasvatuspaikat vähenivät yli 10000 paikka. Vasikkapula muuttui ja muuttuu ylitarjonnaksi, vaikka samaan aikaan lypsylehmien määrä väheni yli 8000 lehmällä. Lihasalat eivät ota enää porsaita normaalisiti ja porsaat ovat ruuhkassa. Emakkojen määrää ja siemennyksiä tullaan vähentämään. Rehujen ja rehuviljojen riittävyys on suuri huolenaihe. Suomeen tuodaan nyt rehuviljoja. Viljojen hinnat ovat korkeat.

Naudanlihan tuotantomäärä on hetkellisesti edellisen vuoden tasolla johtuen lopettavien karjojen suurista teurasmääristä. Tuotanto romahtaa vuoden viiveellä. Naudanlihan omavaraisuusaste laskee nopeasti 70 % ja jopa sen alle. Sikatilojen määrä väheni viime vuonna 815 tilaan. Luopuminen on kiihtynyt ja kiihtymässä. Tänä vuonna tilamäärän arvioidaan vähenevän alle 700 tilaan. Luopumistahti voi olla vielä paljon ennustettua suurempi markkinahäiriön jatkuessa. Luopumistahti painaa sianlihan tuotannon lähelle kotimaan kulutusta ja heikon kannattavuuden jatkuessa nopeasti alle sen. Korkealatuisten sianlihan vienti loppuu Suomesta tuotannon kannattamattomuuteen.

Lihan kulutus ei vähene samaan tahtiin tuotannon vähenemisen kanssa. Suomeen tulee yhä enemmän tuontilihaa, joka ei ole antibioottivapaata. Tuontiliha kallistuu, koska hinnat Euroopassa ja maailmalla ovat voimakkaassa nousussa. Suomen vaihtotase heikkenee vielä entisestään, kun yhä suurempi osa ruuasta joudutaan tuomaan kallistuvaan hintaan. Kotimaan tuotannon vähentyessä on suljettava elintarviketeollisuudessa ylimääriseksi jäävää kapasiteettia. Ruoka-ketjussa menetetään tuhansia tai jopa kymmeniätuhansia työpaikkoja.

Konkurssiuhan alla on alan tehokkaimpia ja suurimpia yksiköitä. Investoineilla tiloilla on yli 70 % tuotannon volyyminä. Jos konkurssit leikkaavat tuotantoa tehokkaimmilta ja suurimmilta tiloilta, voi tuotannon alenema olla hallitsemattoman suurta. Kotimainen lihateollisuus joutuu silloin turvautumaan tuontilihaan tai ajaman omaa toimintaansa myös jalostuksessa alas. Alas ajettua ruokaketjua on käytännössä hyvin vaikea nostaa uudelleen ylös. Ajautumme pysyvästi tuontiruuan varaan. Kysymys on myös huoltovarmuudesta tilanteessa, jossa maailma on yhä epävakampi.

Nautapalkkio haun uudistaminen jäi edelleen epäonnistuneeksi, vaikka siihen saatiin MTK:n ja nautaverkoston toimesta tärkeitä muutoksia joitta palkkiohaku edes jotenkin toimisi. Huhtikuussa tulee palkkiohaun ehtojen takia vähemmän teuraita.

Cap-uudistuksen suomen esitys on komission käsittelyssä. Esitykseen ei jäänyt luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotusta ja myös eläintenhyvinvointikorvauksen ehdot jäivät edelleen huonoiksi nautatilojen osalta. Moni nautatila ei voi jatkossa sitoutua lainkaan hyvinvointikorvaukseen

Valiokunnan kokouksessa tekemät esitykset ja tehdyt toimet
Valiokunta päätti tehdä tiedotteen, jossa esitetään seuraavia toimenpiteitä:

Mitään muuta kautta ei pystytä kulunousua kattamaan, kuin hintojen korotuksilla.

Vahvempi osapuoli voi aina muuttaa sopimuksia heikoimman eduksi. Kotimaisen lihan saatavuus ensi syksystä eteenpäin ja häiriötön toimitus jo keväälle edellyttää välittömiä toimia hintojen suhteen teollisuusudelta ja kaupalta.

Lihavaliokunnan puheenjohtajat tarjoutuvat antamaan mahdollisuuden haastatteluun heidän omien lihatilojensa tilanteesta. Sovittiin myös päättävävaikuttamisesta, kaupan edustajien tapaamisesta ja teollisuuden luottamushenkilöiden kanssa yhteydenpidosta. Tuottaja organisaatioista tulee koulutusta keväälle.

Nautapalkkiouudistukseen tulee käynnistää valmistelu jo nyt vuodelle 2023. Järjestelmä on saatava kuntoon. Tukiratkaisussa tulee saada päätökset korvauskelpoisuudesta ja luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotuksen pysymisestä. Muutos tarvitaan myös eläintenhyvinvointikorvauksen ehtoihin etenkin nautojen osalta.

Savon lihanautakerhon tuki-info oli 27.4.

23.9. Bonuksen Putiikki, Kitee ja vierailu Koivikon Kartanolla ja

Kokouksen keskeiset asiat olivat:

Lihantuottajahinnat ovat nousseet, mutta eivät kustannusten mukaisesti. Hinnankorotuksia on vaikea enää saada syksylle lisää. Porsasruuhkaa ei ole syntynyt, mutta vasikoiden osalta hiehoasikat eivät liiku enää entiseen tapaan kasvattamoihin. Kulujen nousu on ollut kovat ja paine jatkuu erityisesti lannoitteissa ja energiassa.

Luomutuotteissa markkina on menossa alasetenkin tämä näkyy luomumaidossa. Luomumaidon hintaan ei ole tullut korotuksia kuten tavanomaisessa. Luomurehujen hinnat ovat edelleen hyvin korkealla tasolla, mikä nostaa luomukotoeläintuotannon kustannuksia. Luomuviljoissa hinnat ovat olleet lähempänä tavanomaisten viljojen hintoja.

Nautapalkkion maksuaikatauluihin ei ole vielä saatu vahvistusta. Ratkaisua haetaan, että mahdollisimman suuri osa voitaisiin maksaa tämän vuoden puolella. Tietoa milloin palkkiot maksetaan, odotetaan marraskuussa.

Kansallisen tuen neuvottelut ovat menossa, mutta ratkaisun yksityiskohdat ovat vielä paljon auki. Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotuksen kompensatio tarvitaan täysimääräisesti.

Itä-Suomeen tarvitaan omaa panostusta, mutta vielä konkreettiset esitykset puuttuvat.

Valiokunnan tekemät esitykset ja tehdyt toimet

Valiokunnat päättivät antaa julkisuuteen ja kansanedustajille seuraavaan tiedotteen:

Kaikki keinot markkinoilla ja tuissa käyttöön vakavan ruokakriisi estämiseksi

Venäjän hyökkäysoista on johtanut vakavaan energiakriisiin Euroopassa. Energiakriisin pahentaa ennestään maatilojen ja ruokaketjun kannattavuus- ja kustannusongelmia. Ruuan tuotanto kääntyy laskuun ja siitä seuraa vakava ruokakriisi, joka ulottuu myös Suomeen asti. Kotimaisen ruokakriisin välttämiseksi viljelijöille on nopeasti saatava taloudellista apua talven ja ensi satokauden tuotannolle.

Apua tarvitaan markkinoilta. Kustannuskriisi on osittanut, että elintarvikemarkkinat eivät reagoi riittävän nopeasti kustannusmuutoksiin ja myös tulonjako ketjun sisällä on vääristynyt. Kaupparetjut ja suuret panostoimittajat pystyvät poikkeusoloissakin tekemään ennätystulosta, kun samaan aikaan ketjun alkupään maatiloja ja elintarvikeyrityksiä on menossa konkurssiin tai tuotantoa ajetaan kannattamattomana alas. Erityisen joustamattomia ovat julkisten hankintojen sopimukset, niitä ei ole avattu ja sopimukset ovat muuttuneet täysin kohtuuttomiksi elintarvikeyrityksille.

Markkinoiden toimivuuden turvaamiseksi hallituksen on tehtävä elintarvikemarkkinalain ja kilpailulain muutokset välittömästi. Lisäksi tarvitaan järeitä ja nopeita keinoja panoshintojen hillitsemiseksi kuten sähkössä, lannoitteissa, polttoöljyissä, rehuissa ja kuivikkeissa. Sähkön tarjontaa tulee lisätä. Energian säästötoimet ja energiatehokkuuden lisääminen on välttämätöntä. Sähkön hintakatto EU-tasolla on myös välttämätön EU:n ruuantuotannon turvaamiseksi. Biokaasuun tulee panosta. Luvitusta ja investointien käynnistämistä pitää nopeuttaa.

Rehujen korkea hinta ja jopa saatavuus ovat vakava uhka kotieläintuotannon jatkuvuudelle. Erityisesti valkuaisrehujen omavaraisuutta tulee lisätä niin tavanomaisessa tuotannossa kuin luomussa.

Suomen CAP-suunnitelman 2023–2027 toimeenpano käynnistyy ensi vuoden alussa. CAP-suunnitelman päätavoitteita ovat aktiivisen ruuantuotannon turvaaminen, maatalouden ilmasto- ja ympäristöviisaus sekä uusiutuvan maaseudun elinvoimaisuuden vahvistaminen. Hyväksyttyyn Cap- suunnitelmaan tulee tehdä poikkeusolojen vaatimat muutokset, jotta ohjelman tavoitteet on edes jotenkin mahdollista saavuttaa.

Kotieläinchorotuksella on ollut tärkeä merkitys kannustimena kotieläintuotannon jatkumiseen myös heikoimmilla viljelyalueilla Itä-Keski- ja Pohjois-Suomessa. Luonnonhaittakorvauksen kotieläinchorotus tulee palauttaa muutoksen kautta Cap-ohjelmaan. Tukien saamiseksi tulee olla tuotantovelvoite. Näin varmistetaan viljelyn säilyminen koko Suomessa ja peltojen ohjautuminen ruuan tuotantoon ja aktiiviviljelyyn. Eläintenhyvinvointikorvauksen ehdot tulee muuttaa, että nautojen loppukasvatus kokonaisuudessaan voi ehtoihin kannattavasti sitoutua. Nautapalkkioiden maksut tule tehdä viivytyksettä ja ennakkomaksut on saatava myös EU:n maksumisiin tukisiin ja palkkioihin.

Ruokaa tuottavat tilat tarvitsevat nopeasti käyttöpääomarahoitusta. Sitä tarvitaan mm. normaalia suurempiin sähkö- ja polttoainemenoihin, korkoihin, lannoite- rehu ja siemenhankintoihin. Käyttöpääomarahoitusta tulee järjestää kertaluontoisella suoralla kustannustuella. Tuen tulee kattaa poikkeusoloista johtuvat ylisuuret panosten hinnat, joita ei saada myyntihintoina pois markkinoilta. Toimi on poikkeuksellinen, mutta välttämätön, jotta ruuan tuotanto voi jatkua riittävässä volyymissä.

19.12. Teams-etäyhteydellä

Kokouksen keskeiset asiat olivat:

Kannattavuus on heikoin nudassa. Myynti on alkanut laskea hintojen noustessa. Teollisuuden tehokkuuteen tulee kiinnittää enemmän huomioita. Maatalouden kriisipakettia sähköön ja lannoitteisiin yritetään vielä. teollisuuden kanssa käydään jatkuva keskustelua, kuinka kriisistä päästään yli.

Kustannuskriisi ja tukimuutokset näkyvät jo pahasti vasikkavälityksestä. Kasvatuspaikkoja poistuu tai kiertoa hidastetaan. Kaikille vasikoille ei löydy kasvatuspaikkoja heti.

Sikapuoilella tilanne on korjaantunut, hinta on noussut paremmin vastaamaan kustannuksia. Porsaspula alkaa olla

Kansallisen tuen neuvottelujen ratkaisusta saatiin kokoukseen aineistoa, joka on kokousmateriaalissa liitteenä. Luonnonhaittakorvauksen kotieläinchorotuksen poistumista korvataan kansallisen tuen korotuksella. Korostus on sonneilla 10 euroa kansalliseen tukeen ja nautapalkkioon 10 euroa. Hiehoilla korotus on 99 euroa ainakin vuodelle 2023. Sikojen osalta kompensatiomalli on auki. Kompensatioita on vaikea saada EHK:n kautta. Emopalkkioon tulee korotus, joka korvaa luonnonhaittakorvauksen kotieläinchorotusta ja hiehojen

nautapalkkion ja EHK:n poistumista. Tila tason laskelmia kaivataan muutosten vaikutuksesta.

Tuotannon muutoksia voi tulla laajaperäisempään suuntaan tukiudistuksen johdosta ja myös lopettamista. Nautapalkkio muutos johtaa teurastuksen katkoihin tammi-helmikuussa ja pahentaa vasikkaruuhkaa.

Tukimaksujen aikataulu on lihatiloille mahdoton etenkin luomussa ja AB- alueen tiloilla. MTK:n tulee tehdä kaikki voitava tukien ennakkomaksujen saamiseksi lokamarraskuulle.

Kotieläintuotannon vähenemisen hillitsemiseksi Itäiseen Suomeen tarvitaan tukiratkaisu esim. korkeimpien investointitukein kautta. Nauta puolen investoinnit ovat jäissä ainakin seuraavat lähivuodet heikon kannattavuuden takia. Myös vakuusasiat on saatava kuntoon. Itäisen Suomen pakettia ajetaan nyt monella rintamalla ja MTK on siinä myös mukana. Teurastamoiden tulisi paremmin oppia toimimaan markkinoiden nopeassa muutoksessa.

Valiokunnan tekemät esitykset ja tehdyt toimet

Vaikutetaan tukimaksujen aikatauluun ja Itäisen Suomen tukipakettiin. Markkinoiden seuranta pidetään yllä.

Luomuvaliokunta kokoontui kolme kertaa; 28.3., 23.9. ja 19.12. Valiokunta osallistui aktiivisesti uuden ohjelmakauden valmisteluun. Valiokuntalaiset osallistuivat myös valtakunnalliseen luomualan toimintaan. Valiokunnalle tiedotettiin luomualan ja maatalouspolitiikan asioista. Valiokunnalla oli käytössä Teams-tiimi. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Tuomo Tikka MTK-Pohjois-Savosta ja varapuheenjohtajana Marisa Hukkanen MTK-Etelä-Savosta ja sihteerinä toiminnanjohtaja Jari Kauhanen Pohjois-Savosta.

28.3. Teams -etäyhteydellä

Kokouksen keskeiset asiat olivat:

Asiantuntija Johanna Andersson, MTK:sta kertoi MTK:n tekemästä kyselystä jäsenille. Kyselyn perusteella luomutiloilla maksuvalmius on hieman parempi sekä ajatuksena on kasvattaa kylvöaloja vuonna 2022 tavanomaisia tiloja enemmän. MTK, SLC sekä luomuliitto ovat yhteistyössä keränneet kentän palautetta koskien luomun valvontojen maksuudistusta. Valvontamaksut ovat muuttuneet hehtaariperusteisestä maksumääräytymisestä tuntiperusteiseen veloittamiseen. Tästä johtuen yleisesti pienempien tilojen valvontamaksut ovat nousseet ja isompien tilojen maksut laskeneet. Kustannusnousu on kohtuuton erityisesti pienillä puutarhatiloilla. Hallitus on tukemassa maataloutta 300 milj. kriisipaketilla. Rahat tarvittaisiin kevätkylvöihin ja rahat tulisi ohjata ruuan tuotantoon.

Valiokunnan jäsenten puheenvuoroissa tuliesille kustannusten kallistuminen, erityisesti polttoöljyn hinnan nousu koskee luomutuotantoa merkittävästi. Luomurehujen hinnat ovat kovassa nousussa, valkuaisen osalta on myös saatavuusongelmaa. Viljoissa tavanomaisten viljojen hinnat ylittävät jo luomun hintatason. Ensikesän viljely ratkaisee rehujen riittävyyden.

Luomukursseilla on ollut osallistujia hyvin ja ala kiinnostaa.

Valiokunnan esitykset ja kannat kokouksessa

Valiokunnan päätti antaa seuraavaan tiedotteen:

Luomuviljely huomioitava osana huoltovarmuutta ja kestävää ruokajärjestelmää

Luomutuotanto on tärkeä osa kestävää ruokajärjestelmää ja huoltovarmuutta. Luomussa pyritään mahdollisimman suureen omavaraisuuteen tuotannossa käyttävien panosten suhteen.

Luomussa hyödynnetään ravinteiden saannissa mm. kasvien omaa typensidontaa, kiertolannoitteita ja karjanlantaa. Kasvin-suojelu tehdään viljelytoimien ja viljelykierron kautta, ilma kasvinsuojeluaineita. Kotieläintuotanto mitoitetaan suurim-malta osin tilan omien peltojen mahdollistaman sadon mukai-sesti. Luomutilojen merkittävin ostopanos ulkopuolelta on energia.

Itä- ja Keski-Suomen MTK liittojen luomuvaliokunta esittää maatalouden huoltovarmuuspakettiin kustannuksia alentavia toimia. Polttoöljyn ja dieselin kustannusten alentamisella on tärkeä merkitys luomutiloille. Huoltovarmuuspakettiin tulee sisältyä energiakustannuksia alentavia toimia esim. energiave-rotukseen.

Luomun tarkastus- ja lupamaksut ovat merkittävä kuluerä. Valiokunta esittää tarkastus- ja lupamaksuista luopumista. Samalla luomutilojen valvontaa voi kehittää enemmän oma-valvonnan suuntaan.

Maatalouden tuet tulee kohdistaa enemmän ruuan tuotantoon. Valiokunta uudistaa kantansa luonnonhaittakorvauksen kotieläinrotukseen. Luomukotieläntilojen rehuomavarai-suus vaati tavanomaista suuremman peltopinta-alan koti-eläinyksikköä kohden. Kotieläinrotuksella on ollut tärkeä merkitys kannustimena kotieläintuotannon jatkumiseen luomutiloilla ja myös heikoimmilla viljelyalueilla Itä-Keski- ja Pohjois-Suomessa. Kotieläinrototus tulee säilyttää luon-nonhaittakorvauksessa.

Lisäksi valiokunta muistuttaa peltojen korvauskelpoisuuden merkityksestä. Korvauskelvottomat pellot on osa tuotantoa kehittävien kotieläntilojen rehuomavaraisuutta ja siksi niiden säilyttäminen viljelyssä on nyt erityisen tärkeää. Ilman kor-vauskelpoisuutta ei saa luonnonhaitta- eikä ympäristökor-vausta, eikä luomutukea. Korvauskelvottomia aloja tulee ottaa korvauskelpoisuuden piiriin jo kevään 2022 tukihauassa ns. jonotusjärjestelmän kautta ja jatkaa järjestelmää uuden ohjel-makauden 2023–2027 aikana niin, että korvauskelvottomien peltojen jonoa voidaan poistaa sitä mukaa, kun korvauskel-poista peltoa poistuu tukihakemukselta.

Valiokunta kannustaa luomukasvinviljelytiloja ja luomuko-tieläntiloja kehittämään yhteistyötä ja sopimustuotantoa, jolla varmistetaan luomurehujen riittävyys seuraavalle ruokinta-kaudelle. Valiokunta pitää nyt erityisen tärkeänä, että onnis-tumme kevään kylvöissä ja saamme hyvät sadot.

23.9. Bonuksen Putiikki, Kitee ja vierailu Koivikon Kartanolla ja BioKympillä

Kokouksen keskeiset asiat olivat:

Lihantuottajahinnat ovat nousseet, mutta eivät kustannusten mukaisesti. Hinnankorotuksia on vaikea enää saada syksyille lisää. Porsasruuhkaa ei ole syntynyt, mutta vasikoiden osalta hiehoivasikat eivät liiku enää entiseen tapaan kasvattamoihin. Kulujen nousu on ollut kovaa ja paine jatkuu erityisesti lannoitteissa ja energiassa.

Luomutuotteissa markkina on menossa alasetenkin tämä näkyy luomumaidossa. Luomumaidon hintaan ei ole tullut korotuksia kuten tavanomaisessa. Luomurehujen hinnat ovat edelleen hyvin korkealla tasolla, mikä nostaa luomukotoeläin-tuotannon kustannuksia. Luomuviljoissa hinnat ovat olleet lähempänä tavanomaisten viljojen hintoja.

Nautapalkkion maksuaikatauluihin ei ole vielä saatu vahvis-tusta. Ratkaisua haetaan, että mahdollisimman suuri osa voitaisiin maksaa tämän vuoden puolella. Tietoa milloin palkkiot maksetaan, odotetaan marraskuussa.

Kansallisen tuen neuvottelut ovat menossa, mutta ratkaisun yksityiskohdat ovat vielä paljon auki. Luonnonhaittakor-vauksen kotieläinrototuksen kompensatio tarvitaan täysi-määräisesti.

Itä-Suomeen tarvitaan omaa panostusta, mutta vielä konkreet-tiset esitykset puuttuvat.

Valiokunnan tekemät esitykset ja tehdyt toimet

Valiokunnat päättivät antaa julkisuuteen ja kansanedustajille seuraavaan tiedotteen:

Kaikki keinot markkinoilla ja tuissa käyttöön vakavan ruoka-kriisi estämiseksi

Venäjänsä hyökkäyksestä on johtanut vakavaan energiakriisiin Euroopassa. Energiakriisin pahentaa ennestään maatilojen ja ruokaketjun kannattavuus- ja kustannusongelmia. Ruuan tuotanto kääntyy laskuun ja siitä seuraa vakava ruokakriisi, joka ulottuu myös Suomeen asti. Kotimaisen ruokakriisin välttämiseksi viljelijöille on nopeasti saatava taloudellista apua talven ja ensi satokauden tuotannolle.

Apua tarvitaan markkinoilta. Kustannuskriisi on osittanut, että elintarvikemarkkinat eivät reagoi riittävän nopeasti kustan-nusmuutoksiin ja myös tulonjako ketjun sisällä on vääristynyt. Kauppaketjut ja suuret panostoimittajat pystyvät poikkeus-oloissakin tekemään ennätystulosta, kun samaan aikaan ketjun alkupään maatiloja ja elintarvikeyrityksiä on menossa kon-kurssiin tai tuotantoa ajetaan kannattamattomana alas. Erityi-sen joustamattomia ovat julkisten hankintojen sopimukset, niitä ei ole avattu ja sopimukset ovat muuttuneet täysin kohtuuttomiksi elintarvikeyrityksille.

Markkinoiden toimivuuden turvaamiseksi hallituksen on tehtävä elintarvikemarkkinalain ja kilpailulain muutokset välittömästi. Lisäksi tarvitaan järeitä ja nopeita keinoja panoshintojen hillitsemiseksi kuten sähkössä, lannoitteissa, polttoöljyssä, rehuissa ja kuivikkeissa. Sähkön tarjontaa tulee lisätä. Energian säästötoimet ja energiatehokkuuden lisäämi-nen on välttämätöntä. Sähkön hintakatto EU-tasolla on myös välttämätön EU:n ruuantuotannon turvaamiseksi. Biokaasuun tulee panosta. Luvitusta ja investointien käynnistämistä pitää nopeuttaa.

Rehujen korkea hinta ja jopa saatavuus ovat vakava uhka kotieläintuotannon jatkuvuudelle. Erityisesti valkuaisrehujen omavaraisuutta tulee lisätä niin tavanomaisessa tuotannossa kuin luomussa.

Suomen CAP-suunnitelman 2023–2027 toimeenpano käynnis-tyy ensi vuoden alussa. CAP-suunnitelman päätavoitteita ovat aktiivisen ruuantuotannon turvaaminen, maatalouden ilmasto- ja ympäristöviisaus sekä uusiutuvan maaseudun elinvoimai-suuden vahvistaminen. Hyväksytyyn Cap- suunnitelmaan tulee tehdä poikkeusolojen vaatimat muutokset, jotta ohjelman tavoitteet on edes jotenkin mahdollista saavuttaa.

Kotieläinrototuksella on ollut tärkeä merkitys kannustimena kotieläintuotannon jatkumiseen myös heikoimmilla viljelyalu-eilla Itä-Keski- ja Pohjois-Suomessa. Luonnonhaittakorvauk-sen kotieläinrototus tulee palauttaa muutoksen kautta Cap-ohjelmaan. Tukien saamiseksi tulee olla tuotantovelvoite. Näin varmistetaan viljelyn säilyminen koko Suomessa ja peltojen ohjautuminen ruuan tuotantoon ja aktiiviviljelyyn. Eläintenhyvinvointikorvauksen ehdot tulee muuttaa, että naujojen loppukasvatus kokonaisuudessaan voi etoihin kannattavasti sitoutua. Nautapalkkioiden maksut tule tehdä viivytyksettä ja ennakkomaksut on saatava myös EU:n mak-samiin tukiin ja palkkioihin.

Ruokaa tuottavat tilat tarvitsevat nopeasti käyttöpääomarahoi- tusta. Sitä tarvitaan mm. normaalia suurempiin sähkö- ja polttoainemenoihin, korkoihin, lannoite- rehu ja siemenhan- kintoihin. Käyttöpääomarahoitusta tulee järjestää kertaluontoi- sella suoralla kustannustuella. Tuen tulee kattaa poikkeus- oloista johtuvat ylisuuret panosten hinnat, joita ei saada myyntihintoina pois markkinoilta. Toimi on poikkeuksellinen, mutta välttämätön, jotta ruuan tuotanto voi jatkua riittävällä volyyminä.

19.12. Teams -etäyhteydellä

Kokouksen keskeiset asiat olivat:

Käytiin tilannekatsaus Cap-2023–2027 ratkaisusta. Luomu- tuen maksu on esitetty siirrettäväksi hakuvuoden lokakuulta seuraavan vuoden huhtikuuhun. Viljelyn kustannukset pystyt- tävä maksamaan viljelyvuoden aikana. Tuotteista saatava hinta ei kata viljelykustannuksista kuin osan, siksi tukien maksujen ajankohdalla suuri merkitys tilojen maksuvalmiuden kannalta. Kaikkien tukien maksuun tulee saada ennakkomak- sujen järjestelmä ja ennakoiden maksut on aloitettava loka- kuussa kuten oli päättyneellä ohjelmakaudella. Myös luomu- tuen ennako on maksettava lokakuussa.

Korvauskelpoisuuden saamisesta korvauskelpoisuuteen on osittain etenemässä ainakin ns. pienten alojen osalta, jotka rajoittuvat korvauskelpoiseen peltoon. Erillisten korvauskel- vottomien alojen osalta ratkaisua ei ole vielä satu. Valiokunta muistutti keskustelussa, että korvauskelvottomat pellot on osa tuotantoa kehittävien kotieläintilojen rehuomavaraisuutta. Ilman korvauskelpoisuutta ei saa luonnonhaitta- eikä ympä- ristökorvausta, eikä luomutukea. Korvauskelvottomia aloja tulee ottaa korvauskelpoisuuden tukihaussa ns. jonotusjärjes- telmän kautta niin, että korvauskelvottomien peltojen jonoa voidaan poistaa sitä mukaa, kun korvauskelpoista peltoa poistuu viljelystä.

Myyntikasvivaatimukseen tulleet tiukennukset ovat johtamas- sa siihen, että osa kotieläintiloista, joilla pellot ovat luomussa eivät voi enää jatkaa luomussa.

Pasi Hartikainen esitteli tukitaulukot hehtaarikohtaista tuista. Tukipuntarilla voi teettää tilakohtaisia laskelmia tukien muu- toksista.

Neuvo- rahoitus katkeaa vuoden vaihteessa ja uusi Neuvo- kausi alkaa keväällä. Luomumarkkina on supistumassa, kun kuluttajien ostovoima hiipuu. Erityisesti tämä näkyy nyt luomumaidossa. Luomumaidossa myös tuottajia on luopumas- sa kalliiden kustannusten johdosta. Luomulihaa ei juuri löydy kaupoista. Luomu markkinointi ei näy, siihen ei olla panostet- tu.

Viljelijän luomutuotteista saatava hinta laskenut lähes samalle tasolle kuin tavanomaisesta saatava hinta. Luomu ei kasva enää markkinoilla. Heikentyneen kysynnän, kohonneiden kustannusten yhä tiukemmaksi muuttuvien luomuehtojen johdosta erityisesti luomukotieläintiloja on siirtymässä tavan- omaiseen tuotantoon.

Kun markkina ei kasva, ei luomualaa tule kasvattaa tukivetoi- sesti. Ensin tulee saada luomumarkkinat tasapainoon ja sitten kasvattaa luomualaa markkinoiden kysynnän mukaan. Valiokunta haastaa elintarviketeollisuuden panostamaan luomuun, jotta luomun kasvun tavoitteet on mahdollista saavuttaa.

Luomuun on tulossa ylimääräisiä tarkastuksia. Myös luomun valvontamaksut puhuttavat kentällä. Luomun tarkastus- ja lupamaksut ovat merkittävä kuluerä ja ajaa erityisesti pieni erikoiskasvituotantotiloja pois luomusta. Myös valvojen saaminen alalle alkaa olla hankalaa nykyisillä maksu ja

korvauskäytännöillä. Tehty muutos valvontamaksuihin ei ole riittävä. Valiokunta esittää tarkastus- ja lupamaksuista luopu- mista. Samalla luomutilojen valvon- taa voi kehittää enemmän omavalvonnan suuntaan.

Valiokunta päätti antaa esillä olleista asioista tiedotteen. Tiedote päätettiin antaa alkuvuodesta 2023.

Maitovaliokunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, 7.3. ja 29.11. Valiokunnan puheenjohtaja toimi Tuomas Pietiläinen MTK-Keski-Suomesta, varapuheenjohtajana Perttu Sirviö MTK-Pohjois-Savosta ja sihteerinä toiminnanjohtaja Vesa Kallio MTK-Etelä-Savosta.

7.3. Teams-etäyhteydellä

Maatalouden kannattavuustilanne on korjattava heti, syksyllä on myöhäistä

Itä- ja Keski-Suomen maitovaliokunta vaatii välittömiä toimenpiteitä maatalouden kannattavuustilanteen korjaamiseksi. Mikäli tätä ei tehdä, voidaan unohtaa puheet myös huolto- varmuudesta.

Monella tilalla mietitään nyt, mitä tulevana keväänä peltoihin kylvetään. Maailmalla viljan hinta on rajussa nousussa, mutta hintataso Suomessa on pysynyt alempana. Mikäli Suomen hintatasoilla ei kannata keväällä kylvää viljaa, ei sitä ole syksyllä kotieläintiloille ostettavana.

Samaan aikaan moni nautakarjatilalla on rakentanut tuotannon vahvasti oman nurmirehun tuotannon ja ostoviljan varaan. Tämän vuoksi kaikkien tulee saada sellainen tuottajahinta tuottamista tuotteista, että niitä kannattaa tuottaa ja niitä on varaa ostaa. Tämä on erityisen tärkeää rehuviljamarkkinoiden osalta.

Koko elintarviketieteen sekä yhteiskunnan tulee ryhtyä toimiin nyt, jotta kevään kylville kannattaa lähteä ja mahdollisimman moni tila sen tekee. Nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa ei ole muuta vaihtoehtoa kuin turvata kotimainen maataloustuo- tanto kaikin mahdollisin keinoin.

Näistä keinoista akuutein on raha, jota ilman tilat eivät pysty toimimaan. Tässä rinnalla kulkee tuotantopanosten saatavuuden turvaaminen. Tilanne talouden parantamiseen on nyt, syksyllä se on monelle tilalle myöhäistä.

Nykyisessä tilanteessa monipuolisesta ja hajautetusta maata- loustuotannosta on pidettävä kiinni koko maassa. Itä- ja Keski-Suomessa kotieläintuotanto on tässä keskeisessä roolissa. Mitä vaikeammiksi ajat menevät sitä tärkeämmäksi muodostuu kotieläintuotannon turvaaminen koko maassa.

Suomalainen kotieläin on maanpuolustaja tuottaessaan maitoa, lihaa, lämpöä ja lantaa. Suomalainen viljelijä on maanpuolus- taja, kun hänelle annetaan mahdollisuus kannattavaan maata- loustuotantoon.

Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotus on palautetta- va Suomen CAP27-suunnitelmaan

Nykyisellä ohjelmakaudella maatalouden tukijärjestelmään kuuluva luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotus ei sisälly Suomen EU-komissiolle toimittamaan CAP27 - suunnitelmaan. Lausuntokierroksella koko kotieläinsektori yksimahaisista märehäntäjiin vaati tuen säilyttämistä.

Maatalouden kustannusten hallitsematon nousu jatkuu ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan pahentaa ja pitkittää tilannetta entisestään. Sota Euroopassa tulee aiheuttamaan myös merkit- täviä ongelmia elintarvikemarkkinoille eikä kaikkia vaikutuk- sia pystytä vielä edes arvioimaan. Näköpiirissä ei ole mitään tekijää, mikä korjaisi tilannetta lyhyellä aikavälillä.

Nykyisessä tilanteessa jokaisen maan on tehtävä kaikkensa oman maataloustuotantonsa toimintaedellytysten turvaamiseksi. Tämä edellyttää koko maatalouden tuotantokapasiteetin ylläpitämistä. Siihen tarvitaan nopeita toimia tuottajahintojen korottamiseksi sekä tukipolitiikan oikeaa kohdentamista.

Kotieläimet pystyvät kriisienkin aikana muuttamaan ihmiselle syötäväksi kelpaamatonta rehua maidoksi, lihaksi ja kananmuniksi sekä tuottamaan lannan kautta ravinteita pelloille. Tämän tuotannon ylläpitämiseksi on tehtävä kaikki mahdolliset toimenpiteet niin markkinoilla kuin tukipolitiikassa.

Itä- ja Keski-Suomen maitovaliokunta esittää maa- ja metsätalousministeriölle ja MTK-keskusliitolle, että ne aloittavat välittömästi valmistelun, jolla Suomen CAP27 -suunnitelmaa täydennetään lisäämällä siihen luonnonhaittakorvauksen kotieläin korotus nykyisen ohjelmakauden tavoin.

Kotieläin korotus on tehokas ja tarkka toimenpide, jolla maatalouden tuki saadaan kohdennettu aktiiviseen tuotantoon kotieläintiloille. Esillä olleet kompensatiot mm. eläinten hyvinvointikorvauksen ja kansallisten tuotantoon sidottujen tukien kautta eivät pysty paikkaamaan kotieläin korotuksen menetyksiä.

Monipuolisesta maataloustuotannosta on pidettävä kiinni koko Suomessa. Itä- ja Keski-Suomessa kotieläintuotanto on tässä keskeisessä roolissa eikä sen toimintaedellytyksiä saa millään tavoin vaarantaa. Mitä vaikeammiksi ajat menevät sitä tärkeämmäksi muodostuu kotieläintuotannon turvaaminen koko maassa.

29.11. Teams-etäyhteydellä

Maidon tuottajahintojen nousu on taittunut ja talous on menossa taantumaan. Kuluttajien maksukyky on heikentymässä, mikä näkyy myös myynnissä. Suomi jää jälkeen maidon tuottajahintakehityksestä. Siihen on syynä Suomen kotimarkkinoiden alhainen hintataso.

Kustannustaso pysyy korkealla ja kustannukset voivat vaihdella paljon tiloittain ja tuotantopanosten ostohetken mukaan. Hintojen seuraamiseen menee paljon aikaa. Tuotannon alhaisuus pitää maidon hintatasoa vakaana. Kotimaan tuotanto on alentunut, mutta myös kulutus on alentunut. Taloustohtorin mukaan maitotilojen yrittäjätulo romahtaa 11 000 euroon.

MTK:n esitykset ruokaturvan varmistamiseksi.

1. Energia ja kiinteistöveropaluutuksen jatkaminen
2. Sähkön kustannusten hillitseminen ja kompensointi
3. Maksuvalmiuden vahvistaminen
4. Kilpailuoikeuden kehittäminen

Osaaminen ja hyvinvointivaliokunta kokoontui kaksi kertaa, 21.2. ja 31.10. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Sanna Hämäläinen MTK-Etelä-Suomesta, varapuheenjohtajana Suvi Juopperi MTK-Pohjois-Karjalasta sekä sihteerinä Anja Kettunen ja Sari Hintikka MTK-Keski-Suomesta.

Ennen ensimmäistä kokousta edelsi jäsenwebinaari työterveyshuollosta. Kokoukseen oli kutsuttu Jukka Mänttälä Työterveyslaitos/MYTKY, Arja Peltomäki-Vastamaa Mela sekä Maire Lumiaho MTK.

21.2. Teams-etäyhteydellä

Kevään kokous pidettiin etänä 21.2. Keskustelussa tärkeimmäksi asiaksi nousi työterveyden huollon toimivuus alueella. Suurin ongelma on saavutettavuus, kun henkilöstö vaihtuu nopeaan tahtiin ja samalla viljelijöiden turhautuminen, joka laskee liittymisaktiivisuutta. Henkilöstön vaihtuvuus aiheuttaa myös ongelmia kuntoukseen pääsystä, joka säteilee puolestaan lomituspäälle pidempinä sairauksilomina. Ongelman ratkaisuna on palvelun laadun parantaminen ja tiedotuk-

sen lisääminen. Hyvä uutinen oli Välitä viljelijästä hankkeen rahoituksen varmistuminen tulevalle vuodelle.

31.10. Haapaniemen matkailutila

Syksyn kokouksessa keskityttiin lähinnä lomituksen liittyviin asioihin. Lomituspalvelu laki ei mennyt läpi, joka oli hyvä asia siinä suhteessa ettei 400 yrittäjää jäänyt ilman lomituspäalveluitä. Lo-mittajien aseman parantaminen veto- ja pito-voiman osalta keskustelti eniten kokoukseen osallistujia. Keinoiksi nuorten saamiseksi alalle tarjottiin yhtenäistä työaikaä, koulutuksen ja ostotuntien lisäämistä sekä yhteistyön kehittämistä tilojen lomittajien välillä. Nuorten yrittäjien jaksamisesta huolehtiminen ja maaseutunuorten mukaan saaminen kehittämistoimintaan nähtiin tärkeimmiksi painopisteiksi seuraavan vuoden toiminnassa.

Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta kokoontui kaksi kertaa, 3.3.2022 Teams -yhteydellä sekä 1.12.2022 hybridikokouksena Leppävirralla etäyhteyksin. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Veli-Matti Ahlqvist MTK-Pohjois-Karjalasta ja varapuheenjohtajana Markku Paananen MTK-Pohjois-Savosta. Valiokunnan sihteerinä toimi 24.3. saakka Laura Harjunpää ja sen jälkeen Seppo Niskanen MTK:sta.

Kevään kokouksessa keskusteltiin valiokuntatyön kehittämistä, Liperin Korpivaaran tuulipuistohankkeesta sekä Pohjois-Savon maakuntakaavasta. Asialistalla oli myös ohjesääntön päivittäminen.

Syksyn kokouksessa paikalla Leppävirralla oli 6 osallistujaa ja etänä 7 osallistujaa. Kokouksen alkuun Leppävirran kunnan yleiskatsauksen kunnanjohtaja Matti Raatikainen. Tämän jälkeen kaavoittaja Suvi Nenonen kertoi Leppävirran kunnan kaavoitus- ja alueidenkäyttöasioista. Lopuksi ympäristöpäällikkö Eila Kainulainen kertoi ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun katsauksen.

Lisäksi kokouksessa MTK:n lakimies Anna-Rosa Asikainen piti katsauksen monimuotoisuuteen liittyvästä edunvalvonnasta sekä keskusteltiin valiokunnan kokouskäytännöistä ja edelleen ohjesääntön päivittämisestä.

Työryhmät

Itä- ja Keski-Suomen MTK-yhdistysten luottamushenkilöpäivät 1.-2.2.

pidettiin etänä edelleen koronapandemian takia. Järjestelyvastuu vuoro oli MTK-Keski-Suomella. Ensimmäisenä päivän aluksi testailtiin yhteyksiä ja kuultiin tervetuloitotukset MTK-Keski-Suomen toiminnanjohtaja Anja Kettusen johdolla. Päivän aluksi MTK:n tutkimuspäällikkö Juha Lappalainen kertoi sen hetkisistä markkinoista ja maatalouspolitiikasta. Iltapäivällä MTK:n talousjohtaja Heikki Laurinen ja LähiTapiolan asiakkuusjohtaja Pilvi Jylhä antoivat vinkkejä yhdistysten varallisuudenhoitoon. Päivän päätteeksi kuulumme tuulivoima-asioiden edunvalvonnasta MTK:n kenttäpäällikkö Pauli Rintalan kertomana.

Toisen päivän alussa oli MTK:n puheenjohtajan Juha Marttilan ajankohtaiskatsaus keskusteluineen. Marttilan katsauksen jälkeen kuulumme yhdistystoiminnan kannustimista, joihin on saatu mm. MTK:n Säätiön rahoitusta. Kuulumme mm. MTK-Juuan video -hankkeesta, digiloikasta yhdistystoiminnan tueksi ja IKS kuluttajatyövaliokunnan alulle laittamasta peltokylttikampanjasta. Ennen ruokailua kuulumme Oiva-ajankohtaiset kuulumiset Sirpa Kukkonen ja Sirpa Lintusen kertomana. Iltapäivällä olivat liittojen omat osuudet. Luottamushenkilöpäiville osallistui kaiken kaikkiaan 105 henkilöä, Pohjois-Karjalasta oli 21 henkilöä.

Syksyn luottamushenkilöpäivät 8.-9.11. pidettiin yhdessä Mhy Pohjois-Karjalan valtuuston ja hallitusten jäsenten kanssa Break Sokos Hotel Bomballa, Nurmeksessa.

Ensimmäisen päivän alussa oli MTK:n puheenjohtajan Juha Marttilan maa- ja metsätalouden edunvalvontakatsaus etänä keskusteluineen. MTK:n ja Mhy:n kyselyn tuloksista kertoi järjestötoiminnan johtaja Perttu Pyykkönen Klaus Hartikaisen ollessa estyneenä. Iltapäivällä kuulumme Miten vaikutan tehokkaasti ja luottamushenkilön roolista kentällä esiintymisen ja vuorovaikutuksen valmentajan Manne Maalismaan kertomana. Illallisännän LähiTapiolan kuulumiset kertoi Juho Luostarinen. Toisena päivänä olivat Mhy:n ja MTK:n omat palaverit. Päiville osallistui 57 henkilöä, joista MTK-Pohjois-Karjalan ja yhdistysten edustajia oli 19 henkilöä (etänä 2 henkilöä).

Manne Maalismaa herätteli ajatuksia Miten vaikutan tehokkaasti ja painotti kuuntelemisen taitoja.

KUUNTELEMINEN

HURIER (Brownell 1996) Kuuntelemisen prosessin osatekijät

H = HEARING (aistiärsyksen vastaanottaminen ja tarkkaavaisuus)

U = UNDERSTANDING (sanoman ymmärtäminen sellaisenaan, tarkennusten hakeminen)

R = REMEMBERING (sanoman muistaminen jatkoprosessointia varten, säilyttäminen ja palauttaminen)

I = INTERPRETING (sanoman liittäminen kontekstiin, puhujan näkökulman huomioiminen)

E = EVALUATING (sanoman arvioiminen, puhujan pyrkimyksen ja uskottavuuden punnitseminen, loogisuus, kriittisyys)

R = RESPONDING (sanomaan reagoiminen kuuntelemisen osoittamiseksi, tilanteenmukainen reagointi)

Brownell, J. (1996) Listening: Attitudes, principles, and skills.
Imhof, M. (2018) HURIER Listening Profile.

Luottamushenkilöpäivillä käsiteltiin esitys varainsiirtoverovapauden laajentumisesta. Esitys on laitettu edelleen aluemme kansanedustajille.

Varainsiirtoverovapauden laajentaminen koskemaan myös maataloustuloltaan pienempien maatilojen omistajanvaihdoksia

Tausta

Maatilojen omistajanvaihdoksissa varainsiirtoverovapaus on tällä hetkellä kytketty hyvin tiukasti nuoren viljelijän aloitustuen ja korkotukilainan myöntämiseen poikkeuksena ensiasunnon hankkimiseen liittyvä varainsiirtoverovapaus.

Maatilojen kannattavuuden heikentyessä yhä suurempia tilakokonaisuuksia jää verovapauden ulkopuolelle, erityinen ongelma tämä on kasvinviljelytiloilla ja metsävaltaisilla maatiloilla, joilla aloitustukeen vaadittavaa maatalouden 15000 euron tai 25000 euron yritystuloa on mahdollonta saavuttaa. Sama koskee myös muuta yritystoimintaa harjoittavia maatiloja, mm. maatilamatkailutiloja. Metsän tai muuhun

yritystoimintaan, esim. maatilamatkailuun, käytettävien kiinteistöjen myötä tilan kauppahinta nousee huojennuksista huolimatta korkealle, jolloin varainsiirtoveron (4 % kiinteistöjen kauppahinnasta) osuus on helposti kymmeniä tuhansia euroja.

Esitys

Maatilojen ja maaseutuyritysten omistajanvaihdosten vauhdittamiseksi ja tilojen kannattavuuden ja kehittämismahdollisuuksien parantamiseksi esitämme, **että varainsiirtoverovapauden myöntämisen edellytyksenä olevan maatalouden rakennetuista annetun lain ja sitä täydentävän asetuksen mukaisen korkotuen myöntämisehtoihin tehdään muutos, jossa huomioidaan maatalouden tulojen ohella myös metsätalouden ja muun yritystoiminnan tulot ja mahdollistetaan sitä kautta varainsiirtoverovapaus muillekin kuin aloitustuen ehdot täyttävälle maataloilille.** Verovapauden ehtona voisi olla esimerkiksi maatalouden tulotukien hakeminen tilakauppaa seuraavien viiden vuoden aikana. Näin verovapaus kohdistuisi kuitenkin edelleen toimiviin maataloihin.

Perustelut

Maatilojen omistajanvaihdosten varainsiirtoverovapauden laajentamisen kustannusvaikutus valtioneuloudelle olisi kohtuullisen pieni. Sen vaikutus tilojen kehittämismahdollisuuksiin olisi kuitenkin huomattava. Esityksen merkitys korostuu Itä-Suomen kaltaisilla maaseutualueilla, joissa metsätaloudella ja maatalouden ulkopuolisella yritystoiminnalla on maataloilille erityisen suuri merkitys myös valtakunnallisesti mitaten.

Sukupolvenvaihdosten/omistajanvaihdosten määrän pienentyessä ja sitä kautta myös maatilojen määrän pienentyessä tarvitaan aktiivisia tiloja kasvamaan ja kehittymään tulevaisuuden kannattaviksi ja työllistäväksi maatiloiksi. Kasvinviljelytiloja tarvitaan tuottamaan lähiruokaa tuontiraaka-aineiden saatavuuden heikentyessä ja tukemaan kehittyviä kotieläintiloja tuottamalla niille rehua.

Tunnetusti nuoret metsätilan omistajat ovat aktiivisimpia puun myyjiä, näin mahdollistetaan raaka-aineen saatavuus energia-, selluloosa- ja sahateollisuuden käyttöön.

Toimivat maaseutuyritykset monipuolistavat maaseudun palveluja ja tuovat myös maatalouden ulkopuolisia työpaikkoja.

Lisätietoa

- <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071476#L1P1>
Laki maatalouden rakennetuista
- <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150240#L5P15>
Asetus maatalouden rakennetuista

Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen toimihenkilöpäivät pidettiin 24.-25.9. Hotel Scandicissa Mikkeliissä.

Syksyn toimihenkilöpäivien aluksi tutustuimme Sodan ja rauhan keskus Muistiin <https://muisti.org/>. Ensimmäisen päivän ohjelman aiheina olivat liittojen strategiatyöt. Toisena päivänä kuulumme Järvi-Suomen ilmasto- ja ympäristöohjelmien tilannekatsauksen Etelä-Savon ELY-keskuksen Harri Hakalan pitämänä. MTK:n maatalousjohtaja Johan Åberg piti Suomen CAP27 -suunnitelman tilannekatsauksen ja miten valmistaudumme uuteen ohjelmakautteen. Lopuksi kävimme läpi liitottain näkemykset ja tavoitteet valiokuntatoiminnalle ja niiden pohjalta jatkokehittämisen linjaukset.

C-liittojen yhteistyötoiminta

C-liitot kokoontuivat kertomusvuoden aikana kahdesti; 21.3. ja 15.11. Toimintavuoden C-liittojen puheenjohtajana toimi

Atso Ala-Kopsala MTK-Keski-Pohjanmaalta ja sihteerinä Jan-Ove Nyman MTK-Keski-Pohjanmaalta.

4. Aloitteet, esitykset, kannanotot, kirjelmät, kyselyt ja lausunnot

- 14.1. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta
- 14.1. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta laiksi eläinten hyvinvoinnista ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta
- 19.1. Itä- ja Keski-Suomen liittojen ja MTK-Kaakkois-Suomen kirjelmä MTK:n johtokunnalle: Järvi-Suomen maaseutuohjelman valmistelu on saatava heti käyntiin
- 10.2. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen lihavaliokunnan tiedote lihatilojen tyhjät karsinat eivät täytä kauppojen lihahyllyjä
- 21.2. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle eläinlääkintähuoltolaiksi sekä siihen liitetyiksi laeiksi VN/3713/2020
- 21.2. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen osaaminen ja hyvinvointivaliokunnan lausunto MTK:n liittokokousasiakirjalunoksesta
- 7.3. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen maitovaliokunnan tiedote maatalouden kannattavuustilanne on korjattava heti, syksyllä on myöhäistä
- 7.3. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen maitovaliokunnan esitys maa- ja metsätalousministeriölle ja MTK:n johtokunnalle luonnonhaittakorvauksen kotieläin korotus on palautettava Suomen CAP27-suunnitelmaan
- 11.3. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunnan kannanotto maatiloiden rahoitus turvattava kriisiajan ylitse
- 29.3. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen luomuväliokunnan tiedote luomuviljely huomioitava osana huoltovarmuutta ja kestävää ruokajärjestelmää
- 18.2. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto MTK:n liittokokousasiakirjan luonnoksesta
- 12.4. Mhy Pohjois-Karjalan ja MTK-Pohjois-Karjalan metsävaliokunnan tiedote puumarkkinoilla on nyt myyjän markkinat
- 2.5. MTK-Pohjois-Karjalan, MTK-Pohjois-Savon, MTK Metsänomistajat Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon, Mhy Keski-Savon, Mhy Pohjois-Savon, Mhy Rautavaaran ja Mhy Savotan lausunto väylävirastolle luonnoksesta valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2023–2030
- 13.6. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto ammatillisen koulutuksen rahoitusuudistuksesta
- 22.6. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista Dnro 43/2022
- 20.7. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle Itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavien toimenpiteiden selvittämiseksi Dnro VN/16546/2022
- 10.9. MTK-Pohjois-Karjalan lehdistötiedote lähiruokapäivästä
- 26.9. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen luomu- ja lihavaliokuntien tiedote kaikki keinot markkinoilla ja tuissa käyttöön vakavan ruokakriisin estämiseksi
- 14.10. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunnan lausunto kansanedustajille energiakriisipaketista, energiatuotannosta, tuulivoimaväy-
toista ja biokaasusta

- 7.11. MTK-Pohjois-Karjalan ja MTK-Pohjois-Savon maaseutuunurten valiokunnan kirjelmä Pohjois-Karjalan kansanedustajille maakunnan maatiloiden kannattavuuden parantamiseksi ja kustannuskriisin selättämiseksi
- 11.11. MTK-Pohjois-Savon ja MTK-Pohjois-Karjalan tiedote maatalouden tuotannon aleneminen uhkaa huoltovarmuutta
- 23.11 Mhy Pohjois-Karjala, MTK-Pohjois-Karjala ja MTK Metsänomistajat lausunto Kontiolahden kunnalle asemakaavan muuttamisesta ja laajentamisesta Lamminrannan alueella
- 12.12. MTK-Pohjois-Karjalan syyskokouksen kannanotto kotimainen ruuantuotanto tarvitsee energiakriisipaketin ja lainsäädännön päivitykset nopeasti. Itä-Suomi puolestaan taloudellisen toimintaympäristön vahvistamista.

Kyselyt

- 22.3. Kysely kausityövoiman tarpeesta
- 12.5. Kysely MTK- ja metsänhoitoyhdistysten jäsenille valtakunnallisten jäsenpalveluiden, viestinnän ja edunvalvonnan kehittämiseksi
- 11.8. MTK:n kasvukausikysely kasvukauden etenemisestä sekä muiden ajankohtaisten asioiden vaikutuksista maatalouteen
- 18.8. MTK:n jäsenkysely Mainio-jäsenlehden kehittämiseksi
- 13.10. eMuovi-hankkeen kysely maataloille maatalousmuovien määrästä ja laadusta
- 26.10. Kysely jäsentiloille energiakriisistä ja maatiloiden tulevaisuudesta

Jäsenkyselystä eväitä järjestön kehittämiseen

Tuoreen jäsenkyselyn mukaan MTK:n jäsenet kokevat jäsenpalvelut, järjestön tekemän vaikuttamistyön sekä ajankohtaisen tiedonsaannin tärkeimmiksi syiksi jäsenyydelle.

Kyselyn mukaan jäsenet hyödyntävät eniten metsänhoitoyhdistysten palveluita, MTK:n jäsenetuja sekä ammatilliseen osaamiseen liittyviä infoja ja koulutuksia. Jäsenet toivovat saavansa MTK:lta lisää tukea ja osaamista omaan elinkeinotoimintaan (60 %), vaikuttamistyöhön (33 %) sekä viestintätaitoihin (17 %). Eniten tietoa halutaan puumarkkinoista, metsäpolitiikasta, verotuksesta ja jäseneduista. Viljelijäjäsenet kaipaavat tietoa erityisesti maatalouspolitiikan kehityksestä ja maataloustuotemarkkinoista. Järjestön palveluja, etuja ja vaikuttamistyötä tunnettiin kohtalaisesti (keskiarvo 2,7/5). Järjestön toiminta, edunvalvont eri osa-alueilla sekä palvelut, sai sekin kohtalaisen arvion (ka 2,9/5).

MTK:n ja metsänhoitoyhdistysten omista viestintäkanavista seurataan eniten sähköisiä uutiskirjeitä, jäsenlehtiä ja verkkosivuja. Jäsenkuntamme selkeästi parhaiten tavoitettavaa mediaa, Maaseudun Tulevaisuutta, ei tässä kyselyssä arvioitu.

Vastanneista valtaosa (68 %) on valmis suosittelemaan järjestön jäsenyyttä. 24 %:ia vastanneista ei ottanut asiaan selkeää kantaa. Kyselyn avoimen palautteen kuttu saatiin paljon arvokasta tietoa mm. jäsenpalveluiden ja -etujen, edunvalvonnan ja viestinnän kehittämistarpeista.

Jäsenkyselyn vastauksia saatiin yhteensä 1091. Merkittävä osa kyselyyn vastanneista oli sekä metsänhoitoyhdistyksen ja MTK-yhdistyksen jäseniä. Eri jäsenryhmien vastaukset poikkesivat jonkin verran toisistaan. Kyselyn tuloksia selvitetään ja analysoidaan tarkemmin vastaajaryhmittäin. Tuloksia käytetään järjestön toiminnan ja viestinnän kehittämiseen ja parempaan kohdentamiseen.

Kysely jäseniloille

Kallis sähkö iskee yhä useammalle maatilalle, tuotanto vähenevässä, ensi satokauden lannoitehankinnat jääneet monelta tilalta tekemättä

Muun nopean kustannusnousun lisäksi yhä useampi maatila on joutunut tai joutumassa uusien, kalliiden sähkösopimusten piiriin. MTK:n yli 1500 jäsentilalle tekemän kyselyn mukaan joka kolmas maatila törmää sähköhinnan moninkertaistumiseen vuoden loppuun mennessä. Tilojen maksuvalmius on heikko ja heikkenee edelleen. Tuotannosta luovutaan sekä kasvinviljely- että kotieläintiloilla. Viidennes tiloista ei aio hankkia lannoitteita ensi kasvukaudelle lainkaan. MTK kiirehtii hallituksen valmistelussa olevaa kustannustukea maataloille.

MTK:n tekemän jäsenkyselyn mukaan maatalojen taloustilanne on vuoden 2022 aikana heikentynyt merkittävästi. Lokakuun lopussa toteutetussa kyselyssä 54 % arvioi, että maksuvalmius on heikentynyt entisestään viimeisen vuoden aikana ja 36 %:lla tilanne on säilynyt ennallaan. Vuoden alussa vastaavassa kyselyssä 64 % vastaajista kertoi, että maksuvalmius oli jo heikentynyt tai heikentynyt voimakkaasti. Seuraavan kuuden kuukauden osalta 55 % arvioi tilanteen heikentyvän tai heikentyvän huomattavasti entisestään.

Vaikeasta tilanteesta huolimatta 73 % tiloista ilmoitti tähän saakka selvinneensä laskujen maksuista pääosin ajallaan. Silti 13 % vastaajista on joutunut vähintään kerran lykkäämään lainanlyhennyksiä ja yli neljännes järjestelmään muita maksuja uudelleen. Osalla laskut jäävät maksamatta kokonaan.

Suurimpia huolenaiheita ovat lannoitteiden ja energian hinnannousu. Lokakuun lopussa vain 30 % vastaajista on pystynyt hankkimaan seuraavana kasvukautena tarvittavan lannoitemäärän kokonaan. Tätä voidaan pitää poikkeuksellisen alhaisena lukuna. Viidennes vastaajista ilmoittaa, että lannoitteet jätetään kokonaan hankkimatta ja 16 %, että lannoitteita ostetaan normaalia vähemmän.

Tiloista 26 %:lla on toistaiseksi voimassa oleva sähkösopimus ja 7 % ostaa pörssisähköä. Lisäksi 20 %:lla vanha määräaikainen sähkösopimus päättyy viimeistään ensi vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Tiloista, joilla on toistaiseksi voimassa oleva sopimus, valtaosa ilmoittaa hinnan olevan 30-50 senttiä/kWh alkavalla talvikaudella. Tämä kertoo sähkön hinnan jopa kymmenkertastuneen aiemmasta.

”Jokainen ymmärtää, että kustannuskriisiin on tässä maailmantilanteessa pakko puuttua jo yksin suomalaisen ruokaturvan takia. Keinot ovat nyt varautumisen ministerityöryhmän valmistelussa. Jo esitettyjen kiinteistö- ja energiaverotuksen lisäksi tarvitsemme kiireesti muun muassa sähköön ja lannoitteisiin kohdennettuja kustannustukia. Myös tilojen rahoitus on poikkeusoloissa turvattava”, MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila listaa.

Kyselyn perusteella heikko taloustilanne ja epävarmat näkymät tulevat ensi vuonna vähentämään kylvöaloja ja tuotantomääriä. Yli 20 % ilmoittaa kylvöalan jäävän 10-25 % normaalia pienemmäksi. Kotieläintuotannossa 18 % tiloista ilmoittaa vähentävänsä tai lopettavansa tuotannon seuraavan vuoden aikana ja 21 % myöhemmin, mikäli tilanne ei parane. Vastaa- jista 15 % ilmoitti jo vähentäneensä tai lopettaneensa kotieläintuotannon kokonaan.

5. Järjestötoiminta

5.1. Koulutus- ja kurssitoiminta

Koronarajoitusten poistumisen myötä järjestön kokous- ja koulutuskäytännöissä palattiin osin takaisin koronaa edeltänei-

siin käytäntöihin hyödyntäen kuitenkin ne hyvät kokemukset, mitä työn monipaikkaisuudesta oli korona-aikana saatu. Järjestön koulutuksessa painotettiin aiempaa enemmän jäsenten elinkeinoja tukevaan koulutukseen.

24.1. Ideasta palveluksi & palvelumuotoilu – valmennus . Valmennus oli suunnattu palveluliiketoimintaa suunnitteleville tai jo sitä jo pyörittäville yrittäjille. Valmennuksen tavoitteena oli systemaattisesti kehittää omaa liiketoimintaa asiakaslähtöisemmäksi, saada uusia eväitä toiminnan kehittämiseksi, sekä sitä kautta parantaa yrityksen edellytyksiä kasvuille.

Jokaisen kerran jälkeen osallistujat saavat mukaansa tehtäväkokonaisuuden, jotka liittyvät oman palvelun tai palveluidean kehittämiseen. Koulutuksen hinta oli jäsenille 50 €, ei jäsenille 150 €

25.1. Liittojen uusien johtokunnan jäsenten valmennus: Tavoitteena oli tutustua MTK:n valtakunnalliseen rakentamiseen sekä liiton johtokunnan jäsenen rooliin. Valmennuksessa perehdyttiin yhdistyslainsäädäntöön ja johtokunnan jäsenen henkilöstövastuuseen.

26.1. Maatilaopasvalmennus: Tavoitteena oli antaa valmiuksia puhua eri-ikäisille koululaisille oman maatilan arjesta ja innostaa heitä osallistumaan keskusteluun

26.1. Maatalouden verokoulutus kouluttajina toimivat MTK:n verojohtaja Timo Sipilä ja Hannu Vuoriniemi Vuoriniemi Consulting Oy:stä. Timo kertoi lainsäädäntövalmistelusta ja muista yleisistä verotukseen liittyvistä kysymyksistä ja Hannu kävi läpi maatalousverotusta.

27.1. ja 3.2. Onnistu ostamalla . Tavoitteena oli syventää osallistujien hankintaosaamista ja tuoda sitä kautta mahdollisuuksia tilan kannattavuuden parantamiseen ja hankintojen strategiseen tarkasteluun. Koulutus tarjosi käytännön vinkkejä onnistuneisiin ostoihin ja käytiin läpi kaksi avaintyökäluu: kuluanalyysi sekä portfolioanalyysi. Työkalujen avulla on mahdollista muodostaa kokonaiskuva yrityksen ostoista sekä luoda pohjaa hankintojen kehittämiseksi. Koulutuksen hinta oli jäsenille 40 € / ei jäsenille 120 €

1.2. Kokoustekniikan perusteet : Tavoitteena oli käydä läpi kokoustekniikan perusteet sekä kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin tehtävät. Lopuksi pohdittiin, mitä kokouksen järjestäminen teams-yhteydellä tarkoittaa.

7.2., 14.2. Jokatyypin viestintäkoulutus jäsenille ja yhdistysten luottamushenkilöille: Ensimmäisellä jakson tavoitteena oli luoda yhteistä ymmärrystä siitä, mikä on MTK-yhdistyksen rooli paikallisessa tiedottamisessa ja vuorovaikutuksessa median kanssa. Toisen jakson tavoitteena oli pohtia, kuinka MTK-yhdistys voi hyödyntää sosiaalista mediaa (erityisesti Facebookia ja Instagramia) vuorovaikutuksessa kuluttajiin, yhdistyksen jäseniin ja paikallisiin päättäjiin.

16.2. Tervetuloa luottamushenkilöksi: käydään läpi MTK:n perustehtäviä, rakenne ja luottamushenkilöiden rooliin liittyviä kysymyksiä.

17.2. ja 13.10. Maaseutuyrittäjä työnantajana: Tavoitteena maatalousyrittäjien työnantajataitojen kokonaisvaltainen kehittäminen niin, että heillä on valmiuksia johtaa omalla tilallaan työskentelevää ulkopuolista työvoimaa, sekä perehtyä työvoiman palkkaamisen erityiskysymyksiin. Hinta ei-jäsenille 200 €.

28.2. Onnistunut sukupolvenvaihdos maatilalla: Keskusteltiin maatilan omistajavaihdoksesta, sen sudenkuopista ja onnistumisista. Tämä tilaisuus keskittyi käsittelemään omistajavaihdoksen inhimillistä puolta esimerkkitapausten ja osallistujien kysymysten kautta. Asiantuntijana Työtehoseuran

tutkimus- ja kehittämisspäällikkö Minna Mattila-Aalto, MTK:n lakimies Marica Twerin. Keskustelussa mukana Maatalousyrittäjä Kaisa Pihlaja ja Keski-Pohjanmaan kenttäpäällikkö Niko Hyppönen.

8.3. Onko perintömetsä vain riesa? Webinaari uusille ja tuleville metsänomistajille metsänomistuksen arjesta, vaihtoehdoista ja tuotto-odotuksista. Tavoitteena oli tuoda esille metsänomistajan arkea ja omistuksen vaihtoehtoja uusille ja tuleville metsänomistajille, joille aihe on vieras. Ilta tarjosi näkökulmia omistuksen tuomiin vastuisiin, näiden ulkoistamisen vaihtoehtoihin ja alueittaisen katsauksen keskiarvoisen perintömetsälön tuotto-odotuksiin.

23.-24.3. MTK-yhdistyksen puheenjohtajien ja sihteerien valmennus. Tavoitteena oli tarkastella luottamushenkilörooliin liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä ja valmentaa roolissa tarvittavia taitoja osallistujien tekemän suunnitelman mukaisesti. Valmennuksen hinta 70 €

30.3. Ilmastoviisas metsätalous: Tavoitteena oli lisätä tietoa metsien merkityksestä ilmastolle ja metsiä koskevista ilmastovelvoitteista sekä antaa myös työkaluja ilmastokestävän metsätalouden harjoittamiseksi käytännössä.

5.4. Näin järjestät yhdistyksen vuosikokouksen etänä ja hybridinä: tavoitteena oli perehdyttää osallistujat siihen, mitä asioita kannattaa huomioida silloin kun yhdistyksen vuosikokous järjestetään etäyhteyksillä teamsissa tai etäyhteyden ja läsnäolotilaisuuden yhdistelmänä eli hybridinä. Lopuksi harjoiteltiin oikean kokousasialistan läpikäyntiä.

7.4. ja 25.10. Vilja-, liha- ja maitomarkkinoiden tilannekatsaus: Tavoitteena oli antaa tilannekatsaus tämän hetken vilja-, liha- ja maitomarkkinoista. Miltä markkinat näyttävät globaalisti ja minkälaiset näkymät ovat Suomessa tänä keväänä, Ukrainan sodan vaikutus mukaan lukien.

12.4. Vaikuta valokuvalla: Vaikuttava valokuva tai video tukee viestiäsi, täydentää sanomaasi ja antaa katsojalle uutta tietoa. Lyhyt täsmäkoulutus sopii kaikille sometteleville maatalousyrittäjille tai muuten kuvallisesta ilmaisusta kiinnostuneille. Koulutuksessa keskityttiin maa- ja metsätaloudesta kertomiseen kuvan välityksellä: mitä kuvassa ja kuvausympäristössä kannattaa huomioida, mihin katsojan huomio kiinnittyy, mitä kuvasta tai videosta välittyy, millainen kuva tukee sanomaasi parhaalla tavalla? Koulutuksessa ei opetella välineiden teknistä käyttöä tai somen käyttöä.

20.4. Hanki hyvää! -webinaari julkisista hankinnoista

21.4. ja 21.11. EU-avustaja info

27.-28.4. ja 25.-26.10. Järjestötutuksi toimihenkilöille: Tavoitteena oli perehdyttää osallistujat MTK:ryn toimintaan, päätöksentekorakenteisiin ja ajankohtaisiin alaa koskeviin edunvalvontakysymyksiin. Valmennuksessa perehdytään metsänomistajat ketjun toimintaan, metsälainsäädäntöön ja asiakaskohtaamiseen. Koulutuksen hinta 120 €/etänä 40 €

19.9. Näin teet hyvän esitteen Canvalla Lyhyessä täsmäkoulutuksessa perehdyttiin ilmaisen Canva-ohjelman käyttöön niin, että osallistuja osaa luoda sillä yrityksensä tai yhdistyksensä esitteen. Hinta ei-jäsenille 100 €

26.9. Näin editoit videon Canvalla Lyhyessä täsmäkoulutuksessa perehdyttiin ilmaisen Canva-ohjelman käyttöön niin, että osallistuja osaa editoida sillä yrityksensä tai yhdistyksensä videon.

3.10. Näin teet ja jaat Instagram julkaisun Koulutuksessa käytiin läpi yrityksen tai yhdistyksen Instagramin käytön

perusteet kuten julkaisujen tekeminen, tarinat, kelat ja julkaisujen jakaminen.

3.10. MTK-yhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten jäsenyyden markkinointivalmennus Valmennuksessa harjoiteltiin jäsenyyden markkinointia potentiaalisille, nykyisille ja eroamista harkitseville järjestön jäsenille. Päivän valmentajana toimii Juhana Helmenkalastaja.

5.-6.10. Jokatyypin esiintymisvalmennus jäsenille ja yhdistysten luottamushenkilöille Valmennuksen tavoitteena oli vahvistaa osallistujien puhe- ja esiintymistaitoja maa- ja metsätalouteen liittyvissä kysymyksissä.

10.10. Näin teet Facebook-sivun yrityksellesi tai yhdistyksellesi Hinta ei-jäsenelle 100 euroa

11.-12.10. Vaikuta valokuvalla osa 2 - Valokuvauksen tekniikka Vaikuttava valokuva tai video tukee viestiäsi, täydentää sanomaasi ja antaa katsojalle uutta tietoa. Lyhyt täsmäkoulutus sopii kaikille sometteleville maatalousyrittäjille tai muuten kuvallisesta ilmaisusta kiinnostuneille. Koulutuksessa keskityttiin maa- ja metsätaloudesta kertomiseen kuvan välityksellä: mitä kuvassa ja kuvausympäristössä kannattaa huomioida, mihin katsojan huomio kiinnittyy, mitä kuvasta tai videosta välittyy, millainen kuva tukee sanomaasi parhaalla tavalla? Kevään koulutuksessa harjoiteltiin kuvan sanomaan liittyviä asioita. Tässä toivevalmennuksessa keskitytään valokuvauksen tekniikkaan kännykällä ja muilla kotoa löytyvillä välineillä.

17.10. Näin hyödynnät ilmaisia Google-ohjelmia Koulutuksessa perehdyttiin Google-tilin mukana tulevien ilmaisohjelmiin tietokoneella ja puhelimella. Kaikkien käytössä olevilla ohjelmilla voit tehdä kyselyitä, säilöä tiedostoja, työskennellä yhdessä ja käyttää tärkeimpiä toimisto-ohjelmia. Hinta ei-jäsenille 100 €.

24.10. Tuuli- ja aurinkovoima -webinaari maanomistajille Webinaarin tavoitteena oli jakaa perustietoa tuuli- ja aurinkovoimasta sekä niihin liittyvistä maankäytöllisistä ja sopimuskellisista ym. asioista maanomistajan näkökulmasta.

24.10. Näin vaikutat siihen, mitä tietoa sinusta kerätään netissä Käytiin läpi miten omalla toiminnalla ja tärkeimmillä asetuksilla voi hallita kuinka paljon dataa verkkopalvelut meistä keräävät käytön aikana. Tutustutaan Googlen ja nettiselaimen yksityisyydensuoja-asetuksiin. Hinta ei-jäsenille 100 €

9.-10.11. Kuinka viestiä kuluttajille – valmennus Tavoitteena oli etsiä ja kehittää uusia innostavia toimintatapoja maa- ja metsätalouden asioista kertovaan kuluttajatyöhön

28.11. Onnistunut omistajavaihdos – maatila Tavoitteena oli luoda yleiskuva maatilalan omistajavaihdoksen ja sukupolvenvaihdoksen verotuksellisista vaihtoehdoista. Tarjolla oli myös asiantuntijan vinkit yleisempien sudenkuoppien välttämiseksi! Asiantuntijana MTK:n verojohtaja Timo Sipilä.

14.12. CAP2027 maksuaikataulut jäsenwebinaari. Mukana oli Juha Palonen MMM, Jukka Pekonniemi Ruokavirasto ja MTK:n maatalousasiantuntijat

15.12. MTK-liittojen ja metsänhoitoyhdistysten koulutusvastaavien valmennus

Marraskuu 2022- huhtikuu 2023 Vaikuttajavalmennus: Tavoitteena antaa valmiuksia MTK:n edunvalvonta- ja vaikut-

tamistyöhön kansallisesti ja kansainvälisesti. Valmennuksen aikana osallistujat ymmärtävät omat vahvuutensa ja kehitysmisalueensa maa- ja metsätalouden vaikuttajina, kirkastavat omat tavoitteensa sekä saavat valmiuksia toimia luottamushenkilöinä järjestön kaikilla tasoilla. Valmennus sisältää osallistujien laajan vaikuttamisen, neuvottelemisen ja retorikan taitojen valmennuksen.

Oiva-Verkko-Opisto

Osoite: <https://moodle.mmg.fi/mtk/login/index.php>

Kirjautu:

Jäsenet kirjautuvat sisälle Oiva-jäsentunnuksilla.

Toimihenkilöt kirjautuvat työ sähköpostiosoitteellaan.

Osaan koulutuksista pyydetään kurssiavain

Opistosta löytyvät mm. seuraavat aineistot:

- Mhy-Uusien valtuutettujen valmennus
- MTK-yhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien valmennus
- Tietosuoja-asetusvalmennus
- Maankäytön suunnittelun koulutus
- Jokatyypin viestintäkoulutus
- Järjestö tutuksi uusille toimihenkilöille valmennus
- Maito, liha ja vilja markkinakatsaus
- Jokatyypin viestintäkoulutus
- Järjestö tutuksi uusille toimihenkilöille valmennus

Jäsenillat ja webinaarit

MTK:n virtuaaliset jäsenillat pidettiin n. joka kuukauden ensimmäinen torstai. Kaikki tilaisuudet on tallennettu ja ne löytyvät Oiva-verkko-opistosta

<https://moodle.mmg.fi/mtk/login/index.php>, käyttäjätunnukseksi on sähköpostisi, joka on sinulla MTK:n jäsenrekisterissä.

Jäsenillat

10.3. Maatalouden talouskriisi: Lisää rahaa markkinoilta.

7.4. Viljamarkkinanäkymät tulevalle satokaudelle

5.5. Maatilojen kyberturvallisuus ja riskienhallinta

8.9. Sähkön hinta

6.10. Markkinavaikuttaminen puu- ja ruokamarkkinoilla

3.11. Työhyvinvointi ja työssä jaksaminen

1.12. Eduskuntavaalit 2023 ja hallitusohjelmavaikuttaminen

Webinaarit

23.3. Runkohinnoittelu puukaupassa

21.4. Metsänomistajan tiasiat

6.9. Puukauppahinta

13.9. Metsätuhot

27.9. Metsätilan omistuksen vaihdoksen suunnittelu

24.10. Tuuli- ja aurinkovoima maanomistajille

9.11. Metsänomistajan hiili-ilta

8.12. Metsäpolitiikan, puumarkkinoiden ja metsänomistajan edunvalvonnan ajankohtaiskatsaus

Verokoulutukset

Itä- ja Keski-Suomen MTK-liitot järjestivät yhteistyössä verokoulutuksen etätalaisuutena 26.1. Koulutukseen osallistui runsaasti jäsenistöä. Kouluttajina toimivat Timo Sipilä, MTK ja Hannu Vuoriniemi, Vuoriniemi Consulting Oy.

5.2. Luennot ja tiedotustoiminta

Tiedotustoimintaa hoidettiin liitosta omilla kotisivuilla pohjois-karjala.mtk.fi ja facebookissa MTK-Pohjois-Karjala r.y., toimittamalla lehdistölle ja muille tiedotusvälineille sekä poliittisille päättäjille maa- ja metsätaloutta ja liiton toimintaa koskevaa ajankohtaista aineistoa. Valtakunnan tason tiedotamista hoidettiin Maaseudun Tulevaisuuden ja Mainio-

lehtien välityksellä. Sisäistä tiedotustoimintaa tehtiin pääasiassa sähköpostilla ja kirjeillä.

Liiton toimihenkilöt pitivät maatalouden ja maaseudun yritystoiminnan merkitystä, järjestöä, sen toimintaa, maatalous- ja maaseutupolitiikkaa sekä viljelijöiden kaupallisia järjestöjä käsitteleviä luentoja jäsenille, erilaisille sidosryhmille, vierailijoille jne.

5.2.1. MAASEUDUN TULEVAISUUS

Liiton toimisto toimi Maaseudun Tulevaisuuden tilaus- ja ilmoitusten välittäjänä. Lisäksi liitosta toimitettiin uutismateriaalia ja -vinkkejä Maaseudun Tulevaisuus -lehden toimitukseen, joka sijaitsee Helsingissä, Simonkatu 6:ssa.

5.2.2. MAINIO-JÄSENLEHTI

Mainio ilmestyy neljästi vuodessa, ja se postitetaan jäsenmaksuun kuuluvana jokaiseen MTK:n jäsentalouteen. Siinä kerrotaan tietoa MTK:n toiminnasta, saavutuksista ja maaseutuelinkeinoille tärkeistä asioista järjestön jäsenten näkökulmasta. Liitto julkaisi jokaisen Mainio -lehden yhteydessä oman liittoliitteen.

5.3. Kuluttajatyö

Kokkaa kotimaista -kampanja

MTK toteutti vuoden 2021 tavoin vuonna 2022 yhteistyössä MSL:n kanssa Kokkaa kotimaista -kampanjan, jossa MTK-yhdistyksen tehtävänä oli ottaa yhteyttä kouluun, hankkia kotimaisia raaka-aineita ja toimittaa ruokakassi kotitalousopettajalle. Kokkaamisesta ja herkuttelusta huolehtivat opettajat ja oppilaat.

Kampanjan opetusmateriaali oli tarkoitettu **kahdeksannen luokan valinnaisaineryhmille** ja soveltui 90 minuutin (kotitalouden kaksoistunti 2 x 45 min) oppitunnin mittaan. Oppitunnin alkuun koostettiin teoriaosuus suomalaisesta ruoantuotannosta sekä Kahoot-tietovisa opiskeluista asioista.

Kuten eteenpäin katsovassa MTK:n Tulevaisuusasiakirjassa sanotaan, ”*tulevaisuuden kuluttajia kiinnostaa yhä enemmän, mitä he syövät sekä miten ja missä ruoka on tuotettu.*” Ruokakasvatus onkin koko ajan yhä tärkeämpää, sillä lasten ja nuorten myymärsy ruuasta ja sen matkasta pelloilta ruokapöytään on heikentynyt samalla, kun ruuan valmistaminen alkupeleisistä raaka-aineista on vähentynyt. Myöskään ruuan vaikutusta ympäristöön, terveyteen ja hyvinvointiin ei ymmärretä riittävästi.

Tänä vuonna kokkailtiin lihakebakoita, härkäpapu- tai herne-tempetacoja ja palsternakkamuffinsseja, kotimaisista aineksista totta kai. Reseptit teki meille Satokausikalenteri. Lammasta toivottiin KK- materiaaleihin raaka-aineeksi, ja kebakot voitiin tehdä joko lampaasta tai naudasta, ja näin ollen oli mahdollista huomioida paikallinen tuotanto.

Kampanja oli yksi MTK-yhdistysten kannustimista

Keskusliitto maksoi kotimaiset ruoka-aineet yhdistykselle laskua vastaan (kopio kuitista).

Kokkaa kotimaista –kampanjan tavoitteena oli MTK:n näkökulmasta:

1. Lisätä nuorten kiinnostusta ruoanvalmistukseen sekä parantaa heidän ruoanvalmistustaitojaan.
2. Tutustuttaa oppilaita suomalaiseen ruokaan ja ruuantuottajiin
3. Tarjota opettajille luonteva tapa hyödyntää MTK:n erinomaista RUOKAA! -oppikirjaa kotitalouden opetuksessa.
4. **Olla kiinnostava ja haluttu kumppani koulujen ruokakasvatusta toteuttavien tahojen joukossa.**
5. Jakaa ruokailoa!

Kokkaa kotimaista -kampanjan materiaalit sisälsivät:

Opettajalle:

1. Oppitunnin aluksi pidettävän teoriaosuus (noin 30 minuuttia). Moodle
2. Kahoot-tietovisan opiskeltujen asioiden kertaamiseen. Moodle
3. Reseptit kahteen pääruokaan ja yhteen jälkiruokaan. Oppilaille jaettavat reseptivihkoset lähetty MTK-liittoihin. Sähköinen tulostusasemoitu versio myös liitteenä.
4. Sähköinen Opettajan opas toimivilla linkeillä. Myös liitteenä
5. MSL verkko-opisto (Moodle):
<https://moodle.msl.fi/course/view.php?id=25>

MTK-yhdistykselle:

1. Hei kotitalousopettaja, esimerkki sähköpostista.
2. Ohje MTK-yhdistykselle.
3. Laskutusohje, Kokkaa kotimaista.
4. Esittelyaineisto esim. MTK-yhdistyksen johtokunnalle

Yhdistys	Kust. yht €	€/oppilas	Koulut	Op. määrät
MTK-Joensuun Seutu yht. 364 oppilasta	2222,99	6,11	Kontiolahden koulu	yht. 364
			Nepemäen koulu	
			Pataluodon koulut	
			Pielisjoen koulu	
			Pyhäselän koulu	
			Uimaharjun koulu	
			Rantakylän normaalikoulu	
MTK-Kiihtelysvaara	251,10	7,85	Heinävaaran koulu	32
MTK-Liperi	170,87	2,67	Ylämyllyn koulu	64
MTK-Outokumpu	228,31	7,613	Outokummun Kummun koulu	30
MTK-Pielinen	497,34	10,36	Nurmeksen yläaste ja Valtimon yhtenäiskoulu	48
Yhteensä	3370,61	6,27		538

”Järjestöjuhdat” MTK-liittojen ja yhdistysten käyttöön

Vuonna 2018 kaikilla MTK-tuottajaliitoilla otettiin käyttöön peräkärri, jonka sisällöstä saa nopeasti kasaan helpon esittelypisteen mihin tahansa tapahtumaan melkein missä tahansa. MTK-yhdistysten järjestö- ja kuluttajaviestinnän Juhta -peräkärriin on pakattu mm. pop up -telta, mainosteline, säänkestävät tuolit, pöytä ja kuormaustarvikkeet. Kärryt on tarkoitettu paikallisen järjestöviestinnän ja kuluttajatyön tekemiseen. Järjestöjuhdan varaukset liiton kautta. Järjestöjuhdan oli liikenteessä kesän ja syksyn aikana Lieksassa, Liperissä, Outokummussa ja Polvijärvellä.

5.4. MTK-yhdistysten toiminta

Pohjois-Karjalan alueella on 13 MTK-yhdistystä. Liperin ja Tohmajärven kunnissa sekä Joensuun kaupungissa on kaksi MTK-yhdistystä. MTK-yhdistysten toiminta on ”aalloittaista” vaihdellen ajoittain vilkkaista toimintavuosista hiljaisempiin vuosiin.

Tiedotus

Yhdistysten tiedotus on painottunut entistä enemmän sähköiseen viestintään. Jäsenkirjeitä lähetetään enää hyvin harvoin. Kokouksista ja toiminnasta tiedotetaan paikallislehdissä,

nettisivuilla, facebookissa ja whatsappilla. Yhdistykset tilasivat Maaseudun Tulevaisuus lehteä julkisiin toimintakuntansa paikkoihin vähemmän kuin aikaisempina vuosina. Kaikilla yhdistyksillä ovat omat nettisivut käytössä. Kymmenen yhdistystä liiton ohella on facebookissa.

Päiväkoti-, koulu- ja nuorisotyö

Koronarajoitteet vaikuttivat tänäkin vuonna päiväkot-, koulu- ja nuorisotyöhön alku vuonna. Loppuvuodesta toiminta alkoi piristymään ja useammat yhdistykset järjestivät vierailuita yhdessä Maaseutuammattin ry:n kanssa.

EU-avustajatoiminta

EU-avustajatoiminnassa oli 28. vuosi. MTK-yhdistyksistä Keski-Karjala, Kiihtelysvaara ja Liperi maksoivat EU-avustajan vastuuvakuutuksen EU-avustajan mahdollisten virheiden varalle. Annettava palvelu on vakuutuksen osalta voimassa vain MTK-yhdistyksen jäsenille. MTK:n työryhmä mietti EU-avustajatoiminnan jatkuvuutta ja uutta toimintamallia ja sen myötä EU-avustajavakuutus toiminta nykyisessä muodossaan päättyy vuoteen 2022.

Paikallinen vaikuttaminen

Kuntatasolla asioiden seuraaminen ja niihin vaikuttaminen palvelujen käyttäjien kannalta etenkin lomitus-, työterveys- ja ympäristöasioissa ovat MTK-yhdistysten valitsemien vastaavien ja puheenjohtajien vakiintunutta toimintaa.

Yhdistysten vapaamuotoiset tilaisuudet

Yhdistykset vapaamuotoiset tilaisuuksien järjestäminen alkoi piristymään ja erilaisia tilaisuuksia järjestettiin vaihtelevasti, kuten liikuntatapahtumia ja retkiä. Salivuorojen ja uimahallimaksujen osittainen maksaminen jäsenilleen jatkui tänäkin vuonna.

Toukosiunauksia järjestettiin yhteistyössä Eläkeliiton Pohjois-Karjalan piirin kanssa. MTK-yhdistykset ovat huolehtineet yhdessä tilojen väen kanssa kahvituksesta ja tilaisuudet on pidetty pääasiassa mautiloilla. Syksyllä Tuottajien kirkkopyhiä järjestettiin useilla paikkakunnilla ja kahvituksen hoitivat MTK-yhdistykset.

Yhdistyksen johtaminen ja kokoustoiminta

Yhdistysten toimintaa johtavat 6-12-jäseniset johtokunnat, jotka kokoontuivat yhdistyksittäin vaihdellen 2-6 kertaa vuoden aikana. Ne vastaavat yhdistyksen taloudesta, jäsenhankinnasta sekä kehittävät jäsenetuja paikallisesti.

Kevätkokoukset pidettiin normaalissa aikataulussa maaliskuuhuhtikuussa. Syys- ja vuosikokoukset pidettiin marras-joulukuun aikana.

Kokouksissa muistetaan virallisten kokousasioiden lisäksi uusia maatalousyrittäjiä yrityksen sukupolvenvaihdoksista lapiolla ja muilla näkyvillä lahjoilla. MTK-yhdistyksissä elää myös rotinaperinne, jolloin yhdistyksen jäsenperheisiin syntyneitä vauvoja ja vanhempia muistetaan leivonnaisin ja lahjoin. Myös määrävuosia täyttäneitä muistetaan monissa yhdistyksissä.

Liiton järjestämille vuosittaisille luottamushenkilöpäiville osallistuttiin edelleen kattavasti.

5.5. Maaseutunuorten toiminta

Koronapandemia verotti alkuvuoden 2022 tapahtumia. Suunnitelluista tapahtumista pystyttiin toteuttamaan seuraavat tilaisuudet

26.3. Karjalamanujen pilkkikilpailut Höytiäisellä

2.4. Laskettelupäivä Mustavaaralla

Yhdistysten kannusteet

MTK-yhdistysten toiminta on erittäin arvokasta ja tärkeää järjestökokonaisuudessa. Keskusliitto/MTK-Säätiö tuki ja kannusti MTK-yhdistyksien toimintaa seitsemänä vuonna peräkkäin rahakannustein.

Koululais- ja/tai päiväkotitempauksia tehtiin vain muutamassa yhdistyksessä.

7.4. MTK-Keski-Karjala Kiteen Arppen koulu 8 lk Koivikon kartanolla

21.4. MTK-Keski-Karjala Tohmajärven Maiju Lassilan koulu 8 lk Navettavalkealla ja Soinin tilalla

24.5. MTK-Keski-Karjala päiväkotilaiset Markku Haverisen tilalla

24.5. MTK-Polvijärvi Polvijärven yläkoulu 8 lk Koivikon Kartanolla ja Ruutiaisen puutarhalla

27.-28.9. MTK-Joensuun Seutu Äkkiväärän ja Linnunlahden päiväkodit (98 lasta) Jari ja Pia Leskisen mautilalla

3.10. MTK-Keski-Karjala Tohmajärven koulu 1A, 1B, 2A ja 2B luokat Sirolan Lammastilalla

4.10. MTK-Polvijärvi Polvijärven alakoulu 4 lk Kai Sarrokuntaan tilalla

Kokkaa kotimaista -kampanjaa toteutettivat MTK-Joensuun Seutu, MTK-Kiihtelysvaara, MTK-Liperi, MTK-Pielinen ja MTK-Outokumpu.

Jäsenhankinnan kannustinraha

Keskusliitto maksoi kannustinrahaa yhdistyksille 24 €/uusi maksanut jäsen.

Kannustinrahaa hakivat seuraavat yhdistykset:

MTK-Heinävesi, MTK-Joensuun Seutu, MTK-Juuka, MTK-Keski-Karjala, MTK-Kiihtelysvaara, MTK-Lieksa, MTK-Liperi, MTK-Pielinen, MTK-Viinijärvi, MTK-Värtsilä

Yhdistykselle maksettiin myös bonusta, jos sen jäsenten edunvalvontamaksujen summa on suurempi vuonna 2022 verrattuna vuoteen 2021

Toimintakilpailu

Tuottajayhdistysten toimintakilpailua ei järjestetty kolmantena vuonna peräkkäin.

Yhdistymisneuvottelut

20.12. Heinävesi, Ilomantsi, Joensuun Seutu, Kiihtelysvaara, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi, Viinjärvi – yhdistykset kävivät neuvotteluja MTK-yhdistysten yhdistymisestä.

14.6.

MTK:n liittokokous Pori, maaseutunuoret olivat apuna lapsille suunnatussa tempauksessa. Tempauksessa mm. lypsettiin, ajettiin traktorilla, istutettiin puun taimia.

1.7 maaseutunuoret mukana Mikkelin Farmarissa

6.7. Chippewa range

27.7 Koko perheen vauhdikas seikkailu ”Suomalainen Asterix ja Obelix”

12.8. Komediefestivaali – on the road Stand Up komediaa Utran Uittotuvalla. Lavalla Ilari Johansson, Niko Kivelä ja Ali Jahangiri.

22.10. Muumilaakson marraskuu

2.-4.11. kuntoremontti ja seurantajakso 22.-24.3.2023

22.12. perinteiset maaseutunuorten joulutulet

5.6. Järjestötapahtumat

17.1. Sidosryhmä tilaisuus PKO:n konttori

Paikalla Jari Rouvinen, Sirpa Kukkonen, Jouni Mäkisalo, Osmo Koponen, toimitusjohtaja Juha Kivelä, vähittäiskaupan toimialajohtaja johtaja Henrik Härkönen ja viestintä- ja vastuullisuusjohtaja Petri Vähä

17.3. Joensuun Konekeskuksen avajaiset

Liitto oli mukana uudistetun Joensuun Konekeskuksen avajaisissa Joensuun Pilkossa. Avajaisissa tiedotettiin MTK Hankintojen jäseneduista, joista paikalla oli Kramp. Esittelijöinä olivat Sirpa Kukkonen, Vilma Kuosmanen ja Miika Väänänen

22.2. Jaana Husu-Kallion briiffaus Järvi-Suomen maaseutuohjelmasta

25.3. Kouluyhteistyöpalaveri

Palaverissa kävimme läpi koulu- ja kuluttajavastaavien roolitusta ja Maaseutuammattiin ry:n kokonaispalvelupakettia

Pekka Tahvanaisen eläkkeelle ”läksijäisiä” vietettiin 22.2. seminaarin merkeissä; Mitä kaikkea on tapahtunut Pohjois-Karjalan maaseudulla viime vuosina ja vuosikymmeninä? Entä missä me olemme nyt? Pohjois-Karjalan maaseutu ennen, nyt ja tulevaisuudessa -seminaarissa luotiin katsaus maatalouden ja maaseudun kehityskulkuun alueellamme. Lisäksi pohdittiin, mitä tulevaisuus CAP27 -ohjelman myötä tuo tullessaan. Millaista Pohjois-Karjalan maaseutu ja maatalous on vuonna 2030? MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila kertoi Suomen, Järvi-Suomen ja Pohjois-Karjalan roolista maataloustuotannossa.

21.–22.5. Vihreiden puoluekokous, Joensuun Areena

Liitto ja keskusliitto olivat mukana Vihreiden puoluekokouksessa, jossa agendana oli hyväksyä vihreiden poliittinen tavoiteohjelma vuodelle 2023. Meillä MTK:ssa on yhteisiä tavoitteita; haluamme mm. ja aiomme tavoitella kasvavaa, kestävä ja kannattavaa ruoantuotantoa, sekä edistää kannattavaa kasvua biokierrätöiden puolesta, jotta hyvinvointiyhteiskuntamme säilyy. Näitä tavoitteita ei saa vaikeuttaa kansallisilla eikä EU-tason säädöksillä.

Moni kävi noutamassa matkaansa MTK:n ja SLC:n maaperä-, ilmasto-, vesi-, luonnon monimuotoisuus -ohjelmat ja Ääni maalle! - eduskuntavaalitavoitteemme vuodelle 2023 esitteen. Puoluekokoukset ovat avoimia tilaisuuksia, joita järjestetään noin kerran vuodessa puolueesta riippuen #osallistumallavoivaikuttaa #hyväsuomesta

Esittelijöinä Vilma Kuosmanen, Sirpa Kukkonen, Tiina Perho ja Jari Rouvinen. Maistatuksessa olivat pakastekuivatut porkkanat, vadelmat, mustikat ja punajuuret. Tuotteet saivat hyvän vastaanoton yleisöltä.

Puoluekokouksen yhteydessä pidettiin kriisipalaveri hanhista. Palaverissa mukana toiminnanjohtaja Jari Rouvinen, vastuualuejohtaja Janne Kärkkäinen Pohjois-Karjalan Ely-keskuksesta, ministeri Krista Mikkonen, ylijohtaja Mika Pirinen Pohjois-Karjalan Ely-keskuksesta ja Veli-Matti Ahlqvist Keski-Karjalan lintuyöryryhmästä

9.-10.9. Lähiruokapäivät

Lähiruokapäivä oli tarkoitettu kaiken kokoisille ja näköisille tuottajille, tiloille, puutarhoille, palveluille, yrittäjille ja jatkojalostajille, jotka työskentelevät suomalaisen lähiruuan parissa. Mukaan toivottiin myös maaseudun elämismatkailun tuottajat, ruoka-alan ammattilaiset ja muut toimijat, aina yhdistyksiä ja seuroja myöten. Kotimainen ruuantuotanto sekä tarinat sen takana kiinnostavat suomalaisia enemmän kuin koskaan, ja kaiken lisäksi lähiruoka on trendikästä.

Joensuun syysmarkkinat

Vilkas torikesä tapahtumineen huipentui 9.–10.9. pidettäviin perinteisiin syysmarkkinoihin Joensuun kauppatorilla. Tuttuun tapaan syysmarkkinoiden yhteydessä vietettiin sadonkorjuu- ja lähiruokapäivää, osana valtakunnallista lähiruokapäivätapahtumaa. Markkinakauppiaiden ja lähiruokatoimijoiden lisäksi torin pop up -pisteissä esittäytymässä olivat ProAgria/MKN Itä-Suomi, Maaseudun Sivistysliitto (MSL) ja MTK-Pohjois-Karjala (MTK).

Lauantain 10.9. lähiruokapäivän ohjelmaa täydensivät torilla järjestettävät Maaseutukinkerit. Luvassa oli mm. Järvi-Suomi brändin ja PAKU (Pakastekuivauslaitos Pohjois-Karjalaan)-hankkeen sekä pakastekuivattujen tuotteiden esittelyä.

Paikalla oli NordicMeal esittelemässä lähiruuasta valmistamia pakastekuivattuja retkieviä sekä pakastekuivattuja marjoja, joita pääsi myös maistelemaan lähijäätelön kera.

Torilavan ohjelmassa iki-ihanat Maitolaiturin työt esittivät 40–60-lukujen kotimaisia iskusäveliä. Lähiruokafoorumissa keskusteltiin lähiruoasta ja huoltovarmuudesta ja kuulumme myös PAKU ja European Region of Gastronomy hankkeen esittelyt.

Syysmarkkinat järjesti Joensuun Virta. Maaseutukinkerit tuotti Maaseudun Sivistysliitto (MSL), MTK-Pohjois-Karjala (MTK) ja Pohjois-Karjalan maaseutupalvelut yhteistyössä Joensuun Virran kanssa.

Samana päivänä osallistuttiin myös Koivikon Kartanolla Kiteellä järjestettyyn paneelikeskusteluun kotimaisen ruuan-tuotannon tulevaisuudesta. Mukana paneelissa olivat mm. Pekka Partanen Koivikolta ja Ari Lajunen A-tuottajat, Jere Penttilä Kesko Itä-Suomi ja Jari Rouvinen MTK-Pohjois-Karjala.

Lähiruokapäivään osallistuvat maakunnassa mm. seuraavat tilat ja yritykset:

- Katariinan luomutila, Ilomantsi
- Koivikon elomarkkinat, Kitee
- Kylmälän pientila, Juuka
- Luomutila Hassinen/Ullan Aito&Herku, Kitee
- Maatila Uusitupa, Outokumpu
- Maatilamatkailu Kankaan tila Oy, Juuka – mukana myös Keijupelto
- Navettavalkea Oy, Tohmajärvi
- Niittykummun maatila, Kontiolahti
- Parren Peti ja Puuro, Liperi
- Puromaen puutarha, Liperi – mukana myös Koivuselän tila, Riikolan luomutila
- Päivilän sanktuarin säätiö, Liperi
- Sirolan luomulammas-tila, Tohmajärvi
- Soinilan tila, Hammaslahti – mukana myös Pientila Holck, Mustavaaran tila, Lähiruokaa Vaaroilta, VilliYritys, Maatila-matkailu Hirvonen, Maatila Arto Lajunen sekä Pyhäselän 4H yhdistys
- Yläpihan tila, Nurmes

26.8. Avoimet Ovet Ollilan tilan uudessa pihatossa Joensuun Reijolassa

MTK:n ja MTK:n maitovaliokunnan terveiset veivät MTK:n johtokunnan jäsen Asko Miettinen ja MTK-Pohjois-Karjalan johtokunnan jäsen Marita Miettinen

21.9. Neuvostapaaminen, Kukkola

Maataloussäätiö järjesti perinteisen neuvostapaamisen yhteistyössä Mhy Pohjois-Karjalan ja MTK-Pohjois-Karjalan kanssa.

3.10. Makkosten navetan avajaiset Rääkkylässä

MTK-Pohjois-Karjala vei kannustavat terveiset nuorelle ja vanhemmalle Makkosen yrittäjäsukupolvelle, jotka ovat uskaltaneet sijoittaa maidontuotannon tuotannon tulevaisuuteen epävarmana aikana.

6.10. Välitä viljelijästä -projektin 10 v. kiertue

Melan Välitä viljelijästä -projektin varhaista välittämistä 10 vuotistaivalta juhlistettiin Joensuussa Utran Uittotuvalla. Ohjelmassa oli apuja omaan jaksamiseen, vähän huumoria, mutta myös ajankohtaisia näkemyksiä maatalousyrittäjän tämänhetkisestä tilanteesta.

Päivän aikana oli paneelikeskustelu ajankohtaista maatalousyrittäjän tilanteesta ja kuinka voimme yhdessä auttaa haasteellisissa tilanteissa olevia viljelijöitä. Panelisteina toiminnanjohtaja Jari Rouvinen MTK-Pohjois-Karjala, maaseutujohtaja Pertti Iivanainen Maaseutupalvelusta, maanviljelijä Jukka Rummukainen ja asiantuntija Merja Laitinen Wikli Group Oy:sta. Paneelin veti Marjaana Olenius.

Välitä viljelijästä -projektin alueemme yhteyshenkilönä toimii Marjaana Olenius ja projektin vetäjänä Pirjo Ristola. Kymmenvuotinen taival, ISO KIITOS heille tärkeän projektin vetämisestä. Voimia ja jaksamista heille tärkeän projektin vetämisessä. Työ viljelijöiden eteen jatkuu.

Kuulimme Ilja Tepon esittämänä erilaisia humoristisia ja puhuttavia lauluja mm. Hilma ja Onni, Pohjois-Karjalaan ja Iljan omasta tuotannosta Oma maa

Vuorovaikutuskouluttaja Franz Schnider kertoi myötätuntopu-
muksista.

7.11. Maaseutunuorten ja kansanedustajien tapaaminen Kitee Juurikka

Päivän ohjelman aluksi tutustuimme Kirsi Kostamon ja Ilkka Romppasen Mähövaaran emolehmatilaan, jonka jälkeen pidimme palaverin Riihijärven Matkaparkissa. Ruuat ja kahvit taikoivat Atrian mestarikokit Heidi Eerola ja Ismo Peränen.

PKS:n ajankohtaiskatsaukset pitivät PKS:n liiketoimintajohtaja Tomi Turunen ja PKS:n Sähkönsiirron toimitusjohtaja Pertti Menonen.

MTK-Pohjois-Karjalan ja MTK-Pohjois-Savon maaseutunuorten valiokuntien kirjelmä kansanedustajille

Erityisesti energian hinnannoususta johtuva pitkittynyt kustannuskriisi on kaatamassa myös nuoria viljelijöitä ja yrityksiä maaseudulla. Kustannusnousut, joita viljelijät eivät pysty viemään tuotteiden hintoihin, vaikuttavat jaksamiseen tiloilla ja syövät tulevaisuuden uskon myös jo nuoriltakin viljelijöiltä.

Yhä useammat yritykset ovat ajautumassa maksuvalmiusongelmiin.

Annammeko me oman ruoantuotantomme hävitä Karjalasta?

Nuorten alle 35-vuotiaiden viljelijöiden osuus on ollut 8,69 % eli 143 kpl:tta Pohjois-Karjalassa vuonna 2021. Vuonna 2010 alle 35-vuotiaita yrittäjiä oli 173 kpl:tta. Koko maan luku oli vuonna 2021 7,71 % ja vuonna 2010 8,77 %. Lähde maataloustilasto

Olemme häviämässä sukupuuttoon Pohjois-Karjalassa ja koko maassa. Me jäljellä olevat Pohjois-Karjalan maaseutunuoret haluamme katsoa positiivisin mielin tulevaisuuteen. Meidän elinkeinomme on maa- ja metsätalous eli ruuan ja puun tuottaminen kuluttajille ja teollisuuden tarpeisiin mahdollisimman kestävästi ja ympäristöä kunnioittaen.

Me ja elinkeinomme ovat ratkaisuja ilmastonmuutokseen ja hiilensidontaan. Voimme ratkaista ilmastonmuutosta ja hiilensidontaa VAIN jos toimialamme on taloudellisesti kannattavaa ja pystymme elättämään itsemme ja perheemme.

Ohessa esityksiämme maakunnan maatalojen kannattavuuden parantamiseksi ja tulevan vuoden kustannuskriisin selättämiseksi:

- Energiaveron palautus vuoden 2022 tavoin kaksinkertaisena on nopein keino myös vuonna 2023

- Maa- ja metsätalouden talousrakennusten kiinteistöveron palautus on tässä tilanteessa perusteltu

- Komission esittämä sähkön hintakatto EU-tasolla on välttämätön EU:n ruuantuotannon turvaamiseksi. Biokaasua ei kuitenkaan pidä asettaa hintakaton alaisuuteen, koska se keskeyttäisi investoinnit toimialalla ja heikentäisi edelleen jo investoineiden tilannetta. Haluamme muistuttaa, että biokaasu on ainoa suora vaihtoehto fossiiliselle maakaasulle. Hintakaton täytyy olla EU-laajuinen.

- Kilpailu- ja elintarvikemarkkinalait on aika avata päivitettäväksi ja niissä on huomioitava myös kansallisen ruokaturvan hajautettu malli elinkeinon kannattavuuden näkökulmasta.

Talouden ohella maatalousyrittäjien jaksamiseen panostaminen on perusteltua. Nykyinen noin 2–3 miljoonan euron vuosikustannus Välitä viljelijästä toiminnan ylläpitämiseen on mitätön summa huoltovarmuutemme ja omavaraisuutemme turvaamiseen säästämällä myös sosiaaliturvaverkkoamme viljelijöiden loppuun palamisen välttämiseksi.

Välitä Viljelijästä toiminta on vakinaistettava STM:n alle.

Kansanedustajista olivat mukana Seppo Eskelinen, Hanna Huttunen, Anu Vehviläinen, ministeri Krista Mikkonen ja Sanna Antikainen (puuttuu kuvasta).

18.11. Maakunnallinen pikkujoulu Original Sokos Hotel Kimmel, Joensuu MTK-Pohjois-Karjalan jäsenperheille ja maaseudun ystäville tarkoitettua maakunnallisista pikkujouluu vietettiin perinteistä poiketen viikkoa aikaisemmin, koska Kimmelin tilat olivat varattuja ampumahiihtäjien maailman CAP:lle marraskuun viimeisellä viikolla. Pikkujouluun osallistui 145 henkilöä. Yhteistyökumppaneiden tervehdykset pitivät Pohjois-Karjalan Osuuspankin asiakkuusasiantuntija Lasse Kettunen ja Lihakunnan toimitusjohtaja Risto Lahti. Illan tähtiesiintyjänä olivat Finlanders (Las Palmas) ja Jouni Laasonen & Osku (Sirkkala -Sali).

5.7. MTK järjestöremontti ja Oiva

MTK:n johtokunta asetti keväällä 2016 edunvalvontajohtaja Perttu Pyykkösen tekemään tarvittavan selvityksen ja toimenpide-ehdotuksen järjestön uudeksi toimintamalliksi. Uusi toimintamalli piti sisällään myös esityksen uudeksi jäsenmaksumalliksi. Selvitystyötä esiteltiin MTK:n valtuuskunnan syyskokouksessa 2017. Tavoiteaikatauluksi asetettiin vuosi 2020. Uusi jäsenpalvelualusta Oiva otettiin käyttöön 7.1.2021. Oiva -jäsenportaali avautui jäsenille 2.3.2021. <https://oiva.crmieportal.com/login>.

Vuoden 2022 jäsenmaksulaskutus onnistui teknisesti hyvin ja tähän auttoi se työ, mitä tehtiin jäsenrekisterin tietojen eheytyksen osalta. Vuoden 2022 aikana pääsimme aloittamaan Oivan (jäsenrekiseripalvelu) jäsenpalveluominaisuuksien kehittämistä.

Uudistuksen tavoitteena oli, järjestön kaikkien jäsenpalvelujen kehittäminen OIVA -palvelualustalle. Palvelualusta avaa jäsenelle kaikki MTK:n tarjoamat edunvalvontaan liittyvät resurssit tilatasolle saakka sekä laajennetun jäsenetupalvelun, jota on tehty yhdessä LRF:n (Ruotsin MTK) kanssa. Jäsenmaksu-uudistuksen seurauksena jäsen maksaa kaikissa tapauksissa MTK:n valtuuskunnan määräämän tuotantosuuntaisen jäsenmaksun eli edunvalvontamaksun MTK:lle, olipa tila jäsenenä MTK- tai Mhy- yhdistyksessä. Samalla jäsenmaksut yhtenäistyvät koko Suomessa. Samankokoinen tila maksaa samansuuruisia edunvalvontamaksua eripuolella Suomea. Edunvalvontamaksu tai merkittävä osa siitä palautuu liittojen käyttöön. MTK -yhdistyksille jää ns. tilamaksu, jonka yhdistys itse päättää.

Valtuuskunnassa vuodelle 2022 päätetyt maksuperusteet

Yleinen Edunvalvontamaksu	13,-
Metsäedunvalvonta	7,-
Maaseutuyrittäjä htv alle 3	100,-
Maaseutuyrittäjä htv yli 3	200,-

Maatalousperusteinen osa

Ha/ey-luokkarajat	Pelto-ha, €	Ey, €
3-9,99	65	40
10-19,99	85	50
20-39,99	125	70
40-59,99	165	95
60-79,99	215	125
80-99,99	275	155
100-149,99	365	180
150-199,99	395	180
200 -	420	180

OIVA -jäsenrekisterin tietojen täydentäminen ja eheyttäminen oli edelleen alkuvuoden suurimpia tehtäviä liitossa ja yhdistyskentällä. Keskusliiton perustama Oiva -tehotiimi purki vielä alkuvuonnakin oivapalvelu@mtk.fi sähköpostia ja eheytti Oivan tietokantaa. Loppuvuodesta tehotiimin avun tarve vähentyi jo huomattavasti. Tehotiimi: Sirpa Laitinen MTK-Pohjois-Suomesta, Sirpa Lintunen MTK-Pohjois-Savosta/keskusliitto, Sirpa Kukkonen MTK-Pohjois-Karjalasta, Matti Rehula MTK-Satakunnasta, Kati Uusimäki MTK-Keski-Pohjanmaalta sekä keskusliitosta Suvi Ryyänen, Päivi Jukkara ja Eeva Leino.

5.8. Järvi-Suomen maaseutuohjelma

Järvi-Suomen oma maaseutuohjelma osana CAP27 ohjelmakautta oli suurin maatalouspoliittinen ponnistus vuoden 2021 aikana. Vuonna 1997 liikkeelle lähtenyt prosessi liikahti eteenpäin 2019, kun MTK:n keskusliitto totesi kannanotossaan maataloustuotannon siirtymisen idästä länteen olevan tosiasia, johon pitää vaikuttaa myös maatalouspoliittisin keinoin. Ensimmäinen koronavuosi 2020 kuitenkin pysäytti asian valmistelun ja töihin päästiin vasta vuoden 2022 keväällä. Itä-Suomen ohjelma laajeni alku keskustelujen jälkeen Järvi-Suomen ohjelmaksi, jonka maantieteellinen alue on sama kuin Järvi-Suomen ilmasto- ja ympäristöohjelmassa eli Keski-Suomi, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Etelä-Savo ja Kaakkois-Suomi. Ohjelman päätavoite on säilyttää maataloustuotannon taso nykyisellään ja edistää uusia investointeja ja sukupolvenvaihdoksia alueella. Lisäksi alueelle pyritään

luomaan oma brändi elintarviketuotantoon, jolla edistetään ruokavientiä ja -matkailua.

Ohjelman tarpeellisuudesta kirjelmöitiin uudestaan keskusliittoon, MMM:ään ja YM:n tammikuussa ja maaliskuussa sekä Itäisen Suomen valtiosuhteiteriöryhmän kuuleminen oli 29.6. Syksyn aikana asiaa pidettiin esillä kustannuskriisiin liittyvissä tapaamisissa eri sidosryhmien kanssa.

Kirjelmä 23.6./päivitetty 19.1.2022

JÄRVI-SUOMI TARVITSEE OMAN OHJELMAN TULEVILLE CAP -OHJELMAKAUSILLE

Järvi-Suomi eli Etelä-Savo, Kaakkois-Suomi, Keski-Suomi, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo tarvitsee oman maatalouden ja maaseudun kehittämisohjelman. Alue on menettänyt viimeisen vuosikymmenen aikana sekä tukieuroja että alkutuotantoa läntiseen Suomeen. Tämä kehitys on saatava käännettyä uudella CAP27 -ohjelmakaudella.

Nautakarjataloudessa on ollut ja on edelleen Järvi-Suomen alueen maataloustuotannon selkäranka. Sen osuus maatalouden markkinatuloista vaihtelee 60-80 prosenttiin alueen maakunnissa ja keskiarvo on edelleen 75 % paikkeilla. Samalla nautakarjataloudessa on alueen kasvinviljelytilojen keskeinen markkina. Nautojen pysyminen alueella on tärkeää myös alan jalostuksen säilymiselle, joka muilta osin on jo siirtynyt pois alueelta.

Järvi-Suomessa pystytään kestävään ja tehokkaaseen nautakarjatuotantoon, mutta suurimpien yksiköiden perustamista rajoittaa peltojen hajanaisuus ja pitkät etäisyydet. Investointeja ovat lisäksi rajoittaneet rahoituksen saantiin liittyvät ongelmat sekä alan yleinen heikko kannattavuus ja näistä seuraava epävarmuus tulevasta.

Rahoituksen saamisessa ongelmaksi muodostuvat pellon hinnasta ja tuotantorakennusten heikoista jälkimarkkinoista johtuvat alhaiset vakuusarvot. Toisaalta alueelle olisi mahdollista investoida järkevästi ja kestävästi juuri kohtuullisen pellon hinnan ja pienemmän ympäristökuormituksen vuoksi.

Luomutuotanto on yksi alueen vahvuuksista yhdessä vahvan puutarhatuotannon kanssa. Luomupinta-alan osuus on keskimäärin 17 % kokonaispeltoalasta, mikä on noin kolmanneksen suurempi koko maan keskiarvoon verrattuna. Niin luomukuin puutarhatuotteiden markkinat ovat kuitenkin rajalliset ja lisäys tuotannossa on tehtävä markkinakehitystä seuraten. Samalla pitää panostaa jatkojalostukseen ja tuotekehitykseen.

CAP27 painottaa hajautettua ja kestävä tuotantoa, ruokaturvaa ja huoltovarmuutta. Näihin tavoitteisiin Järvi-Suomi on valmis vastaamaan. Ilman Järvi-Suomea ruokaturvaa ja huoltovarmuutta ei voida Suomessa varmistaa. Tämä edellyttää, että CAP-ohjelmassa huomioidaan alueen ominaispiirteet ja mahdollistetaan sekä tehokkaan perusmaatalouden että monialaisuuteen perustuvien maatilayritysten tulevaisuus.

Toimenpiteinä ohjelmassa pitää olla korotetut investointituet erityisesti nuorille ja yhteisyrityksille sekä aktiiviviljelijän määritelmän joustavoittaminen monialaisille tiloille. Jälkimäinen auttaa myös sukupolvenvaihdoksien toteutusta, kun kannattavuusvaatimus voidaan koota useasta eri lähteestä.

Perusmaatalouteen panostavat tilat tarvitsevat myös kumppaneiksi erityyppisiä tiloja, joiden kanssa voivat tehdä yhteistyötä. Tämä tukee myös laajemmin Järvi-Suomen alueen maaseudun elinvoimaisuutta.

Aktiiviviljelijän määrittelyllä ja myös muilla tavoin on ohjattava maatalouden tukipolitiikkaa suuntaan, joka nykyistä paremmin tukee ruoan tuottamista.

Toimenpiteiden pitää ulottua myös jalostavaan teollisuuteen esimerkiksi kuljetus-, investointi- ja kehittämistukien sekä koulutuksen kautta. Tarvitaan sekä nykyisen jalostuksen turvaavia toimia että panostusta paikalliseen jalostukseen erityisesti leipäviljoissa ja erikoisviljelyssä.

Järvi-Suomen ilmasto- ja ympäristöohjelma (2019) luo hyvän pohjan edistää näiden alojen kehitystä ja yritystoimintaa. Haluamme alueelle sille kuuluvan osuuden tulevan CAP-kauden rahoituksesta, jossa samalla korjataan nykyiselle ohjelmakaudelle tehdyt leikkaukset ympäristökorvaukseen.

Toinen hyvä pohja alueen ohjelmalle ovat maakunnalliset CAP27 -maaseutuohjelmat. Näiden pohjalta on mahdollista koota yhdessä sidosryhmien kanssa toimiva ja tehokas työkalu alueen kehittämiseen.

Järvi-Suomi haluaa jatkossakin tehdä oman osuutensa kotimaisessa ruuan tuotannossa kestävästi ja alueen ominaispiirteet huomioiden. Maataloutta pitää pystyä harjoittamaan koko Euroopassa ja niin myös koko Suomessa!

MTK- Kaakkois-Suomi, MTK- Etelä-Savo, MTK- Pohjois-Karjala, MTK- Pohjois-Savo, MTK- Keski-Suomi

MTK:n johtokunnan vastaus

Järvi-Suomen maaseutuohjelman valmistelu on saatava heti käyntiin

Järvi-Suomi eli Etelä-Savo, Kaakkois-Suomi, Keski-Suomi, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo esittää kirjelmässään MTK:n johtokunnalle, että Järvi-Suomi tarvitsee nopeita toimia tuotannon säilyttämiseksi alueella. Katovuosi, kustannuskriisi ja tuotannollisten investointien jäädyttäminen maito- ja naudanlihasektoreilla ovat aiheuttamassa laajan tilojen lopettamisella. Kirjelmässä todetaan lisäksi, että tuotannon säilyttäminen Järvi-Suomessa ei ole mahdollista ilman uusia yrittäjiä ja investointeja. Asia pitää saada valmisteluun ministeriössä nyt, koska muutoin usko asian hoitamiseen loppuu. Uskon loppumisen mukana häviää myös liian monta kehityskelpoista tilaa ja yrittäjää alueelta.

Kuten MTK:n johtokunta on aiemmin todennut, niin mm. korotetut investointituet erityisesti nuorille ja yhteisyrityksille ja joustoa aloitustuen vaatimuksiin olisivat perusteltuja. Uusien yrittäjien saaminen alalle ja uudet investoinnit niin perusmaatalouteen kuin liitännäiselinkeinoihin ovat ensiarvoisen tärkeitä alueen elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyyn parantamiseksi. Ilman kiihtyvää investointitahtia ei ole mahdollista kääntää alueen negatiivista kehitystä.

MTK:n johtokunta toteaa lisäksi, että hyvä pohja alueen ohjelmalle ovat maakunnalliset CAP27 - maaseutuohjelmat. Näiden pohjalta on mahdollista koota yhdessä sidosryhmien kanssa toimiva ja tehokas työkalu alueen kehittämiseen.

MTK:n tukineuvottelijat kirjasivat vuoden 2022 kansallisen tuen ratkaisun liitteenä seuraavaa:

Tuotannon säilyttäminen elinvoimaisena kaikilla alueilla on vahva kansallinen tavoite. Varsinkin kotieläintuotannon siirtyminen idästä länteen ei näytä hidastamisen merkkejä, joten siihen tulisi kiinnittää erityistä huomiota varsinkin pohjoisen tuen ja rakennetukien kohdentamisessa. Rakennetukien kohdentamista Itä- ja Keski-Suomen kotieläintuotannon

turvaamiseksi tarkastellaan vielä erikseen CAP-strategian kansallisen toimeenpanon valmistelun yhteydessä.

Suomen kansallinen CAP-strategia toimitettiin vuodenvaihteessa EU:n komissio arvioitavaksi. Kevään aikana odotetaan komission arviota ja mahdollisia muutos-/täydennys-esityksiä. Tämän yhteydessä on tarkoitettu täydentää kansallista CAP-ohjelmaa MTK:n johtokunnan asettamien tavoitteiden mukaisesti.

MTK:n johtokunta toteaa myös, että osa maatalous- ja tukipolitiikan liittyvästä päätöksenteosta on puhtaasti kansallisissa käsissä. Tähän liittyviä asioita ei ole tarkemmin kirjattu CAP-strategiaan, vaan niihin kiinnitetään huomiota kansallisen toimeenpanon suunnittelussa ja kansallisen lainsäädännön valmistelun yhteydessä. Järvi-Suomen maatalouden ja maaseudun kilpailukyvyyn turvaaminen kuuluu ehdottomasti kärkitavoitteisiin kansallisessa politiikkavalmistelussa vuoden 2022 aikana.

MTK:n johtokunta

5.9. Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelma

Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelman (Jäsmyn) toimenpiteiden edistämiseksi järjestettiin keväällä alueen viiden ELY-keskuksen yhteinen teemahaku tukemaan vähähiiliseen talouteen siirtymistä. Haun myötä alueella alkoi kaksi ohjelman toimenpiteitä toteuttavaa hanketta.

- Maatilojen muovit kiertoon

<https://maaseutuverkosto.fi/hankkeet/maatilojen-muovit-kiertoon/>

- Kiertotaloutta ruuantuotantoon

<https://maaseutuverkosto.fi/hankkeet/kiertotaloutta-ruoantuotantoon-biomassojen-logistinen-aluearkastelu-jarvi-suomessa-jasti/>

Järvi-Suomen laajuudessa ELY-keskusten ja maakuntaliittojen yhteistyössä valmisteltiin vihreää siirtymää edistävää ideahakua. Hakuun nostettiin ilmastoteemojen lisäksi kiertotalous. Erikseen nostettiin esiin ruokajärjestelmä ja matkailu. Toteutusta pohjustava webinaari pidettiin 14.11. Ideahaku valmisteltiin alkavaksi tammikuussa 2023.

Webinaarin materiaalit:

<https://maaseutuverkosto.fi/keskusteluryhmat/hiilineutraali-jarvi-suomi/>

Ideahaun sivut: <https://www.ely-keskus.fi/web/jarvi-suomen-ilmasto-ohjelma/hiilineutraali-j%C3%A4rvi-suomi-ideahaku>

Jäsmyn kautta olemme pystyneet rakentamaan pohjaa Järvi-Suomen ruokaviennin brändille sekä alueen ruokamatkailulle. Jälkimmäisen osalta saimme kesällä 2022 hyviä uutisia EU-tasolta, kun ERG-Saimaa hyväksyttiin osaksi EU:n laajuista ruokamatkailu verkostoa. Päätöksen myötä neljä (4) JÄSMY alueen maakunnista on osa EU:n laajuista ruokamatkailuverkostoa ja ERG-Saimaa on vuoden 2024 nimikko alue Euroopassa. Aluetta nostettiin hyvin esille myös Pohjois-Karjalan Grune Woche osastolla tammikuussa 2023.

Loppuvuodesta keskustelimme myös maanmittauslaitoksen kanssa mahdollisuuksista liittää mukaan Jäsmyn tavoitteita tilusjärjestelyiden yhteyteen. Tämä sopisi hyvin yhteen heidän vastuullisuusohjelmaansa ja toisi samalla kustannussäästöjä esimerkiksi kosteikkojen ja monimuotoisuus alueiden toteutukseen.

Maankäyttö ja omaisuuden suoja

CAP27 ohjelman hyväksyminen toi mukanaan myös ympäristön hoitoon ja ilmastoon ison määrän toimia. Vihreä siirtymä näkyy erityisesti monimuotoisuuteen, hiilensitomiseen ja ravinteiden kierrätykseen liittyvissä toimenpiteissä, joita viljelijöillä on vuosittain valittavissa ympäristökorvauksen alla. Utta asiassa on mahdollisuus vaihtaa toimenpiteitä vuosittain.

Maakuntatasolla MTK oli mukana vesistöjen hoitosuunnitelman toteutuksen seurannassa ja kehitystyössä. Vesistöjen kunnostukseen on tulevalle ohjelmakaudella osoitettu hyvin rahoitusta ja pyrimme parantamaan ja ylläpitämään lähivesistöjen tilaa, ennalta ehkäisevillä toimenpiteillä, jotka liittyvät mm. ravinteiden tehokkaaseen kierrätykseen ja kosteikkojen rakentamiseen. Kiertotalouden osalta olemme olleet mukana suunnittelemassa mm. kuntien HINKU laskentaa ja Joensuun seudun energian tuotannon monipuolistamista (biokaasu) tulevaisuudessa.

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, eteni vuoden 2022 toiseen vaiheeseen. MTK ja MHY ovat pyrkineet lausunnoillaan tuomaan esille maanomistajien oikeusturvan huomioimista kaavoituksessa, sekä yritystoiminnan kehittämisen mahdollistamista maakunnassa myös tulevaisuudessa. Kaavoitusta ei saa tulevaisuudessakaan käyttää osana harmaiden alueiden muodostumista suojelualueiden ympärille. Tästä käytiin tiukka vääntö viimeksi luonnonsuojelulain uudistuksen yhteydessä ja vääntöä on odotettavissa myös jatkossa. Luonnonsuojelu on tärkeä asia, mutta yhteisillä päätöksillä tehtävät suojelutoimenpiteet pitää myös yhdessä kustantaa.

Tuulivoimaan ja siirtolinjoihin liittyvät korvausasiat ovat olleet tapetilla monilla puolen Suomea, valitettavasti eivät kuitenkaan Pohjois-Karjalassa. Itäisen Suomen kehittämiseen liittyvä tuulivoimaselvitys valmistunee maaliskuussa 2023. Siitä väliraportissa tihkuneet tiedot ennakoivat kuitenkin, ettei tuulivoimaa pystytä isommassa määrin rakentamaan maakuntaan jatkossakaan tutkien toiminnan varmistamiseksi. Tuulivoiman korvaamiseksi alueelle, on lähdettävä nopeasti kehittämään valtion tuella muuta vihreää energiaa, tulevien investointien turvaamiseksi. Haluamme jatkossakin huolehtia Suomen puolustamisesta ja huoltovarmuudesta, mutta siitä aiheutuvat kulut on maksettava yhdessä.

EU tasolla edun valvontaa tehtiin vuoden aikana mittavasti liittyen ennallistamiseen, ilmastoon, taksonomiaan, kasvinsuojelu asetuksiin, eläinten hyvinvointi aloiteisiin, ruokasuosituksiin ja kaikkeen mahdolliseen, joka liittyi tavalla toisella pellolta pöytään tavoitteisiin. Nykyinen komissio on kunnostautunut aloiteautomaatina, joita syydetään ulos kovaa vauhtia ilman todellisia vaikutusarvioita tai kustannusvaikutuksia. Tämä on aiheuttanut paljon lisätyötä kansallisella ja alueellisella tasolla, kun vaikutusarvioita joudutaan tekemään ilman tarkkaa tietoa uudistusten sisällöstä. Kiitos kuitenkin järjestön Brysselin toimistolle ja kv.-asioista vastaaville olemme onnistuneet reagoimaan ainakin pahimpiin ylilyönteihin vuoden aikana. Tavoitteena pitää olla EU-tason lainsäädäntötyön vaikutusarvioinnin saaminen korkeammalle prioriteetille tulevassa hallitusohjelmassa.

5.10. Hyvä satovuosi ja iso kustannuskriisi

Kesä 2022 muodostui kasvuolosuhteiden osalta suotuisaksi koko Itä-Suomessa. Pohjois-Karjalassa ensimmäinen säilörehu sato korjattiin viime vuosia myöhemmin, mutta sen laatu ja määrä muodostuivat vallan hyviksi. Keskikesällä säästettiin pitkiltä hellejaksoilta, joka teki hyvää sekä toiselle säilö-

husadolle, että viljan kasvulle. Viljasadosta, marjoista ja muista erikoiskasveista saatiin myös keskivertoa parempi sato, vaikka panoksissa olikin jonkin verran pihistelty kustannuskriisin vuoksi. Kotieläintilat saivat pääosin riittävästi rehua talveksi, lukuun ottamatta joitakin pahimmista hanhituho alueista. Voidaan olla kiitollisia sään haltijoille kesän 2022 sääolosuhteista.

Kustannuskriisi kuitenkin jatkui ja se näkyi erityisesti energian, polttoaineiden ja lannoitteiden hinnan nousuina. Yara pelasi lannoitteilla myös saatavuuspeliä ja lannoitekauppa oli auki vain muutamia päiviä kerrallaan, joka pakotti lannoitteita tarvitsevat viljelijät maksamaan ennätyshintoja 1200–1400 €/tn. Samaan aikaan Euroopassa käytiin energiasotaa, Venäjän yrittäessä kiristää erityisesti Keski-Eurooppaa kaasun toimittusten katkaisemisilla. Satamiin tilailtiin ympäri maailmaa kaasutankkereita ja pikkuhiljaa alkutalvesta energiavarastot alkoivat täyttyä. Tämä pysäytti polttoaineiden hinnan nousun ja loppuvuodesta myös sähkön hinta alkoi vakautua 10–20 c/kWh välille keskihinnaltaan. Pörssisähkö poukkoili kuitenkin tuulisuuden mukaan 2–45 c/kWh, joka opetti ihmisiä seuraamaan sähkön hintaa tunneittain.

Vuoden kuluessa kustannuspainetta saatiin pikkuhiljaa siirrettyä tuottajahintoihin, mutta erityisesti kotieläintuotteissa hintojen nostolle tuli katto vastaan liian nopeasti, kun samaan aikaan kuluttajien ostovoima hupeni yleisen inflaation ja korkojen nousun syödessä ostovoimaa. Kauppa kuitenkin teki samaan aikaan ennätystuloksia sekä vähittäiskaupassa kuin panostuotemarkkinoilla. Yara pääsi mm. kehuskelemaan tehneensä lähes kolminkertaisen tuloksen puolella myynnillä. Teollisuus tuskaili korkeiden energiahintojen kanssa ja viljelijät tekivät erilaisia selviämissuunnitelmia seuraavalle vuodelle. Tilinpäätöksiä tehtäessä kävi kuitenkin ilmi suuret erot tilojen välillä. Ne tilat, joilla oli hankittuna tuotantopankkia varastoon ennen kustannuskriisin alkamista, pystyivät tekemään hyvää tulosta. Toisessa päässä lukusuoraa olevat, valmiiksi limiitillä olevat, tilat taas kamppailivat olemassaolostaan.

Poliittisella puolella maatalouden kriisi sai laajaa ymmärrystä osakseen ja keväällä saatiin puristettua kasaan ensimmäinen kriisipaketti kokonaisarvoltaan 330 miljoona euroa. Tästä kuitenkin suoraan kustannustukeen ohjautui vain 220 miljoonaa. Kotieläinsektori, jota kustannusten nousu kuritti eniten, jäi kohdennuksessa vieläkin mopen osalle, koska eurot kierrätettiin pääosin hehtaarien kautta. Tärkein asia kriisipaketissa oli kuitenkin ns. tekstiosiossa, jossa luvattiin ruveta valmistelemaan elintarvikemarkkina- ja kilpailulain päivityksiä. Näillä tavoiteltiin alkutuotannon aseman parantamista hintaneuvotteiluissa ruokaketjun sisällä ja läpinäkyvyyden lisäämistä hinnan muodostuksessa.

Elintarvikemarkkinalakiin saatiin loppuvuodesta joitakin parannuksia, koskien maksuaikoja ja tuotepalautuksia. Kaupan asema säilyi kuitenkin vahvana ja työtä on jatkettava vielä tulevana vuosina reilun hinnan muodostuksen ja tulonjaon aikaan saamiseksi ruokaketjuun. Vuoden aikana parlamentaarinen maatalouden kannattavuutta seuraava työryhmä on myös jatkanut työtään. Suuria tuloksia ei ole vielä saavutettu, mutta ryhmän suurin arvo on maatalouden tärkeyden tunnustaminen liittyen mm. huoltovarmuuteen ja puolustuskyvyn ylläpitoon. Näillä teemoilla pitäisi olla merkitystä kotimaisen maatalouden arvostukselle myös tulevana vuosina.

Järvi-Suomen ohjelmaa CAP27 liittyen vietiin eteenpäin 5 MTK-liiton voimin useampaan otteeseen vuoden mittaan. Asian tärkeys tunnustettiin mm. MTK:n liittokokouksen

avauspuheenvuorossa Juha Marttilan toimesta ja saimme tukea asialle myös ministerin suunnasta. Korkean tason tuki asian tärkeydelle ei kuitenkaan jalostunut teoksi ja saimme vuodenvaihteessa huomata, ettei Järvi-Suomea huomioitu millään lailla uudessa CAP 27 ohjelmassa. Marssi kuitenkin jatkuu ja teemaa tullaan pitämään yllä jo alkaneessa seuraavan ohjelmakauden suunnittelussa.

Olimme myös osaltamme valmistelemaan itäisen Suomen ohjelmaa, jossa tavoitteena on löytää keinoja aluekehityksen kääntämiseksi nousuun Venäjän rajan sulkeutumisen jälkeen. Reilun puolen vuoden työn jälkeen tulokset olivat vielä kovin laihoja ja esitetyt keinot koskivat lähinnä olemassa olevien rahojen uudelleen kohdentamista. Suurin ongelma uusia investointeja koskien, tulee kuitenkin olemaan vihreän energian puute alueella. Mikäli tuulivoimaa ei pystytä alueelle rakentamaan, pitää löytää nopeasti muita korvaavia vihreän energian ratkaisuja tilalle, muutoin alue tulee jäämään ulos vetytalouden kasvusta ja sitä myötä kaikista muistakin mahdollisista kansainvälisistä sijoituksista.

Emme halua Pohjois-Karjalasta ja Itä-Suomesta muodostuvan museoaluetta, johon kohdistuu vain ennallistamisen toimenpiteitä ja väestökatoa. Maan puolustaminen ja huoltovarmuus ovat meille tärkeitä, mutta lasku siitä pitää maksaa yhdessä.

5.11. Kolmas koronavuosi

Koronarajoitusten poistumisen myötä järjestön kokous- ja koulutuskäytännöissä palattiin osin takaisin koronaa edeltäneisiin käytäntöihin hyödyntäen kuitenkin ne hyvät kokemukset, mitä työn monipaikkaisuudesta oli korona-aikana saatu.

5.12. Hanhiongelma keskittyi Pohjois-Karjalaan

Keväällä 2022 valkuposkihanhi ongelma keskittyi linjalle Parikkala-Liperi. Tältä alueelta hanhet söivät lähes kaiken vihreän kasvuston kevätmuuton aikana. Ongelman takana on jatkuvasti kasvanut hanhikanta, joka on tällä hetkellä jo 5–6 kertainen suotuisan suojelutasoon verrattu (300 000 / 1,5–1,8 miljoonaa hanhea). Pahimmillaan hanhiparvienväen koko oli jopa 50–60 000 yksilöä ja ruuantarve pakotti niitä etsimään ruokaa myös syrjäisimmiltä peltolohkoilta.

Aiemmin keväällä VARELYn rikosilmoitukset pienistä kirjaamisvirheistä, koskien syksyllä ammuttuja hanhia, nostivat viljelijöiden karvat pystyyn. Poliisi teki kuitenkin näissä tapauksissa syyttämättäjäätämispäätökset ja asiat raukesivat onneksi omaan mahdottomuuteensa. Paljon pahaa mieltä ja turhaa stressiä nämä kuitenkin ehtivät aiheuttaa viljelijöiden keskuudessa.

Hanhipaimen toiminnan rajallisuus ja resurssit tulivat esille kevätkarkotuksen yhteydessä, kun hanhet pitivät ”aseista riisuttuja” karkottajia pilkkanaan esim. Liperin alueella. Hanhien määrä oli yksinkertaisesti aivan liian suuri varattuihin karkottajiin ja lintupeltoihin suhteutettuna. Viljelijöiden tuskaa lisäsivät edelleen parhaille peltoaukeille merkityt ”maalialueet”, joilta hanhien karkotus oli kielletty. Tämä johti kestävämpään tilanteeseen, erityisesti karjatilajoilla, jotka tarvitsivat säilörehupinta- alaa tuplasti normaalitilanteeseen verrattuna, jota ei huomioida millään lailla korvauspolitiikassa.

Lainsäädäntö puolella asiassa saavutettiin vuoden mittaan pieniä edistysaskeleita, kun eduskunta päätti siirtää poikkeuslupien valmistelun Varsinais-Suomen ELY:tä Pohjois-Karjalaan vuonna 2024.

Samoin CAP27 liittyen tuli mahdollisuus saada korvausta hanhipeltojen perustamisesta, mutta sen käytännön toteutus

ontuu, koska sopivat pellot ja tuhoalueet eivät monestikaan käy yksiin. Kohdentamisalueiden määrä kuitenkin lisääntyi noin kolmanneksella 20 000 hehtaariin, joista suurin osa sijaitsee Pohjois- karjalassa ja Kaakkois-Suomessa.

Alueen lintutyöryhmät ja MTK olivat mukana lainsäädännön valmistelutyössä ja asian tiimoilta järjestettiin kuulemistilaisuus mm. Vihreitten puoluekokouksen yhteydessä Joensuussa puolesta välin kesäkuuta. Korvauspolitiikan osalta tärkeimmät vaikuttamisen kohteet olivat viitesatojen nostaminen ja työkuustannusten huomioon korvauspäätöksissä. Korvausten hakeminen pitäisi myös helpottaa uuden sähköisen hakuohjelman myötä.

Kansainvälisellä tasolla vaikuttaminen keskittyi AEWAN (YK:n vesimuuttolintujen suojelua koskeva sopimus) hanhikokouksen (Helsingissä 6/2022) kannanotton vaikuttamiseen. Tuloksena oli AEWA:n lausunto EU:n komissiolle, jossa todettiin suotuisasuojelun tason ylittäminen ja mahdollisuus poistaa valkuposkihanhi uhanalaisten lajien listalta.

Jatkotoimenpiteinä ProAgria aloittaa hanhipeltohankeen Pohjois-karjalassa ja LUKE:n tutkimushanke jatkuu vielä vuoden 2023 ajan.

Hanhia yritettiin karkoittaa myös droneilla

6. Toimihenkilöiden toiminta

Toimihenkilöiden työhön kuuluu osallistua MTK järjestön eri toimintoihin yhdistys-, liitto- ja keskusliittotasolla. Yhdistystasolla vuosittaista toimintaa ovat yhdistysten syys- ja vuosikokouskierrokset sekä luottamushenkilöpäivien järjestäminen kaksi kertaa vuodessa. Keskusliiton järjestämille toimihenkilöiden kevään 1-päiväisille ja syksyn 2-päiväisille neuvottelupäiville osallistuttiin tammikuussa (19.1.) etänä ja syyskuussa Lahdessa (29.-30.9.) sekä valinta-alueen MTK-liittojen (Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Karjala) valiokuntien ja työryhmien työskentelyyn. Pääsääntöisesti vuoden 2022 osallistumien tapahtui etänä teams- tai muiden etäyhteyksien välityksellä.

Toiminnanjohtajan vastuualueeseen kuuluivat edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö, yhteiskuntasuhteet, hankkeiden ja ohjelmien ohjausryhmätyö, Itä- ja Keski-Suomen MTK –liittojen kanssa tehtävä yhteistyö mm. osallistumalla yhteisten valiokuntien (maito-, liha-, viljakasvi-, vero-, elinkeino- ja yrittäjyys-, ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta) kokouksiin ja MTK:n eri tiimien ja verkostojen kokouksiin, sihteerinä toiminen Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunnassa sekä liiton talous- ja hallintotehtävät. Lisäksi toiminnanjohtaja toimi jäsenenä Mainion -lehden

toimitusneuvostossa ja Jäsmyn seurantaryhmän puheenjohtajana.

Toimistosihteerin vastuualueeseen kuuluivat liiton kirjalpito, laskutus ja reskontratoiminta, palkanlaskenta, yhdistysten nettisivujen ja jäsenrekisterin koulutusasiat ja neuvonta sekä liiton johtokunnan sekä työvaliokunnan ja Itä- ja Keski-Suomen jäsenpalveluvaliokunnan sihteerit. Lisäksi toimenkuvaan kuuluivat kokousjärjestelyjen, ilmoitusten, toimi- ja luottamushenkilöiden matkajärjestelyjen hoitaminen sekä Oiva – tehotiimissä toimiminen.

Maaseutunuorten asiamiehen vastuualueeseen kuuluivat nuorten toiminnan organisoiminen, tiedottaminen, tapahtumien järjestäminen, nettisivujen ja facebook-ryhmän päivitys sekä yhteistyö IKS-alueen nuorten valiokuntien kesken. Lisäksi toimenkuvaan kuuluivat maaseutunuorten valiokunnan kokousjärjestelyt ja sihteerin tehtävät sekä liiton facebook tiedottaminen.

Liiton sisäisten ryhmien työ ja asioiminen MTK-yhdistysten luottamushenkilöiden sekä jäsenten kanssa sisältyivät koko henkilöstön toimintaan (toiminnanjohtaja, toimistosihteerit, nuorten asiamies). Liiton järjestämät omat kokoukset ja tilaisuudet sekä yhdistystason kokoukset ja tapahtumat olivat toiminnan kannalta myös merkittäviä. Sidosryhmien ja organisaatioiden järjestämiin kokouksiin, tilaisuuksiin, toimituksiin ja yhteistyöelimiin toimihenkilöt osallistuvat järjestön edustajina ja asiantuntijoina.

7. Liiton toimisto

Liiton toimisto sijaitsee Joensuussa, Siltakatu 20 A 21 B (II-kerros). Puhelin 020 413 3480. Liiton toimiston yhteydessä hoidettiin myös Maaseudun Tulevaisuuden ilmoitus- ja levikkiasioita sekä lisäksi toimisto toimi puhelinvarauksella MELA-asiamiesten vastaanottopisteinä.

Kertomusvuoden aikana liiton toimistosta lähetettiin lähetyksiä sähköpostina etunimi.sukunimi@mtk.fi ja kirjeitse. Pääpaino on sähköpostiviestinnässä. Liitto näkyy myös kotisivuilla pohjois-karjala.mtk.fi ja facebookissa MTK-Pohjois-Karjala r.y.

Toimistoon saatiin vapaakappaleina seuraavat sanoma- ja aikakauslehdet tai sähköiset tiedotteet: AtriaTuottaja, Karjalainen, Kasvussa, Luomulehti, Maaseudun Tulevaisuus, Maitotalous, Metsä Groupin Viesti, Metsänomistajat, ProAgria Itä-Suomi, Ruoka-Suomi, Saima, Sampsa, Tuottajain Maito ja Viikko Pohjois-Karjala. Esitämme parhaat kiitokset lehdille, jotka ovat lähettäneet toimistoomme vapaakappaleen.

16.3.2020 alkanutta etätyöskentelyä jatkettiin vuoden 2022 aikana. Koronavirukseen varautuminen muutti ihmisten kanssakäymistä, jota THL ja muut viranomaiset ohjeillaan ja määräyksillään ohjasivat. Vastuuntuntoisena kansalaisjärjestönä MTK on tehnyt linjauksen, jonka mukaan suosimme etätyötä aina, kun se on mahdollista.

8. MTK:n 35. liittokokous Porissa

MTK:n 35 liittokokous pidettiin 15.–16.6. Porin West Areenalla. Ilmassa leijui odotusta ja pikkuisen jännitystäkin. Kokouksen henki oli yhtenäinen ja toiveikas.

MTK-Satakunnan puheenjohtaja Otso Heikola korosti avauspuheenvuorossaan, että Satakunta on monipuolinen maa- ja metsätalousalue ja sen moninaisuus tuo omat haasteensa myös edunvalvonnalle. Koko yhteiskunnassa on laajasti tiedostettu

tuottajien heikko asema. Vaarana on kuitenkin se, että hinnan- korotukset sulavat kaupan ja teollisuuden katteisiin. Haikola korosti myös, että miten tärkeää on jatkuvuus ja nuorien saaminen mukaan toimintaan. Vastauksena Heikolalle Maaseutunuoret vaativat järjestöltä lisää intohimoa ja rohkeutta viedä asioita eteenpäin. Kokouksessa kuultiin presidentti Sauli Niinistön kirjetervehdys MTK:n valtuuskunnan Eerikki Viljasen esittämänä sekä maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvisen puheenvuoro, jossa hän nosti esille MTK:n tärkeän roolin maa- ja metsätalouden etujen valvojana sekä Suomessa että Brysselissä.

MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljanen korosti omassa puheenvuorossaan, että MTK:n voima kumpuaa suomalaisista tiloista, maasta ja metsästä sekä yhdistyksistä ja liitoista. Järjestö on olemassa elinkeinostamme, jäseniämme ja isänmaatamme varten. Viljanen korosti, että maailman laadukkaimman, suomalaisen ruuan hinta on laskenut ennätyskellisen alas. Meidän on kaikkien kiitettävä kuluttajia siitä, että he haluavat ostaa suomalaista, mutta meidän tuottajien on saatava siitä kunnollinen hinta. Koko ruokaketjussa on ymmärrettävä, että alhaisten tuottajahintojen aika on ohitse.

Copa & Gogecan pääsihteerit Pekka Pesosen korosti puheenvuorossaan, että maaseutuelinkeinojen ylle kasataan EU:n suunnalta monenmoista pilveä, mutta valonpilkahduksiakin on nähtävissä. Ilma on sakeanaan aloitteita, joiden tarkoituksena on maa- ja metsätalouden kustannusten nostaminen.

MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila totesi etäpuheenvuorossaan, että tarvitaan kansallisia erityistoimia Itä-Suomen auttamiseksi. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja rajojen sulkeminen vaikuttivat jäsenmaiden talouksiin erityisesti EU:n itärajoilla. Marttila muistutti, että EU:n vihreä siirtymä voi tapahtua vain peltojen ja metsien avulla, ja tämä on nähtävä mahdollisuutena. Maatalouden kriisi ei ratkea Marttilan mukaan uusilla strategioilla, vaan kansallisella tahtotilalla. Maatilojen talouskriisin ratkaisemiseen Marttila peräänkuulutti kansallista tahtotilaa. Marttilan esittämä Maatalous 2050 -kansallinen tahto on muun muassa sitä, että Suomi kantaa vastuunsa kansalaisille ja maailmalle varmistuen edellytykset ruuan kulutusta vastaavalle maataloudelle.

Toiminnanjohtaja Jyrki Wallin ja kehitysjohtaja Markus Lassheikki esittelivät MTK:n liittokokousasiakirjan. Puheenvuorossaan Wallin korosti, että järjestö on vain ja ainoastaan jäseniään varten. Markus Lassheikki kertoi asiakirjan laajasta käsittelystä lähtien liikkeelle vuoden 2017 tulevaisuusasiakirjasta. MTK on varautunut kohtuullisen hyvin tulevaisuuteen vuoden 2017 tulevaisuusasiakirjassaan, mutta viimeisen parin vuoden täysin poikkeuksellisia tapahtumia emme ole kyenneet täysin ennustamaan. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on vaikuttanut toimintaympäristöömme ratkaisevalla tavalla. Liittokokousasiakirjan lentokorkeutta on nostettu, jotta sen avulla voidaan maalata järjestön tulevaisuutta sumean tulevaisuudenkuvan vallitessa.

Asiakirjan teemoihin liittyen pidettiin useita puheenvuoroja. Puheenvuoroissa korostui mm. huoli maatalouden tilanteesta ja mahdollisuuksista harjoittaa tuotantoa maantieteellisestä sijainnista ja tuotantosuunnasta riippumatta, huoltovarmuudesta sekä metsätalouden kasvavasta EU-sääntelystä. Järjestön yhtenäisyyttä ja verkostoitumista muuhun yhteiskuntaan pidettiin hyvin tärkeänä.

Liittokokouksessa luovutettiin MTK Säätiön myöntämä Ilmastoahdistuksesta ilmastomahdollisuuksiin –palkinto, 10 000 euroa Jari Eerolalle, Setälä-Eerola Oy. Tunnustus myön-

nettiin toiminnasta, jolla on erityisesti tuotu esille ja parannettu maaseudun elinkeinojen mahdollisuuksia tehdä hyvää ilmastotyötä edistämällä samalla elinkeinojen ja niiden parissa toimivien ihmisten kokonaishyvinvointia ja tulevaisuuden mahdollisuuksia. Kolmihenkinen raatiin kuuluivat Maailman ilmatieteen järjestön (WMO) pääsihteeri Petteri Taalas, Kuopion piispa Jari Jolkkonen ja MTK:n ympäristöjohtaja Liisa Pietola

Liittokokouksen toinen päivä alkoi Maaseutu, maatalousyrittäjät ja metsänomistajat maailman murroksissa - paneelikeskustelulla. Keskustelijoina historioitsija Teemu Keskisarja, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran johtaja Mari Pantsar ja MTK:n 3. puheenjohtaja Markus Eerola sekä MTK:n maaseutunuorten edustaja, maanviljelijä Susanna Valtonen.

Keskustelu liittokokousasiakirjan teemoista jatkui vilkkaana torstaiamuna. Puheenvuorojen teemoina olivat mm. ruuan ja puun markkinahinnat sekä pakkolunastukset. Myös kannustavia puheenvuoroja paremmasta tulevaisuudesta kuultiin useita.

Liittokokous hyväksyi liittokokousasiakirjan sellaisenaan valtuuskunnan käsiteltäväksi.

Liittokokouksen aikana järjestettiin myös oheistapahtumia. Kauppakeskus Puuvillassa kuluttajat saivat tutustua lähiruokaa tarjoavaan laajaan tuottajatoriin. Pelle Hermannin leikkipuitossa oli lapsille omaa maa- ja metsätalousaiheista ohjelmaa. Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle järjestettiin vierailu Kullaalle Tenhon tilalle.

Liittokokouksen puheenjohtajina toimivat Juhani Kotiranta (Mhy Satakunta), Leena Kallionsivu (MTK-Lassila) ja Jari Ruskia (MTK-Kiukainen) sekä sihteereinä MTK:n lakimies Leena Kristeri ja Vesa Malila. Mukana oli yhteensä noin 700 kokousedustajaa, luottamushenkilöä ja kokousvierasta. Pohjois-Karjalasta järjestettiin yhteistyötä Mhy Pohjois-Karjalan kanssa. Liikennöitsijänä oli Pohjolan Matka. Liittokokousedustajat: Touko Laukkanen (Joensuun Seutu), Outi Turunen (Juuka), Veli-Matti Ahlqvist (Keski-Karjala), Pentti Vatanen (Kiihtelysvaara), Ville Kuivalainen (Lieksa), Ilona Alhoniemi (Pielinen), Nina Vanhapelto (Polvijärvi), Marja-Leena Martikainen (Viinijärvi). Liiton johtokunnasta mukana olivat Suvi Juopperi, Osmo Koponen, Marita Miettinen ja Jouni Mäkisalo, toimihenkilöistä Sirpa Kukkonen ja Jari Rouvinen sekä valtuuskunnasta Kari Pennanen. Kokousajankohdasta johtuen MTK-Heinävedeltä, Ilomantsista, Liperistä, Outokummusta ja Värtsilästä ei ollut edustusta paikalla.

MTK:n kunniamerkit (myönnetty 6.4.2022): Ilona Alhoniemi ja Päivikki Otronen

MTK:n kultaiset ansiomerkit (myönnetty 6.4.2022): Asko

Ikonen, Urpo Leminen, Merja Sahlman, Pentti Vatanen
MTK:n ansiomerkit: Lauri Holopainen, Matti Huttunen, Outi Hännikäinen, Mervi Kervinen, Pasi Malinen, Marita Miettinen, Pekka Partanen, Jukka Rummukainen, Kai Sarrokunnas, Satu Tanskanen

Porin liittokokouksessa luovutettiin MTK:n valtuuskunnan myöntämät MTK:n kunniamerkit.

9. Hankkeet

9.1. Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -hanke

Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -hankkeen päätavoitteena on lisätä toteutuneiden omistajanvaihdosten määrää Pohjois-Karjalassa sekä lisätä tietoa erilaisten omistajanvaihdosten vaihtoehtoista perinteisen sukupolvenvaihdoksen rinnalla. Lisäksi tavoitteena on kotimaisen ruoantuotannon esille tuominen sekä maatalousalan positiivisen mielikuvan lisääminen. Hankkeen toteuttajina ovat ProAgria Itä-Suomi, Riveria, Pikes sekä MTK-Pohjois-Karjala. Rahoittajina toimivat Maaseuturahasto, Pohjois-Karjalan ELY-keskus sekä maakunnan kunnat.

Hankkeelle myönnettiin puoli vuotta jatkoaikaa ja hankkeen uusi päättämispäivä on 30.6.2023. Perusteet jatkoajan hakemiselle olivat uuden ohjelmakauden alkaminen sekä Maaseutuammattiin ry:n laajenemisen suunnittelu Pohjois-Karjalaan. Uuden ohjelmakauden ehtoja liittyen nuoren viljelijän aloitustukeen haluttiin tiedottaa talvelle 2023 suunnitelluissa sukupolvenvaihdos -tilaisuuksissa.

Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -hankkeen yksi suurista tavoitteista oli laajentaa Pohjois-Savossa toimiva Maaseutuammattiin ry:n toiminta Pohjois-Karjalaan. Laajenemisen ehtona oli, että Pohjois-Karjalasta löydetään riittävä jäsenmaksutulo sekä henkilö koordinoimaan yhdistyksen käytännön toimintaa Pohjois-Karjalassa. Vuosi 2022 jatkui laajenemisen suunnittelun ja jäsenhaun merkeissä.

Maaliskuun alussa saimme iloisia uutisia: Maaseutuammattiin ry teki kevätkokouksessaan sääntömuutoksen ja jatkossa toimialueena on Pohjois-Savon lisäksi Pohjois-Karjala. Laajenemisen mahdollistajana on lähes 50 pohjoiskarjalaista maa- ja metsätalouden yritystä ja organisaatiota, kuntia ja kaupunkeja sekä säätiöitä. Toiminnan tukemisessa ovat mukana kaikki Pohjois-Karjalan alueen MTK:n yhdistykset, MTK Pohjois-Karjala sekä Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala.

Maaseutuammattiin ry mahdollistaa jatkossa maaseutuammatteihin sekä maa- ja metsätalouteen liittyvän todenmukaisen tiedon jakamisen peruskoulu- ja lukioasteelle opintoretkien, tapahtumien ja kouluvierailuiden muodossa. Pohjois-Savossa yhdistys on hallinnoinut luonnonvara-alaan liittyviä hankkeita, joiden kohderyhmänä ovat olleet nuoret. Asiakaslähtöinen omistajanvaihdos -hanke jalkauttaa opintoretkitoimintaa Pohjois-Karjalaan hankkeen päättämiseen saakka, jonka jälkeen toiminta jatkuu Maaseutuammattiin ry:n toimesta. <https://www.maaseutuammattiin.fi/>

Vuonna 2022 hanke panosti monipuoliseen tiedottamiseen erilaisista omistajanvaihdoksista. Heinäkuussa julkaistiin kahdeksan pohjoiskarjalaisen paikallislehden välissä jaettu 4-sivuinen liite, jossa pääosassa olivat maatalousyrittäjät. 8 yrittäjätarinaa kuvasi erilaisia omistajanvaihdoksia niin luopujan kuin jatkajan näkökulmasta. Liite tavoitti n. 86 000 lukijaa. Lisäksi toteutettiin sähköinen markkinointikampanja, jossa pääosassa olivat 8 maatilalla kuvatut markkinointivideot, joiden kautta esiteltiin nykyaikaista maatalousyrittäjyyttä. Kampanja kattavuus oli 400 000 henkilöä valtakunnallisesti. Videoita on YouTubeissa katseltu yli 30 000 kertaa. Lisäksi hanke on saanut näkyvyyttä maatalousyrittäjille alan lehtiin, kuten Maaseudun Tulevaisuuteen, Pellervoon ja Agrimediaan sekä valtakunnalliseen Ylen radioon.

Tapahtumia ja webinaareja järjestettiin itsenäisesti ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa yhteensä seitsemän. Aihealueet käsittelivät sukupolvenvaihdosta, tilasta luopumista ja kustannusten nousua. Yhteensä tapahtumiin osallistui noin 350 henkilöä ja nauhoitteita katseltiin lähes 700 kertaa. Kaikki webinaarien tallenteet löytyvät hankesivuilta: <https://www.proagria.fi/hankkeet/asiakaslaitoinen-omistajanvaihdos>

Vuoden aikana toteutettiin yli 100 puhelinhaastattelua Pohjois-Karjalan yli 55-vuotiaille maatalousyrittäjille. Haastatteluiden tavoitteena oli saada tietoa maatalon tulevaisuudennäkymistä. Tulosten perusteella perhepiirissä olevat jatkajat ovat vähentyneet ja peltoa tulee vapautumaan tietyiltä alueilta tulevina vuosina. Karjatiiloilla jatkajia on enemmän kuin esimerkiksi kasvitiiloilla.

Vuoden aikana hanke antoi henkilökohtaista apua, neuvoja ja keskustelutukea omistajanvaihdokseen liittyen kymmenille maatalousyrittäjille ja tuleville jatkajille. Toimintaan osallistuneita henkilöitä oli yli 500. Hankkeen vaikutus ei vielä näy toteutuneissa omistajanvaihdoksissa Pohjois-Karjalassa, mutta tulokset näkyvät todennäköisesti vielä vuosien päästä hankkeen päätyttyä. Vuonna 2022 omistajanvaihdoksia toteutui Pohjois-Karjalassa 26 kpl:ta, joista nuoren viljelijän aloitustuen sai 2 maatilaa.

TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.2022

<i>VARSINAINEN TOIMINTA</i>	2022	2021
<i>TUOTOT; VARSINAINEN TOIMINTA</i>		
Luottamushenkilökoulutus		1 494,97
MSL suoritukset	1 025,00	
Muut koulutustuotot	1 407,00	2 078,12
Vuosikertailmoitukset	3 100,00	2 900,00
Muut ilmoitustuotot	3 840,00	3 920,00
Toimistokorvaus MELA	3 360,00	3 360,00
Muut korvaukset	15 077,05	15 468,86
Pikkujoulutulot	8 327,50	8 812,50
Liittokokous	6 370,50	
Muut vars. toiminnan tuotot	4 382,04	3 151,20
<i>VARS.TOIMINTA TUOTOT YHTEENSÄ</i>	46 889,09	41 184,85
<i>KULUT; VARSINAINEN TOIMINTA</i>		
Henkilöstökulut	-129 557,02	-138 260,84
Henkilöstösivukulut	-29 946,26	-30 724,24
Poistot	-370,91	-494,55
Muut kulut vars. toiminta		
Matkakulut	-16 234,22	-18 558,09
Kokoukset	-19 611,07	-6 235,80
Toimistokulut	-34 536,71	-44 915,31
Jäsenmaksut	-340,00	-338,00
Muut vars.toiminnan kulut	-47 603,60	-47 369,98
Muut kulut vars.toiminta yhteensä	-118 325,60	-117 417,18
<i>VARS.TOIMINTA KULUT YHTEENSÄ</i>	-278 199,79	-286 896,81
<i>TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ</i>	-231 310,70	-245 711,96
<i>VARAINHANKINTA</i>		
<i>VARAINHANKINNAN TUOTOT</i>	244 209,43	244 877,64
<i>TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ</i>	12 898,73	-834,32
<i>SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA</i>		
<i>SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIM.TUOTOT</i>		
Vuokratuotot	38 496,98	40 843,86
Osinkotuotot	7 731,66	6 988,82
Korkotuotot	6 067,20	6 087,90
Muut sijoitusten tuotot	3 203,48	577,22
<i>SIJOITUS/RAHOITUSTUOTOT YHT.</i>	55 499,32	54 497,80
<i>SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIM.KULUT</i>		
Vuokrakulut ja yhtiövastikkeet	-17 408,06	-17 488,03
Muut sijoituskulut	-3 320,47	-3 989,34
<i>SIJOITUS/RAHOITUST.KULUT YHT.</i>	-20 728,53	-21 477,37
<i>TUOTTO/KULUJÄÄMÄ</i>	34 770,79	33 020,43
<i>TILIKAUDEN TULOS</i>	47 669,52	32 186,11
<i>TILINPÄÄTÖSSIIRROT</i>		
Varausten muutos	-45 000,00	-32 186,11
<i>TILINPÄÄTÖSSIIRROT YHTEENSÄ</i>	-45 000,00	-32 186,11
<i>TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)</i>	2 669,52	0,00

TASE 31.12.2022

	31.12.2022	31.12.2021
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet	32 884,73	33 255,64
Sijoitukset	1 328 434,37	1 276 689,11
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 361 319,10	1 309 944,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	3 045,54	4 346,93
Muut saamiset	26 485,85	12 634,53
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	29 531,39	16 981,46
Rahat ja pankkisaamiset	41 332,64	41 873,16
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	70 864,03	58 854,62
Vastaavaa yhteensä	1 432 183,13	1 368 799,37
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Muut rahastot	607 198,64	607 198,64
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	144 606,80	144 606,80
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 669,52	0,00
Oma pääoma yhteensä	754 474,96	751 805,44
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	95 903,98	53 603,98
PAKOLLISET VARAUKSET		
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Muut velat	87 782,51	
Pitkäaikaiset velat yhteensä	87 782,51	
Lyhytaikainen		
Ostovelat	15 103,66	10 334,85
Muut velat	478 918,02	553 055,10
Lyhytaikaiset velat yhteensä	494 021,68	563 389,95
Vieras pääoma yhteensä	581 804,19	563 389,95
Vastattavaa yhteensä	1 432 183,13	1 368 799,37

JOHTOKUNNAN ESITYS TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

MTK-Pohjois-Karjala r.y.

Johtokunta esittää, että tilikauden 1.1.2022 – 31.12.2022 ylijäämä 2669,52 euroa kirjataan edellisten tilikausien yli-/alijäämä tilille.

Johtokunta 16.2.2023

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAJAT (sähköinen allekirjoitus, VismaSign)

Veli-Matti Ahlqvist, Suvi Juopperi, Jukka Kinnunen, Osmo Koponen, Marita Miettinen, Kalle Myllynen, Timo Vatanen, Miika Väänänen, Laura Willman, Jari Rouvinen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ (sähköinen allekirjoitus, VismaSign)

Suoritetusta tarkastuksesta on annettu erilliset tilintarkastus- ja toiminnantarkastuskertomukset.

8.3.2023

Jarmo Turpeinen
toiminnantarkastaja

Lauri Holopainen, HT
tilintarkastaja

Tilintarkastuskertomus

MTK-Pohjois-Karjala r.y.

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n (y-tunnus 0207514-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2022. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

-Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

-Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

-Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

-Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoani. Johtopäätökseni perustuu tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.

-Arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Joensuussa 8. päivänä maaliskuuta 2023

Lauri Holopainen
HT

Savottatie 6 80170 Lehmo

TOIMINNANTARKASTUSKERTOMUS

MTK-Pohjois-Karjala r.y:n jäsenille

Olen MTK-Pohjois-Karjala r.y:n nimeämänä toiminnantarkastajana suorittanut toiminnantarkastuksen, joka koskee tilikautta 1.1.2022 – 31.12.2022.

Hallituksen vastuu

Hallituksen on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava yhdistyksen asioita. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Toiminnantarkastajan velvollisuudet

Toiminnantarkastajan on tarkastettava yhdistyksen talous ja hallinto yhdistyksen toiminnan edellyttämässä laajuudessa sekä annettava tarkastuksestaan kirjallinen toiminnantarkastuskertomus tilinpäätöksestä päättävälle yhdistyksen kokoukselle.

Jos tarkastuksessa on ilmennyt, että yhdistykselle on aiheutunut vahinkoa tai yhdistyslakia tai sääntöjä on rikottu, siitä on mainittava tarkastuskertomuksessa (Yhdistyslain 38a §).

Lausunto

Tilinpäätös sisältää olennaisilta osin yhdistyksen tuotot, kulut, varat, oman pääoman, velat ja yhdistyksen antamat vakuudet.

Yhdistyksen hallintoa on hoidettu lain, sääntöjen ja yhdistyksen kokousten päätösten mukaisesti.

Tarkastuksessa ei ole ilmennyt sellaista, josta olisi yhdistyslain 38a §:n mukaan tässä tarkastuskertomuksessa erikseen mainittava.

Joensuussa 8. päivänä maaliskuuta 2023

Jarmo Turpeinen
Neitivirrantie 85 A
75710 Karhunpää

MTK-Pohjois-Karjalan toimintasuunnitelma 2023

”Osallistuva vaikuttaja”

Liiton toiminta-ajatus:

MTK-Pohjois-Karjala ohjaa alueensa maa- ja metsätalouden sekä muun maaseutuyrittämisen kehittämistä huomioiden ympäristön ja kuluttajat. Liiton toiminnan päämääränä on elinvoimainen maaseutu, toimivat tilat sekä henkisesti ja taloudellisesti hyvinvoivat perusjäsenet.

Toimintasuunnitelma toteuttaa MTK:n strategiaa

Yhteiset juuret. Yhteinen tulevaisuus -liittokokousasiakirja käsiteltiin MTK:n liittokokouksessa kesäkuussa 2022 ja esitetään hyväksyttäväksi valtuuskunnan syyskokouksessa 2022. Liittokokousasiakirjassa toimintaympäristön muuttumista ja järjestön monipuolista toimintaa peilataan kolmen strategisen painopisteen kautta. Nämä ovat 1) vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja; 2) markkinoilla on menestyttävä; ja 3) järjestön voima on omaksi kokemisessa.

MTK:n johtokunta hyväksyi 27.3.2018 strategian, jonka visio on: Me huolehdimme, että tulevaisuus kasvaa maalla. Strategian painopisteet ovat yhteiskunnallinen vaikuttaminen, markkinavaikuttaminen ja järjestön kehittäminen. Nämä vastaavat liittokokousasiakirjassa esitettyjä painopisteitä.

MTK:n valtuuskunta vahvistaa vuosittain järjestön yhteiset painopisteet, jotka ohjaavat järjestön toimintaa strategian toteuttamiseksi.

MTK - Pohjois-Karjala toteuttaa itsenäisesti ja yhdessä MTK:n, MTK – liittojen, -yhdistysten sekä MHY:n kanssa yhteisesti sovittuja edunvalvontatehtäviä, jäsenpalveluja, tiedotusta ja yhteiskunnallista vaikuttamista. **Osallistumme MTK:n toimintasuunnitelman toteuttamiseen toimenpiteillä, joilla turvataan pohjoiskarjalaisen maa- ja metsätalouden sekä maaseutuyrittämisen toimintaedellytykset jäsentemme parhaaksi.**

”Osallistuva vaikuttaja” MTK – Pohjois-Karjala

1. Vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja -kansakunnan elämän tuki ja turva MTK-Pohjois-Karjalan lisätoimet:

- Tuemme viljelijöitä kannattavuuskriisistä ylipääsemiseksi alueellisesti koko ruokaketjun kanssa.
- Osallistumme hankkeisiin kumppaneina ja ohjausryhmien jäseninä. Olemme aktiivisia uuden ohjelmakauden suunnittelussa ja painopisteiden laadinnassa Pohjois-Karjalan ja Järvi-Suomen osalta.
- Osallistumme Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman ja maaseutuohjelman toteutukseen.
- Viestimme faktapohjaisesti ja asiantuntevasti eri kanavilla.

- Verkostoidumme ja järjestämme alueellisia sidosryhmätapaamisia eri asioiden tiimoilta, **esim. järjestämällä yhdessä 1–3 eduskuntavaalipaneelleja.**
- Osoitamme edelläkävijyyttä vastuullisuusasioissa omalla toiminta-alueellamme.
- Tarjoamme asiantuntemustamme jäsenten, järjestön ja sidosryhmien käyttöön.
- Osallistumme tulevan ohjelmakauden **linjauksiin** ja suunnitteluun tekemällä aloitteita ja esityksiä maataloutta koskevissa asioihin, että EU:n yhteinen ja kansallinen maatalouspolitiikka huomioi Pohjois-Karjalan erityistarpeita (Järvi-Suomi ohjelman eteenpäin vieminen kansallisesti ja JÄSMY:n hyödyntäminen edunvalvonnassa).
- Edistämme tilusjärjestelyjä maatalojen kannattavuuden parantamiseksi.
- Edistämme toimenpiteitä, joilla peltojen ruuantuotantokäyttöä lisätään.
- Osallistumme edelleen toimivan lomitusjärjestelmän kehittämiseen.
- **Osallistumme Välitä viljelijästä -projektiin.**

2. **Markkinoilla on menestyttävä**

MTK – Pohjois-Karjalan lisätoimet:

- Lisäämme omaa ja jäsenten osaamista julkisista hankinnoista ja kilpailutuksista yhdessä sidosryhmien kanssa.
- Lisäämme omaa ja jäsenten osaamista riskienhallinnasta, sopimuksista ja markkinoiden toiminnasta tuomalla MTK:n kehittämän jäsenpalvelualustan jäsenten tietoisuuteen mm. sähköiset palvelut.
- Lisäämme sidosryhmäyhteistyötä elintarvikeketjussa jäsenyhteisöjen kanssa kaikkia osapuolia hyödyntävällä tavalla.
- Olemme mukana avaamassa vientimarkkinoita erityisesti erikoisviljelyyn ja luonnontuotteille (Grüne Woche ja pakaste-kuivaus -hanke)
- **Olemme mukana kiertolannoitteiden ja bioenergian kehittämishankkeissa, keinolannoitteiden ja energian hintojen rajun nousun kompensoimiseksi.**

3. **Järjestön voima on omaksi kokemisessa**

MTK-Pohjois-Karjalan lisätoimet:

- Osallistumme MTK:n järjestötoiminnan kehittämisprojektiin mm. **jäsenhankintaan (IKS alueen jäsenhankinta -hanke).**
- Jatkamme ja kehitämme asiamestointia ostopalvelupohjalta (esim. nuortenasiainmies)
- Liiton johtokunnan jäsenet osallistuvat aktiivisesti kummiyhdistyksensä toimintaan
- Osallistumme jäsenpalveluiden kehittämiseen ja otamme käyttöön uusia toimintamalleja jäsenpalveluissa **sekä tiedotamme jäsenistölle Oiva -jäsenpalveluportaalista ja sen toimintatavoista.**
- Keräämme jäsenpalautetta ja hyödynnämme sitä toiminnan kehittämisessä.
- Hyödynnämme uutta teknologiaa jäsenten palveluissa ja järjestön yhteistyössä.
- Tuemme asiantuntijapalveluilla yhdistysten toiminnan ja rakenteen kehittämistä.
- Hyödynnämme neuvottelupäiviä, valiokuntia, teknologian tarjoamia mahdollisuuksia ja verkostomallia luottamushenkilöiden ja jäsenistön aktivoimisessa, järjestön yhteistyön tiivistämisessä ja järjestön vaikuttavuuden lisäämisessä.
- Jatkamme ”JärjestöJuhdan” aktiivista käyttöä yhdistysten ja maaseutunuorten kanssa.
- Viestimme toiminnastamme sosiaalisessa mediassa ja omissa julkaisuissamme sekä sähköisissä viestimissä.
- Kannustamme ja tuemme yhdistyksiä toteuttaa järjestön eri kampanjoita.
- **Tuemme Maaseutuammattiin ry:n toiminnan liikkeellelähtöä Pohjois-Karjalassa.**
- **Liiton toiminnan sopeuttaminen jäsenmaksutuloihin.**

4. **Vahvistamme maanomistajan omaisuudensuojaa ja kohotamme metsänomistajien ja viljelijöiden arvostusta ilmastoto- ja ympäristötoimijana. (Liiton oma)**

MTK-Pohjois-Karjalan lisätoimet:

- Viestimme biotalouden ja uusien investointien hyödyistä: työllisyys, alue- ja kuntatalous, kansantalous
- Osallistumme maakuntakaavan ohjausryhmätoimintaan.
- Tiedotamme maaseutuohjelman mukaisista rahoitusmahdollisuuksista yhdessä sidosryhmien kanssa edistäen sukupolvenvaihdoksia ja investointeja.
- Osallistumme Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelmatyön kehittämiseen.
- Osallistumme erilaisiin maakäyttöä ohjaavien ohjausryhmien toimintaan sekä annamme tarvittavia maankäyttöä koskevia asiantuntijalausuntoja ja -apua.
- Etsimme aktiivisesti ratkaisuja ongelmaksi koettujen rauhoitettujen ja riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen vähentämiseksi ja vahinkojen korvaamiseksi.
- **Edistämme hanhilupien valmistelun siirtämistä Pohjois-Karjalan ELY-keskukseen ja olemme mukana lintutyöryhmien kanssa valmistelemassa alueellisia hanhipeltoja.**
- Olemme mukana kehittämässä maa- ja metsätilojen hiilikauppaa.

Maaseutunuorten toimintasuunnitelma 2023

Valiokunta kokoontuu viisi kertaa, jonka lisäksi pidetään yksi-kaksi Itä- ja Keski-Suomen maaseutunuorten yhteiskokousta ja sekä osallistutaan valtakunnalliseen Maaseutunuorten Syysparlamenttiin ja kevätparlamenttiin. Nuorten toiminta tukee Pohjois-Karjalan liitto ry:n ja MTK ry:n toimintoja. Maaseutunuorilla on oma määräraha liiton budjetissa.

Valtakunnallinen toiminta:

- Okrassa maaseutunuorten kesätapahtuma Oripäässä
- Joulutulet
- Kevätparlamentin yhteyteen kansanedustajavierailu Eduskuntaan 23.-25.2.23
- Maaseutunuorten syysparlamentti Kaakkois-Suomessa
- Muut MTK ry:n maaseutunuorten valiokunnan kampanjat

Alueellinen Itä- ja Keski-Suomen alueella

- Kuusenkarijaiset 27.1.23 Tahkovoori ja Itä- ja Keski-Suomen valiokuntien yhteiskokous
- Kuntoremontit Tanhuvaarassa
- Sählyturnaus Polvijärvellä Huhti

Pohjois-Karjalassa

- Laskettelupäivä Tammi
- Saunailta Helmi
- Kylpyläreissu Bomballe Maalis

- Kesäteatteri Kesäkuu
- Kesäristeily Heinäkuu
- FootGolf Elokuu
- Stand Up Kerubi syyskuu
- Kansanedustajien syystapaaminen lokakuussa eduskunnassa ja MTK ry vierailu, Etelä-Manujen houstausta ja vierailukohteita
- Kaikille avoin valiokunnan valintakokous, marraskuussa
- Joulutulet maakunnassa: makkaraa ja glögiä
- Kinkunsulattajaiset, joulukuussa välipäivinä

Viestintä

Sosiaalinen media; Karjalamanu-brändin alla; instagram, facebook,

Sähköinen uutiskirje kuukausittain.

Vuonna 2022 toteutetaan kirjepostituksella suoralähestymisen perheen jäseniin, jotka ovat alle 35-vuotiaita/segmentit huomioidaan. Viestintää selkeytetään viestintäsuunnitelman avulla.

Uusjäsenhankintaan alueellisten maaseutunuorten yhdistysten henkilöiden kontaktointi ja tukeminen, kuuntelu ja aloitteiden ideoiden eteenpäin toimittaminen. Järjestötyöhön houkuttelu, yhteiskuntavaikuttaminen, yrittäjyys

Maatalousyrittäjä, suunnitellaan yhdessä maatilasi tulevaisuutta

Me tunnemme maatilat Suomessa ja elämme niiden arjessa mukana. Osuuspankissasi asiantuntijamme ovat tukenasi ja etsivät kanssasi sinun tilanteeseesi sopivimmat ratkaisut.

Tutustu palveluihimme:
op.fi/maatalousyrittaja

OP Pohjois-Karjala

MTK-Pohjois-Karjalan talousarvio vuodelle 2023

Varsinainen toiminta

Tulot

Luottamushenkilökoulutus....	+	1 500
MSL suoritukset.....	+	1 000
Muut koulutustuotot.....	+	200
Vuosikertomusilmoitukset	+	2 500
Muut ilmoituskorvaukset	+	4 700
Toimistokorvaus MELA	+	3 360
Muut korvaukset	+	8 498
Pikkujoulutulot.....	+	7 500
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	+	3 500
Varsinaisen toiminnan tulot yhteensä	+	32 758

Kulut

Palkat ja palkkiot.....	-	146 000
Henkilösivukulut.....	-	24 500
Poistot	-	370
Matkakulut	-	22 800
Kokoukset	-	9 500
Toimistokulut.....	-	38 650
Jäsenmaksut	-	2 000
Muut varsinaisen toiminnan kulut	-	71 350
Kulut yhteensä	-	315 170

Varsinaisen toiminnan kulujäämä - 282 412

Varainhankinta

Tuotot

Jäsen- ja kannatusmaksut		
Jäsenmaksut MTK:lta	+	230 812
Jäsenmaksut yhteisöiltä.....	+	16 000
Yhteensä.....	+	246 812

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Tuotot

Vuokratuotot	+	393 00
Osinkotuotot.....	+	6 000
Korkotuotot	+	7 900
Yhteensä.....	+	53 200

Kulut

Yhtiövastikkeet	-	16 400
Korkokulut	-	200
Muut sijoitustoiminnan kulut	-	1 000
Yhteensä.....	-	17 600
Sijoitustoiminnan tuottojäämä	+	35 600

Tilikauden tulos

Tilikauden yli/alijäämä

0

0

Tuottajain kaupallisten yritysten toiminta Pohjois-Karjalassa

Maanomistajien Arviointikeskus Oy – Maanläheinen lakitoimisto

Vuosi 2022 oli Arviointikeskuksen 60. toimintavuosi. Maa- ja metsätaloustuottajajärjestöjen jäsenistö oli edelleen markkinointimme keskiössä. Vuoden merkittävin markkinointitapahtumamme oli Porissa MTK:n liittokokouksessa, jossa meillä oli oma näyttelyosasto ja runsaasti asiantuntijoita tavattavissa. Pyrimme tilaisuudessa aktiivisesti tulemaan tutuksi liittokokousedustajille ja MTK:n jäsenyhteistyökumppaneille, jotta he välittäisivät tietoa palveluistamme edelleen eteenpäin. Meillä oli edustus myös SLC:n liittokokouksessa Ahvenanmaalla.

Kokemukset liittokokouksiin osallistumisesta ja siellä verkostoitumisen onnistumisesta olivat hyviä. Alkuvuoden aikana työskentely alkoi palautua normaalkiksi koronatilanteen helpottaessa. Poikkeusolot eivät enää vaikuttaneet palveluiden kysyntään, vaan päästiin normaaliin työskentelyyn asiakkaiden ja yhteistahojen kanssa. Korona-ajan etätyö muutti ajatuksia asiantuntijatyöstä. Asiantuntijat palasivat maaliskuussa työskentelemään toimistolle hybridimallin mukaisesti. Kun etäyhteyksiin oli yleisesti totuttu, niin ne tulivat sitä myöden osaksi normaalia toimintaa. Myös asiakkaiden tottumus etäyhteyksiin on selvästi vaikuttanut heidän ajatuksiinsa asiantuntijan sijaintipaikkakunnasta. Toimeksiantajan kynnys käyttää muitakin kuin oman lähialueensa asiantuntijoita alentui selvästi. Asiakaspalvelussa on otettu huomioon myös lähitapaamiset tilanteen ja asiakkaan toiveiden mukaisesti. Kokemukset hybridityön sujuvuudesta ja asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta olivat positiivisia.

Vuoden aikana tuulivoima- ja aurinkovoimakysymykset olivat yhä entistä enemmän esillä energian hinnannousun vuoksi ja koska tuuli- ja aurinkopuistojen rakentaminen kiihtyi. Kiinteistönomistus on olennainen asiakaskuntaamme yhdistävä tekijä. Keskitimmekin markkinointimme ja viestintäämme maanomistajiin, joiden kiinteistöt tai lähialueet saattaisivat joutua tuulivoimarakentamisen kohteeksi. Jatkoimme edelleen digitaalisen löydettävyytemme kehittämistä ja optimoimme tavoitteellisesti markkinointiviestintäämme. Arviointikeskuksen markkinointiviestintä yhteistyössä liittojen ja keskusjärjestöjen kanssa jatkuu ja jäsenten osuus toimeksiantajista on edelleen nousussa. Laskutetuissa toimeksiannoissa annettujen jäsenalennusten määrä ja keskimääräinen alennus kuitenkin laskivat edellisvuodesta. Tähän on yksi todennäköinen syy jäsenten tiukempi taloudellinen tilanne, jonka vaikutuksesta asiantuntijan maksullisia palveluita käytetään vain haastavimmissa tilanteissa.

Arviointikeskus tarjoaa jäsenistölle myös sellaisia palveluita, jotka eivät näy laskutuksen luvuissa, kuten maksutonta sähköpostineuvontaa laki- ja arviointiasioissa. Vuoden aikana saimme suoriin jäsenpalvelusähköpostiosoitteisiin yli 300 kyselyä, joihin vastatessa annoimme maksutonta neuvontaa. Lisäksi annamme jäsenille sellaista puhelinneuvontaa päivittäin, josta ei ole mahdollista velottaa palkkia.

Edunvalvontapalveluissa tietoa asiakkaan jäsenyydestä ei kerätä, mutta jäsenistöä on myös heidän keskuudessaan, koska hoitamamme toimitukset koskettavat pääosin maaseutumaisia alueita, peltoja ja

metsiä. Projektipalveluissa toimeksiantaja on sähköyhtiö tai vesilaitos, mutta laadimme käyttöoikeussopimukset arvioineen maanomistajille ja yleensä nekin maaseutumaisilla alueilla.

Haastavasta vuodesta huolimatta Arviointikeskuksen asiantuntijat kehittivät yrityksen toimintaa ja palveluita. Toimenpiteillä pyrittiin takaamaan hiljaisen tiedon siirtyminen tulevien vuosien eläköitymisiä silmällä pitäen. Henkilökunta on ollut erittäin motivoitunut ja itseohjautuva, mikä on ollut selvä voimavara yritykselle ja edellytys hallituksen strategisten tavoitteiden edistämiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi. Haastavan vuoden voitollinen tulos on saavutettu tavoite, jonka toteutumiseksi tiimi on työskennellyt hyvin määrätietoisesti.

Saimme toimeksiantoja seuraavilta paikkakunnilta:

Etelä-Karjala, Lappeenranta, Parikkala, Savitaipale, Etelä-Pohjanmaa, Alajärvi, Ilmajoki, Isokyrö, Jalasjärvi, Kauhajoki, Kauhava, Kuortane, Kurikka, Lappajärvi, Lapua, Seinäjoki, Teuva, Etelä-Savo, Juva, Kangasniemi, Mäntyharju, Pieksämäki, Rantasalmi, Savonlinna, Kainuu, Hyrynsalmi, Ristijärvi, Kanta-Häme, Forssa, Hämeenlinna, Janakkala, Loppi, Riihimäki, Keski-Pohjanmaa, Kannus, Kaustinen, Kittilä, Kokkola, Perho, Veteli, Keski-Suomi, Hankasalmi, Jyväskylä, Konnevesi, Kyyjärvi, Saarijärvi, Viitasaari, Kymenlaakso, Hamina, Kouvola, Kuusankoski, Virolahti, Lappi, Keminmaa, Kittilä, Pello, Ranua, Rovaniemi, Simo, Sodankylä, Ylitornio, Pirkanmaa, Akaa, Kangasala, Mänttä-Vilppula, Nokia, Pirkkala, Pohjanmaa, Kristiinankaupunki, Kruunupyö, Laihia, Närpiö, Uusikaarlepyy, Vaasa, Pohjois-Karjala, Joensuu, Pohjois-Pohjanmaa, Alavieska, Haapajärvi, Haukipudas, Ii, Liminka, Lumijoki, Oulainen, Oulu, Pudasjärvi, Raahe, Reisjärvi, Sievi, Siikajoki, Siikalatva, Taivalkoski, Ylivieska, Pohjois-Savo, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Rautalampi, Päijät-Häme, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Sysmä, Satakunta, Harjavalta, Karvia, Merikarvia, Pori, Siikainen, Uusimaa, Askola, Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Inkoo, Järvenpää, Kirkkonummi, Kerava, Lohja, Myrskylä, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Raasepori, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vantaa, Vihti, Varsinais-Suomi, Kemiönsaari, Koski TL, Loimaa, Parainen, Pyhärinta, Salo, Somero, Turku, Uusikaupunki, Vehmaa

Hallituksessa toimi 6 varsinaista jäsentä 1–4/2022 ja 5 varsinaista jäsentä 4–12/2022: Jaakko Halkilahti, puheenjohtaja, maanviljelijä, Salo (2010 -), Tuula Dahlman, varapuheenjohtaja (2020-), toiminnanjohtaja, Lappeenranta (2016 -), Urpo Heikkinen, maanviljelijä, Kempele (2010–2022), Heikki Laurinen, talousjohtaja, Helsinki (2014 -), Thomas Antas, maanviljelijä, Lapinjärvi (2020 -), Timo Kankaanpää, maanviljelijä, Ilmajoki (2020 -), Toimitusjohtajana toimi Helena Ålgars, VT, LKV, Helsinki (2017 -), Tilintarkastajana toimi KPMG Oy Ab (2020 -), jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana KHT Kirsi Aromäki (2021 -)

JÄSENTEN LASKUJEN OSUUS KAIKISTA LASKUISTA	ANNETUT JÄSENALENNUKSET VUODEN AIKANA	KESKIMÄÄRÄINEN JÄSENALENNUS/ LASKU
2022 35 %	2022 20 093 €	2022 144 €
2021 31 %	2021 29 486 €	2021 215 €

Metsä Group Pohjois-Karjalassa

Vuosi 2022 jää historiaan Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan. Hyökkäyksellä oli vaikutusta Metsä Groupin liiketoimintaan. Lopetimme ainoan Venäjällä sijaitsevan tuotantolaitoksemme eli Metsä Svirin sahan toiminnan sekä puunhankinnan Venäjältä maaliskuussa 2022.

Korvasimme Venäjältä hankkimamme suomalaisella ja ruotsalaisella puulla. Vähensimme vuonna ostoja myös Baltiasta. Puutoimitukset asiakkaiden tuotantolaitoksille sekä valmistautuminen Metsä Groupin Rauman sahan ja Kemin biotuotetehtaan puunhankintaan sujuivat suunnitellusti.

Omistajajäsenet saivat kampanjaluonteisia bonuksia vuonna 2022 harvennusleimikoille sekä hankintapuille. Vuonna 2021 harvennuksilla käyttöön ottamamme järeysrunkohinnoittelun osuus harvennuskaupoissa kasvoit tavoiteltua nopeammin.

Metsäpalveluiden myynti sujui erinomaisesti. Metsänomistajien antama asiakaspalaute nousi vuonna 2022 ennätykseen. Energiapuun ostossa painotimme latvusmassaa.

Raumalle rakentamamme maailman modernin saha käynnistyi syyskuussa 2022. Ostamme puuta vuoden 2023 kolmannella vuosineljänneksellä käynnistyvälle Kemin biotuotetehtaalalle.

Puukauppa sujui vuonna 2022 hyvin Joensuun piirillä ja ostimme kaikkia puutavaralajeja sekä pysty- että hankintakaupalla. Kasvatamme hankintapuun ostoa omistajajäsenillemme edelleen.

Puukauppa- ja metsänhoitonäkymät vuodelle 2023 ovat erinomaiset. Tarjoamme nykyisille ja uusille omistajajäsenille puukaupassa erittäin hyvät edut 1.2.-30.4.2023: vähintään euron bonuksen per kuutio sekä takuuhinnan. Takuuhinta tarkoittaa, että vertaamme vertaa marraskuussa kyseisten kauppojen kuitu- ja tukkipuiden hintoja vastaaviin loppuvuonna ostamiinsa puukauppoihin saman kunnan sisällä. Jos Metsä Groupin maksamat hinnat ovat nousseet, maksetaan kaupoille takautuvasti lisähintaa, kuitenkin korkeintaan 3 euroa per kuutio. Sopimusasiakkaille on tarjolla lisäetuja.

Nyt on hyvä aika liittyä Metsä Groupin omistajiin eli Metsäliitto Osuuskunnan omistajajäseneksi.

Lisätietoja:

Olli Harju, Joensuun piiri
Piiripäällikkö, Metsä Group
p. 040 6616026

Puukauppaa ja metsä- palveluja

Tee puukauppa kanssamme!
Nyt on hyvä aika sopia
taimikonhoitotöistä.
Hoidettu taimikko on
tuottava.

Ota yhteyttä omaan
metsäasiantuntijaasi
tai soita puh. 010 7770.

LähiTapiola Itä

Jos navetta palaa hyvästä riskienhallinnasta huolimatta, miten toimia sen jälkeen?

Lue vinkit maitotilayrittäjälle

Sini Huuskosen vanhempien navetta paloi kesällä 2021. Järkyttävä tapahtuma poiki aiheen Huuskosen opinnäytetyöhön ja toimintaohjeen palon jälkiselvittelytöihin.

Sitä näkyä **Sini Huuskonen** ei unohda. Kesäkuisena iltana vuonna 2021 Huuskonen oli saanut tiedon palavasta navetasta vanhempiensa kotitilalla Sukevalla. Hän lähti kiireesti paikalle: savupilvet näkyivät kauas ja pihalla oli monta paloautoa.

Navetan katto oli jo romahtanut. Monta eläintä ehti menehtyä.

– Se on kova paikka, kun näkee perheensä elämäntyön palavan savuna ilmaan. Elinkeino, jolla ruoka on tuotu pöytään, kertoo agrologiksi keväällä 2022 valmistunut Sini Huuskonen.

Palon sattuessa Huuskosella oli juuri viimeinen harjoittelukesä opinnoissaan meneillään. Opinnäytetyön aihe oli jo valittuna, mutta Huuskonen vaihtoi sen uuteen.

– Halusin tehdä helppolukuisen toimintaohjeen tulipalon jälkiselvittelyistä maitotilayrittäjälle ja avata, mikä on eri tahojen ja asiantuntijoiden toimenkuva palotilanteessa. Se voi yllättää, kuinka paljon viranomaisia tilanteeseen tulee. Järkyttävässä shokkitilanteessa kaikki apu on yrittäjälle tarpeen.

Välillä opinnäytetyön tekeminen oli Huuskoselle rankkaa ja raskasta, kun hän mietti paloyön kulkua.

– Toisaalta oli myös draivia tehdä, koska aihe oli niin oma-kohtainen. Omasta kokemuksesta voin sanoa, että kyllä se helpottaa, kun tietää asioista etukäteen.

Usein syy sähkössä, joskus palon syy jää arvoitukseksi Suomessa tapahtuu vuosittain navettapaloja hyvästä riskienhallinnasta huolimatta. Palot voivat olla pieniä tai suuria. Puurakenteinen lypsykarjanavetta eläimineen menetetään yleensä palossa kokonaan.

Huuskosen opinnäytetyön mukaan 2000-luvulla eniten lypsykarjanavettapaloja on ollut vuonna 2010, jolloin paloja oli 86. Vuonna 2020 paloja oli 17.

Usein syttymisen syynä ovat sähkölaitteet. Erilaisia syttymissyitä ovat muun muassa omat sähköasennukset, tilapäislämmityslaitteet sekä vanhat, pölyiset ja vialliset sähkölaitteet, esimerkiksi rikkinäiset pistorasiat ja valot sekä sähkömoottorit. Joissakin navettapaloissa syttymissyitä ei saada selville. Näin kävi myös Huuskosen kotitilalla.

– Ei myöskään aateltu, että tällainen voisi sattua. Kaikki oli tilalla tiptop, paperit ja mahdolliset sähköviat oli tarkastettu.

Vanhemmissa puurakenteisissa navetoissa palo voi kehittyä niin nopeasti, ettei alkusammutukseen tai palon rajaamiseen yksinkertaisesti ehditä.

Toimintaohje jakoon tiloille

Sini Huuskosen opinnäytetyön toimeksiantajana toimi LähiTapiola Itä. Valmistumisen jälkeen Huuskonen työskenteli kokopäiväisesti kotitilallaan, ja marraskuusta 2022 alkaen hän on työskennellyt LähiTapiola Idässä maa- ja metsätalousasiakkaiden edustajana. Tilakäynneillä toimintaohjetta voidaan jakaa ennakkoon varautumisena.

Opinnäytetyössä ei tarkasteltu yksityiskohtaisesti vakuutusyhtiön roolia palon jälkeen, koska tarkoituksena oli muodostaa kokonaiskuva eri viranomaisten ja tahojen toiminnasta palotilanteessa.

– Vakuutusyhtiöt tarjoavat erilaisia vakuutuskokonaisuuksia maatilayrittäjille. Voisi olla hyvä jatkotutkimuksen aihe, mikä rooli vakuutuskorvauksilla on muun muassa yritystoiminnan jatkon kannalta.

Huuskosen perhe on palon jälkeen pyörittänyt vuokranavettaa.

– Jos mitään takapakkia ei tule, niin keväällä alkaa uuden navetan rakennus kotiseudun mailla, Huuskonen kertoo.

Sini Huuskosen seitsemän vinkkiä navettapalon jälkiselvittelytyöhön ja sen ennakointiin:

1. Akuutin tilanteen ensimmäinen kontakti on hätäkeskus. 112 Suomi -sovellus kannattaa ladata puhelimeen. Se nopeuttaa pelastuslaitoksen tuloa.
2. Mieti etukäteen, kuka voi olla johtohenkilö onnettomuustilanteessa. Johtohenkilö ottaa ohjat käsiinsä ja hankkii tarvittavan avun tilalle.
3. Poliisi suorittaa lain velvoittamaa palonsyöntutkintaa ja tulee yleensä paikalle ensimmäisenä. Poliisi tekee myös liikenteenohjausta.
4. Yleensä pelastuslaitos kutsuu eläinlääkärin paikalle tekemään nopean arvion ja tarkastamaan palosta selvinneet eläimet sekä lopettamaan kärsivät eläimet. Eläinlääkäri auttaa muun muassa tilapäisnavetan etsimisessä ja hätämaajoituksen kanssa, raadonhävityksessä sekä eläinten jatkohoidossa.
5. Kriisiapua on saatavilla. Tutustu oman kunnan kriisiaputarjontaan etukäteen. Tutustu myös SPR:n palveluihin ja Väliä viljelijästä -projektiin.
6. Yrittäjän, joka on menettänyt tuotantorakennuksen tulipalossa, tulee tehdä kunnan maaseutupalveluihin ilmoitus ylitsepääsemättömästä esteestä eli force majeure -tilanteesta. Tämä tallennetaan valvontaa varten ja liitetään joidenkin maataloustukien maksukäsittelyyn ja -päätöksiin. Palosta on ilmoitettava viivyttämättä myös kunnan ympäristösuojeluviranomaiselle.
7. Naapureiden, muiden viljelijöiden ja sukulaisten apu on korvaamatonta tulipalotilanteessa. Mieti ja selvitä etukäteen, keitä voit pyytää tilanteessa apuun.

Osuuskunta Maitosuomi

Osuuskunta Maitosuomen ensisijaisena toimialana on hankkia maitoa ja myydä se edelleen Valio Oy:lle, sekä muutoinkin tukea ja kehittää Valmakaupan ja muiden palveluiden avulla toiminta-alueensa maidontuotantoa.

Maidontuotanto

Osuuskunta Maitosuomen vastaanottama maitomäärä oli 827 milj. litraa, josta luomumaitoa oli 37 milj. litraa. Tavanomaista maitoa otettiin vastaan -2,3 % ja luomumaitoa -0,5 % edellisvuotta vähemmän. Suomessa tavanomaisen maidon määrä aleni -2,5 % ja luomumaito -0,3 % edellisvuodesta. Maitosuomen osuus valtakunnan maitomäärästä on 38 %. Maidonlähettäjiä Maitosuomessa oli vuoden lopulla 1819, mikä on 154, eli -7,8 % edellisvuotta vähemmän.

Pohjois-Karjalan alueelta Osuuskunta Maitosuomi keräili lähes 85 milj.litraa maitoa, mikä on 3,4 % vähemmän kuin vuonna 2021. Maitotilojen määrä Pohjois-Karjalassa väheni vuoden aikana 7,4 %. Tiloja oli vuoden 2022 lopussa 227 kpl.

Liikevaihto

Osuuskunta Maitosuomen liikevaihto oli 531 milj. euroa. Maidon myynti muodosti liikevaihdosta 81,73 %. Valmakaupan liikevaihto oli noin 95 miljoonaa euroa.

Maitovuosi 2022 ja näkymiä tulevaan

Maitotalalla elettiin vuonna 2022 muun maailman tapaan koronapandemian jälkimainingeissa. Pandemiaa merkittävämmän maailman talouteen vaikutti kuitenkin Venäjän helmikuun lopulla käynnistämä hyökkäyssota Ukrainaan. Sota vaikeutti entisestään raaka-aineiden saatavuutta ja nosti niiden hintoja maailmanmarkkinoilla. Maidontuotannon muuttuvien kustannusten voimakas nousu alkoi kesällä 2021 ja voimistui vuoden 2022 aikana yli 15 snt/maitolitralta.

Maitotuotemerkkinoiden ennenäkematön korkeasuhdanne näkyi erityisesti globaaleilla teollisuustuotemerkkinoilla (voi ja maitojauhe). Teollisuustuotteiden hintojen nousu johti maailmalla ja Euroopassa maidon tuottajahinnan voimakkaaseen nousuun erityisesti teollisuustuotteita spot-markkinoille valmistavissa meijeriyrityksissä. Kuluttajatuotemerkkinoille painottavissa meijeriyrityksissä tuottajahinnan nousu toteutui hitaammin.

Maidon tuottajahinta nousi joulukuusta 2021 vuoden 2022 lopulle 15 snt/litra. Tuottajahinnan nousun viive koetteli maitotilayritysten maksuvalmiutta.

Teollisuustuotteiden maailmanmarkkinahinnat alkoivat laskea vuoden 2022 lopulla, ja lasku on jatkunut voimakkaana vuoden 2023 alussa.

Valioryhmässä otettiin vuoden 2021 alussa käyttöön sopimus- tuotanto, jossa kullekin tilalle on määritetty tuotantosopimus- määrä. Tilakohtaisen sopimusmäärän täyttymisaste vaikuttaa maidosta maksettavaan hintaan. Alkuvaiheessa Valioryhmässä oli tarve maltilliseen maitomäärän alentamiseen, erityisesti jalostuskapasiteetin riittävyyden varmistamiseksi. Koronapandemian ja Ukrainan sodan seuraukset ovat muuttaneet tilannetta.

Tilakohtaisia sopimusmäärien korotuksia myönnetään tuot- tuuden nousuun perustuen. Maitotilojen olemassa oleva kapasiteetti saadaan näin täysimääräisemmin käyttöön.

Lisäsopimusmääriä myönnetään myös uusiin

navettainvestointeihin. Korkeista investointikustannuksista ja vallitsevasta yleisestä talouden epävarmuudesta johtuen investointien toteutus on tällä hetkellä vähäistä, mutta investointien suunnittelu on viriämässä.

Maidontuotannosta luopumisen takia maitotilayritysten sukupolvenvaihdokset ja investoinnit ovat pidemmällä tähtäimellä tärkeitä tavoitellun meijerimaitomäärän saavuttamiseksi. Rahoitusmarkkinoiden sääntely on lisääntynyt, ja pankit arvioivat rahoitettavia yrityshankkeita aikaisempaa tarkemmin. Määrätietoisella yhteistyöllä pankkien ja ELY-keskusten kanssa parannamme mm. tilojen investointien valmistelun ja toteutuksen sujuvuutta. Onnistuneen investoinnin taustalla on maitotilan omasta aloitteesta liikkeelle lähtenyt eri sidosryhmien yhteistyö.

Sopimustuotannon tärkein tavoite on maidontuottajien hyvinvoinnista ja elinkeinosta huolehtiminen pitkällä tähtäimellä. Myös Valioryhmän sopimustuotantomallissa kaikki tuotot menevät maidontuottajille. Valio vastaanottaa myös jatkossa kaiken omistajiensa tuottaman maidon.

Merkillepantavaa on, että myös muualla Euroopassa valmistellaan keinoja maitomäärien hallintaan. Esimerkiksi Irlannissa maitomäärät ovat viime vuosina nousseet voimakkaasti, ja siellä valtiovallan toimesta suunnitellaan maidontuotannon vähentämishjelmaa, josta tiedotetaan tarkemmin vuonna 2023.

Ilmastovaikutusten hallinta korostuu 2020-luvulla. Valioryhmän tavoitteena on maitotuotteiden hiilineutraalius vuonna 2035. Tavoitteella Valioryhmä vastaa omalta osaltaan ilmasto- haasteeseen. Haluamme olla ilmastoasioissa osa ratkaisua. Maitotiloilla ilmastoasioihin panostaminen ja taloudellinen tuottavuus kulkevat käsi kädessä.

Vuonna 2022 yhteensä 1099 Maitosuomen maitotilayritystä laski tilakohtaisen maidon hiilijalanjäljen, joka oli keskimäärin 0,96 kg CO₂e/kg EKM.

Tulevaisuudessa karjanlannan bioenergian hyödyntäminen synnyttää uutta liiketoimintaa. Keväällä 2022 uutisoitiin, että Valion ja energiayhtiö St1:n perustama yhteisyrittys Suomen Lantakaasu Oy suunnittelee biokaasulaitoksen rakentamista Ylä-Savoon. Vuonna 2026 käyttöön otettavaksi kaavailtu laitos tuottaa maitotilojen lannasta ja muista maatalouden sivuvirroista uusiutuvaa biokaasua pääasiassa raskaan liikenteen polttoaineksi.

Suomessa maksettavaan tuottajahintatasoon vaikuttaa keskeisesti se, miten nyt vallitsevassa taloudellisessa tilanteessa kehittyvät kuluttajien ostot ja ostovolyymit kotimaassa. Tutkimusten mukaan kuluttajat arvioivat tinkivänsä vain vähän ruoan ostoista kaikkineen. Nähtäväksi jää, mitä ruokaa ja maitotuotteita ostetaan. Nyt jos koskaan toivomme kuluttajien arvostavan suomalaisista raaka-aineista vastuullisesti valmistettuja huippulaatuisia tuotteita. Se tarkoittaa ruokaturvaa, huoltovarmuutta, vakautta, työtä ja toimeentuloa eri puolilla Suomea nyt ja tulevaisuudessa. Suomelle ja suomalaisille ruoan tuotanto omilla pelloilla ja suomalaisomisteisessa elintarvikeketjussa on ratkaisevan tärkeää.

Ipo Lukkarinen
Toimitusjohtaja
Osuuskunta Maitosuomi

Jäsenedut

Oiva-jäsenportaali

2.3.2021 jäsenille aukeni Oiva kaikkien MTK:n jäsenten yhteinen jäsenpalvelualusta. Tiedonsiirtojen jälkeen jäsentiedoissa saat-
taa esiintyä vielä edelleenkin virheitä, koska tietoja on yhdistetty useista rekistereistä. Jos huomaat tiedoissasi virheen tai puutteita,
voit päivittää ne itse omissa tiedoissasi Oiva-jäsenpalveluportaaliin tai ilmoittaa niistä omaan MTK-yhdistykseesi/MTK-liittoosi.
Oiva-jäsenpalveluportaaliin pääset kirjautumaan osoitteesta: <https://oiva.crmieportal.com/login> .

Mtk.fi-kirjautuminen

Mtk.fi-tunnuksesi on jatkossa sama kuin Oiva-jäsenpalveluportaaliin käyttämäsi tunnukset. Käyttäjätunnukseksi on jäsenrekisteris-
sä oleva sähköpostiosoiteesi, ja salasanan saat määritettyä ensimmäisellä kirjautumisella Oiva-kirjautumisivun "Luo uusi salasa-
na" -linkistä. Jos sähköpostiosoiteesi ei vielä löydy jäsenrekisteristä, voit olla yhteydessä yhdistyksesi jäsenihteeriin tai liittoosi

Edunvalvonta oli MTK:n paras jäsenetu myös vuonna 2022

Perinteisesti keskustelussa ns. kentän kanssa, nousee esille se ettei ”MTK ole tehnyt mitään” tällekin asialle. Varmasti on niin,
että monen asian kohdalta edunvalvontaa pitää tehdä edelleen ja paljon. Edunvalvonta ja erityisesti maatalouden ja maaseudun
edunvalvonta on kuitenkin kestävyyslaji, jossa tuloksia ei saavuteta hetkessä. Tästä hyvä esimerkki on EU:n yhteinen maatalous-
politiikka CAP. Saimme juuri valmiiksi (vihdoin!) CAP27 ohjelman ratkaisun ja sen toimeenpano on vielä pahasti kesken ja sa-
malla olemme jo mukana seuraavan ohjelmakauden (2030?) CAP ohjelman suunnittelussa. Tästä ensimmäiset suuntalinjat kerro-
taan syksyllä 2023 ja on tärkeää, että meidän näkökulmamme on mukana jo ensimmäisessä ulostulossa.

CAP27 ratkaisusta on varmasti monta mielipidettä ja emme varmasti ole kokonaisuudesta Itä-Suomen osalta kovin tyytyväisiä.
Toisaalta on hyvä muistaa lähtötilanne 7 vuotta sitten, jolloin tavoitteena oli leikata CAP:n rahoitusta 15 prosentilla. Lopputulos
oli kuitenkin plusmiinus nolla ja tämä ei ollut ensimmäinen kerta, kun MTK:n sitkeä edunvalvonta on tuottanut lähes samankaltai-
sen tuloksen. Jokainen voi laskea oman tilansa osalta tilanteen, jossa maatalous tukea olisi leikattu esim. 5 kertaa 10 prosenttia
uusien ohjelmakausien rahoituksen yhteydessä. Voidaan siis hyvällä syyllä sanoa, että ”on se MTK tehnyt jotakin”.

Voit käydä katsomassa vuoden 2022 edunvalvonnan tärkeimmät tulokset, liittyen mm. metsäedun- valvonnan 10 saavutukseen ja
kaupan sopimusten avaamiseen osoitteesta <https://www.mtk.fi/-/saavutukset22>.

Jos sinua kiinnostaa pienemmät jäsenedut niin ne löytyvät osoitteesta <https://www.mtk.fi/jasenedut>. Niistäkin on apua monessa
kohtaa, kun yrittää saada rahat riittämään vuoden kuluessa.

MIKSI MTK:N JÄSENYYS KANNATTA?

MTK on maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien etuja ajava järjestö. Jäsenyytemme on suomalaisen maa- ja
metsätalouden harjoittajan tulevaisuusvakuutus. Laaja jäsenkunta mahdollistaa vaikuttavan edunvalvonnan. Jäsenenä saat myös
paljon rahanarvoisia jäsenpalveluita ja -etuja. Järjestön henkilöjäsen voi olla myös, vaikka ei omistaisi peltoa, metsää tai maaseu-
tuyritystä. Tutustu jäsenpalveluihimme: <https://www.mtk.fi/jasenedut>

1. Edunvalvonta

Edunvalvonta on etujärjestön tärkein tehtävä. Maksamalla jäsenmaksun varmistat, että maaseudun asiaa pystytään ajamaan myös
tulevaisuudessa. Katso, mitä MTK teki viime vuonna <https://www.mtk.fi/-/saavutukset22>

2. Yhteisöllisyys, yhdessä tekeminen ja vaikuttaminen

Yhteisten arvojen ylläpitäminen sekä tietojen, taitojen ja tunteiden jakaminen saman alan ihmisten kesken on tärkeä osa järjestö-
työtä. Järjestötoiminnassa mukana oleminen on hyvä tapa tutustua oman ammatin harjoittajiin, vaihtaa ajatuksia ja tulla olla vai-
kuttamassa yhteisiin asioihin. Nuorille jäsenillemme tarjoamme yhteisen huippuporukan ja mahdollisuuden sekä rentoutumiseen
että itsensä kehittämiseen maaseutunuorten toiminnassa. <https://www.maaseutunuoret.fi/sv/>

3. Koulutus ja jäsenillat

MTK järjestää jäsenilleen monenlaista koulutusta ja jäseniltoja järjestössä toimimisesta ammatillisiin valmiuksiin. Tutustu koulu-
tustarjontaan: <https://www.mtk.fi/koulutus>

4. Neuvonta ja lakiapu

MTK tarjoaa laajan kirjon asiantuntijoita jäsenten avuksi. MTK:n omat juristit tarjoavat lakineuvontaa jäsenmaksun hinnalla.
Lisäksi apua on tarjolla esimerkiksi EU-tukiin ja veroasioihin liittyen. Tutustu jäsenpalveluihimme <https://www.mtk.fi/jasenpalvelut>

5. Rahanarvoiset jäsenedut

Jäsen saa lukuisan määrän rahanarvoisia jäsenetuja. Jäseneduilla voi saada useiden satojen eurojen suuret säästöt vuoden aika-
na. Valtakunnallisten jäsenetujen lisäksi maataloustuottajien liitot ovat neuvotelleet omia jäsenetuja, samoin metsänhoitoyhdistyk-
set. Jäsenetuja voi saada esimerkiksi vakuutuksista, energiasta, polttoaineista sekä yritystoimintaa tukevista palveluista. Jäsentar-
jontamme on monipuolistunut MTK-Hankinnat -etujen kautta. <https://www.mtk.fi/jasenedut>

MTK-Pohjois-Karjalan jäsenedut

Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy

MTK-Pohjois-Karjala on tehnyt yhteistyösopimuksen Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy:n kanssa. Yhteistyöllä pyritään siihen,
että MTK:n jäsenet voivat saada lakineuvontaa ja -palveluja jäsenetuhintaan. Kun asioit Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy:n
lakimiehen kanssa, kerro heti aluksi, että olet MTK-yhdistyksen jäsen ja että MTK-Pohjois-Karjala on pyytänyt kääntymään ky-
seisen toimiston puoleen. Tarvittaessa saat sopimushinnat liiton toimistosta.

Yhteystiedot: Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy, Kauppakatu 17 B, Joensuu, puh. (013) 120 731, asianajotoimisto@kontturi.fi,
<http://www.asianajotoimisto.com>

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy

MTK-Pohjois-Karjala on tehnyt yhteistyösopimuksen PKS:n kanssa edullisesta MTK – jäsensähköstä.

Kun asioit PKS:n kanssa, kerro heti aluksi, että olet MTK-yhdistyksen jäsen, niin sinulle voidaan heti kertoa jäsenehdot niin sähköstä kuin muistakin palveluista. Kysy lisää PKS:n asiakaspalvelusta puhelin 013 2663 100, ma-to klo 8-18, pe 9 - 18 tai asiakaspalvelu@pks.fi

Ilmakangas

Kauppakatu 27, Joensuu. Puhelin 040 029 2242. Kaikki normaalihintaiset tuotteet ovh. -20 % (ei koske kultasepän, kellosepän eikä kaivertajan palveluja).

NettiTieto Oy

MTK-Pohjois-Karjalan jäsenillä on mahdollisuus parantaa viestintäänsä ja näkyvyyttä NettiTieto Oy:n tarjoamien Farminetti-nettisivujen ja monipuolisten Internet-palveluiden kautta. Farminetti on kehitetty nimenomaan maatalousyrittäjien tarpeisiin. NettiTiedolta voi hankkia myös muut sähköisen liiketoiminnan tukipalvelut, kuten verkkokaupan tai laskutusjärjestelmän. Jäsenistö voi tilata edullisen nettisivupaketin numerosta 0200 19111 tai osoitteesta myynti@nettieto.fi. NettiTieto Oy:ltä hankittujen nettisivujen hyvänä puolena on sivujen vaivaton päivittävyys sekä ylläpito helppokäyttöisen sivueditorin avulla. Minkäänlaisia ohjelmointitaitoja ei vaadita sivujen päivittämiseen eikä ylläpitoon, vain kirjoitustaito riittää.

Lisätietoja: NettiTieto Oy, 0200 19111, myynti@nettieto.fi, www.nettieto.fi

Suonentieto

MTK-Pohjois-Karjala on tehnyt yhteistyösopimuksen Suonentieto Oy:n kanssa. Suonentieto Oy tarjoaa MTK-yhdistyksen jäsenille MTK-Pohjois-Karjalan alueella 15 % alennuksen normaalihintaisista Suonentieto Oy:n maa- ja metsätalouden ohjelmien hinnaston hinnoista. Etu koskee ohjelmiston pc-version hankintahintoja. Etu ei koske pc-version vuotaisia huoltosopimusmaksuja tai SaaS-pilvipalvelun vuosimaksuja. Lisätietoja; Suonentieto Oy, Lemminkäisenkatu 1, 70500 Kuopio, 017-264 2642, myynti@suonentieto.fi, http://www.suonentieto.fi

MTK:n jäsenedut

MTK Hankinnat Oy

Yhdistimme maatalousyrittäjä- ja metsänomistajajäsentemme ostovoiman ja neuvottelimme paremmat jäsenetusopimukset ja edullisemmat hinnat jäsenillemme. MTK- ja mhy-jäsenenä saat alennuksia mm. henkilö- ja pakettiautoista, rakennustarvikkeista, työkaluista, koneista ja huonekaluista. Jäsenedut ovat kokonaan yhteistyökumppanien rahoittamat. Jäsenetusopimuksia on 32 yhteistyökumppanin kanssa. Edut ovat taloudellisesti merkittäviä ja ne on neuvoteltu tukemaan jäsentemme yritystoimintaa ja elinkeinoa hyödyntämällä pohjoismaista yhteisvolyyymiä.

Käy tutustumassa MTK:n hankintojen neuvottelemiin etuihin <https://www.mtkhankinnat.fi/kaikki-edut>

Jäsenenä saat etua ja alennusta mm. seuraavilta yhteistyökumppanilta: Ahlsell, Onninen, Isku, Motonet, STARK, AJ, Lynx, Kramp, Ramirent, Vianor, AD-autokorjaamot ja Euromaster

Ahlsell: Jopa 70 % alennusta Ahlsellin laajasta tuotevalikoimasta.

AJ: 18 % alennusta koko AJ:n valikoimasta

Jäsenetu koskee koko Onnisen laajaa varastovalikoimaa. Avaa yritystili ja saat alennukset. Alennus vaihtelee tuoteryhmittäin.

Can-Am: Saat bonuksen Can-Am-ajoneuvon ostosta ja alennuksen lisävarusteista. Bonus: mönkijät 180 €, SSV-ajoneuvot 300 €, bonus sisältää alv:n. Jäsenalennus: 15 % alennus valtuutetun Can-Am-jälleenmyyjän asentamista alkuperäisistä Can-Am-lisävarusteista. Lisävarusteet tulee ostaa mönkijähankinnan yhteydessä.

Clas Ohlson: 10 % alennus kaikista tuotteista. Verkkokaupassa koodi, myymälässä näytämällä jäsenkorttia.

Cramo: Jäsenalennus kaikista vuokrakoneista

Dacia: Saat 300 €bonuksen ostaessasi uuden Dacian

Euromaster: Kevyiden ja raskaiden ajoneuvojen renkaat, vanteet ja rengaspalvelut. Näytä jäsenkorttisi etukätein.

Fiat Bonus: Fiat-henkilöautot: 500 euroa, Fiat Professional -autot: Fiorino: 500 euroa, Doblo: 750 euroa, Talento 120 hv: 250 euroa, Talento muut mallit: 1000 euroa, Ducato: 1500 euroa. Näytä jäsenkorttisi.

Grolls: Alennusta Grollsilta 10-28 % tuoteryhmästä riippuen

Hevosurheilu- ja 7 oikein -lehti: 25 % alennus kestotilaushinnasta + kuukauden lehdet kaupan päälle

Isku: 21 % alennus listahinnoista koko valikoimasta

Isuzu: Saat 300 euron bonuksen ostaessasi uuden Isuzun

Jeep: Saat 750 euron bonuksen ostaessasi uuden Jeepin

Kia: Saat alennuksen ja bonuksen ostaessasi uuden Kian Alennus 5,1 – 8,3 % alennus uuden Kian ostohinnasta jälleenmyyjältäsi. Picanto: alennus 7,6 %, Ceed 8,0 %, Ceed SW PHEV 5,1 %, ProCeed 8,0 %, Niro HEV 6,8 %, Niro PHEV 6,5 %, Stonic 7,8 %, Sportage 6,0 %, XCeedPHEV 5,1 %, XCeed 8,3 %. Bonus: 200 euroa

Kramp: Huomattava alennus koko Kramp Verkkokaupan laajasta maatalouden varaosa- ja tarvikkevalikoimasta.

Lemkem: 5-7,5 % alennus aurinkoenergiaratkaisuksista. Lisäksi -10 % energiaa säästävästä valaistuksesta.

Lexus: Saat hankintaedun ostaessasi uuden Lexusin 500 € hybridi, plug-in hybridi ja sähköautomalleista

Lynx: Saat bonuksen Lynx-moottorikelkan ostosta ja alennuksen lisävarusteista. Bonus 150 euroa sis. alv. Jäsenalennus: 15 % alennus valtuutetun Lynx-jälleenmyyjän asentamista alkuperäisistä Lynx-lisävarusteista. Lisävarusteet tulee ostaa moottorikelkka-hankinnan yhteydessä.

Mitsubishi: Saat bonuksen ostaessasi uuden Mitsubishin Bonus 300 euroa ostaessasi uuden Mitsubishi Eclipse Cross PHEV -auton

Motonet: 10 % alennus Motonet PRO Partner -tuotteista ja tuplabonus

Nissan: Saat 300 € bonuksen ostaessasi uuden Nissanin

Onninen: Jäsenetualennusta Onnisen laajasta valikoimasta

Ramirent: Alennusta koneiden vuokrauksesta

Rasol: 6 % alennus aurinkoenergiaratkaisuksista

Renault: Saat bonuksen ostaessasi uuden Renaultin

S-Business: Alennus polttonesteistä ja -öljystä S-Business-kortilla. Jäsenetu polttonesteistä 5 snt/litra. Jäsenetu polttoöljystä 3,5 snt/litra

Ski-Doo: Saat 150 € bonuksen (sis.alv) Ski-Doo-moottorikelkan ostosta ja alennuksen lisävarusteista

Stark: 10 % alennusta varasto-ostoista

Suzuki: Saat 300 € bonuksen ostaessasi uuden Suzukin

Tools: Alennusta TOOLSilta 10-65 % tuoteryhmästä riippuen

Toyota: Saat hankintaedun ostaessasi uuden Toyotan. Hankintaetu 250 euroa hybridi-henkilöautomalleista, 500 euroa bensa/diesel-henkilöautomalleista ja hyötyajoneuvoista

Vianor: Renkaat maatalous-, metsä- ja maansiirtokoneisiin sekä henkilöautoihin

Woikoski: Nyt entistä paremmat jäsenedet Woikoskelta

**** Lisätietoja: MTK Hankinnat Oy: Merja Elomaa, info@mtkhankinnat.fi, puh. 040 661 8699 www.mtkhankinnat.fi**

Muut MTK:n jäsenedet- ja palvelut

MTK tarjoaa jäsenilleen jäsenetujen lisäksi monenlaisia palveluja. Tiesitkö, että MTK-yhdistyksen jäsenenä saat automaattisesti käyttöösi tuotevastuuvakuutuksen?

Vakuutuspalvelut

LähiTapiola myöntää MTK-jäsenille tuntuvia etuja omaisuusvakuutuksista.

- 10 % alennus maatalous- ja kotivakuutuksesta
- Maatilavakuutuksen alennus 15 %, jos maatilaturvallisuuskartoitus on tehty tai asiakkaalla on 10 000 euron sijoitus säästöhenkivakuutuksessa

LähiTapiolan tuotevastuuvakuutus sisältyy jäsenmaksuun. MTK:n jäsenen tuotevastuuvakuutuksen tarkoituksena on korvata toiselle aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, kun vahinko johtuu tuotteen virheellisyydestä tai puutteellisuudesta ja josta vahingosta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa. Vakuutus ei korvaa esimerkiksi vahinkoa, joka aiheutuu vakuutetulle itselleen. Vakuutus on voimassa kaikilla maa- ja metsätaloutta harjoittavilla tuottajayhdistysten henkilöjäsenillä. Vakuutus koskee myös maa- tai metsätaloon liittyviä maaseutuyrityksiä.

MTK:n lakipalvelu käytössäsi jäsenmaksun hinnalla

Annamme jäsenillemme monipuolista yritystoimintaan liittyvää opastusta ja neuvontaa. Neuvontatyö on osa laadukasta edunvalvontaa. MTK:n lakineuvonnassa arvioimme ongelmatilanteen vaatimat toimenpiteet sekä neuvomme asian hoitamisessa eteenpäin. Tarjoamme yleistä lakineuvontaa, opastamme viranomaisten kanssa toimimisessa, sekä annamme vinkkejä erilaisiin asiakirjoihin liittyen. Voit ottaa meihin yhteyttä joko puhelimitse tai sähköpostilla. Mikäli emme pääse vastaamaan, kun soitat, jätä ääniviesti ja kerro asiiasi lyhyesti, niin otamme sinuun yhteyttä. Ilmoita yhteydenotossasi myös jäsennumerosi. UUTTA: Tuuli- ja aurinkovoimaa koskevat kysymyksiin vastataan sähköpostitse osoitteessa: maanvuokrasopimukset@mtk.fi. Mikäli et tiedä keneen olla yhteydessä, voit siinä tapauksessa esittää asiiasi yleiseen sähköpostiosoitteeseen: lakipalvelu@mtk.fi. Tarkemmat yhteystiedot löydät <https://www.mtk.fi/-/lakipalvelut>

Asiakirjojen laadinnassa (testamentit, avioerot, kiinteistötoimitukset jne.) ja toimeksiannoissa suosittelemme Maanomistajien arviointikeskuksen palveluja. Se tarjoaa MTK:n ja metsänhoitoyhdistysten jäsenille alennuksen oikeudellisista toimeksiannoista: www.mtk.fi tai www.arviointikeskus.fi, puh. 020 741 1050, asiakaspalvelu@arviointikeskus.fi. **Ilmoita yhteyttä ottaessasi jäsennumerosi, sillä jäsenyys tarkistetaan yhteydenoton aluksi.**

Maanomistajien Arviointikeskus tarjoaa etuna MTK- ja Mhy-jäsenille maksutonta pikaneuvontaa sähköpostitse. Lähetä sähköpostikysymys osoitteella lakimiesvastaa@arviointikeskus.fi tai kiinteistoarvioijavastaa@arviointikeskus.fi ja liitä viestiin nimesi, yhteystietosi ja jäsennumerosi. Asiantuntijamme antaa sinulle kahden arkipäivän kuluessa sähköpostitse pikavastauksen tai -ohjeistuksen. Annamme jäsenille pikaneuvon selvään yksityiskohtaan ja pikaohjeistuksen isomman kokonaisuuden eteenpäinviemiseksi. Maksuttoman sähköpostipikaneuvon lisäksi Arviointikeskus antaa -10 % alennuksen aikaan perustuvasta palkkiosta MTK:n ja mhy:n jäsenille, lukuun ottamatta vakuutuksen tai vastapuolen asiantuntijaa toimeksiantoja. Maanomistajien Arviointikeskus on MTK:n, MTK-liittojen ja SLC:n omistama lakitoimisto, jonka asiantuntijat ovat erikoistuneet maa- ja metsätalousyrittäjien ja kiinteistönomistajien lakiasioihin sekä kiinteistöarvioiden laatimiseen.

MTK:n EU-avustajaverkosto uudistui vuoden 2023 alussa MTK:n EU-avustajaverkoston voivat liittyvät MTK:n jäsenet, jotka tekevät muille viljelijöille EU-tukihakemuksia. Henkilöillä tulee olla oma vakuutus toimintaan. Täyttöpua haluavan kannattaa ottaa yhteyttä EU-avustajaan hyvissä ajoin ennen tukihaun päättymistä. Osa EU-avustajista avustaa viljelijöitä myös tukivalvonnoissa ja tukipäätöksistä valitettaessa. Tukihakemusten täytössä avustavat myös ProAgria maaseutukeskusten neuvojat ja yksityiset neuvojat

Maaseudun Työnantajaliitto - MTK:n jäsenetuna tietoa työnantajalle

Maaseudun Työnantajaliiton ja MTK:n yhteistyösopimus tarjoaa käyttöösi ajantasaista tietoa työehdoista ja työnantajana toimimisesta.

Työnantajapuhelin neuvoo MTK:n jäseniä etuhintaan

Jäsenetuhintaista neuvontaa työehtosopimusten tulkinta- ja soveltamiskysymyksistä saa numerosta 0600 17 444. Puhelun hinta on 1,19 euroa minuutilta ja paikallisverkkomaksu tai matkapuhelinmaksu. MTK:n jäsenyys tunnustetaan puhelimeen näppäiltävän jäsennumeron avulla. Jäsennumero löytyy jäsenmaksulomakkeen mukana tulleesta jäsenkortista. Työnantajapuhelin päivystää ti, ke ja pe klo 9.00–12.00. Puhelimeen vastaavat Maaseudun Työnantajaliiton työmarkkina-asiantuntijat.

Energiaedut

Envitecpolis – asiantuntija-apua biokaasuinvestointeihin Envitecpolis Oy tarjoaa MTK:n jäsenille apua maatilakohtaisten biokaasulaitosten suunnitteluvaiheeseen. Jäsenetusopimukseen kuuluu jäsenalennus kahdesta eri biokaasuinvestointiin liittyvästä palvelutuotteesta (Maatilan Startti, Investointiluotsi). Lue lisää ja tutustu etuihin MTK:n jäsenedut -nettisivuilla

Itä-Suomen Murskauskeskus Oy on MTK:n jäsenten yhteistyökumppani maatalousmuovin kierrättämisessä. Murskauskeskus-kautta puhdas muovi menee muovin jalostukseen, josta se tulee uusina muovituotteina uudestaan käyttöön. Likaiset tai väärin lajitellut muovit joudutaan polttamaan energiana, vältetään siis tätä.

Jäsenetu MTK:n jäsenille Noutopalvelu sisältää muovien noudon lastauksineen, kuljetuksen ja käsittelymaksun. Ilmoita tilauksen yhteydessä jäsennumerosi. Palvelu kattaa koko Suomen Ahvenanmaata ja saaristoaluetta lukuunottamatta, ja hinta on sama ympäri maan.

Muovien keräämisen hinnoitteluun muutoksia

Maatalousmuovin logistiikan, käsittelyn ja tuotannollisten kustannuksien nousun takia maatalousmuovin keräyskustannusta on jouduttu tarkastamaan. Kasvaneeseen keräyshintaan vaikuttaa se, että kotimaisen laitoksen vastaanotto ja tuotantokapasiteetti on rajallinen, minkä takia muoveja joudutaan toimittamaan myös ulkomaille käsittelyyn.

Maatalousmuovien kerääminen on keskeytetty talven ajaksi ja jatkuu 1.4.2023. Uudet keräyshinnat vahvistetaan ennen keräämisen jatkamista. Tilauslomake, ajantasaiset hinnat, tarkemmat lajitteluohjeet ja toimitusehdot muoveille löytyvät osoitteesta: muovit.zerowaste.fi.

Aurinkoenergiaa maatilalle

Oletko huolestunut energian hinnannoususta ja harkitsetko aurinkopaneelien asentamista? Et ole yksin. MTK Hankinnat on neuvottellut jäsenedun aurinkoenergiaratkaisusta Lemkem Oy:n ja Rasol Oy:n kanssa. Sinulla tulee olla y-tunnus saadakseni jäsenedun käyttöön. Aurinkoenergiaetu on tarkoitettu maataloilille, jotka tarvitsevat aurinkoenergiaratkaisuja yritystoimintansa käyttöön. Jäsenetu ei koske omakotitaloja eikä mökkejä. Jäsenetu koskee tilauksia, jotka on tehty 6.9.2022 tai sen jälkeen.

Viestintä ja yhteydet

MTK:n jäsenille on tarjolla uutisia, ajankohtaisia puheenaiheita ja kuulumisia maaseudulta. Jäsenten oma lehti Mainio ilmestyy kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi voit seurata sähköisiä kanavia: tilaa uutiskirjeitä ja kuuntele Maaltavastaajat-podcastia.

MTK:n sähköinen jäsenkortti

Oiva-portaalista löytyvällä sähköisellä jäsenkortilla näkyvät kaikki MTK- ja Mhy-jäsenyytesi. Oivaan kirjaututaan osoitteessa: <https://oiva.crmieportal.com/login>

Sähköiset uutiskirjeet

MTK:n jäsenten tilattavana on sähköisiä uutiskirjeitä, joita lähetetään tilaajille säännöllisin väliajoin sähköpostilla. Voit tilata uutiskirjeitä Oiva-jäsenpalveluportaalissa. Tilattavissa on esimerkiksi maatalouden markkinakatsaus, Bryssel-viesti, kasvinviljelykirje ja Maaseutunuorten Sähköpaimen.

Hyvää Suomesta -merkki kotimaisuusviestin tueksi

MTK:n jäsenenä saat Suomen arvostetuimman alkuperämerkin käyttöoikeuden jäsenetuhintaan. MTK:n ja SLC:n jäsenet saavat 50 % alennuksen Hyvää Suomesta -merkkiin oikeuttavan Ruokatiedon alimmasta jäsenmaksusta. Se on vuonna 2021 290 €/vuosi, josta jäsenetuhinta MTK:n ja SLC:n jäsenille on 145 €/vuosi.

Muut edut

Kunnonpaikka - Kylpylähotelli Kunnonpaikka Siilinjärven Vuorelassa tarjoaa MTK ry:n ja Metsänhoitoyhdistysten jäsenille majoitusta erikoishintaan -10 % normaalihinnoista. **Yhteystiedot ja varaukset:** Kylpylähotelli Kunnonpaikka, Jokiharjuntie 3, 70910 Vuorela. Puh. vaihe 044 7476 111, Myyntipalvelu 044 7476 560, Sähköposti myynti@kunnonpaikka.com

EDUT SUKUPOLVENVAIHDOKSEN TEHNEELLE JÄSENELLE

Onnea uudelle yrittäjälle! Sukupolvenvaihdoksen tehneenä uutena yrittäjänä saat meiltä juuri sinulle tarkoitettuja etuja. SPV-edut edellyttävät tilalla tehtyä sukupolvenvaihdosta ja MTK-yhdistyksen jäsenyyttä.

LähiTapiola: Sammutin sukupolvenvaihdoksen tehneelle yrittäjälle. Sammutin toimitetaan tilalle maatalouden riskienhallinnan asiantuntijan tilakäynnillä.

Hankkija: 100 € alennuskoodi Hankkijan verkkokauppaan. Edellyttää rekisteröitymistä verkkokauppaan. Hankkija lähettää alennuskoodin yrittäjälle. Alennuskoodin voi käyttää minkä tahansa tilauksen yhteydessä. Alennus lasketaan tilauksen (ostoskorin) loppusummasta.

Valtra: Tulevaisuuden -haalarit sukupolven tehneille yrittäjille.

Isku: 100 euron alennus yli 200 euron kertaostoksesta Iskun myymälässä.

Toimi näin, kun olet tehnyt sukupolvenvaihdoksen tilalla:

Yhdistykselle: Toimi näin kun jäsen ilmoittaa SPV:stä:

1. päivitä jäsenten tiedot oiva-jäsenpalveluportaaliin – olethan sitä ennen asiasta yhteydessä omaan liittoosi.
2. kerro jäsenelle SPV-eduista ja samalla muistakin jäseneduista ja -palveluista, joita jäsenelle on tarjolla
3. ilmoita keskusliittoon Merjalle (merja.elomaa@mtk.fi) jatkajien yhteystiedot. Merja ilmoittaa tiedot SPV-yhteistyökumppaneille, jotka ottavat yhteyttä jäseneneen.

Pohjois-Karjalan Mela-asiamiehet 2023**Vastaanotto: Vain ajan varauksella**

Ikonen Asko 029 435 2643, asko.ikonen@mela.fi

Kunnat: Heinävesi, Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä, Tohmajärvi

Joensuu: MTK-Pohjois-Karjala, Siltakatu 20 A 2.krs

Juuka: Kunnanvirasto, Poikolantie 1

Lieksa: Lieksan maaseutupalvelut, Pielisentie 3

Liperi: Liperin maaseutupalvelut, Tehtaantie 8

Nurmes: Nurmeksen virastotalo, Kirkkokatu 14

Polvijärvi: Teknisen toimiston kokoushuone, Välitie 2

Rääkkylä: Kunnantalo, Kinnulantie 1

Pasi Auvinen 029 435 2642, pasi.auvinen@mela.fi, Kitee

Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala

Kuurnankatu 3 b, 80100 Joensuu, p. 040 706 9166, pohjois-karjala@mhy.fi. Palvelemme klo 9-15.

Toiminnanjohtaja Harri Välimäki, harri.valimaki@mhy.fi, puh. 050 379 9112

MTK:n kenttäpäällikö Seppo Niskanen, 050 573 0860, seppo.niskanen@mtk.fi

Uusia näkemyksiä ja varmuutta maatalousalan osaamiseen!

Lähde päivittämään ja kehittämään osaamistasi maatalousalan ammattitutkinnon osalla oman ammatillisen tarpeesi mukaan.

Eläinavusteisen hyvinvointipalvelun osaaja **"HoivaFarmari"**

Saat koulutuksesta hyvät valmiudet eläinavusteisen hyvinvointipalvelun toteuttamiseen. Tutustut erilaisiin eläinavusteisiin palveluihin ja perehdyt eri eläinlajien ominaisuuksiin ja hoitamiseen.

Lammastaloudesta kiinnostuneille **"LammasFarmari"**

Koulutus antaa sinulle hyvät valmiudet toimia lampaiden parissa sekä lampaan villan ja lihan tuottamisessa. Koulutus sopii mm. harrastelampureille.

Maidontuotannon osaajaksi **"MaitoFarmari"**

Perehdyt koulutuksessa maidontuotantoon kokonaisvaltaisesti. Koulutus on suunnattu maidontuotannosta kiinnostuneille maatalousalan osaajille sekä maitotilallisille.

Koulutuksiin on jatkuva haku.

Katso lisää: riveria.fi/maatalousala

Osaamista mautille – kokonaisuus hallintaan **"Ammattilaisfarmari"**

Koulutus on tarkoitettu sinulle, joka suunnittelet sukupolven- tai omistajanvaihdosta tai olet sen jo tehnyt. Sinulla on myös halu menestyä yrittäjänä.

Eläinten kuljettajan koulutus

> Itsenäisesti verkkokurssina suoritettava Eläinten kuljettajan pätevyystodistukseen valmentava koulutus ja tentti, jonka jälkeen sinulle mahdollisuus hakea ruokavirastolta eläinten kuljettajan pätevyystodistus. Lupa on eläinlajikohtainen.

> Koulutus sisältää hevos-, nauta-, lammas-, vuohi-, sika- ja siipikarjakuljetukset.

Vihanneksista voimaa viljelyyn -hanke **1.9.2022–31.12.2023**

Tiedonvälitys- ja viestintähanke vihannesviljelystä kiinnostuneille.

Tutustu hankkeeseen > vihannestieto.fi

Seuraa somessa @ vihanneksistavoimaaviljelyyn

RIVERIA.FI/MAATALOUSALA

VALINTA PAIKALLISUUDEN PUOLESTA

Kaikki paikallisesti tuotetut tai jalostetut tuotteet on PKO:n myymälöissä merkitty Työtä Pohjois-Karjalasta-merkillä, jotta valinta paikallisuuden puolesta on mahdollisimman helppo tehdä.

 PKO

TILAA POLTTOÖLJYÄ S-BUSINESS-KORTILLA

Voit ostaa nyt verkkosivuiltamme polttoöljyä yrityksesi omaan säiliöön toimitettuna ja maksaa tilauksen kätevästi S-Business-kortillasi.

MTK:n jäsenet saavat polttoöljystä 3,5 snt/litra alennuksen.

KYSY TÄÄLTÄ LISÄÄ

Myyntipäällikkö Janne Pussinen
janne.pussinen@sok.fi | p. 0504382458

S-Business.fi

 BUSINESS

MTK-Pohjois-Karjalan alueen yhdistysten jäsentilasto 2022

Yhdistys	Vastuuhlö	Perheen- jäsen	Osakas	Yhteisö- jäsen	Henkilö- jäsen	Opiskeli- ja	Kunnia- jäsen	Jäsen- määrä 2022	Jäsen- määrä 2021	Erotus	Tilojen- määrä 2022
Heinävesi	92	91			7		3	193	195	-2	90
Ilomantsi	57	71	2		1			131	126	5	53
Joensuun Seutu	256	411	10		37	3		717	728	-11	254
Juuka	116	205	1		10	1		333	320	13	115
Keski-Karjala	405	608	21		17	3	1	1055	1058	-3	396
Kiihtelysvaara	61	65			3			129	134	-5	59
Lieksa	179	214	2		12	2	1	410	394	16	175
Liperi	113	169	4		7	1		294	298	-4	111
Outokumpu	101	140	6		8	1		256	250	6	86
Pielinen	166	236	1		6	2		411	409	2	164
Polvijärvi	159	230			12	2	2	405	415	-10	160
Viinijärvi	106	134	5		1	1		247	256	-9	98
Värtsilä	25	51						76	77	-1	24
Yhteensä	1836	2625	52	0	121	16	7	4657	4660	-3	1785

Hoida
Mela-turvaasi
verkossa, kun se
sinulle sopii
mela .fi/
asiointipa lvelut

**Turvaamme
arkeasi,
tuemme
työtäsi!**

